

การศึกษาเชิงปริศนาคณะที่แบบทดสอบในนิตยสารไทย

นางสาวยามา ลีวีชญชัย

สถาบันวิทยบริการ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาภาษาไทย ภาควิชาภาษาไทย

คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา ๒๕๔๘

ISBN 974-14-1802-7

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A DISCOURSE ANALYSIS OF QUIZZES IN THAI MAGAZINES

Miss Yapa Liwcharoenchai

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts Program in Thai

Department of Thai

Faculty of Arts

Chulalongkorn University

Academic Year 2005

ISBN 974-14-1802-7

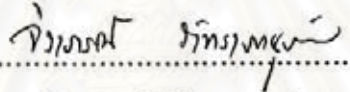
หัวข้อวิทยานิพนธ์   การศึกษาเชิงประจักษ์วิเคราะห์แบบทดสอบในนิตยสารไทย
โดย   นางสาวยามา ลิวเจริญชัย
สาขาวิชา   ภาษาไทย
อาจารย์ที่ปรึกษา   ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณัฐพร พานโพธิ์ทอง

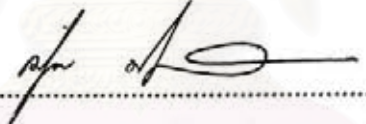

คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยเป็นส่วน
หนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

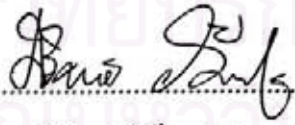
 ..... คณบดีคณะอักษรศาสตร์
(ศาสตราจารย์ ดร.ธีระพันธ์ เหลืองทองคำ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

 ..... ประธานกรรมการ
(อาจารย์จิราภรณ์ ภัทรภาณุภัทร)

 ..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณัฐพร พานโพธิ์ทอง)

 ..... กรรมการ
(อาจารย์ ดร. เทพี จรัสจรวงเกียรติ)

 ..... กรรมการ
(อาจารย์ ดร. ศิริพร ภัคดีมาสุข)

ยาภา ลิวเจริญชัย : การศึกษาเชิงปริจเฉทวิเคราะห์แบบทดสอบในนิตยสารไทย. (A DISCOURSE ANALYSIS OF QUIZZES IN THAI MAGAZINES) อ. ที่ปรึกษา : ผศ. ดร. ณัฐพร พานโพธิ์ทอง, ๑๗๗ หน้า. ISBN 974-14-1802-7.

วิทยานิพนธ์นี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาโครงสร้างของปริจเฉทแบบทดสอบในนิตยสารไทยและ กลวิธีทางภาษาในการชี้นำผู้อ่านในปริจเฉทแบบทดสอบในนิตยสารไทย ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาได้จาก แบบทดสอบในนิตยสารไทย ๖ ชื่อ ได้แก่ นิตยสารพลอยแถมเพชร เรื่องผู้หญิง ไอซ์ เธอกับฉัน เดอะบอย ตั้งแต่ปี ๒๕๔๔-๒๕๔๕ และแซมเบอร์เกอร์ตั้งแต่ปี ๒๕๔๕-๒๕๔๖ โดยใช้วิธีสุ่มตัวอย่าง ได้ แบบทดสอบในนิตยสารไทยชื่อละ ๑๒ ฉบับ รวมข้อมูลแบบทดสอบทั้งสิ้น ๗๒ ปริจเฉท

จากการศึกษาภาพรวมและปริบทของแบบทดสอบในนิตยสารไทยตามกรอบ SPEAKING ของ HYMES พบว่า แบบทดสอบในนิตยสารไทยมิได้เป็นเพียงชุดคำถามคำตอบและไม่ได้มีลักษณะของเกมที่ สนุกสนานเท่านั้น แต่แบบทดสอบมีจุดมุ่งหมายให้ผู้อ่านรู้หรือเข้าใจในประเด็นที่แบบทดสอบนำเสนอ พร้อมทั้งนำเสนอคำแนะนำหรือวิธีแก้ไขปรับปรุงบุคลิกภาพหรือพฤติกรรมที่เหมาะสมให้กับผู้อ่านอีกด้วย

ผลการศึกษาเรื่องโครงสร้างของแบบทดสอบพบว่า แบบทดสอบมีโครงสร้างกระสวนปัญหา- ทางแก้ไข โดยโครงสร้างนี้จะนำเสนอสถานการณ์ที่เป็นปัญหาให้กับผู้อ่าน นำผู้อ่านไปสู่ความสงสัยใน พฤติกรรมของตน และกระตุ้นให้ผู้อ่านเกิดความปรารถนาที่จะปรับปรุงหรือเปลี่ยนแปลงตนเองเพื่อให้มี พฤติกรรมหรือบุคลิกภาพที่เหมาะสมยิ่งขึ้น

ผลการศึกษาเรื่องกลวิธีทางภาษาในการชี้นำผู้อ่านในปริจเฉทแบบทดสอบ พบว่า ผู้เขียนใช้ กลวิธีทางภาษาในการชี้นำผู้อ่านทั้งสิ้น ๕ กลวิธี แบ่งเป็นกลวิธีการชี้นำ ๓ กลวิธี ได้แก่ กลวิธีการใช้รูป ประโยคคำสั่ง กลวิธีการใช้คำแสดงเจตนาในการชี้นำ กลวิธีการใช้คำกริยา "เตือน" และกลวิธีเสริมการ ชี้นำ ๒ กลวิธี ได้แก่ กลวิธีโน้มน้าวใจ และ กลวิธีความสุภาพ

นอกจากนี้แบบทดสอบได้นำเสนออุดมการณ์/อุดมทรรศน์ ๓ เรื่อง ได้แก่ อุดมการณ์/อุดม ทรรศน์ว่าด้วยคุณสมบัติของผู้หญิงที่ผู้ชายปรารถนา อุดมการณ์/อุดมทรรศน์ว่าด้วยความสมดุลระหว่าง การเป็นผู้ให้และผู้รับ และอุดมการณ์/อุดมทรรศน์ว่าด้วยความเป็นคนโดยสมบูรณ์

ภาควิชา.....ภาษาไทย.....ลายมือชื่อนิติศ.....ยาภา ลิวเจริญชัย
สาขาวิชา.....ภาษาไทย.....ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
ปีการศึกษา.....๒๕๔๔.....

4580200922 : MAJOR THAI

KEY WORD: ADVISING/PROBLEM-SOLUTION PATTERN/QUIZZES

YAPA LIWCHAREONCHAI : A DISCOURSE ANALYSIS OF QUIZZES IN THAI
MAGAZINES. THESIS ADVISOR : ASST. PROF. NATTHAPORN PANPHOTHONG,
Ph.D., 177 pp. ISBN 974-14-1802-7.

The study aims at examining the macro-structure and the advising strategies in quizzes in Thai magazines. The data includes 72 quizzes in Thai magazines - - Ploygampetch , Woman's story , Ice , Tergubchan , The boy , over the period of 2001-2002 and Hamburger , over the period of 2002-2003.

A contextual analysis based on SPEAKING frame reveals that quizzes in Thai magazines are not only multiple-choice tests or games. In fact, the aim of the discourse is to point out some imperfections in the reader's character as well as to provide advices to develop an agreeable personality.

An analysis of the macro-structure of quizzes reveals that all quizzes elicited are in the form of Hoey's problem-solution structure. This problem-solution structure plays a crucial role in presenting endlessly problematic situation to the reader, leading the reader to wonder about her/his behavior, and stimulating her/his wish to develop an agreeable personality.

As for an analysis of advising strategies, it is found that quizzes in Thai magazines adopt 2 types of strategies - - the on-record strategies of advice and the additional strategies including politeness and persuasive devices.

In addition, it appears that quizzes in Thai magazines convey some sets of beliefs such as the concept of the perfect womanhood and the concept of the perfect human being.

Department.....Thai.....Student's signature.....*Yapa Lincharoenchai*
Field of study.....Thai.....Advisor's signature.....*Natthaporn Panphothong*
Academic year.....2005.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เสร็จสมบูรณ์ได้ด้วยความสะดวก เอาใจใส่ดูแล จากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณัฐพร พานโพธิ์ทอง อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งท่านได้กรุณาใช้เวลาอันมีค่าคอยให้ข้อคิดเห็นและคำแนะนำอันทรงคุณค่า ตลอดจนตรวจทานแก้ไขวิทยานิพนธ์อย่างละเอียดด้วยความเอาใจใส่ และให้ความอนุเคราะห์หนังสือประกอบการวิจัย อีกทั้งคอยห่วงใย ให้กำลังใจผู้วิจัยมาโดยตลอด จนวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในพระคุณของอาจารย์อย่างหาที่สุดมิได้ จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ ที่นี้

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอาจารย์จิราภรณ์ ภัทรภานุภัทร อาจารย์ ดร. เทพีจรัสจรุงเกียรติ และอาจารย์ ดร. ศิริพร ภัคดีผาสุข ที่กรุณาตรวจแก้วิทยานิพนธ์และให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น และขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ภาควิชาภาษาไทย คณะอักษรศาสตร์ทุกท่าน ที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้อันมีค่าต่อการทำวิทยานิพนธ์ ตลอดจนการประกอบหน้าที่การงานในอนาคต และความเอาใจใส่ดูแล กำลังใจที่คณาจารย์ทุกท่านมอบให้แก่ผู้วิจัยมาโดยตลอด

อนึ่งผู้วิจัยขอขอบคุณบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่ได้ให้ทุนอุดหนุนการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เพื่อเฉลิมฉลองในวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงเจริญพระชนมายุครบ ๗๒ พรรษา ประจำปีการศึกษา ๒๕๔๕ แก่ผู้วิจัย จนศึกษาสำเร็จลุล่วงด้วยดี นอกจากนี้ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อลิศรา ชูชาติ หนึ่งในคณะกรรมการทุนอุดหนุนการศึกษา ๗๒ พรรษา ปีการศึกษา ๒๕๔๕ ที่ได้ให้คำแนะนำอันมีค่าอย่างยิ่งเกี่ยวกับทุนดังกล่าว และผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ วรพันธ์ อักษรพงศ์ ที่ให้ความอนุเคราะห์หนังสือประกอบการวิจัย

ผู้วิจัยขอขอบคุณเพื่อนร่วมรุ่นภาควิชาภาษาไทย คณะอักษรศาสตร์ทุกคนที่คอยเป็นกำลังใจและช่วยเหลือผู้วิจัยมาโดยตลอด

ท้ายที่สุดผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณคุณพ่อ คุณแม่ ของผู้วิจัย ผู้เป็นกำลังใจอันสำคัญยิ่ง คอยเอาใจใส่ดูแล ใต้อามทุกซอกซุข ให้กำลังใจและห่วงใย ตลอดจนช่วยเหลือผู้วิจัยในทุกๆเรื่องเป็นอย่างดี ผู้วิจัยจึงขอกราบขอบพระคุณไว้ ณ ที่นี้ด้วย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ญ
สารบัญแผนภูมิ.....	ฎ
บทที่	
๑ บทนำ.....	๑
๑.๑ ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	๑
๑.๒ วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	๓
๑.๓ สมมติฐานของการวิจัย.....	๓
๑.๔ ขอบเขตของการวิจัย.....	๓
๑.๕ วิธีดำเนินการวิจัย.....	๔
๑.๖ นิยามศัพท์เฉพาะ.....	๔
๑.๗ ข้อตกลงเบื้องต้น.....	๕
๑.๘ ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย.....	๖
๑.๙ แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	๖
๒ ภาพรวมและบริบทของแบบทดสอบในนิตยสารไทยตามทฤษฎี	
ชาติพันธุ์วรรณนาแห่งการสื่อสาร.....	๒๑
๒.๑ ภาพรวมของนิตยสารที่ใช้ในการวิจัย.....	๒๑
๒.๑.๑ ภูมิหลังของนิตยสารที่ใช้ในการวิจัย.....	๒๑
๒.๑.๒ เนื้อหาของแบบทดสอบ.....	๒๗
๒.๒ บริบทของแบบทดสอบตามกรอบ SPEAKING ของ HYMES	
(๑๙๗๔).....	๓๐
๑) ฉาก (Setting หรือ Scene).....	๓๐
๒) ผู้ร่วมเหตุการณ์ (Participants).....	๓๔

๓)	จุดมุ่งหมาย (Ends).....	๔๒
๔)	การลำดับวิจนกรรม (Act sequence).....	๔๔
๕)	น้ำเสียงหรือท่วงทำนองในการสื่อสาร (key).....	๔๘
๖)	เครื่องมือ (Instrumentalities).....	๕๓
๗)	บรรทัดฐานของปฏิสัมพันธ์และการตีความ (Norm of Interaction&Interpretation).....	๕๖
๘)	ประเภทของการสื่อสาร (Genre).....	๕๖
๓	โครงสร้างของปริจเจตแบบทดสอบในนิตยสารไทย.....	๕๙
๓.๑	กระบวนปัญหา-ทางแก้ไข (The Problem-Solution pattern).....	๕๙
๓.๒	โครงสร้างของปริจเจตแบบทดสอบในนิตยสารไทย.....	๖๗
๓.๒.๑	หัวข้อหรือชื่อเรื่อง.....	๖๗
๓.๒.๒	เกริ่นนำ.....	๗๒
๓.๒.๓	บททดสอบ.....	๗๗
๓.๒.๔	การจัดกลุ่มคะแนน.....	๗๙
๔	กลวิธีทางภาษาในการชี้้นำผู้อ่านในปริจเจตแบบทดสอบ ในนิตยสารไทย.....	๑๐๗
๔.๑	ขั้นตอนการวิเคราะห์.....	๑๐๗
๔.๒	กลวิธีทางภาษาในการชี้้นำผู้อ่านในปริจเจตแบบทดสอบใน นิตยสารไทย.....	๑๐๘
๔.๒.๑	กลวิธีการชี้้นำ.....	๑๐๙
๔.๒.๑.๑	การใช้รูปประโยคคำสั่ง.....	๑๐๙
๔.๒.๑.๒	การใช้คำแสดงเจตนาในการชี้้นำ.....	๑๑๔
๔.๒.๑.๓	การใช้คำกริยา “เตือน”.....	๑๑๗
๔.๒.๒	กลวิธีเสริมการชี้้นำ.....	๑๒๓
๔.๒.๒.๑	กลวิธีโน้มน้าวใจ.....	๑๒๔
๔.๒.๒.๑.๑	การให้เหตุผล.....	๑๒๔
๔.๒.๒.๑.๒	การนำเสนอผลทางบวกหรือทางลบ.....	๑๒๗

๔.๒.๒.๑.๓	การใช้คำถามเพื่อวาทศิลป์.....	๑๒๙
๔.๒.๒.๑.๔	การยกตัวอย่าง.....	๑๓๑
๔.๒.๒.๑.๕	การใช้ถ้อยคำนัยแฝง.....	๑๓๒
๔.๒.๒.๑.๖	การใช้อุปลักษณ์.....	๑๓๔
๔.๒.๒.๒	กลวิธีความสุภาพ.....	๑๓๕
๔.๒.๒.๒.๑	การใช้ถ้อยคำที่มีความหมายด้านบวก..	๑๓๖
๔.๒.๒.๒.๒	การทำให้มั่นใจ.....	๑๓๘
๔.๒.๒.๒.๓	การทำให้ผู้ฟังรู้สึกดี.....	๑๓๙
๔.๒.๒.๒.๔	การให้ทางเลือก.....	๑๔๑
๔.๓	อุดมการณ์/อุดมการณ์ในแบบทดสอบ.....	๑๔๗
๕	สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	๑๕๗
๕.๑	สรุปผลการวิจัย.....	๑๕๗
๕.๒	อภิปรายผลการวิจัย.....	๑๖๒
๕.๓	ข้อเสนอแนะ.....	๑๖๕
	รายการอ้างอิง.....	๑๖๖
	ภาคผนวก.....	๑๗๐
	ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	๑๗๗

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า	
๑	สรุปภูมิหลังของนิตยสารที่ใช้ในการวิจัย.....	๒๕
๒	แสดงจำนวนเนื้อหาของแบบทดสอบในแต่ละนิตยสาร.....	๒๙
๓	แสดงชื่อเรียกปริจเฉทแบบทดสอบ.....	๓๓
๔	แสดงจำนวนแบบทดสอบในนิตยสารไทยที่มีวัจนกรรมต่างๆปรากฏอยู่.....	๔๗
๕	แสดงการเลือกใช้คำถามแบบให้ตอบเพื่อความ.....	๖๙
๖	แสดงการเลือกใช้คำถามแบบตอบรับหรือปฏิเสธ.....	๗๐
๗	สรุปจำนวนรูปประโยคที่ใช้ในองค์ประกอบส่วนหัวข้อหรือชื่อเรื่อง.....	๗๒
๘	แสดงจำนวนแบบทดสอบตามประเภทของการจัดกลุ่มคะแนน.....	๑๐๒
๙	สรุปโครงสร้างและหน้าที่ของปริจเฉทแบบทดสอบ.....	๑๐๔
๑๐	สรุปกลวิธีทางภาษาในการชี้้นำผู้อ่านในปริจเฉทแบบทดสอบในนิตยสาร ไทย.....	๑๔๓
๑๑	ความถี่ในการปรากฏของกลวิธีทางภาษาในการชี้้นำผู้อ่านในปริจเฉท แบบทดสอบในนิตยสารไทย.....	๑๔๔

สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิ	หน้า
๑	แสดงโครงสร้างกระบวนปัญหา-ทางแก้ไข..... ๖๕
๒	แสดงโครงสร้างของปริเจตแบบทดสอบในนิตยสารไทย..... ๖๗
๓	การจัดกลุ่มคะแนนประเภท ก “สมบุรณ์แบบ”..... ๘๑
๔	การจัดกลุ่มคะแนนประเภท ข “ค่อนข้างสมบุรณ์แบบ”..... ๙๐
๕	การจัดกลุ่มคะแนนประเภท ค “ไม่สมบุรณ์แบบ”..... ๙๕
๖	แสดงกระบวนการกำหนดประเด็นปัญหาของแบบทดสอบ..... ๑๐๕

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ ๑

บทนำ

๑.๑ ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ออสเตอร์แมน และ เคลเลอร์-โคเฮน (Ostermann and Keller-Cohen, 1998) ได้สำรวจงานวิจัยในต่างประเทศที่เกี่ยวกับนิยายสารโดยเฉพาะนิยายสารสำหรับผู้หญิง งานวิจัยทุกเรื่องกล่าวตรงกันว่า สื่อนิยายสารเป็นเครื่องมือทางอุดมการณ์ที่มีพลังอย่างยิ่ง นิยายสารสำหรับผู้หญิงสามารถชักนำผู้อ่านไปสู่ประเภทของพฤติกรรมที่พึงปรารถนาสำหรับผู้ชาย คอรัลล์ต่างๆ ในนิยายสารจะแนะนำผู้หญิงในเรื่องการแสดงความรู้สึกและอารมณ์ และสอนว่าควรจะทำรูปร่างและการแต่งกายของตนอย่างไรเพื่อเป็นที่ปรารถนาสำหรับผู้ชาย

ส่วนงานวิจัยทางด้านนิเทศศาสตร์ที่ศึกษาเกี่ยวกับสื่อนิยายสารของไทยมีอยู่หลายเรื่อง ได้แก่ อุบลวรรณ ปิติพัฒน์-โสมชาติ (๒๕๒๙) ศึกษาบทบาทของนิยายสารผู้หญิงในการให้ความรู้เพื่อพัฒนาสตรี ผลการวิจัยพบว่า ผู้อ่านนิยายสารต้องการเนื้อหาด้านการเข้าใจ และรู้จักวิถีชีวิตของเพื่อนมนุษย์มากที่สุด ซึ่งเป็นสิ่งที่นิยายสารโดยเฉพาะนิยายสารสตรีนำเสนอแก่ผู้อ่านมากที่สุดเช่นกัน กุลธิดา ท้วมสุข (๒๕๓๔ อ้างถึงใน กนกพร กลีบบัว, ๒๕๔๑:๒๒) กล่าวว่า การอ่านนิยายสาร นอกจากจะได้รับความบันเทิงแล้ว ความรู้ในนิยายสารยังมีประโยชน์ต่อการนำไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาตนเองได้ในหลายๆเรื่อง กุลธิดา ได้ศึกษาทัศนคติของผู้อ่านที่มีต่อนิยายสารสตรี และพบว่า เนื้อหานิยายสารสตรีที่มีประโยชน์ต่อการนำไปใช้ในระดับมาก คือ การปรับปรุงบุคลิกภาพให้เหมาะสมและดีขึ้นและการปรับตัวให้เข้ากับสังคมและสิ่งแวดล้อม นอกจากนี้ มุกพิมพ์ จุลพงศธร (๒๕๔๔) ยังกล่าวไว้อีกว่า นิยายสารเป็นสื่อที่มีประสิทธิภาพมากที่สุดในการให้ความรู้และนำเสนอแนวคิดที่สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน มุกพิมพ์ ชี้ให้เห็นว่า ผู้ที่อ่านนิยายสารส่วนหนึ่ง ต้องการหาข้อมูลที่ตนเองสนใจและต้องการแนวคิดใหม่ๆ เพื่อนำไปปรับใช้ในชีวิตจริงมากกว่าอ่านเพื่อความบันเทิงใจอย่างเดียว

จะเห็นว่างานวิจัยที่ศึกษานิยายสารทั้งไทยและต่างประเทศ กล่าวไว้ตรงกันว่า นิยายสารทำหน้าที่เหมือนเป็นที่ปรึกษาให้กับผู้อ่าน ผู้เขียนจะแนะนำสิ่งต่างๆที่คิดว่าผู้อ่านต้องการรู้หรือควรจะมี สาระความรู้ต่างๆที่นิยายสารให้กับผู้อ่านมีอาทิ เรื่องราวในชีวิตประจำวัน การดูแลสุขภาพ แฟชั่น เกร็ดความรู้ต่างๆ และอีกสิ่งหนึ่งที่ปรากฏในนิยายสารทั้งไทยและต่างประเทศ คือ แบบทดสอบ

ออสเตอร์แมน และ เคลเลอร์-โคเฮน (Ostermann and Keller-Cohen, 1998) กล่าวถึงแบบทดสอบไว้ว่า แบบทดสอบซึ่งเป็นที่นิยมในนิตยสารวัยรุ่นผู้หญิง ดูผิวเผินเป็นเกมสนุกๆ เนื้อหาน่าสนใจ เป็นการทดสอบเพื่อให้ผู้อ่านรู้จักตนเองและผู้อื่นในแง่มุมต่างๆ ในแบบทดสอบจะมีสถานการณ์ที่กำหนดขึ้นและมีตัวเลือกให้ผู้อ่านเลือกข้อที่ตนชอบหรือสอดคล้องกับตนมากที่สุด มีการรวมคะแนนและประเมินผลท้ายแบบทดสอบ ถึงแม้ว่าแบบทดสอบจะมีลักษณะที่ดูเหมือนเป็นเกมการเล่นที่สนุกสนาน แต่ลักษณะที่แฝงมากับความสนุกสนานนั้น คือแบบทดสอบเหล่านี้มักจะถูกใช้เป็นเครื่องมือในการสอนวินัยให้กับผู้อ่าน (disciplinary instruments) ในขั้นประเมินผลนอกจากจะประเมินว่าผู้อ่านมีบุคลิกภาพมีพฤติกรรมเช่นไรแล้วยังมีส่วนที่เป็นการสอนว่าผู้อ่านควรมีบุคลิกภาพหรือพฤติกรรมอย่างไร ถ้าพฤติกรรมหรือบุคลิกภาพดังกล่าวเหมาะสมแล้ว ผู้อ่านจะได้รับคำชมเชย แต่ถ้ายังไม่เหมาะสม ผู้เขียนจะบอกผู้อ่านเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมหรือบุคลิกภาพนั้น และจะแนะนำพฤติกรรมหรือบุคลิกภาพที่เหมาะสมให้

ไพร์ซ (Peirce, 1990 อ้างถึงใน Ostermann & Keller-Cohen, 1998:533) ยังได้กล่าวถึงแบบทดสอบที่ปรากฏในนิตยสารไว้อีกว่า ลักษณะที่มองผิวเผินเป็นเกมสนุกสนานได้ซ่อนอุดมการณ์ที่ใช้ในการสอนผู้หญิงว่าควรจะมีพฤติกรรมตัวอย่างใดเพื่อให้เป็นที่ปรารถนาสำหรับผู้ชาย

จากการสำรวจนิตยสารที่วางจำหน่ายในปัจจุบัน ผู้วิจัยพบว่า แบบทดสอบปรากฏทั้งในนิตยสารไทย เช่น พลอยแอมเพชเชอ เธอกับฉัน และนิตยสารที่ได้รับลิขสิทธิ์มาจากต่างประเทศ เช่น คลีโอ (Cleo) คอสโมโพลิแทน (Cosmopolitan) เซเวนทีน (Seventeen) สำหรับแบบทดสอบในนิตยสารไทย ผู้วิจัยพบว่า มีลักษณะตามที่ ออสเตอร์แมนและเคลเลอร์-โคเฮน และ ไพร์ซ ได้กล่าวไว้ คือ นอกเหนือจากการประเมินพฤติกรรมหรือบุคลิกภาพของผู้อ่านแล้ว แบบทดสอบยังชี้แนะพฤติกรรมหรือบุคลิกภาพที่เหมาะสมให้กับผู้อ่านอีกด้วย นอกจากนี้ พัชรินทร์ แก้วเกียรติยศ (๒๕๓๒) ได้ศึกษาทัศนคติของนักเรียนโรงเรียนมัธยมสังกัดกรมสามัญศึกษาต่อนิตยสารวัยรุ่นพบว่า นักเรียนโรงเรียนมัธยมสังกัดกรมสามัญศึกษาเกินกว่าร้อยละ ๔๐ ชอบการเล่นเกมในนิตยสาร เช่น ทายปัญหา ทำแบบทดสอบ

จากบทบาทสำคัญของนิตยสารดังกล่าวข้างต้น ทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาแบบทดสอบในนิตยสารไทย โดยมีคำถามในการวิจัยว่าแบบทดสอบในนิตยสารไทยมีโครงสร้างประจักษ์อย่างไร และมีกลวิธีทางภาษาที่ใช้ในการชี้แนะผู้อ่านอย่างไร

๑.๒ วัตถุประสงค์ของการวิจัย

๑. เพื่อวิเคราะห์โครงสร้างของปริศนาแบบทดสอบในนิตยสารไทย
๒. เพื่อศึกษากลวิธีทางภาษาในการชี้้นำผู้อ่านในปริศนาแบบทดสอบในนิตยสารไทย

๑.๓ สมมติฐานของการวิจัย

๑. แบบทดสอบในนิตยสารไทยมีโครงสร้างปริศนาเฉพาะ
๒. แบบทดสอบในนิตยสารไทยมิได้ให้ความบันเทิงเท่านั้น แต่ชี้้นำอุดมการณ์บางอย่างแก่ผู้อ่านด้วย

๑.๔ ขอบเขตของการวิจัย

๑. ผู้วิจัยมุ่งศึกษาแบบทดสอบในนิตยสารไทยเท่านั้น จะไม่เลือกข้อมูลแบบทดสอบในนิตยสารที่ได้รับลิขสิทธิ์มาจากต่างประเทศ เช่น คลีโอ (Cleo) คอสโมโพลิแทน (Cosmopolitan) เซเวนทีน (Seventeen) ฯลฯ เพราะแบบทดสอบที่ปรากฏในนิตยสารชื่อดังกล่าวเป็นแบบทดสอบที่ได้รับการแปลและเรียบเรียงจากต้นฉบับต่างประเทศ
๒. แบบทดสอบจะต้องปรากฏเป็นคอลัมน์ประจำ ผู้วิจัยจะไม่เลือกแบบทดสอบที่ปรากฏในลักษณะอื่น เช่น ปรากฏในรูปแบบแฝงโฆษณา
๓. ผู้วิจัยจะเก็บข้อมูลแบบทดสอบในนิตยสารไทยโดยไม่จำกัดประเภทของนิตยสารจากขอบเขตดังกล่าว ผู้วิจัยได้ข้อมูลแบบทดสอบจากนิตยสารไทย ๖ ชื่อ ได้แก่ นิตยสารพลอยแอมเพเซอร์ เรื่องผู้หญิง ไอซ์ (ice) เธอกับฉัน เดอะบอย (the boy) และ แฮมเบอร์เกอร์ (Hamburger)
๔. ผู้วิจัยเลือกเก็บข้อมูลแบบทดสอบจากนิตยสารพลอยแอมเพเซอร์ เรื่องผู้หญิง ไอซ์ (ice) เธอกับฉัน และ เดอะบอย (the boy) ตั้งแต่ปี ๒๕๔๔-๒๕๔๕ ส่วนนิตยสาร แฮมเบอร์เกอร์ (Hamburger) จะเริ่มเก็บตั้งแต่ เดือนสิงหาคม พ.ศ.๒๕๔๕ เนื่องจากเป็นเดือนที่เริ่มวางแผง โดยใช้วิธีสุ่มตัวอย่าง (Simple random sampling) ซึ่งได้แบบทดสอบในนิตยสารชื่อละ ๑๒ ฉบับ รวมข้อมูลแบบทดสอบทั้งสิ้น ๗๒ ปริศนา

๕. ผู้วิจัยจะศึกษาข้อมูลแบบทดสอบในส่วนที่เป็นวัจนภาษาเท่านั้น สัญลักษณ์ และรูปภาพต่างๆ จะไม่นำมาศึกษา

๑.๕ วิธีดำเนินการวิจัย

๑. สำรวจ รวบรวมและศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
๒. เก็บรวบรวมแบบทดสอบตามขอบเขตที่ได้กำหนดไว้
๓. วิเคราะห์ข้อมูล
  - ๓.๑ วิเคราะห์ภาพรวมและบริบทของแบบทดสอบในนิตยสารไทยตามทฤษฎีชาติพันธุ์วรรณนาแห่งการสื่อสาร
  - ๓.๒ วิเคราะห์โครงสร้างของปริเฉทแบบทดสอบในนิตยสารไทย
  - ๓.๓ วิเคราะห์กลวิธีทางภาษาในการชี้้นำผู้อ่านที่ปรากฏในปริเฉทแบบทดสอบในนิตยสารไทย
๔. นำเสนอผลการวิเคราะห์
๕. สรุปผลการวิจัยและอภิปรายผล

๑.๖ นิยามศัพท์เฉพาะ

๑) นิตยสาร

คือ สื่อสิ่งพิมพ์ที่ปกตีมียกก่อน มีกำหนดออกที่แน่นอน ประกอบด้วยเนื้อหาสาระที่ให้ทั้งความรู้และความบันเทิงโดยผู้เขียนหลายๆคน มีกลุ่มเป้าหมายที่เฉพาะเจาะจง (พัชรินทร์ แก้วเกียรติยศ, ๒๕๓๒:๑๗ ; พจนีย์ พจนะลาวัฒน์, ๒๕๔๔:๑๐ ; อุบลวรรณ ปิติพัฒนะโฆษิต, ๒๕๒๙:๑๖ ; Linda Mcloughlin, 2000:1)

๒) แบบทดสอบ

แบบทดสอบในงานวิจัยนี้คือ แบบทดสอบพฤติกรรมหรือบุคลิกภาพที่ปรากฏในนิตยสารไทย ในแบบทดสอบจะมีสถานการณ์ที่กำหนดขึ้น มีข้อปัญหา มีตัวเลือกให้ผู้อ่านเลือกข้อที่ตนชอบหรือสอดคล้องกับตนมากที่สุด มีการรวมคะแนนและประเมินผลท้ายแบบทดสอบ

๓) ปริเฉท

คือ รูปภาษาที่มีโครงสร้างในระดับที่สูงกว่าประโยค ใช้เพื่อสื่อสารในสถานการณ์ต่างๆ

๔) กระสวนปัญหา-ทางแก้ไข

กระสวนปัญหา-ทางแก้ไข ในงานวิจัยนี้ตรงกับแนวคิด The Problem-Solution pattern ของฮอย (Hoey, 1979) ซึ่งหมายถึง กระสวนที่มีการสร้างสถานการณ์ที่ต้องการปฏิกริยาตอบสนอง และปฏิกริยาตอบสนองของสถานการณ์นั้นจะถูกประเมินผลในทางใดทางหนึ่ง

คำว่า “ปัญหา” ซึ่งตรงกับ “Problem” หมายถึง สถานการณ์ที่ต้องการปฏิกริยาตอบสนอง (Hoey, 1983)

ส่วนคำว่า “ทางแก้ไข” ซึ่งตรงกับ “Solution” หมายถึง ปฏิกริยาตอบสนองที่ได้รับการประเมินว่าประสบผลสำเร็จ หากปฏิกริยาตอบสนองนั้นได้รับการประเมินว่าไม่ประสบผลสำเร็จก็จะไม่เรียกว่า “ทางแก้ไข” (Hoey, 1994)

๕) กลวิธีทางภาษาในการชี้นำผู้อ่าน

กลวิธีทางภาษาในการชี้นำผู้อ่าน ในงานวิจัยนี้หมายถึง วิธีการที่ผู้เขียนเลือกรูปภาษาแบบต่างๆมาใช้เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ในการชี้นำ

๕) อุดมการณ์

คือ ความคิดความเชื่ออย่างเป็นระบบที่อยู่เบื้องหลังการใช้ภาษาเป็นสิ่งที่กำหนดพฤติกรรมและการกระทำของมนุษย์รวมทั้งพฤติกรรมในการใช้ภาษา (กฤษดาพรรณ หงส์ลดารมภ์, ๒๕๔๓)

๑.๗ ข้อตกลงเบื้องต้น

วัจนกรรมการชี้นำในงานวิจัยนี้หมายถึงตรงกับ The act of advice ของ เซอร์ล (Searle, 1969) ซึ่งมีเงื่อนไขวัจนกรรมดังนี้

๑. เงื่อนไขเนื้อความ : เป็นการกระทำในอนาคตของผู้ฟัง
๒. เงื่อนไขเบื้องต้น :
  ๑. ผู้ฟังมีเหตุผลที่จะเชื่อได้ว่าการกระทำนั้นจะเป็นประโยชน์ต่อผู้ฟัง
  ๒. ไม่มีอะไรแสดงอย่างชัดเจนต่อทั้งผู้พูดและผู้ฟังว่าผู้ฟังกระทำสิ่งนั้นเองอยู่เป็นปกติ
๓. เงื่อนไขความจริงใจ : ผู้พูดเชื่อว่าการกระทำนั้นจะเป็นประโยชน์ต่อผู้ฟัง

๔. เจื่อนใจจำเป็น : เป็นความพยายามที่จะเสนอการกระทำนั้นให้ผู้ฟังสนใจ

๑.๘ ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการวิจัย

๑. เข้าใจบทบาทของแบบทดสอบที่ปรากฏในนิตยสารไทย
๒. เข้าใจกลวิธีทางภาษาในการชี้้นำผู้อ่านที่ปรากฏในแบบทดสอบในนิตยสารไทย
๓. เป็นแนวทางในการศึกษาปริเฉทสื่อมวลชนและความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับอุดมการณ์

๑.๙ แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาปริเฉทแบบทดสอบในนิตยสารไทย ผู้วิจัยได้นำแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาใช้เป็นแนวทางในการศึกษาวิจัย ดังนี้คือ

๑. ปริเฉทและประเภทของปริเฉท
๒. ปริเฉทประเภทนิตยสาร
๓. ทฤษฎีชาติพันธุ์วรรณนาแห่งการสื่อสาร
๔. แนวคิดเรื่องวัจนกรรม
๕. แนวคิดเรื่องอุดมการณ์
๖. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

๑.๙.๑ ปริเฉทและประเภทของปริเฉท

๑.๙.๑.๑ นิยามปริเฉท

นักภาษาศาสตร์หลายท่าน ได้ให้นิยามของปริเฉทไว้จากมุมมองด้านโครงสร้างและหน้าที่ ดังต่อไปนี้

ฮัลลiday และ ฮาซัน (Halliday and Hasan, 1976:10) อธิบายว่าปริเฉทเป็นหน่วยภาษาในระดับเหนือประโยค เช่น ย่อหน้าหรือหน่วยใหญ่กว่านั้น เช่น บทในหนังสือหรือหน่วยเล่าเรื่อง

บราวน์ และ ยูล (Brown and Yule, 1983:1) กล่าวว่า การวิเคราะห์ปริจเฉทเป็นการวิเคราะห์ภาษาในบริบทการใช้ภาษา ทั้งสองกล่าวว่าเราไม่สามารถศึกษาภาษาโดยไม่ศึกษาจุดประสงค์ หรือหน้าที่ของรูปภาษาที่ถูกนำมาใช้ในกิจกรรมทางสังคมของมนุษย์ได้

เดบอราห์ ชิฟฟริน (Deborah Schiffrin, 1987:6-7) เสนอว่าปริจเฉทมีคุณสมบัติที่สำคัญ ๓ ประการ คือ เป็นรูปสร้าง สื่อความหมาย และใช้เพื่อวัตถุประสงค์ในการสื่อสาร ลักษณะสองประการแรกเป็นปริจเฉทในแง่ที่เกิดจากการเรียงลำดับของหน่วยย่อย เช่น ประโยค (sentence) ประพจน์ (proposition) และถ้อยคำ (utterance) ลักษณะที่สามเป็นลักษณะของการใช้ภาษาในการปฏิสัมพันธ์ทางสังคม

แวน ไดค์ (Van Dijk, 1997:2-3) มองว่าปริจเฉทเป็นปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นจริงและมีความเกี่ยวข้องกับสังคม วัฒนธรรม เขากล่าวว่าในการสนทนานั้น ผู้ใช้ภาษาหรือผู้ร่วมสนทนาต่างมีส่วนร่วมในการปฏิสัมพันธ์ทางสังคมภายใต้บริบททางสังคมและวัฒนธรรม เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ต้องการ ปริจเฉทมิได้มีเพียงคำ อนุพากย์ ประโยค และประพจน์เท่านั้น แต่ยังมีชุดของวัจนกรรมซึ่งมีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกันด้วย

ส่วนเพียร์ศิริ วงศ์วิภาณันท์ (๒๕๓๐:๒๙) กล่าวถึงปริจเฉทไว้ว่า ปริจเฉทเป็นรูปภาษาที่มีโครงสร้าง และจัดเป็นรูปโครงสร้างในระดับสูงที่สุดในบรรดารูปภาษาทั้งปวงที่ประกอบขึ้นเป็นกลไกของภาษา

ในงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยนิยามปริจเฉทโดยประมวลจากนิยามของนักภาษาศาสตร์หลายท่านที่กล่าวถึงข้างต้น กล่าวคือ

ปริจเฉทในงานวิจัยนี้ หมายถึง รูปภาษาที่มีโครงสร้างในระดับที่สูงกว่าประโยค ใช้เพื่อสื่อสารในสถานการณ์ต่างๆ

๑.๙.๑.๒ ประเภทของปริจเฉท

โดยทั่วไป ประเภทของปริจเฉทจะแบ่งเป็นประเภทใหญ่ๆได้ ๒ แบบ คือ ปริจเฉทการพูดและปริจเฉทการเขียน

ในการแบ่งประเภทของปริจเฉทออกเป็นการพูดกับการเขียน นักภาษาศาสตร์ต่างก็มีคำอธิบายเป็นหลายทาง ดังต่อไปนี้

เชฟ (Chafe, 1982 อ้างถึงใน สุนันทา คงประโคน, ๒๕๔๔:๗) แบ่งปริจเฉทออกเป็น ๒ แบบคือ ปริจเฉทการพูด ซึ่งเขาเรียกว่าเป็นปฏิสัมพันธ์ทางวัจนภาษา กับปริจเฉทการเขียน

ซึ่งหมายถึงรูปภาพในมิติที่เป็นข้อความ โดยอธิบายว่าปริศนาทั้งสองแบบมีความแตกต่าง ๒ ประการ คือ ๑) การเขียนจะยาวกว่าการพูด และ ๒) ผู้เขียนไม่ต้องมีการปฏิสัมพันธ์หรือติดต่อกับผู้อ่าน

เรงคีมา (Renkema,1993) อธิบายความแตกต่างของปริศนาทั้ง ๒ แบบ ด้วยเรื่องของสถานการณ์ของการสื่อสาร กล่าวคือ ปริศนาการพูดนั้น ผู้พูดผู้ฟังจะมีส่วนร่วมอยู่ในสถานการณ์ซึ่งนอกเหนือจากการสื่อสารที่เป็นวัจนภาษาถึงกันแล้ว ผู้พูดจะสามารถรับรู้ปฏิกิริยาตอบสนองทางอวัจนภาษาจากผู้ฟัง เช่น สายตา ท่าทาง ฯลฯ ได้อย่างรวดเร็วอีกด้วย ในขณะที่ปริศนาการเขียนจะไม่มีลักษณะดังกล่าว เนื่องจากมีข้อจำกัดที่ผู้เขียนและผู้อ่านไม่ได้ร่วมเป็นส่วนหนึ่งในสถานการณ์สื่อสารเดียวกัน

หากพิจารณาข้อมูลแบบทดสอบที่ใช้ในการวิจัยนี้จะเห็นว่า มีลักษณะเป็นปริศนาการเขียน ผู้เขียนและผู้อ่านไม่ได้มีปฏิสัมพันธ์กันโดยตรง ดังนั้นจึงไม่มีเรื่องของอวัจนภาษาเข้ามาเกี่ยวข้อง

๑.๙.๒ ปริศนาประเภทนิตยสาร

๑.๙.๒.๑ ความหมายของนิตยสาร

Collins Concise Dictionary (อ้างถึงใน Linda Mcloughlin, 2000) อธิบายความหมายของนิตยสารไว้ว่า

Magazine n.๑ a periodic paperback publication containing articles, fiction, photograph, etc.

อุบลวรรณ ปิติพัฒน์-โฆสิต (๒๕๒๙:๑๖) กล่าวไว้ว่า นิตยสาร หมายถึง สิ่งพิมพ์ซึ่งตามปกติมีปกอ่อนระบุกำหนดออกที่แน่นอน ประกอบด้วยเนื้อหาสาระที่ให้ทั้งความรู้และความบันเทิง เช่น บทความต่างๆโดยผู้เขียนหลายคน บทสัมภาษณ์ นวนิยาย บทวิจารณ์ข่าวต่างๆ และโฆษณา มีภาพประกอบค่อนข้างมาก

พัชรินทร์ แก้วเกียรติยศ (๒๕๓๒:๑๗) สรุปความหมายของคำว่านิตยสาร หมายถึง สิ่งพิมพ์ซึ่งโดยทั่วไปมีปกอ่อน มีกำหนดที่ออกแน่นอน เสนอบทความหลายบทความโดยผู้เขียนหลายคน มีภาพประกอบมีโฆษณา เพราะส่วนใหญ่มุ่งจัดทำเพื่อการค้าและหวังผลกำไรในการจัดทำ

พจนีย์ พจนะลาวัฒน์ (๒๕๔๔:๑๐) ได้ให้คำจำกัดความนิตยสาร หมายถึง สิ่งพิมพ์ที่ออกในระยะเวลาแน่นอน ใช้ชื่อเดียวกัน มีปกและเย็บเล่ม มีเนื้อหาหลายประเภทประกอบกัน มีกลุ่มเป้าหมายที่เฉพาะเจาะจงและแน่ชัด อาจมีวัตถุประสงค์เพื่อการค้า การประชาสัมพันธ์ การเผยแพร่ผลงานของสมาคม การให้ข่าวสารความรู้หรือวัตถุประสงค์อื่น

จากนิยามข้างต้น สรุปได้ว่า นิตยสาร หมายถึง สื่อสิ่งพิมพ์ที่ปกติมีปกก่อน มีกำหนดออกที่แน่นอน ประกอบด้วยเนื้อหาสาระที่ให้ทั้งความรู้และความบันเทิงโดยผู้เขียนหลายคน มีกลุ่มเป้าหมายที่เฉพาะเจาะจง

๑.๙.๒.๒ บทบาทและหน้าที่ของนิตยสาร

ปีเตอร์สัน ทีโอดอร์ (Peterson Theodore, 1965 อ้างถึงใน กนกวรรณ ไม้สนธิ, ๒๕๔๔: ๒๙) ได้กล่าวถึงนิตยสารในโลกปัจจุบันว่า

“นิตยสารได้ช่วยให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและการเมือง นิตยสารได้ตีความข่าวและเหตุการณ์ต่างๆ ให้ผู้อ่านได้รับทราบ ช่วยสร้างความรู้สึกร่วมกันของสังคมในชาติขึ้น เป็นแหล่งบันเทิงที่มีราคาถูกลงและเป็นแหล่งวิชาการย่อยๆ ด้วย”

นอกจากงานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับบทบาทและหน้าที่ของนิตยสารในโลกปัจจุบันแล้ว ยังมีงานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับบทบาทและหน้าที่ของนิตยสารในสังคมไทยอีกด้วย

พจนีย์ พจนะลาวัฒน์ (๒๕๔๔:๔) กล่าวถึงบทบาทและหน้าที่ของนิตยสารไว้ว่า

“นิตยสารเป็นสื่อมวลชนที่เก่าแก่และรับใช้สังคมไทยมานาน ซึ่งนับวันนิตยสารเป็นที่ยอมรับว่ามีบทบาทหน้าที่ที่สำคัญและมีอิทธิพลต่อสังคมในอันที่จะถ่ายทอดข่าวสารและความรู้สึกร่วมกันคิดสู่ประชาชน จึงจัดเป็นสื่อมวลชนประเภทหนึ่ง ที่มีความสัมพันธ์ต่อสังคมอย่างแยกไม่ออก ในฐานะเป็นกระจกเงาคอยสะท้อนและบันทึกภาพสังคม และเป็นสื่อหนึ่งที่มีเนื้อหาที่ปรับเปลี่ยนไปตามบริบททางสังคมอยู่ตลอดเวลา”

โดยสรุป นักวิชาการทั้งสองท่านกล่าวถึงบทบาทและหน้าที่ของนิตยสารไว้สอดคล้องกัน กล่าวคือ นิตยสารมีบทบาทและหน้าที่สำคัญในการถ่ายทอดเรื่องราวข่าวสารให้กับผู้อ่านและมีอิทธิพลต่อสังคมหลายด้าน

นอกจากนี้งานวิจัยทางนิเทศศาสตร์ที่ศึกษาเกี่ยวกับสื่อ นิตยสารของไทยยังได้กล่าวถึงบทบาทและหน้าที่ของนิตยสารไว้คล้ายๆกัน (อุบลวรรณ ปิติพัฒน์-โฆสิต, ๒๕๒๙:๑๔ ; พจนีย์ พจนะลาวัฒน์, ๒๕๔๔:๒๐) ซึ่งผู้วิจัยสรุปได้ดังนี้

๑. ทำหน้าที่ให้ข่าวสาร นิตยสารจะคอยรวบรวมเหตุการณ์หรือเรื่องราวต่างๆที่เกิดขึ้น ประมวลความคิดเห็น และรายงานสิ่งต่างๆที่เกิดขึ้นในช่วงนั้นๆของสังคมให้ผู้อ่านได้รับทราบ

๒. ทำหน้าที่ในการให้ความรู้และความบันเทิงแก่สังคมซึ่งหน้าที่นี้ถือได้ว่าเป็นหน้าที่หลักประการหนึ่งของนิตยสาร นิตยสารแต่ละประเภทอาจจะทำหน้าที่นี้ต่างกัน นิตยสารบางฉบับอาจจะมุ่งให้ความรู้และการศึกษาแก่ผู้อ่านเป็นหลัก ในขณะที่นิตยสารอีกหลายฉบับอาจจะให้ความรู้ผสมผสานกับความบันเทิงเริงรมย์ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความมุ่งหมาย และแนวทางในการดำเนินการของนิตยสารแต่ละฉบับ

๓. ทำหน้าที่ในการสืบทอดวัฒนธรรมของสังคม เชื่อมโยงระหว่างสังคมเก่ากับสังคมใหม่ นิตยสารสามารถถ่ายทอดเรื่องราวและลักษณะของความเปลี่ยนแปลงให้สังคมรับทราบ

๔. ทำหน้าที่เป็นเวทีหรือสื่อกลางในการแสดงความคิดเห็น ต่อประเด็นของเรื่องราวต่างๆที่เกิดขึ้นในสังคมซึ่งสะท้อนให้เห็นภาพว่าสังคมในขณะนั้นมีความคิดเห็นในเรื่องต่างๆอย่างไรบ้าง

๕. ทำหน้าที่ให้บริการทางธุรกิจ เช่น ลงประกาศแจ้งความทั้งส่วนบุคคลและสาธารณะ และลงโฆษณาสินค้าและบริการต่างๆ

ด้วยเหตุที่นิตยสารมีบทบาทและหน้าที่สำคัญในสังคมไทยตามที่ได้กล่าวถึงข้างต้น ผู้วิจัยจึงสันนิษฐานว่าแบบทดสอบซึ่งปรากฏเป็นคอลัมน์ประจำในนิตยสารไทยหลายชื่อน่าจะมีบทบาทสำคัญและมีอิทธิพลต่อผู้อ่านในสังคมไทยด้วยเช่นกัน ซึ่งผู้วิจัยจะได้ศึกษาต่อไปในงานวิจัยนี้

ในการวิเคราะห์ภาษานอกเหนือจากต้องทำความเข้าใจตัวภาษาแล้ว สิ่งแวดล้อมที่ใช้ภาษาก็มีความสำคัญเพราะสิ่งเหล่านี้เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการใช้ภาษาในลักษณะต่างๆกันไป เราอาจกล่าวได้ว่าบริบทหรือลักษณะที่แวดล้อมการใช้ภาษาในแต่ละสถานการณ์นั้นสัมพันธ์กับรูปภาษาที่สื่อออกมาเสมอ ดังนั้นในงานวิจัยนี้ผู้วิจัยจะศึกษาบริบทของแบบทดสอบเพื่อนำไปสู่การวิเคราะห์กลวิธีทางภาษาในการชี้แนะอุดมการณ์แก่ผู้อ่านต่อไป โดยผู้วิจัยเลือกวิเคราะห์ตามกรอบ SPEAKING ของ เดลล์ ไฮเมส (HYMES, 1974) ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

แนวคิดเรื่องชาติพันธุ์วรรณนาแห่งการสื่อสารหรือ Ethnography of Communication (ซึ่งเดิมใช้ว่า Ethnography of Speaking หรือชาติพันธุ์วรรณนาแห่งการพูด) เป็นแนวคิดของ เดลล์ ไฮเมส (Dell Hymes) ซึ่งได้รับการพัฒนาและนำเสนอในระหว่างทศวรรษ ๑๙๖๐-๑๙๗๐ แนวคิดนี้กล่าวถึงการวิเคราะห์ภาษาในฐานะที่เป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรม การใช้ภาษาที่ต่างหน้าที่ ต่างเหตุการณ์ ต่างชุมชน หรือต่างสังคม ย่อมแตกต่างกัน เพราะการใช้ภาษาแปรไปตามบริบทที่แวดล้อม การจะเข้าใจการสื่อสารได้ต้องเกิดจากการทำความเข้าใจพฤติกรรมโดยรวมของการสื่อสารนั้นด้วย กล่าวอีกนัยหนึ่งคือนอกจากจะเข้าใจตัวสารซึ่งเป็นแก่นของการสื่อสารแล้วยังจำเป็นต้องพิจารณาองค์ประกอบอื่นๆ ซึ่งเป็นบริบทแวดล้อมการสื่อสารนั้น

เดลล์ ไฮเมส (Hymes, 1974 อ้างถึงใน อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, ๒๕๔๑) ได้เสนอกรอบที่ใช้วิเคราะห์บริบทแวดล้อมภาษาตามแนวชาติพันธุ์วรรณนาแห่งการสื่อสารไว้ โดยสรุปเป็นคำว่า SPEAKING กล่าวคือ

S ย่อมาจาก Setting หรือ Scene (ฉาก หรือ กาลเทศะ) หมายถึง สถานที่และเวลาที่เกิดเหตุการณ์การสื่อสารนั้น ถือเป็นปัจจัยแวดล้อมทางกายภาพ ว่าเหตุการณ์การสื่อสารนั้นเกิดขึ้นที่ไหน เมื่อไร

P ย่อมาจาก Participants (ผู้ร่วมเหตุการณ์) หมายถึง ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการสื่อสารนั้น ซึ่งได้แก่ ผู้พูด-ผู้ฟัง ผู้ส่งสาร-ผู้รับสารในการสื่อสาร ในบางครั้งอาจนับรวมผู้อื่นที่อยู่ในสถานที่ที่เกิดเหตุการณ์การสื่อสารด้วยในกรณีที่บุคคลนั้นมีอิทธิพลต่อสถานการณ์การสื่อสารที่กำลังดำเนินอยู่ไม่ว่าจะโดยทางตรงหรือทางอ้อม

E ย่อมาจาก Ends (จุดมุ่งหมาย) หมายถึง วัตถุประสงค์ที่ผู้ร่วมเหตุการณ์ตั้งไว้ใน การสื่อสารแต่ละครั้ง กล่าวได้ว่าเป็นเป้าหมายของผู้ร่วมเหตุการณ์การสื่อสารในครั้งนั้นๆว่า ต้องการให้เกิดสิ่งใดขึ้น

A ย่อมาจาก Actsequence (การลำดับวัจนกรรม) หมายถึง การลำดับวัจนกรรมในการสื่อสารว่าใช้วัจนกรรมใดในการขึ้นต้น ดำเนินการสื่อสาร และปิดท้ายการสื่อสารนั้นๆ

K ย่อมาจาก Key (กุญแจ) หมายถึง น้ำเสียงหรือท่วงทำนองในการสื่อสารอันเป็นกุญแจไขไปสู่ความเข้าใจความหมายที่ชัดเจนยิ่งขึ้นของสารที่ผู้ส่งสารต้องการสื่อ น้ำเสียงหรือท่วงทำนองอาจเป็นไปในลักษณะจริงจัง หรือเป็นแบบเป็นกันเอง ถ้อยที่ถ้อยอาศัย มีการหยอกล้อกันอย่างสนิทสนมหรือเป็นการเสียดสี เหน็บแนม เป็นต้น

I ย่อมาจาก Instrumentalities (เครื่องมือ) หมายถึง วิธีการในการสื่อสาร เช่น การพูดปากเปล่า การใช้เครื่องมือสื่อสารแบบต่างๆเช่น โทรศัพท์ โทรเลข นอกจากนี้ยังรวมถึงถึงลักษณะภาษาที่ใช้ การเลือกใช้ถ้อยคำ การใช้ความเปรียบ การใช้ภาษาถิ่นรวมถึงการสลับภาษาหรือการใช้วัจนภาษาเพื่อสื่อความหมายในลักษณะต่างๆ เช่น อากัปกริยาท่าทาง การหัวเราะ การขยิบตา การแสดงสีหน้า การใช้ระดับเสียงที่ต่างกัน เหล่านี้เป็นต้น

N ย่อมาจาก Norm of Interaction & Interpretation (บรรทัดฐานของปฏิสัมพันธ์และการตีความ) หมายถึง ข้อตกลงอันเป็นที่ทราบและยอมรับกันเกี่ยวกับการปฏิบัติตนของผู้ร่วมเหตุการณ์ระหว่างการสื่อสาร และข้อตกลงเกี่ยวกับการตีความหมายของสารที่สื่อในเหตุการณ์แบบต่างๆซึ่งในแต่ละวัฒนธรรม หรือเหตุการณ์การสื่อสารอาจแตกต่างกัน

G ย่อมาจาก Genre (ประเภทของการสื่อสาร) หมายถึง ประเภทของปริจเฉท เช่น การสวด การหาเสียง การปลุกพระดม การบรรยาย การแสดงความคิดเห็น หรือการสัมภาษณ์

๑.๙.๔ แนวคิดเรื่องวัจนกรรม

ในการใช้ภาษาติดต่อสื่อสารในชีวิตประจำวัน เราไม่ได้ใช้ภาษาเพื่อบอกเล่าข้อเท็จจริงเท่านั้น แต่เราใช้ภาษาเพื่อกระทำสิ่งอื่นๆอีกมากมาย เช่น เมื่ออาจารย์พูดกับนักศึกษาที่กำลังเดินเข้ามาในห้องเรียนว่า “มาสายทุกวันเลยนะ” อาจารย์ไม่ได้มีเจตนาเพียงบอกว่าคุณนักศึกษาคนนั้นมาสาย แต่ต้องการตำหนินักศึกษาคนนั้นและต้องการให้เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมคือ มาเรียนให้ตรงเวลา หรือขณะที่อยู่ในห้องๆหนึ่ง สุดาพูดกับสุรียห์เพื่อนสนิทว่า “ร้อนจัง” สุรียห์ได้ยินดังนั้นจึงลุกขึ้นไปเปิดหน้าต่างเพื่อให้ลมพัดเข้ามา ทั้งนี้เนื่องจากสุรียห์เข้าใจดีว่า สุดาไม่ได้มีเจตนาเพียงแค่ว่าอากาศในห้องร้อนเท่านั้น แต่มีเจตนาขอร้องให้สุรียห์กระทำการใดสิ่งหนึ่งเพื่อให้อากาศในห้องเย็นสบายขึ้น เป็นต้น

แนวคิดเรื่องวัจนกรรม (Speech acts) เริ่มมาจากนักปรัชญาภาษา ๒ ท่านคือ เจ แอล ออสติน (J. L. Austin) และ จอห์น อาร์ เซอร์ล (John R. Searle) ออสติน (Austin, 1962) ได้เสนอทฤษฎีวัจนกรรมขึ้นก่อน โดยมีแนวคิดสำคัญว่า การกล่าวถ้อยคำใดๆ ออกมานั้น ไม่เพียงแต่เป็นการแสดงเนื้อหาของถ้อยคำที่กล่าวเท่านั้น แต่ยังเป็นการกระทำบางอย่างด้วย เช่น ขณะที่กล่าวถ้อยคำว่า “ขอโทษ” ออกมานั้นผู้พูดกำลังแสดงการขออภัยโทษอยู่ด้วย เป็นต้น

เซอร์ล (Searle, 1969) นำแนวความคิดเกี่ยวกับวัจนกรรมของ ออสติน มาพัฒนาโดยกล่าวถึงการใช้ภาษาในชีวิตประจำวันมากขึ้น วัจนกรรมในความคิดของ เซอร์ล (Searle, 1976) หมายถึง การกระทำโดยใช้คำพูดซึ่งเกิดขึ้นภายใต้เงื่อนไขที่เหมาะสมของการกระทำนั้น แต่ละวัจนกรรมจะมีเงื่อนไขที่แตกต่างกัน เซอร์ล ได้กล่าวถึงเงื่อนไขของวัจนกรรมไว้ทั้งสิ้น ๙ วัจนกรรม ได้แก่ การสัญญา การขอร้อง การบอก การถาม การเตือน การขอบคุณ การแนะนำ การทักทาย และการแสดงความยินดี ซึ่งเงื่อนไขที่ใช้ในการตัดสินว่าถ้อยคำของผู้พูดแสดงเจตนาหรือวัจนกรรมใดมี ๔ ข้อ ได้แก่

๑. เงื่อนไขเนื้อหาของความ (Propositional content condition)
๒. เงื่อนไขเบื้องต้น (Preparatory condition)
๓. เงื่อนไขความจริงใจ (Sincerity condition)
๔. เงื่อนไขจำเป็น (Essential condition)

นอกจากนี้ เซอร์ล (Searle, 1976) ได้แบ่งวัจนกรรมออกเป็น ๕ ประเภท ได้แก่

๑. Representatives หมายถึง วัจนกรรมที่ผู้พูดสื่อไปยังผู้ฟังโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อนำเสนอเนื้อหาของข้อความหรือบอกเล่าข้อเท็จจริงให้ผู้ฟังรู้ เช่น การบอก
๒. Directives หมายถึง วัจนกรรมที่ผู้พูดต้องการให้ผู้ฟังทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เช่น การถาม การสั่ง การขอร้อง การแนะนำ
๓. Commissives หมายถึง วัจนกรรมที่ผู้พูดสื่อกับผู้ฟังว่าจะทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดในอนาคต เช่น การสัญญา การขู่ว่า
๔. Expressives หมายถึง วัจนกรรมที่ผู้พูดสื่อไปยังผู้ฟังโดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อแสดงสภาวะทางอารมณ์ สภาพจิตใจ หรือความรู้สึกของตนเอง เช่น ขอขอบคุณ ดีใจ เสียใจ
๕. Declaratives หมายถึง วัจนกรรมที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลง เช่น การประกาศสงคราม การไล่คนงานออก

วจนกรรมการชี้แนะ (The act of advice) ที่ผู้วิจัยจะศึกษาในงานวิจัยนี้จัดอยู่ในวจนกรรมประเภท Directives เพราะเป็นวจนกรรมที่ผู้เขียนแบบทดสอบต้องการให้ผู้อ่านทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง กล่าวคือ ต้องการให้ผู้อ่านปฏิบัติตามคำชี้แนะ

ผู้วิจัยจะวิเคราะห์วจนกรรมการแนะนำหรือชี้แนะที่ปรากฏในบริเฉทแบบทดสอบโดยอาศัยเงื่อนไข ๔ ข้อตามที่ เซอร์ล เซนอไว้ ได้แก่

๑. เงื่อนไขเนื้อความ : เป็นการกระทำในขนาดของผู้ฟัง
๒. เงื่อนไขเบื้องต้น :
  ๑. ผู้ฟังมีเหตุผลที่จะเชื่อได้ว่าการกระทำนั้นจะเป็นประโยชน์ต่อผู้ฟัง
  ๒. ไม่มีอะไรแสดงอย่างชัดเจนต่อทั้งผู้พูดและผู้ฟังว่าผู้ฟังกระทำสิ่งนั้นเองอยู่เป็นปกติ
๓. เงื่อนไขความจริงใจ : ผู้พูดเชื่อว่าการกระทำนั้นจะเป็นประโยชน์ต่อผู้ฟัง
๔. เงื่อนไขจำเป็น : เป็นความพยายามที่จะเสนอการกระทำนั้นให้ผู้ฟังสนใจ

แนวคิดเรื่องวจนกรรมการแนะนำที่สัมพันธ์กับความสุภาพ เสนอโดย บราวน์ และ เลอวินสัน (Brown and Levinson, 1978,1987) บราวน์ และ เลอวินสัน เชื่อว่า การแสดงวจนกรรมบางวจนกรรมเป็นการคุกคามหน้า ไม่ว่าจะป็นหน้าด้านบวก (positive face) หรือหน้าด้านลบ (negative face) ของคนในสังคม บราวน์ และ เลอวินสัน ได้แบ่งวจนกรรมที่สัมพันธ์กับการคุกคามหน้าของผู้พูดและผู้ฟังออกเป็น ๔ กลุ่ม ดังนี้

๑. กลุ่มที่คุกคามหน้าด้านลบของผู้ฟัง เช่น วจนกรรมการสั่ง การเตือน การชี้แนะ การแนะนำ เป็นต้น
๒. กลุ่มที่คุกคามหน้าด้านบวกของผู้ฟัง เช่น วจนกรรมการบ่น การวิพากษ์วิจารณ์ การไม่เห็นด้วย เป็นต้น
๓. กลุ่มที่คุกคามหน้าด้านลบของผู้พูด เช่น วจนกรรมการตอบรับต่างๆ การตอบรับความช่วยเหลือ เป็นต้น
๔. กลุ่มที่คุกคามหน้าด้านบวกของผู้พูด เช่น วจนกรรมการขอโทษ การยอมรับผิด การสารภาพผิด เป็นต้น

จากการแบ่งกลุ่มของวัจนกรรมที่สัมพันธ์กับการคุกคามหน้าตามทฤษฎีของ บราวน์ และ เลอวินสัน จะเห็นได้ว่า การแนะนำเป็นวัจนกรรมที่เมื่อกระทำแล้วจะไปคุกคามหน้าด้านลบของผู้ฟัง เพราะการให้คำแนะนำเป็นการกระทำที่ผู้พูดต้องการให้ผู้ฟังกระทำการใดสิ่งหนึ่งหรือละเว้นจากการกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งตามความคิดเห็นของผู้พูด ในขณะที่ผู้ฟังยอมปรารถนาความเป็นอิสระ ไม่ต้องการให้ผู้อื่นมารบกวนหรือละเมิดความเป็นส่วนตัว ดังนั้นการพูดแนะนำคู่สนทนาให้ทำการใดสิ่งหนึ่งจึงเป็นวัจนกรรมที่เมื่อผู้พูดกระทำไปแล้วอาจทำให้ผู้ฟังเสียหน้าได้

ในงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยจะใช้ทฤษฎีความสุภาพของ บราวน์ และ เลอวินสัน เป็นแนวทางในการวิเคราะห์ว่าปริจเฉทแบบทดสอบลดการคุกคามหน้าของผู้อ่านอย่างไรในการแสดงวัจนกรรมการชี้แนะ

๑.๙.๕ แนวคิดเรื่องอุดมการณ์

๑.๙.๕.๑ ความหมายของอุดมการณ์

ทรวูว์ (Trew, 1979) ชี้ให้เห็นว่าอุดมการณ์ได้ถูกส่งผ่านโดยกระบวนการทางภาษา (Ideological – Linguistic Process) ซึ่งเป็นกระบวนการการต่อสู้ที่จะเลือกนำเสนอเหตุการณ์ต่างๆในทิศทางมุมมองหนึ่ง และเลือกที่จะละทิ้งการนำเสนอในแง่มุมอื่นๆ

แวน ไดค์ (Van Dijk, 1995) กล่าวว่า อุดมการณ์เป็นระบบพื้นฐานของความรู้ทางสังคมเบื้องต้น และเป็นการรวบรวมทัศนคติของรูปแบบตัวแทนทางความคิดทางสังคมอื่นๆ ที่สมาชิกกลุ่มมีส่วนร่วมกัน โดยอุดมการณ์จะควบคุมรูปแบบความคิดโดยอ้อมๆให้สร้างปริจเฉทและตีความปริจเฉท ดังนั้นจากคำอธิบายนี้จะนำไปสู่บทสรุปว่า การเข้าใจปริจเฉทสามารถนำไปสู่การอธิบายอุดมการณ์ที่ถ่ายทอดในปริจเฉทนั้นๆได้เช่นกัน

แวน ไดค์ ได้สรุปแนวคิดเรื่องอุดมการณ์ไว้ดังนี้

๑. คำว่า “อุดมการณ์” นั้น ครอบคลุมไปถึงเรื่องมิตินิติความรู้ ได้แก่ ความคิด ความเชื่อ ทัศนคติ ค่านิยม หรือที่เราเรียกว่า “ระบบความเชื่อ”

๒. อุดมการณ์จะสะท้อนให้เห็นสังคม เช่น กลุ่มคน สถานะของกลุ่ม ความสนใจและความขัดแย้งในสังคมนั้น เช่น ชนชั้น เพศ เชื้อชาติ อำนาจทางสังคม อำนาจทางกฎหมาย

๓. อุดมการณ์ จะสร้างกรอบความคิดและการตีความให้สมาชิกในกลุ่ม เพื่อเกิดความเข้าใจและความจริงของสังคมของตนกับสังคมอื่นๆ

๔. อุดมการณ์ เป็นความจริงทางสังคมที่เป็นที่ยอมรับกันตามระบบความเชื่อของกลุ่มนั้นๆ ดังนั้น จึงไม่มีอุดมการณ์ที่ผิดหรือถูกที่แท้จริง เช่น การปกครองแบบคอมมิวนิสต์และประชาธิปไตย

๕. อุดมการณ์มีระดับความซับซ้อนต่างกันไปตั้งแต่ง่ายจนถึงระดับที่ยาก

นอกจากนี้ แกรมซี (Gramsci, อ้างถึงใน บุษบรรณ จินเจริญ, ๒๕๔๔) เสนอว่า การที่สังคมทุกวันนี้ยังคงสามารถสืบทอดตัวเองต่อไปได้ (Reproduce) จำเป็นต้องอาศัยกลไกทางสังคมมาดำรงไว้ แกรมซี ให้ความสนใจกับกลไกด้านอุดมการณ์ (Ideological Apparatus) เช่น สื่อมวลชน มาก เพราะเป็นกลไกที่มีประสิทธิภาพ ทำงานอยู่ตลอดเวลาในชีวิตประจำวัน มีลักษณะของการโน้มน้าวให้ผู้คนยอมรับได้อย่างยินยอมพร้อมใจ แกรมซี มีความเห็นว่า การครอบงำอุดมการณ์โดยสื่อมวลชนจะทรงพลังมากกว่าทางด้านเศรษฐกิจการเมืองเสียอีก เพราะข้อความที่ปรากฏในสื่อมวลชนนั้นเป็นการให้คำนิยามสังคม ให้นิยามชีวิต ให้นิยามกลุ่มคน หรือให้นิยามเหตุการณ์ ซึ่งในการนี้ แม้ตัวสื่อเองอาจจะไม่เป็นผู้กระทำโดยตรง ทว่าในฐานะกลไกของสังคม สื่อมวลชนจะเปิดโอกาสให้ผู้มีอำนาจในสังคมเข้ามาเป็นผู้ใช้

แนวคิดของ แกรมซี เป็นเหตุให้ผู้วิจัยสนใจศึกษาปริศนาแบบทดสอบในนิตยสารไทย ในฐานะที่เป็นกลไกสำคัญในการชี้นำอุดมการณ์บางอย่างแก่คนในสังคม

ในงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยจะให้คำจำกัดความ อุดมการณ์ ตาม กฤษดาวรรณ หงส์ลดารมภ์ (๒๕๔๓) ว่า

อุดมการณ์ หมายถึง ความคิดความเชื่ออย่างเป็นระบบที่อยู่เบื้องหลังการใช้ภาษา เป็นสิ่งที่กำหนดพฤติกรรมและการกระทำของมนุษย์รวมทั้งพฤติกรรมในการใช้ภาษา

๑.๙.๕.๒ ความเป็นชายและหญิงในสังคม

เจ เอ ดอยล์ (J.A.Doyle, อ้างถึงใน มีโชค ราชฎรานันต์, ๒๕๔๔:๘) ได้ระบุถึงแนวคิดของความเป็นผู้ชายว่ามี ๕ แนวคิด ได้แก่

๑. ต้องไม่เป็นผู้หญิง (Don't be female) โดยตั้งแต่วัยเด็ก เด็กผู้ชายจะเรียนรู้ว่าจะต้องไม่คิด แสดงออก หรือรู้สึกแบบผู้หญิงเพราะจะถูกสอนว่าเด็กผู้หญิงต่ำต้อยกว่า ผู้ชายที่มีความอ่อนไหวหรืออ่อนแอจะถูกมองว่าเป็นลูกแหงเหมือนผู้หญิง

๒. ต้องประสบความสำเร็จ (Be successful) ผู้ชายได้รับการคาดหวังว่าต้องประสบความสำเร็จในอาชีพการงาน และจะไม่ได้รับการยอมรับถ้าผู้ชายเลือกที่จะอยู่บ้าน ดูแลลูก หรือถ้าภรรยาได้รับเงินเดือนมากกว่า สำหรับเด็กผู้ชาย ความสำเร็จคือ การที่ตนเองมีความสามารถด้านกีฬาหรือการเรียน เมื่อเติบโตขึ้นมา ความสำเร็จไม่ได้จำกัดอยู่เพียงแค่ทำได้ดี แต่ต้องดีกว่า มีกำลังมากกว่า มีรถมีบ้านราคาแพงกว่าคนอื่น ๆ

๓. ต้องก้าวร้าว (Be aggressive) เด็กผู้ชายจะถูกปลูกฝังว่าจะต้องต่อสู้และไม่วิ่งหนีจากการต่อสู้หรือพ่ายแพ้ฝ่ายตรงข้าม ต้องก้าวร้าว อดทนต่อความเจ็บปวด และต้องชนะเท่านั้น

๔. ต้องเป็นที่สนใจทางเพศ (Be sexual) เพศสัมพันธ์เป็นวิธีที่ผู้ชายจะพิสูจน์ตัวเองถึงความเป็นผู้ชายที่แท้จริง

๕. ต้องมีความเชื่อมั่นในตัวเอง (Be confident) ผู้ชายจะต้องมีความเชื่อมั่น มีอิสระ ผู้ชายที่แท้จริงจะไม่ต้องการคนอื่นโดยเฉพาะผู้หญิง ผู้ชายจะดูแลตัวเองและไม่เชื่อถือคนอื่น ที่สำคัญผู้ชายจะไม่ปล่อยให้ความรู้สึกควบคุมตนเอง

นอกจากนี้ เจ เอ ดอยล์ (J.A.Doyle, อ้างถึงใน มิโซค ราชฎรานูวัต, ๒๕๔๔:๙) ยังได้ระบุถึงแนวคิดของความเป็นผู้หญิงว่ามี ๕ แนวคิด เช่นกัน ได้แก่

๑. ใส่ใจในรูปลักษณ์ (appearance still counts) ผู้หญิงจะถูกตัดสินจากรูปลักษณ์ ว่าต้องสวย รูปร่างผอม และแต่งตัวดีจึงจะเป็นที่ต้องการของผู้อื่น โดยตั้งแต่ในวัยเด็ก เด็กผู้หญิงจะได้รับตุ๊กตา และเสื้อผ้า รวมทั้งเครื่องสำอางและเครื่องประดับ สิ่งเหล่านี้ปลูกฝังให้ผู้หญิงพยายามทำให้ตัวเองดูดี นอกจากนั้นนิตยสารวัยรุ่นยังนำเสนอภาพแฟชั่นและโฆษณาเครื่องสำอาง วิธีลดความอ้วน ฯลฯ รวมถึงสื่ออื่นๆที่เมื่อแสดงภาพผู้หญิงก็ต้องเป็นผู้หญิงสวยอีกด้วยเช่นกัน และสิ่งที่สะท้อนความงามของผู้หญิงที่ชัดเจนที่สุดคือ ความขาว แม้แต่ผู้หญิงที่ผิวดำจะรู้สึกว่ถ้าตนเองผิวขาวขึ้นจะเป็นที่ต้องการของผู้อื่นมากกว่า

๒. มีความอ่อนไหวและเอาใจใส่ต่อผู้อื่น (be sensitive and caring) ผู้หญิงได้รับการคาดหวังว่าจะต้องดูแลเอาใจใส่ผู้อื่น มีอัธยาศัยดี มีความรับผิดชอบ และเป็นมิตรกับผู้อื่น

๓. ได้รับการปลูกฝังในทางลบจากผู้อื่น (negative treatment by others) เห็นได้จากการที่สังคมให้คุณค่าที่แตกต่างระหว่างความเป็นผู้ชายกับความเป็นผู้หญิงโดย

การเรียนรู้จากสังคม ผู้หญิงจะได้รับการปลูกฝังว่าผู้ชายจะต้องได้รับการนับถือและมีโอกาสที่มากกว่า สังคมจะให้คุณค่าผู้ชายมากกว่าผู้หญิง นอกจากนี้ผู้ชายยังเรียนรู้ว่าผู้หญิงเป็นวัตถุรองรับความรุนแรงอีกด้วย

๔. เป็น Superwoman (Be superwoman) เป็นอีกลักษณะหนึ่งของความเป็นผู้หญิงที่สังคมคาดหวังว่าผู้หญิงต้องสามารถทำได้ทุกอย่างไม่ใช่เพียงแค่เป็นแม่และแม่บ้าน หรือออกไปทำงานบ้านอย่างใดอย่างหนึ่งเท่านั้น ผู้หญิงต้องทำได้ทั้งหมด คือต้องมีครอบครัวที่สมบูรณ์และประสบความสำเร็จในหน้าที่การงาน

๕. มีความหมายของความเป็นผู้หญิงที่หลากหลาย (There is no single meaning of feminine anymore) ในปัจจุบัน สังคมไม่ได้มีความคิดที่เห็นตรงกันว่าผู้หญิงเป็นใคร หรืออะไรที่ผู้หญิงควรทำ ควรคิด และควรเป็น ผู้หญิงที่เลือกที่จะอยู่กับบ้านเลี้ยงลูก อาจถูกวิพากษ์วิจารณ์จากผู้ชายและผู้หญิงหลายคน และอาจได้รับการยอมรับจากบางคน ในขณะเดียวกัน บางคนอาจไม่สนใจเลยก็ได้ ซึ่งสถานการณ์เช่นนี้ทำให้ผู้หญิงในปัจจุบันเกิดความสับสนในการปฏิบัติตัวในสังคม

ด้วยเหตุนี้วิทยานิพนธ์โดยเฉพาะวิทยานิพนธ์ผู้หญิงจะพยายามแนะนำผู้หญิงในเรื่องต่างๆ เพื่อให้ผู้หญิงปฏิบัติตัวได้ถูกต้องเหมาะสม ไม่เกิดความสับสนในตัวเอง และได้รับการยอมรับจากคนรอบข้างในสังคมมากยิ่งขึ้น

ผู้วิจัยจะได้อาศัยแนวคิดเรื่องอุดมการณ์ และแนวคิดเรื่องความเป็นชายและหญิงในสังคมอธิบายอุดมการณ์ที่แฝงอยู่ในบริจเฉทแบบทดสอบ ซึ่งเป็นสิ่งที่บริจเฉทแบบทดสอบกำหนดหรือสร้างและส่งผ่านมาสู่ผู้อ่าน

๑.๙.๖ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

๑.๙.๖.๑ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบริจเฉทแบบทดสอบ

ออสเตอร์แมน และ เคลเลอร์-โคเฮน (Ostermann and Keller-Cohen, 1998) ศึกษาบริจเฉทแบบทดสอบ (quizzes) ในนิตยสารสำหรับวัยรุ่นหญิง โดยเก็บข้อมูลแบบทดสอบ ๑๕ บริจเฉท จากนิตยสาร ๔ ชื่อ คือ Teen, Seventeen, Sassy (The American) และ Capricho (The Brazilian) ตั้งแต่ปี ๑๙๙๔-๑๙๙๕ ผลการศึกษาพบว่า บริจเฉทแบบทดสอบที่ดูผิวเผินเป็นเกมสนุกสนานได้แฝงการสอนวินัยให้กับผู้อ่าน แบบทดสอบจะให้

ผู้อ่านตรวจสอบพฤติกรรมของตนเอง มีการตัดสินใจและประเมินพฤติกรรมเหล่านั้น และจัดกลุ่มผู้อ่านซึ่งก็คือวัยรุ่นผู้หญิง เป็น เด็กดี “good” หรือ เด็กไม่ดี “bad” นอกจากนี้จะให้คำแนะนำเกี่ยวกับการปฏิบัติตัวที่เหมาะสมของผู้หญิงจากมุมมองของสังคมเพศที่ต่างกัน (heterosexist)

ออสเตอร์แมน และ เคลเลอร์-โคเฮน กล่าวว่า จากการสัมภาษณ์บรรณาธิการนิตยสาร Teen ได้ข้อมูลว่า แบบทดสอบในนิตยสารจะเสนอคำแนะนำหรือข้อมูลทั่วไปซึ่งจะเปิดโอกาสให้ผู้อ่านคิดและตัดสินใจด้วยตัวเอง แต่จากการที่ ออสเตอร์แมนและเคลเลอร์-โคเฮน วิเคราะห์แบบทดสอบ พบว่า ผู้เขียนแบบทดสอบแทบไม่ได้ให้ข้อมูลบนพื้นฐานการตัดสินใจของผู้อ่านเลย ในทางตรงกันข้ามผู้เขียนจะจัดแบ่งประเภทพฤติกรรมที่เหมาะสมและไม่เหมาะสม มีการชมเชยถ้าพฤติกรรมนั้นเหมาะสม วิเคราะห์และแนะนำให้ปรับปรุงถ้าพฤติกรรมนั้นไม่เหมาะสม

แบบทดสอบมีเนื้อหาที่หลากหลาย เช่น เรื่องการดูแลตัวเอง การแต่งกาย แฟชั่น พฤติกรรมของเพื่อนชาย แต่เนื้อหาส่วนใหญ่จะเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างผู้หญิงกับผู้ชาย เด็กผู้หญิงที่ทำแบบทดสอบไม่ได้เพียงแค่อ่านประเมินด้านใดด้านหนึ่งของชีวิตเท่านั้น แต่พวกเขาจะได้รับคำแนะนำว่าควรปรับปรุงด้านต่างๆอย่างไร คำแนะนำของแบบทดสอบจะช่วยให้เธอจัดการกับชีวิตและความสัมพันธ์กับผู้อื่นได้อย่างถูกต้อง

แบบทดสอบจะกระตุ้นให้ผู้อ่านเกิดความสงสัยในพฤติกรรมบางอย่างของตนว่าอาจจะเป็นปัญหา ซึ่งผู้อ่านอาจไม่เคยคิดมาก่อนว่าจะเป็นปัญหา แต่แบบทดสอบจะสร้างสถานการณ์ที่เป็นปัญหาอย่างไม่สิ้นสุด เพื่อให้ผู้อ่านเกิดความสงสัยในพฤติกรรมของตน ทำให้ผู้อ่านรู้สึกสูญเสียคุณค่าในตัวเอง และแบบทดสอบจะกระตุ้นให้ผู้อ่านเกิดความปรารถนาอยากตรวจสอบและอยากปรับปรุงตัวเองให้ดีขึ้นตามที่ผู้เขียนแนะนำ

ในแบบทดสอบคำแนะนำจะถูกนำเสนอแก่ผู้อ่าน คำแนะนำในแบบทดสอบจะถูกซ่อนไว้ด้วยลักษณะภาษาที่สนุกสนาน น้ำเสียงที่แสดงความคุ้นเคยและเป็นกันเองนี้ ได้ซ่อนอุดมการณ์ที่มีพลังและมีผลต่อความคิดหรือพฤติกรรมของผู้อ่านไว้เบื้องหลัง

๑.๙.๖.๒ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาษาและอุดมการณ์

กฤษดาวรรณ หงส์ดารมภ์ (๒๕๔๓) เสนองานวิจัยเรื่อง ปริศนาเกี่ยวกับชนกลุ่มน้อยในประเทศไทย : การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับอุดมการณ์ งานวิจัยนี้มุ่งวิเคราะห์การเสนอภาพชนกลุ่มน้อยในประเทศไทยโดยวิเคราะห์ปริศนาสื่อมวลชนที่ให้ภาพการเสนอข่าวขัดแย้งกันและสามารถเปรียบเทียบกันได้ คือ หนังสือพิมพ์ซึ่งให้ภาพชาวเขาในด้านลบและ

รายการโทรทัศน์ทุ่งแสงตะวันซึ่งให้ภาพในด้านบวก ประเด็นสำคัญของงานคือมุมมองที่แตกต่างกันของสื่อมวลชนเหล่านี้ นอกจากจะสะท้อนให้เห็นทัศนคติของสื่อมวลชนที่มีต่อชาวเขาแล้วยังให้นัยสำคัญต่อการทำความเข้าใจลักษณะของความคิดทางชาติพันธุ์ที่แฝงอยู่ในการใช้ภาษาของสังคมไทย ทำให้เข้าใจลักษณะทางภาษาที่เกี่ยวข้องกับอุดมการณ์ของการแบ่งแยกและตอกย้ำความเป็นตัวตนว่าเป็น “พวกเรา” และนั่นคือ “พวกเขา” ซึ่งสามารถวิเคราะห์ได้จากคำศัพท์ อุปลักษณ์ และการเลือกเน้นผู้กระทำหรือผู้ถูกกระทำ นอกจากนี้ งานวิจัยนี้ยังมีวัตถุประสงค์ที่จะชี้ให้เห็นปริเจตหรือวาทกรรม (discourse) ที่เปลี่ยนไปเกี่ยวกับชาวเขา ชาวเขาที่เคยเป็นต้นเหตุของการที่ป่าถูกทำลายได้กลายมาเป็นผู้ค้ายาเสพติด แรงงานเถื่อน และฆาตกรในเมืองหลวง ชาวเขาที่เคยถูกมองว่าเป็นผู้โง่เขลา กลายมาเป็นอาชญากรของประเทศ

จากงานวิจัยนี้จะเห็นได้ว่า ภาษาและอุดมการณ์มีความสัมพันธ์กันอย่างยิ่ง ผู้ใช้ภาษาไม่เพียงใช้ภาษาเพื่อเล่าเรื่องราว ชี้แจงข้อมูล หรือโต้เถียงคัดค้านกัน แต่ยังใช้ภาษาในฐานะที่เป็นเครื่องมือของอุดมการณ์ ภาษาเป็นสิ่งที่ถ่ายทอดความคิดความเชื่อของกลุ่มชาติพันธุ์หนึ่งที่มีต่อกลุ่มชาติพันธุ์อื่น ภาษาทำให้เราเข้าใจและอาจเชื่อตามความคิดเห็นของคนต่างกลุ่ม (กฤษดาวรรณ หงส์ลดารมภ์, ๒๕๔๓:๑)

นอกจากนี้ กฤษดาวรรณ ยังได้กล่าวถึงสื่อมวลชนอีกว่า สื่อมวลชนอยู่ในสถานะที่ได้เปรียบในแง่ที่สามารถสื่อความคิดความเชื่อให้คนหมู่มากได้ภายในเวลาอันรวดเร็ว ข่าวน่าหนึ่งของหนังสือพิมพ์รายวันเป็นแหล่งสำคัญในการสร้างสิ่งที่เรียกว่า “กระแส” กระแสอาศัยภาษาเป็นตัวนำพา ทำให้ผู้คนต่างกลุ่มคุยเรื่องเดียวกันและมีความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่งคล้ายกัน ผู้เขียนข่าวอาจไม่ตั้งใจที่จะสื่อความคิดเห็นของตนลงไปในช่วงและผู้อ่านข่าวก็อาจไม่ได้ตั้งใจอ่านข่าวเพื่อรับทราบความคิดเห็นของผู้เขียน แต่ในกระบวนการเสนอข่าวอุดมการณ์เป็นสิ่งที่ถูกถ่ายทอด และภาษามีบทบาทสูงในการสื่ออุดมการณ์นี้ ปริเจตสื่อมวลชนจึงไม่ได้เป็นเพียงกระจกสะท้อนสิ่งที่เกิดขึ้น แต่ยังเป็นเครื่องมือของสื่อมวลชนในการสื่อความคิดความเชื่อบางอย่างไม่ว่าจะตั้งใจหรือไม่ตั้งใจก็ตาม

ผู้วิจัยจะได้อาศัยงานวิจัยทั้งที่เกี่ยวข้องกับปริเจตแบบทดสอบในนิตยสารต่างประเทศและที่เกี่ยวกับภาษาและอุดมการณ์เป็นแนวทางในการศึกษาต่อไป

บทที่ ๒

ภาพรวมและบริบทของแบบทดสอบในนิตยสารไทยตามทฤษฎี ชาติพันธุ์วรรณนาแห่งการสื่อสาร

ในงานวิจัยนี้มุ่งศึกษาโครงสร้างและกลวิธีทางภาษาในการชี้นำผู้อ่านเป็นสำคัญ แต่เนื่องจากบริบทหรือลักษณะที่แวดล้อมการใช้ภาษาในแต่ละสถานการณ์นั้นสัมพันธ์กับรูปภาพที่สื่อออกมาเสมอ ดังนั้นในบทนี้ผู้วิจัยจะได้ศึกษาภาพรวมและบริบทของแบบทดสอบเพื่อให้ทราบว่าบริบทของแบบทดสอบสัมพันธ์กับกลวิธีการชี้นำอย่างไร ซึ่งผู้วิจัยได้ใช้ทฤษฎีชาติพันธุ์วรรณนาแห่งการสื่อสารของ ไฮม์ส์ (Hymes, 1974) เป็นกรอบในการวิเคราะห์

ก่อนที่จะนำเสนอผลการวิเคราะห์บริบทของแบบทดสอบ ผู้วิจัยจะขอนำเสนอภาพรวมของนิตยสารที่ใช้ในการวิจัยพอสังเขปดังนี้

๒.๑ ภาพรวมของนิตยสารที่ใช้ในการวิจัย

๒.๑.๑ ภูมิหลังของนิตยสารที่ใช้ในการวิจัย

ข้อมูลแบบทดสอบที่ผู้วิจัยนำมาศึกษาได้มาจากนิตยสารไทย ๖ ชื่อ ได้แก่ นิตยสาร พลอยแถมเพชร เรื่องผู้หญิง ไอซ์ (ice) เธอกับฉัน เดอะบอย (the boy) และ แฮมเบอร์เกอร์ (hamburger) นิตยสารไทยทั้ง ๖ ชื่อมีรายละเอียดและความเป็นมาดังนี้

นิตยสารพลอยแถมเพชร เป็นนิตยสารสำหรับผู้หญิง รายปักษ์ โดยมีกลุ่มผู้อ่านเป็นผู้หญิงทำงานที่มีการศึกษา อายุตั้งแต่ ๒๐-๔๐ ปี มีฐานะดี (กนกพร กลีบบัว, ๒๕๔๑) เนื้อหาในนิตยสารจะเป็นการให้ความรู้ในเรื่องต่างๆเกี่ยวกับผู้หญิงเช่น การดูแลสุขภาพ อาหาร แฟชั่น ความงาม รวมทั้งเกร็ดความรู้ในเรื่องทั่วไป นอกจากนี้นิตยสารพลอยแถมเพชรยังได้รับการจัดอันดับเป็นอันดับหนึ่งของนิตยสารผู้หญิงที่มีรายได้สูงสุดในปี ๒๐๐๓ (Media Index, 2003)

ในนิตยสารพลอยแถมเพชร แบบทดสอบที่นำมาศึกษาปรากฏอยู่ในคอลัมน์ผงซุรต ทางนิตยสารตั้งชื่อคอลัมน์แบบทดสอบว่าผงซุรต ผู้วิจัยสันนิษฐานว่าอาจจะต้องการให้แบบทดสอบ

เป็นเสมือนสิ่งปรุงแต่งรสชาติของอาหารหรือเนื้อหาในนิตยสารให้อร่อยและถูกใจผู้อ่านมากยิ่งขึ้น อีกทั้งอาจต้องการให้เป็นเสมือนสิ่งปรุงแต่งหรือช่วยเติมเต็มชีวิตของผู้อ่านให้มีรสชาติดียิ่งขึ้นด้วย

นิตยสารเรื่องผู้หญิง (Woman's story) เป็นนิตยสารสำหรับผู้หญิง รายปักษ์ โดยมีกลุ่มผู้อ่านเป็นผู้ที่มีครอบครัวแล้ว เนื้อหาในนิตยสารจะเกี่ยวกับชีวิตคู่ การดำเนินชีวิตครอบครัว โดยจะเน้นประสบการณ์ชีวิตของผู้ที่แต่งงานแล้วเพื่อเป็นอุทาหรณ์และเพื่อให้ข้อคิดที่เป็นประโยชน์แก่ผู้อ่าน รวมทั้งนำเสนอเรื่องน่ารู้สำหรับผู้หญิง เรื่องความงามและเคล็ดลับการดูแลสุขภาพ

ในนิตยสารเรื่องผู้หญิง แบบทดสอบที่นำมาศึกษาปรากฏในคอลัมน์ “ทดสอบตัวเอง (ถามใจให้แน่ แล้วหาคำตอบ)” ซึ่งคอลัมน์นี้ปรากฏในนิตยสารมาตั้งแต่ฉบับแรก (๒๕๔๓) และปรากฏจนถึงปัจจุบัน

นิตยสารไอซ์ (ice) เป็นนิตยสารแฟชั่นวัยรุ่นผู้หญิง รายเดือน นำเสนอเรื่องราวเกี่ยวกับแฟชั่นหลากหลายสไตล์ โดยเน้นแฟชั่นวัยรุ่นไทยและญี่ปุ่น เนื้อหาในนิตยสารมักเกี่ยวกับเคล็ดลับการดูแลสุขภาพ การแต่งกาย และความงาม อีกทั้งนำเสนอเรื่องราวในชีวิตของวัยรุ่นและให้ความรู้ที่เป็นประโยชน์กับวัยรุ่นในทุกด้าน

นิตยสารไอซ์ มีส่วนประกอบ ๕ ส่วน คือ Variety, Fashion, Beauty, Teen story และ Interview ข้อมูลแบบทดสอบที่นำมาศึกษาปรากฏในคอลัมน์ “Quiz” ซึ่งเดิมอยู่ในส่วน Variety ต่อมาได้มีการปรับปรุงรูปลักษณะของนิตยสาร (๒๕๔๔) ได้ย้ายคอลัมน์ Quiz มาอยู่ในส่วน Teen story ซึ่งเป็นส่วนที่เป็นเรื่องราวเบื้องต้นของวัยรุ่น และทางนิตยสารยังได้เพิ่มคอลัมน์ที่เป็นแบบทดสอบขึ้นมาอีกคอลัมน์หนึ่งคือ คอลัมน์ “your mind” ซึ่งถูกบรรจุไว้ในส่วน Teen story เช่นเดียวกัน การที่นิตยสารจัดทำแบบทดสอบไว้ถึง ๒ คอลัมน์และบรรจุอยู่ในส่วน Teen story แสดงว่า แบบทดสอบเป็นที่นิยมสำหรับวัยรุ่น นอกจากนี้สังเกตได้จากเจตนาของผู้อ่านที่เขียนมาแสดงความชื่นชอบคอลัมน์ Quiz และ your mind (คอลัมน์ Send to Ice น.๒๗,๒๘,๒๙,๓๒)

นิตยสารเธอกับฉัน เป็นนิตยสารบันเทิงวัยรุ่น รายปักษ์ โดยมีกลุ่มผู้อ่านอยู่ในช่วงอายุระหว่าง ๑๕-๒๕ ปี ผลิตขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้วัยรุ่นมีทางเลือกในการได้รับข้อมูลข่าวสารต่างๆ ตลอดจนสาระความรู้ เรื่องราวของวัยรุ่น รวมไปถึงเรื่องราวที่กำลังเป็นที่สนใจในขณะนั้น เพื่อร่วมในการปลูกฝังสิ่งที่ดีให้กับเยาวชนของชาติ และเพื่อผ่อนคลายความตึงเครียดรวมทั้งเป็นเพื่อนกับวัยรุ่น เริ่มออกวางจำหน่ายเมื่อเดือนเมษายน พ.ศ. ๒๕๒๖ เมื่อปี พ.ศ.

๒๕๔๒ นิตยสารเธอกับฉันได้รับการจัดอันดับว่าเป็นนิตยสารที่ได้รับความนิยมสูงสุดในกลุ่มวัยรุ่น นอกจากนี้ยังเคยได้รับรางวัลโหวตอะวอร์ด สาขาแม็กกาซีนโหวตใน ปี พ.ศ. ๒๕๓๕-๒๕๓๗ จากรายการวิทยุเรดิโอโหวตอีกด้วย การนำเสนอเนื้อหาในนิตยสาร มีการแบ่งสัดส่วนเนื้อหาเกี่ยวกับดารารหรือบันเทิงทั่วไปประมาณ ๗๐-๘๐% ส่วนสาระความรู้จะมีประมาณ ๒๐-๓๐% เนื้อหาส่วนสาระความรู้จะเป็นเรื่องเกี่ยวกับการดูแลสุขภาพ เกร็ดเล็กเกร็ดน้อย ส่วนการสอดแทรกแนวคิดการดำเนินชีวิต หรือการแนะนำสั่งสอนวัยรุ่นมักจะแทรกอยู่ในบทสัมภาษณ์ ดารา นักร้อง เพราะวัยรุ่นจะเชื่อและทำตามดารานักร้องที่ตนชื่นชอบ โดยสรุปแล้ว เนื้อหาที่นิตยสารเธอกับฉันเสนอกับผู้อ่านที่เป็นวัยรุ่นคือ ให้อ่านรู้จักรักใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ รู้จักกล้าแสดงออก และมีความสามารถในการพึ่งพาตนเองได้ (พัชรินทร์ แก้วเกียรติยศ, ๒๕๓๒ ; พจนีย์ พจนะลาวัฒน์, ๒๕๔๔)

ในนิตยสารเธอกับฉัน แบบทดสอบที่นำมาศึกษาปรากฏอยู่ในคอลัมน์ your quiz เดิมแบบทดสอบปรากฏในคอลัมน์ชื่อ “กระจกส่องใจ” ผู้วิจัยสันนิษฐานว่าทางนิตยสารอาจจะต้องการให้แบบทดสอบเป็นเสมือนกระจกที่สะท้อนตัวตนของผู้อ่าน เพื่อให้ผู้อ่านรู้จักตนเองรวมทั้งผู้อื่นดียิ่งขึ้น ต่อมาได้มีการปรับปรุงรูปลักษณะของนิตยสาร (๒๕๔๓) คอลัมน์ที่เกี่ยวกับแบบทดสอบเปลี่ยนชื่อเป็น “your quiz” อาจเพื่อให้ดูทันสมัยและสมกับเป็น “teenage magazine” ยิ่งขึ้น

นิตยสารเดอะบอย (the boy) เป็นนิตยสารบันเทิงสำหรับวัยรุ่น รายเดือน ผลิตขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้วัยรุ่นกล้าแสดงออก และเพื่อให้วัยรุ่นรู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ นิตยสารเดอะบอย เคยได้รับรางวัลโหวตอะวอร์ด ๒ ปีซ้อน คือ ปี ๒๕๓๘ กับ ๒๕๓๙ จากรายการวิทยุเรดิโอโหวต การนำเสนอเนื้อหาในนิตยสารไม่แยกสาระและบันเทิงออกจากกันอย่างชัดเจนแต่พอจะแบ่งสัดส่วนเนื้อหาเป็นด้านบันเทิง ประมาณ ๗๐% ด้านสาระความรู้ประมาณ ๓๐% สาระความรู้จะสอดแทรกอยู่ในเนื้อหาด้านบันเทิง เช่น จะได้แนวทางการดำเนินชีวิตจากดารานักร้องที่ชื่นชอบ ซึ่งถ้าสื่อสาระตรงๆเด็กจะไม่อยากอ่าน โดยสรุปแล้วเนื้อหาที่นิตยสารเดอะบอยนำเสนอกับผู้อ่านที่เป็นวัยรุ่นคือเรื่องของการรู้จักรับผิดชอบในหน้าที่ กล้าแสดงออก รู้จักแสดงความคิดเห็น เป็นต้น (พจนีย์ พจนะลาวัฒน์, ๒๕๔๔)

นิตยสารเดอะบอยตั้งชื่อคอลัมน์โดยใช้อักษรภาษาอังกฤษขึ้นต้นชื่อคอลัมน์ และเรียงคอลัมน์ตามลำดับตัวอักษร แบบทดสอบที่นำมาศึกษาปรากฏในคอลัมน์ “Quiz” (ตามตัวอักษรหมวด d)

นิตยสารแฮมเบอร์เกอร์ (hamburger) เป็นนิตยสารบันเทิง รายปักษ์ ที่นำเสนอเรื่องราวเกี่ยวกับวงการบันเทิงไทยไม่ว่าจะเป็นภาพยนตร์ ดนตรี และโทรทัศน์ โดยมีกลุ่มผู้อ่านเป็นนักศึกษาหรือคนที่อยู่ในวัยทำงานที่มีความสนใจในแวดวงบันเทิง (แฮมเบอร์เกอร์ ฉ.๑:๒) นิตยสารแฮมเบอร์เกอร์วางจำหน่ายเมื่อเดือนสิงหาคม พ.ศ. ๒๕๔๕ ที่มาของนิตยสารมาจากความต้องการนำเสนอ นิตยสารทางเลือกใหม่ที่หยิบยกเรื่องราวที่น่าสนใจในวงการบันเทิงไทย เนื่องจากเรื่องบันเทิงเป็นเรื่องหนึ่งที่อยู่ในความสนใจใคร่รู้ของคนจำนวนมาก และเรื่องราวชีวิตรวมทั้งความคิดอ่านของคนในแวดวงนี้มีความน่าสนใจ นอกจากนี้แฮมเบอร์เกอร์ยังได้นำเสนอสาระความรู้ต่างๆและให้ข้อคิดที่เป็นประโยชน์แก่ผู้อ่านอีกด้วย

นิตยสารแฮมเบอร์เกอร์แบ่งเนื้อหาเป็น ๔ ส่วนคือ Bun , Sauce , meat และ vegetable โดยข้อมูลแบบทดสอบที่นำมาศึกษาปรากฏในคอลัมน์ “Check” ซึ่งคอลัมน์นี้อยู่ในส่วน Bun (ขนมปัง) ซึ่งถือเป็นองค์ประกอบสำคัญของแฮมเบอร์เกอร์เพราะขึ้นชื่อว่าแฮมเบอร์เกอร์จะขาดขนมปังไม่ได้ คอลัมน์ Check ไม่ได้ปรากฏตั้งแต่ฉบับแรก เริ่มปรากฏครั้งแรกในนิตยสารฉบับที่ ๒๐ ซึ่งทางผู้จัดทำไม่ได้ระบุจุดประสงค์ของการเพิ่มคอลัมน์นี้อย่างชัดเจน กล่าวเพียงแต่ว่าเป็นการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงนิตยสารเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้อ่าน (แฮมเบอร์เกอร์ ฉ. ๒๐ :๒) ซึ่งแบบทดสอบในคอลัมน์ check เป็นที่นิยมสำหรับผู้อ่าน สังเกตได้จากจดหมายของผู้อ่านที่เขียนมาแสดงความชื่นชอบคอลัมน์นี้ (คอลัมน์ mail ฉ.๓๖)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตาราง ๑ สรุปภูมิหลังของนิตยสารที่ใช้ในการวิจัย

ชื่อ นิตย สาร ภูมิ หลัง	ประเภท ของ นิตยสาร แบ่งตาม เนื้อหา	นโยบายหรือ วัตถุประสงค์ของ นิตยสาร	กำหนด เวลาออก วาง จำหน่าย	กลุ่มผู้อ่าน เป้าหมาย	เนื้อหาของนิตยสาร	ชื่อ คอลัมน์ แบบ ทดสอบ
พลอย แกม เพชร	ผู้หญิง	ไม่ปรากฏในนิตยสารที่ นำมาวิจัย	รายปักษ์	ผู้หญิง ทำงาน มีการศึกษา มีฐานะดี อายุตั้งแต่ ๒๐-๔๐ ปี	ความรู้ในเรื่องต่างๆเกี่ยวกับ ผู้หญิง เช่น การดูแลสุขภาพ อาหาร แฟชั่น ความงาม เกร็ดความรู้ในเรื่องทั่วไป	ผงชูรส
เรื่อง ผู้ หญิง	ผู้หญิง	ไม่ปรากฏในนิตยสารที่ นำมาวิจัย	รายปักษ์	ผู้หญิงที่มี ครอบครัว แล้ว	เรื่องราวประสบการณ์ ชีวิตคู่ เช่น การครองเรือน ความสัมพันธ์ระหว่างสามี ภรรยา	ทดสอบ ตัวเอง
ไอซ์	แฟชั่น	ไม่ปรากฏในนิตยสารที่ นำมาวิจัย	รายเดือน	วัยรุ่นผู้หญิง	แฟชั่นเครื่องแต่งกายของ วัยรุ่นผู้หญิงไทยและญี่ปุ่น เคล็ดลับความงาม การแต่ง กาย การดูแลสุขภาพ และ เรื่องราวชีวิตของวัยรุ่น	Quiz, your mind
เธอ กับ ฉัน	บันเทิง	๑.เพื่อให้วัยรุ่นมีทางเลือก ในการได้รับข้อมูล ข่าวสารต่างๆ ตลอดจน สาระความรู้ เรื่องราว ของวัยรุ่น รวมไปถึง เรื่องราวที่กำลังเป็นที่ สนใจในขณะนั้น ๒.เพื่อร่วมในการปลูกฝัง สิ่งที่ดีให้กับเยาวชนของ ชาติ	รายปักษ์	กลุ่มวัยรุ่น อายุ ๑๕-๒๕ ปี	ขั อ มู ล ข่า ว ส า ร ต่ า ง ๆ เรื่องราวของวัยรุ่น เรื่องราว ที่น่าสนใจในขณะนั้น คติ การดำเนินชีวิตที่เป็น ป ร ะ โย ช น์ ต่ อ วัย รุ่ น เกร็ดความรู้ในเรื่องต่างๆไป	Your quiz

ชื่อ นิตย สาร	ประเภท ของ นิตยสาร แบ่งตาม เนื้อหา	นโยบายหรือ วัตถุประสงค์ของ นิตยสาร	กำหนด เวลา ออกวาง จำหน่าย	กลุ่มผู้อ่าน เป้าหมาย	เนื้อหาของนิตยสาร	ชื่อ คอลัมน์ แบบ ทดสอบ
ภูมิ หลัง		๓. เพื่อผ่อนคลายความ ตึงเครียดรวมทั้งเป็น เพื่อนกับวัยรุ่น				
เดอะ บอย	บันเทิง	๑. ให้วัยรุ่นกล้าแสดงออก ๒. ให้วัยรุ่นรู้จักใช้เวลา ว่างให้เป็นประโยชน์	รายเดือน	กลุ่มวัยรุ่น	แฟชั่นการแต่งกาย เรื่องราว ของศิลปินดารานักร้องที่ เป็นที่สนใจในขณะนั้น ภาพยนตร์ เพลง ข่าวสาร รวมทั้งเกร็ดความรู้ต่างๆ	Quiz
แสม เบอร์ เกอร์	บันเทิง	ต้องการนำเสนอ นิตยสาร ทางเลือกใหม่ที่หยิบยก เรื่องราวที่น่าสนใจใน วงการบันเทิงไทย	รายปักษ์	นักศึกษา หรือผู้ที่อยู่ ในวัย ทำงานที่มี ความสนใจ แวดวง บันเทิงไทย	เรื่องราวในวงการบันเทิงไทย ทั้งภาพยนตร์ ดนตรี และ โทรทัศน์	check

๒.๑.๒ เนื้อหาของแบบทดสอบ

ข้อมูลแบบทดสอบที่นำมาศึกษามีเนื้อหาที่หลากหลาย เช่น เรื่องนิสัยส่วนตัว การดำเนินชีวิต พฤติกรรม บุคลิกภาพ มนุษยสัมพันธ์ พื้นฐานครอบครัว อนาคต ฯลฯ จากการวิเคราะห์เนื้อหาของแบบทดสอบสามารถจัดกลุ่มเนื้อหาได้ ๓ กลุ่ม ดังนี้

ก. เนื้อหาเกี่ยวกับสัมพันธภาพระหว่างผู้อ่านกับคนรัก

ตัวอย่าง

รู้จักหวานใจให้มากขึ้น (เชอกับฉิน ต.ค.๒๕๔๕ น.๔๕๒)
 “Match” กันไหมระหว่างคุณกับเขา (ไอซ์ : quiz ธ.ค. ๒๕๔๔ น.๒๘)
 คุณหลงแฟนจนหัวคะมำรึยัง? (เรื่องผู้หญิง พ.ค. ๒๕๔๕ น.๕๔)

เนื้อหาของแบบทดสอบในกลุ่มนี้มักจะทำให้ผู้อ่านตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวผู้อ่านเองกับคนรักว่ามีความสัมพันธ์ในระดับใด สามารถปรับตัวเข้ากันได้มากน้อยแค่ไหน รู้จักและเข้าใจกันมากน้อยเพียงใด

ข. เนื้อหาเกี่ยวกับสัมพันธภาพระหว่างผู้อ่านกับเพื่อนหรือคนในครอบครัว

ตัวอย่าง

คุณเป็นคนสำคัญในกลุ่มเพื่อนจริงหรือ? (เรื่องผู้หญิง พ.ค. ๒๕๔๔ น.๓๐)
 คุณเป็นเพื่อนแบบไหน (พลอยแอมเพชร์ มิ.ย. ๒๕๔๕ น.๒๔๕)
 เรื่องครอบครัวคือตัวเรา (พลอยแอมเพชร์ พ.ย. ๒๕๔๕ น.๒๖๐)

เนื้อหาของแบบทดสอบในกลุ่มนี้มักจะทำให้ผู้อ่านตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวผู้อ่านเองกับเพื่อนหรือคนในครอบครัว ว่ามีความจริงใจต่อกัน รักใคร่กลมเกลียว ปฏิบัติดีต่อกันช่วยเหลือเกื้อกูลกันหรือไม่

ค. เนื้อหาเกี่ยวกับบุคลิกภาพของผู้อ่าน

พจนานุกรมศัพท์สังคมวิทยาอังกฤษ-ไทย พ.ศ. ๒๕๒๔ ได้ให้คำจำกัดความ “บุคลิกภาพ” ไว้ว่า “บุคลิกภาพเป็นผลรวมของความคิด ทำที่ และนิสัยซึ่งสร้างสมจากมูลฐานองค์ประกอบทางจิตและทางกายภาพของบุคคลอันถ่ายทอดมาทางชีววิทยาส่วนหนึ่งและจากแบบอย่างวัฒนธรรมที่ถ่ายทอดมาทางสังคมอีกส่วนหนึ่ง...”

ศรีธรรม ธนะภูมิ (๒๕๒๕ อ้างถึงใน กนิษฐา พึ่งวร, ๒๕๔๓:๑๙) ให้ความหมายของบุคลิกภาพว่า เป็นลักษณะนิสัยหรือพฤติกรรมของบุคคลหนึ่ง que แสดงออกข้มาเพื่อตอบสนองและปรับต่อสิ่งแวดล้อม

จรรยา สุวรรณทัต และดวงกมล เวชบรรยงรัตน์ (๒๕๒๙ อ้างถึงใน กนิษฐา พึ่งวร, ๒๕๔๓:๑๙) ได้ให้ความหมายของบุคลิกภาพว่า หมายถึง แบบแผนพฤติกรรมของบุคคลใดบุคคลหนึ่งที่เป็นที่รับรู้กันโดยทั่วไปว่าเป็นลักษณะส่วนรวมของบุคคลนั้น ประกอบไปด้วยพฤติกรรมที่แสดงออกและศักยภาพภายในของบุคคลซึ่งทำให้มีความแตกต่างจากบุคคลทั่วไป

นอกจากนี้ บุคลิกภาพของแต่ละคน ถือเป็นลักษณะส่วนรวมของบุคคล ซึ่งบุคคลนั้นมีอยู่ หรือกระทำอยู่เป็นปกติวิสัย และโดยเฉพาะอย่างยิ่ง แบบฉบับอันเป็นองค์ประกอบที่มาทำให้บุคคลมีลักษณะเฉพาะไม่ซ้ำแบบใคร (ไทยรัฐ, ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๘:๗)

จากความหมายดังที่ได้กล่าวมาแล้วสรุปได้ว่า บุคลิกภาพเป็นแบบแผนของพฤติกรรมของบุคคล อันเป็นผลรวมของลักษณะภายนอกและลักษณะภายในของบุคคล ซึ่งทำให้บุคคลนั้นมีลักษณะเฉพาะตัวที่เป็นเอกลักษณ์ซึ่งทำให้เขาต่างจากบุคคลอื่น

ดังนั้นเนื้อหาของแบบทดสอบในกลุ่มที่เกี่ยวกับบุคลิกภาพของผู้่านนี้ มักจะให้ผู้อ่านตรวจสอบ ความคิด ทำที่ นิสัย และพฤติกรรมของตนเอง ตัวอย่าง

คุณจริงจ้งกับชีวิต มากไปหรือเปล่า? (แฮมเบอร์เกอร์ ก.ค. ๒๕๔๖ น.๒๓)

คุณเป็นคนคิดก่อนทำ หรือทำก่อนคิด หรือคิดแล้วคิดอีกค่อยทำ

(ไอซ์: quiz มิ.ย. ๒๕๔๕ น.๓๔)

คุณเป็นผู้ให้หรือผู้รับ

(พลอยแถมเพชร ก.ย. ๒๕๔๔ น.๒๓๒)

จากการจัดกลุ่มเนื้อหาของแบบทดสอบ ผู้วิจัยพบว่า เนื้อหาที่เกี่ยวกับบุคลิกภาพของผู้อ่านมีจำนวนมากที่สุด (๓๘ ประจํา) รองลงมาคือ เนื้อหาเกี่ยวกับสัมพันธ์ภาพระหว่าง

ผู้อ่านกับคนรัก (๒๑ ปริจเฉท) และเนื้อหาเกี่ยวกับสัมพันธภาพระหว่างผู้อ่านกับเพื่อนหรือคนในครอบครัว (๑๓ ปริจเฉท) ตามลำดับ

ตาราง ๒ แสดงจำนวนเนื้อหาของแบบทดสอบในแต่ละนิตยสาร

จำนวน แบบทดสอบ เนื้อหา	พลอย แกม เพชร	เรื่อง ผู้หญิง	ไอซ์	เธอกับฉัน	เดอะบอย	แฮม เบอร์ เกอร์	รวม
กลุ่ม ก	-	๒	๒	๘	๕	๔	๒๑
กลุ่ม ข	๕	๔	-	-	๑	๓	๑๓
กลุ่ม ค	๗	๖	๑๐	๔	๖	๕	๓๘
รวม	๑๒	๑๒	๑๒	๑๒	๑๒	๑๒	๗๒

จากข้อมูลแบบทดสอบที่นำมาวิจัย ผู้วิจัยสันนิษฐานว่าการที่แบบทดสอบหยิบยกเนื้อหาเกี่ยวกับบุคลิกภาพของผู้อ่านมานำเสนอมากที่สุดเป็นเพราะ บุคลิกภาพเป็นสิ่งที่ผู้คนให้ความสนใจกันมาก เพราะเชื่อกันว่าบุคลิกภาพมีความสำคัญต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์ในสังคมทั้งในด้านส่วนตัวและอาชีพการงาน บุคลิกภาพที่ดีเป็นที่ชื่นชอบของคนโดยทั่วไป ทำให้สามารถสร้างความสัมพันธ์กับบุคคลอื่นอย่างราบรื่น ส่งผลให้ประสบความสำเร็จในด้านการงานและชีวิตส่วนตัวไปด้วย (ถวิล ธาราโกชน์, ๒๕๔๓ อ้างถึงใน กนิษฐา พิงวร, ๒๕๔๓:๑๘)

อย่างไรก็ตาม ผู้วิจัยพบว่า เนื้อหาของแบบทดสอบที่เกี่ยวกับสัมพันธภาพระหว่างผู้อ่านกับคนรัก และสัมพันธภาพระหว่างผู้อ่านกับเพื่อนหรือคนในครอบครัว มีอิทธิพลต่อบุคลิกภาพของผู้อ่าน แฮร์รี สแตค ซัลลิแวน (Harry Stack Sullivan อ้างถึงใน กนิษฐา พิงวร, ๒๕๔๓:๒๔) กล่าวถึงความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและบุคลิกภาพไว้ว่า บุคลิกภาพของมนุษย์เป็นผลพวงมาจากสัมพันธภาพระหว่างบุคคล โดยซัลลิแวนมีความเชื่ออย่างแน่วแน่นว่ามนุษย์อยู่ได้อิทธิพลของความสัมพันธ์กับผู้อื่นตั้งแต่แรกเกิด จนวาระสุดท้ายของชีวิต ดังนั้นผู้วิจัยจึงสันนิษฐานว่า แบบทดสอบที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับสัมพันธภาพทั้งสองกลุ่มไม่ได้เป็นเพียงการให้ผู้อ่าน

ตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลเท่านั้น แต่ยังเป็นกรชี้แนะบุคลิกภาพที่เหมาะสมให้กับผู้อ่านอีกด้วย

ตัวอย่าง

เคยสงสัยมั้ยว่าพื้นฐานครอบครัวมีผลกับคุณยังไง? แน่ของมันมีผลโดยตรงกับนิสัยของคุณเลยเชียวละ คุณอยากรู้หรือยังล่ะว่า ชีวิตครอบครัวได้ข้อมตัวคุณทุกวันนี้เป็นแบบไหน?

(เรื่องผู้หญิง ต.ค. ๒๕๔๕ น.๖๕)

จากตัวอย่างนี้ ความสัมพันธ์ระหว่างตัวผู้อ่านกับคนในครอบครัวจะส่งผลโดยตรงต่อบุคลิกภาพ (นิสัย) ของผู้อ่าน แบบทดสอบฉบับนี้นอกจากผู้อ่านจะได้ทราบผลการทดสอบที่เกี่ยวกับสัมพันธภาพดังกล่าวแล้ว ผู้อ่านยังได้รับคำชี้แนะในเรื่องบุคลิกภาพจากผู้เขียนอีกด้วย กล่าวคือ

“คุณเป็นแก้วตาดวงใจของพ่อแม่ตั้งแต่เด็ก เพราะไม่เคยขัดใจพวกท่านแต่ทุกวันนี้คุณโตแล้ว คุณควรฝึกฝนตัวเองให้มีความเป็นผู้ใหญ่มากพอ ไม่อย่างนั้นคุณจะกลายเป็นคนตาขาวไม่กล้าตัดสินใจด้วยตัวเองอย่างนี้ไปตลอดชีวิต” (เรื่องผู้หญิง ต.ค. ๒๕๔๕ น.๖๕)

เมื่อได้ทราบภาพรวมของนิตยสารที่ใช้ในการวิจัยแล้ว ต่อไปจะขอเสนอผลการวิเคราะห์บริบทของปริศนาแบบทดสอบที่ปรากฏในนิตยสารไทยทั้ง ๖ ชื่อตามกรอบ SPEAKING ของ ไฮมส์ (Hymes, 1974) ซึ่งได้ผลสรุปดังนี้

๒.๒ บริบทของแบบทดสอบตามกรอบ SPEAKING ของ HYMES (1974)

๑) ฉาก (Setting หรือ Scene)

ฉากหรือสถานที่ที่เกิดเหตุการณ์การสื่อสารของแบบทดสอบคือนิตยสาร นิตยสารถือเป็นสื่อมวลชนประเภทหนึ่งที่น่าเสนอสู่ประชาชนจำนวนมาก ผู้วิจัยเห็นว่าการที่แบบทดสอบปรากฏในสื่อดังกล่าวทำให้แบบทดสอบสามารถเข้าถึงผู้อ่านได้ในวงกว้าง นอกจากนี้จากข้อมูลที่

นำมาวิจัยพบว่า แบบทดสอบปรากฏในนิตยสารหลากหลายประเภท อาทิ นิตยสารวัยรุ่น นิตยสารผู้หญิง นิตยสารบันเทิง จึงอาจกล่าวได้ว่า แบบทดสอบสามารถเข้าถึงผู้อ่านได้หลากหลายกลุ่ม

ปริเฉทแบบทดสอบที่นำมาศึกษาในงานวิจัยนี้ ปรากฏเป็นคอลัมน์ประจำในนิตยสารไทยทั้ง ๖ ชื่อ กล่าวคือ นิตยสารพลอยแถมเพชร เรื่องผู้หญิง ไอซ์ (ice) เธอกับฉัน เดอะบอย (the boy) และแฮมเบอร์เกอร์ (hamburger)

นิตยสารพลอยแถมเพชร แบบทดสอบปรากฏในคอลัมน์ชื่อ ผงชูรส
 นิตยสารเรื่องผู้หญิง แบบทดสอบปรากฏในคอลัมน์ชื่อ ทดสอบตัวเอง
 นิตยสารไอซ์ แบบทดสอบปรากฏในคอลัมน์ชื่อ Quiz และชื่อ your mind
 นิตยสารเธอกับฉัน แบบทดสอบปรากฏในคอลัมน์ชื่อ your quiz
 นิตยสารเดอะบอย แบบทดสอบปรากฏในคอลัมน์ชื่อ Quiz
 นิตยสารแฮมเบอร์เกอร์ แบบทดสอบปรากฏในคอลัมน์ชื่อ Check

นิตยสารไทยทั้ง ๖ ชื่อ ได้กำหนดรูปแบบการนำเสนอเนื้อหา โดยจัดให้แบบทดสอบปรากฏเป็นคอลัมน์ประจำ^๑ แสดงว่า แบบทดสอบ^๒เป็นที่นิยมสำหรับผู้อ่าน เพราะการกำหนดรูปแบบเนื้อหาของนิตยสารขึ้นอยู่กับทั้งความต้องการของนิตยสารและความต้องการของผู้อ่าน (พจนีย์ พจนะลาวัฒน์, ๒๕๔๔)

^๑ สิริทิพย์ ชันสุวรรณ (๒๕๓๗ อ้างถึงใน พจนีย์ พจนะลาวัฒน์, ๒๕๔๔:๒๓) กล่าวถึงลักษณะของคอลัมน์ประจำไว้ในหนังสืองานวารสารศาสตร์ว่าคอลัมน์ประจำจะมีลักษณะพิเศษเป็นตัวของตัวเองหลายประการคือ

๑. นักเขียนจะเป็นผู้เชี่ยวชาญในเรื่องที่เขียน
๒. เนื้อหาที่นักเขียนนำเสนอ จะมีลักษณะของการแสดงความคิดเห็นส่วนตัว
๓. จำนวนลีลาเป็นอัตวิสัยแต่ภาษาที่ใช้เขียนจะไม่เป็นทางการ
๔. คอลัมน์ประจำจะต้องมีการระบุชื่อหรือนามปากกาของผู้เขียนเอาไว้ด้วย
๕. จะนำเสนอในเนื้อที่ ตำแหน่งหรือหน้าประจำ

^๒ พจนีย์ พจนะลาวัฒน์ (๒๕๔๔) ได้แบ่งคอลัมน์ประจำเป็น ๖ ประเภท ซึ่งผู้วิจัยพบว่า คอลัมน์แบบทดสอบอาจจัดอยู่ในคอลัมน์ประจำประเภทคอลัมน์สาระความรู้ ซึ่งคอลัมน์ประจำประเภทนี้ จะเสนอเนื้อหาโดยมีจุดประสงค์ให้ความรู้ ให้คำแนะนำ หรือคำชี้แนะแก่ผู้อ่าน

แต่อย่างไรก็ตามแบบทดสอบในนิตยสารไทยทั้ง ๖ ชื่อก็อาจไม่ได้ปรากฏในหน้าประจำ (หน้าเดิมทุกฉบับ) แล้วแต่นิตยสารของบักซ์หรือเดือนนั้นๆจะจัดวางไว้หน้าใด แต่ส่วนใหญ่จะ อยู่หน้าท้ายๆของนิตยสาร ในส่วนการจัดวางหน้าแบบทดสอบในนิตยสาร มักจัดวางแบบหน้า เดียวจบหรือสองหน้าจบ ถ้าเป็นแบบสองหน้าจบนิยมจัดวางหน้าแรกทางซ้ายและหน้าสอง ทางขวาของผู้อ่าน ไม่นิยมจัดหน้าแรกอยู่ทางขวาของผู้อ่าน ซึ่งอาจเป็นไปเพื่อความสะดวก ผู้อ่านจะได้ไม่ต้องพลิกกลับไปกลับมาเพื่อดูตารางคะแนนในกรณีที่แบบทดสอบนั้นมีตาราง คะแนน และยังมีผลต่อผู้อ่าน ผู้อ่านจะได้เห็นภาพรวมของแบบทดสอบ จำนวนข้อคำถาม รวมทั้งทราบกติกาการทดสอบก่อนที่จะลงมือทำ

องค์ประกอบภายในแบบทดสอบจะถูกจัดวางให้ดึงดูดความสนใจผู้อ่าน องค์ประกอบ ส่วนหัวข้อมักจะใช้ตัวอักษรขนาดใหญ่ สีสดและลักษณะอักษรจะต่างจากองค์ประกอบอื่นเพื่อให้ สะดุดตาผู้อ่าน เพราะหัวข้อถือเป็นองค์ประกอบส่วนแรกที่ดึงดูดให้ผู้อ่านสนใจทำแบบทดสอบ นั้นๆ ส่วนใหญ่หัวข้อจะปรากฏอยู่ส่วนบนสุดของหน้ากระดาษ

องค์ประกอบส่วนต่อไปคือ เกริ่นนำ เกริ่นนำจะให้รายละเอียดเกี่ยวกับเรื่องที่จะทำการ ทดสอบ อาจให้กติกาการทดสอบ รวมทั้งชักชวนให้ผู้อ่านทำแบบทดสอบด้วย องค์ประกอบ ส่วนเกริ่นนำอาจจะพิมพ์ตัวทึบ พิมพ์ไว้ในกรอบสี่เหลี่ยม หรือวงเล็บเหลี่ยม รวมทั้ง ใช้ ตัวอักษรขนาดใหญ่รองจากหัวข้อเพื่อเป็นการเรียกร้องให้ผู้อ่านอ่านส่วนนี้ก่อนที่จะทำ แบบทดสอบ เกริ่นนำมักจะปรากฏก่อนส่วนที่เป็นบททดสอบ

องค์ประกอบส่วนบททดสอบจะมีตัวเลขกำกับหน้าข้อ บททดสอบส่วนใหญ่อาจมีตั้งแต่ ๔-๑๕ ข้อ ในแต่ละบททดสอบจะมีตัวเลือกที่เป็นคำตอบซึ่งจะมีตั้งแต่ ๒-๕ ตัวเลือก องค์ประกอบส่วนนี้ผู้อ่านจะถูกขอให้เลือกคำตอบจากจำนวนคำตอบที่เป็นไปได้ (ที่แบบทดสอบ กำหนดให้) ว่าผู้อ่านจะทำอะไรหรือทำอย่างไรในแต่ละเหตุการณ์ที่ให้มา คำตอบที่เป็นตัวเลือก ของแต่ละข้อจะมีคะแนนตามกติกาที่ได้กำหนดไว้ และผลของคะแนนรวมทั้งหมดจะถูกประเมิน และจัดกลุ่มจัดหมวดหมู่ซึ่งจะปรากฏในส่วนประเมินผล

องค์ประกอบส่วนประเมินผลจะอยู่ตอนท้ายของแบบทดสอบซึ่งจะมีการจัดกลุ่มตาม ระดับคะแนนหรือตามกติกาที่ได้ตกลงกันไว้

ในแบบทดสอบนอกจากจะมีองค์ประกอบตามที่กล่าวถึงข้างต้นแล้ว เพื่อเพิ่มความน่าสนใจ แบบทดสอบยังมีรูปภาพประกอบที่สอดคล้องกับเนื้อหา มีการใช้สัญลักษณ์และเครื่องหมายต่างๆและยังใช้สีสันทสวยงามเพื่อดึงดูดความสนใจของผู้อ่าน

นอกจากนี้ผู้วิจัยสังเกตเห็นว่า แบบทดสอบที่นำมาวิจัยมีชื่อเรียกหลากหลาย อาทิ แบบทดสอบ แบบพิศุจน์ใจ แบบสอบถาม เกม ดังตาราง ๓

ตาราง ๓ แสดงชื่อเรียกประเภทแบบทดสอบ

ชื่อเรียกประเภท	จำนวน
แบบทดสอบ	๑๗
แบบพิศุจน์ใจ	๑
แบบสอบถาม	๑
เกม	๖
ไม่ระบุชื่อเรียก	๔๗
รวม	๗๒

จากตาราง ๓ จะสังเกตได้ว่าชื่อเรียก “แบบทดสอบ” ปรากฏเป็นจำนวนมากที่สุด (๑๗ ฉบับ) รองลงมาคือชื่อเรียก “เกม” (๖ ฉบับ) และเรียกว่าแบบพิศุจน์ใจและแบบสอบถาม (อย่างละ ๑ ฉบับ) ผู้วิจัยเห็นว่าการที่มีชื่อเรียกประเภทประเภนี้หลากหลายชื่อสามารถสะท้อนให้เห็นมุมมองที่ต่างกันไป เช่นการที่ผู้เขียนเรียกว่า “แบบทดสอบ” อาจมองว่าเป็นแบบที่ใช้เพื่อตรวจสอบความถูกต้องแน่นอน ส่วนที่เรียกว่า “แบบสอบถาม” อาจมองว่าเป็นแบบข้อคำถาม หรือเรียกว่าแบบพิศุจน์ใจก็อาจมองว่าเป็นแบบทดสอบหาความจริง อย่างไรก็ตามผู้วิจัยพบว่าทั้ง ๓ ชื่อมีลักษณะร่วมกันคือ เป็นสิ่งที่กำหนดขึ้นเพื่อที่จะตรวจสอบ ทดลอง หรือหาข้อมูลเพื่อหาความจริง หรือความถูกต้องแน่นอน นอกจากนี้การที่ผู้เขียนใช้ชื่อเรียก “เกม” ผู้เขียนอาจมองว่าเป็นเพียงการเล่นเพื่อความสนุกสนาน

ดังนั้น ถ้าพิจารณาแต่เพียงชื่อเรียก อาจสรุปได้ว่า ประเภทแบบทดสอบเป็นสิ่งที่กำหนดขึ้นเพื่อให้ผู้อ่านตรวจสอบเพื่อหาความจริงหรือความถูกต้องในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง อีกทั้งยังเป็นการเล่นเพื่อความสนุกสนานอีกด้วย

จากการพิจารณาองค์ประกอบฉาก สรุปได้ว่า การที่แบบทดสอบปรากฏในฉาคนิตยสารเป็นผลให้แบบทดสอบเข้าถึงผู้อ่านได้จำนวนมาก และดังที่ผู้วิจัยได้ทบทวนงานวิจัยทางนิเทศศาสตร์แล้วจะเห็นได้ว่า นิตยสารมีบทบาทสำคัญในการให้ความรู้และแนวคิดต่างๆที่ผู้อ่านสามารถนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้

๒) ผู้ร่วมเหตุการณ์ (Participants)

ผู้ร่วมเหตุการณ์ของบริเจตแบบทดสอบประกอบด้วย ผู้เขียนหรือผู้จัดทำแบบทดสอบ ผู้อ่าน และผู้ร่วมเหตุการณ์อื่นๆ

๒.๑) ผู้เขียนหรือผู้จัดทำ แบบทดสอบในนิตยสารไทย ๓ ชื่อ คือ พลอยแกมเพชร เธอกับฉัน และเดอะบอย จะปรากฏชื่อหรือนามปากกาของผู้จัดทำนิตยสารพลอยแกมเพชร ผู้จัดทำคือคุณนารา คุณนาราเป็นผู้เขียนแบบทดสอบเองสังเกตจากสัญลักษณ์รูปปากกาที่บ่งบอกว่าเป็นผู้เขียน นิตยสารเธอกับฉัน ผู้จัดทำคือคุณพั้งซึ่งไม่ได้ระบุอย่างชัดเจนว่าคุณพั้งเป็นผู้เขียนแบบทดสอบเองหรือไม่ ทราบแต่เพียงว่าคุณพั้งเป็นผู้จัดทำ story (เนื้อหาของแบบทดสอบ) ส่วนนิตยสารเดอะบอย ผู้จัดทำคือ คุณชานีส (Chaniz) ซึ่งไม่ได้ระบุอย่างชัดเจนเช่นกันว่าคุณชานีสเป็นผู้เขียนแบบทดสอบเองหรือไม่ ทราบแต่เพียงว่าคุณชานีสเป็นผู้จัดทำ Text (เนื้อหาของแบบทดสอบ) ส่วนนิตยสารอีก ๓ ชื่อ คือ เรื่องผู้หญิง ไอซ์ และ แฮมเบอร์เกอร์ ไม่ปรากฏชื่อหรือนามปากกาของผู้จัดทำแบบทดสอบ แต่แฮมเบอร์เกอร์ได้ระบุไว้ในเนื้อหาของแบบทดสอบว่าทางแฮมเบอร์เกอร์ เป็นผู้จัดทำเอง

ด้วยความสำคัญของ เทรนด์ ขนาดนี้ Hamburger ในฐานะผู้นำ

เทรนด์ (เขียนไปได้ยังไง) เลยขอคำถาม ๑๕ ข้อมาให้ลองตอบ

(แฮมเบอร์เกอร์ ม.ย. ๒๕๔๖ ฉ.๒๐)

อย่างไรก็ตามผู้วิจัยสันนิษฐานว่าผู้จัดทำแบบทดสอบในนิตยสารไทยทั้ง ๖ ชื่ออาจจะเป็นผู้หญิงสังเกตจากการที่ผู้จัดทำมักใช้คำลงท้ายแสดงความสุภาพหรือแสดงสถานภาพ “คะ” “ค่ะ” หรือคำ “จ๊ะ” “นะจ๊ะ” แต่ก็อาจเป็นไปได้ว่า แบบทดสอบส่วนใหญ่เน้นกลุ่มผู้อ่านเป็นผู้หญิงผู้จัดทำจึงใช้คำแสดงสถานภาพดังกล่าวเพื่อให้กลมกลืนและเพื่อแสดงความเป็นกลุ่มเดียวกับผู้อ่าน

๒.๒) ผู้อ่าน แบบทดสอบในงานวิจัยนี้ถือเป็นปริศนาการเขียนที่ผู้เขียนและผู้อ่านไม่ได้มีปฏิสัมพันธ์กันโดยตรง แต่ปริศนาแบบทดสอบนี้มีลักษณะที่แตกต่างจากปริศนาการเขียนโดยทั่วไป คือนอกจากผู้อ่านจะอ่านข้อเขียนนั้นๆแล้วผู้อ่านยังถูกเชิญชวนให้ลงมือทำแบบทดสอบอีกด้วย

ตัวอย่าง

ถ้าคุณกำลังคบหาหัวใจใครบางคนอยู่ แต่ไม่แน่ใจว่า “คนนี้ใช่เลย” หรือเปล่า ขอให้ลองทำ”ผงซุส” ฉบับนี้ แล้วรวบรวมข้อมูลจากคำตอบที่คุณได้มาประมวลดูว่า เขาหรือเธอใช่หรือใกล้เคียงหรือไม่

(พลอยแกมเพชร มี.ค. ๒๕๔๔ น.๒๑๙)

มาเช้คให้รู้กันจะๆไปเลยว่าเสน่ห์ของเราดึงดูดใจชายได้แค่ไหน เช้คดูรู้แล้วจะได้ไปปรับปรุงเปลี่ยนแปลงเสน่ห์ของเราให้ดีขึ้น

(เธอกับฉัน มี.ค. ๒๕๔๕ น.๔๓๙)

ถ้าพิจารณาจากหัวข้อของแบบทดสอบบางเรื่องก็มีการกำหนดเพศของผู้อ่านอย่างชัดเจน เช่น

เสน่ห์หญิงในตัวคุณเต็มร้อยหรือเปล่า (เธอกับฉัน มี.ค. ๒๕๔๕ น.๔๓๔)

ผู้หญิงอย่างคุณเป็นคู่รักแบบไหน เธอกับฉัน พ.ค.๒๕๔๕ น.๔๔๒)

คุณเป็นนั้งมารร้ายในสายตา ของใครๆหรือเปล่า

(ไอซ์ : quiz มี.ค. ๒๕๔๕ น.๓๑)

ว้าว!สาว Hot!

(เดอะบอย เม.ษ.๒๕๔๔ น.๑๙๒)

แต่บางเรื่องก็ไม่ได้กำหนดเพศผู้อ่านชัดเจน เช่น

เช้คกันหน่อยเรา...เป็นคนแบบไหน (เธอกับฉัน ก.ค. ๒๕๔๕ น.๔๔๖)

คุณมองโลกในแง่ร้ายหรือเปล่า (พลอยแกมเพชร พ.ย. ๒๕๔๕ น.๒๙๙)

ARE U IN or OUT? (แอมเบอร์เกอร์ มี.ย. ๒๕๔๖ น.๒๐)

แต่เมื่อพิจารณาจากเนื้อหาแล้วพบว่ากลุ่มผู้อ่านคือ ผู้หญิง

อย่างไรก็ตาม ผู้วิจัยพบว่า มีหัวข้อที่ระบุชัดว่าทำได้ทั้งเพศชายและเพศหญิง ซึ่งพบเพียง ๑ ประเด็นเท่านั้น คือ คุณเป็นชายจริง หญิงแท้หรือเปล่า? (เธอกับฉัน ม.ค. ๒๕๔๔ น.๔๑๐)

ดังนั้นจึงอาจสรุปได้ว่ากลุ่มผู้อ่านเป้าหมายของแบบทดสอบในนิตยสารไทยคือ ผู้หญิง นอกจากนี้พบว่า กลุ่มผู้อ่านเป้าหมายของแบบทดสอบในนิตยสารไทยคือผู้หญิงแล้ว ผู้วิจัยยังพบอีกว่าเป็นกลุ่มอายุเดียวกับกลุ่มผู้อ่านเป้าหมายของนิตยสาร เช่น

กลุ่มผู้อ่านเป้าหมายของนิตยสารพลอยแกมเพชรคือ ผู้หญิงวัยทำงาน ดังนั้นกลุ่มผู้อ่านเป้าหมายของแบบทดสอบในนิตยสารพลอยแกมเพชรก็จะอยู่ในวัยทำงานด้วย ดังตัวอย่าง

โถ...โถ...โถ รู้ตัวมั๊ยคะว่าคุณนะเครียดมาก ๆ และต้องการผ่อนคลาย โดยด่วน เรื่องงานทุกอย่างทำให้คุณเครียดไปหมด แม้แต่งานที่ไม่สลักสำคัญก็ทำให้คุณบ้าได้ (พลอยแกมเพชร ส.ค. ๒๕๔๕ น.๒๕๓)

คุณคิดว่าความสำเร็จในชีวิตหน้าที่การงานในชีวิตของคุณเกิดจากอะไร เคยคิดบ้างไหมว่าตัวเองมีพรสวรรค์หรืออะไรที่พิเศษกว่าใครอื่นหรือเปล่า (พลอยแกมเพชร ส.ค. ๒๕๔๔ น.๒๒๙)

หรือนิตยสารเดอะบอยมีกลุ่มผู้อ่านเป้าหมายเป็นวัยรุ่น ดังนั้นกลุ่มผู้อ่านเป้าหมายของแบบทดสอบในนิตยสารเดอะบอยก็จะเป็นวัยรุ่นเช่นกัน ดังตัวอย่าง

แทนที่ริมฝีปากของคุณจะทาลิปกอสอย่างสาวน้อยวัยทีนทั่วไป... (เดอะบอย มี.ค. ๒๕๔๔ น.๑๙๑)

๒.๓) ผู้ร่วมเหตุการณ์อื่นๆ

๒.๓.๑) ผู้เกี่ยวข้อง นอกจากผู้อ่านแล้วผู้วิจัยยังจัดให้ผู้เกี่ยวข้องเป็นผู้ร่วมเหตุการณ์ ถึงแม้ว่าผู้เกี่ยวข้องไม่ใช่ผู้ที่ปรารถนาจะทำแบบทดสอบโดยตรง แต่ผู้เกี่ยวข้องจะถูกขอโดยผู้อ่านให้เข้าร่วมในการทำแบบทดสอบด้วย

ตัวอย่าง

เอาเกมนี้ไปถามแล้วให้เขาตอบดูสิ แล้วคุณจะรู้จักเขามากขึ้น จะได้ว่า
ว่าเขาเป็นคนประมาทนี่ล่ะ (เจอกับฉัน พ.ย. ๒๕๔๕ น.๔๕๔)

คนนี้น่ะช่ายยย..เลย!! จะช่ายยย..เลยหรือเปล่านั้น? ทั้งคุณและเขา
ต้องทำแบบทดสอบนี้ทีละคน จากนั้นก็นำคะแนนมาเทียบกัน ถ้าอยู่
ในช่วงคะแนนเดียวกัน ก็โตะเต้ะ! (เดอะบอย ก.ค. ๒๕๔๔ น.๑๙๕)

ทำแบบทดสอบนี้กับเพื่อนสุดซี้ของคุณ ทีนี้ก็มาดูกันว่า ตรงกันสักกี่
มากน้อย (เดอะบอย พ.ย. ๒๕๔๕ น.๒๑๑)

“เขา และ “เพื่อนสุดซี้” ถือเป็นผู้ที่เกี่ยวข้องกับผู้อ่าน การทำ
แบบทดสอบร่วมกันหรือนำผลคะแนนมาเทียบกันเป็นการตรวจสอบเพื่อให้ผู้อ่านทราบ เข้าใจ
และรู้จักผู้เกี่ยวข้องยิ่งขึ้น

๒.๓.๒) ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทาง ผู้วิจัยจัดให้ผู้เชี่ยวชาญ
เฉพาะทางเป็นผู้ร่วมเหตุการณ์ด้วย ถึงแม้ว่าผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทางจะไม่ใช่ว่าผู้เขียนแบบทดสอบ
โดยตรงแต่ก็ถือว่ามีอิทธิพลต่อผู้อ่าน โดยเป็นผู้ที่ถูกผู้จัดทำหรือผู้เขียนแบบทดสอบอ้างถึง
การที่ผู้จัดทำแบบทดสอบอ้างถึงผู้เชี่ยวชาญเช่น นักจิตวิทยา หรือกลุ่มบุคคลที่สนใจใน
เรื่องเดียวกัน หรือแม้แต่หลักวิชาต่างๆ จะทำให้สิ่งที่นำเสนอมีความน่าเชื่อถือ ซึ่งก็หมายความว่า
ผู้อ่านจะไม่ถูกประเมินและชี้แนะโดยบุคคลทั่วไป ในทางตรงกันข้ามผู้อ่านจะมั่นใจได้ว่าสิ่งที่
ผู้เขียนนำเสนอเป็นสิ่งอยู่บนพื้นฐานของสิ่งที่ผู้เชี่ยวชาญได้กล่าวไว้จริงๆ (Ostermann and
Keller-Cohen, 1998 :548)

อย่างไรก็ตามผู้วิจัยพบการอ้างถึงผู้เชี่ยวชาญในแบบทดสอบเพียง ๓ ปริจเฉทเท่านั้น คือ

นักจิตวิทยาบอกว่ารสชาติอาหารบอกให้รู้ว่าคุณเป็นคนทำงานที่หยอด
เยียมที่ไม่เคยยอมแพ้อะไรง่าย ๆ แต่ถ้าเหนื่อยนักก็อย่าฝืน จงหยุดพัก
สักนิดเพื่อจะได้มีแรงสู้ต่อไปนะคะ

(พลอยแกมเพชร พ.ค. ๒๕๔๔ น.๒๒๓)

รู้หรือไม่ จากการศึกษาย่างจริงจังของเหล่าผู้สนใจศาสตร์ด้านนี้ พบว่าใน ๑๐% ของสมองของคนเราจะไวต่อปรากฏการณ์เหนือธรรมชาตินี้ (เดอะบอย มี.ค. ๒๕๔๕ ฉ.๒๐๓) เออเนาะ!ตามหลักโหราศาสตร์ว่าด้วยเรื่องเพื่อนใจ(ไม่ไก่กา) เค้าจะดูจาก “ธาตุ” ของคนๆนั้นมาเป็นส่วนประกอบ เราจะมีดวงสมพงศ์กับหนุ่มธาดูไหนละเนี่ย? อยากรู้ก็ตามมา..

(เดอะบอย มี.ย.๒๕๔๖ ฉ.๒๐๖)

นอกจากนี้ผู้วิจัยยังพบอีกว่าผู้จัดทำแบบทดสอบพยายามอ้างถึงผู้เชี่ยวชาญในเรื่องที่ตนกำลังนำเสนอทั้งๆที่ผู้เชี่ยวชาญผู้นั้นไม่มีตัวตนจริงๆ

ตามรายงานของหน่วยงานที่น่าเชื่อถือ แต่ขอปกปิดนาม (เพราะกลัวถูกจับได้ว่า “เต้า” ล้วนๆ) เคยทำวิจัยแล้วก็สรุปยืนยันว่า เทรนด์กำลังคุกคามเราทุกวัน (แฮมเบอร์เกอร์ มี.ย. ๒๕๔๖ ฉ.๒๐)

ถึงแม้ผู้จัดทำจะไม่ได้บอกอย่างชัดเจนว่าผู้เชี่ยวชาญที่ผู้จัดทำอ้างถึงคือใคร แต่การมีผู้เชี่ยวชาญหรือมีหลักวิชาการประกอบ ก็ถือเป็นความพยายามของผู้เขียนที่จะนำเสนอให้ผู้อ่านเห็นว่าผู้เขียนได้ทำการค้นคว้า มีหลักฐานมายืนยันในสิ่งที่ชี้นำ อีกทั้งยังเป็นการแบ่งความรับผิดชอบในถ้อยคำให้กับผู้เชี่ยวชาญที่ถูกอ้างถึงอีกด้วย

๒.๓.๓) ผู้จัดทำภาพประกอบ แบบทดสอบในนิตยสารทั้ง ๖ ชื่อมีภาพประกอบซึ่งมีความสอดคล้องกับเนื้อหา แบบทดสอบในนิตยสารที่ปรากฏชื่อผู้จัดทำภาพประกอบคือ พลอยแถมเพชร เธอกับฉัน และเดอะบอย ผู้จัดทำภาพประกอบในนิตยสารพลอยแถมเพชรคือ ม.ล. จิราธร จิระประวัติ นิตยสารเธอกับฉัน ผู้จัดทำภาพประกอบ (illus) คือ a-meen, a-a ส่วนนิตยสารเดอะบอย ผู้จัดทำภาพประกอบ (illustrated) คือ Ravizm, vizopol, vinny, vinnythepool ส่วนนิตยสารอีก ๓ ชื่อไม่ปรากฏชื่อผู้จัดทำภาพประกอบ

ผู้วิจัยจัดให้ผู้จัดทำภาพประกอบเป็นผู้ร่วมเหตุการณ์ด้วย เพราะถือว่าภาพประกอบเป็นองค์ประกอบหนึ่งของแบบทดสอบที่สามารถดึงดูดความสนใจของผู้อ่านได้ ภาพประกอบมีความ

๑ ในแบบทดสอบบริจเฉทนี้ “ผู้สนใจศาสตร์ด้านนี้” หมายถึง ผู้สนใจโหราศาสตร์

สอดคล้องกับเนื้อหา และบางภาพยังสอดคล้องตรงความตลกขบขันทำให้แบบทดสอบมีความ น่าสนใจมากยิ่งขึ้น อีกทั้งยังเป็นการแจ้งให้ผู้อ่านที่ชื่นชอบภาพประกอบทราบว่าใครเป็นผู้จัดทำ

จากการวิเคราะห์เปรียบเทียบผู้ร่วมเหตุการณ์ ผู้วิจัยพบว่า ผู้จัดทำและผู้อ่านไม่ได้มี ปฏิสัมพันธ์กันโดยตรง แต่ผู้จัดทำแบบทดสอบและผู้อ่านมีความสัมพันธ์และมีอิทธิพลต่อกัน ทางอ้อม กล่าวคือ

ผู้อ่านมีอิทธิพลต่อผู้จัดทำในแง่ที่ว่า การจัดทำแบบทดสอบจะต้องคำนึงถึงความต้องการ ของผู้อ่านเป็นสำคัญ ผู้จัดทำจะต้องเลือกหัวข้อที่มีความน่าสนใจ สอดคล้องและเหมาะสมกับเพศ วัย และความสนใจของกลุ่มผู้อ่านเป้าหมาย^๑

ส่วนผู้จัดทำแบบทดสอบก็มีอิทธิพลอย่างมากต่อผู้อ่าน ซึ่งผู้วิจัยจะขออภิปรายเป็น ๓ ประการ ดังนี้

ประการแรก ผู้จัดทำแบบทดสอบเป็นผู้สร้างสถานการณ์ที่เป็นปัญหา กระตุ้นให้ผู้อ่าน เกิดความสงสัยในตัวเองหรือสงสัยในความสัมพันธ์ระหว่างตนกับบุคคลอื่น ซึ่งในความเป็นจริง แล้ว ผู้อ่านอาจไม่เคยสงสัยหรือแม้กระทั่งคิดว่าตนเองมีปัญหามาก่อนเลย แต่ผู้จัดทำจะกระตุ้น ให้ผู้อ่านเกิดความสงสัย ไม่แน่ใจ ผู้จัดทำจะชักนำให้ผู้อ่านเห็นว่าสิ่งที่ผู้จัดทำกำหนดขึ้นเป็น ปัญหาสำหรับผู้อ่าน และจะกระตุ้นให้ผู้อ่านเกิดความปรารถนาที่จะตรวจสอบตนเองหรือ ตรวจสอบในเรื่องที่แบบทดสอบกำหนดให้

ตัวอย่าง

คุณแน่ใจหรือว่า...เพื่อนที่คบอยู่ทุกวันนี้เห็นความสำคัญของคุณอย่าง บริสุทธิ์ใจจริง ๆ บางทีพวกเขาอาจจะคบคุณไปงั้นก็ได้!

(เรื่องผู้หญิง พ.ศ. ๒๕๔๔ น.๓๐)

^๑ Widdowson (1979, อ้างถึงใน Pagano,1994) กล่าวว่า ในบริบทการเขียน ผู้เขียนจะต้องสมมติตัวเอง เป็นทั้งผู้รับสารและผู้ส่งสาร ในการเขียนผู้เขียนจะต้องคำนึงถึงความต้องการและปฏิกิริยาตอบสนองของผู้อ่าน เป็นสำคัญเพื่อที่จะได้นำเสนอข้อเขียนให้สอดคล้องกับความต้องการนั้น

เคยลองคิดมั้ยะคะว่าความสัมพันธ์ของสมาชิกในครอบครัวสามารถสะท้อนอะไรในตัวแต่ละคนออกมาได้บ้าง

(พลอยแกมเพชร พ.ย. ๒๕๔๕ ฉ.๒๖๐)

อาหารการกินประเภทต่างๆ วิธีกิน บอกนิสัยของเราได้เช่นเดียวกับ รสนิยมการแต่งตัว หรือการใช้ชีวิต เคยสังเกตุมั้ยะคะว่าคุณเองมีพฤติกรรมกรกินอย่างไร ลองตอบคำถามต่อไปนี้สิคะแล้วคุณະรู้ว่่า สิ่งเหล่านี้บอกอะไรในตัวคุณได้บ้าง

(พลอยแกมเพชร พ.ค. ๒๕๔๔ ฉ.๒๒๓)

คุณอาจจะคิด(เข้าใจตัวเอง) ว่าคุณเป็นเพื่อนที่ดีในขณะที่เพื่อนของคุณไม่คิดอย่างนั้น ลองหาคำตอบและดูว่าคุณเป็นเพื่อนแบบไหน และ มิตรภาพของคุณ ๒ คน เป็นแบบไหน

(พลอยแกมเพชร มิ.ย. ๒๕๔๕ ฉ.๒๔๙)

เกิดเป็นหญิงก็จริงนะคะ แต่เรื่องเสนหืออย่าคิดว่าจะมีเต็มร้อยกัน วันนี้มาเช็คให้รู้กันไปเลยว่าเรานะมีเสนหก็เบอร์เซนต์ รู้แล้วจะได้ปรับปรุงบริหารเสนหที่ได้ถูกต้องไ้คะ

(เธอกับฉัน ม.ค. ๒๕๔๕ ฉ.๔๓๔)

ในบางครั้งคุณอาจจะไม่รู้ตัวว่าบางการกระทำนั้น ได้สร้างควมร่ำคาญให้หวนใจของคุณ ลองมาเช็คระดับควมร่ำคาญในตัวคุณที่มีต่อเขาดูสิว่า คุณจัดอยู่ในประเภทไหน

(แฮมเบอร์เกอร์ พ.ย. ๒๕๔๖ ฉ.๓๐)

คุณอาจจะรู้นิสัย เข้าใจตัวเองในระดับหนึ่ง วันนี้มาจ้จจุให้เข้าใจกันมากขึ้นดีกว่า ที่งๆว่าเราเป็นคนยังงั้ไหน...วันนี้หายง! มาเดินตามเกมกันเลย

(เธอกับฉัน มิ.ค. ๒๕๔๕ ฉ.๔๓๘)

ถ้าคุณเชื่อเรื่อง เทรนต์ คุณน่าจะสนใจแบบสอบถามนี้ แต่ถ้าไม่
ใส่ใจ กระดาษ ๒ หน้านี้คงทำให้คุณเสียเวลามาก แต่อย่าชะล่า
ใจเพราะหลายครั้งเทรนต์เป็นสิ่งที่เอามาประเมินมนุษย์กันแล้ว...
ด้วยความสำคัญของ เทรนต์ ขนาดนี้ Hamburger ในฐานะของ
ผู้นำ เทรนต์...เลยขอนำคำถาม ๑๕ ข้อ มาให้ลอง 'check' ลอง
ตอบกันดู (แฮมเบอร์เกอร์ มิ.ย. ๒๕๔๖ น.๒๐)

ประการที่สอง ผู้จัดทำเป็นผู้ควบคุมผู้อ่านในการทำแบบทดสอบ ผู้จัดทำจะให้กติกา
หรือวางแนวทางให้ผู้อ่านปฏิบัติตาม ผู้จัดทำจะให้ผู้อ่านเลือกคำตอบในแต่ละเหตุการณ์จาก
จำนวนคำตอบที่เป็นไปได้ (ที่แบบทดสอบกำหนดให้) ว่าผู้อ่านจะทำอะไรหรือทำอย่างไรในแต่
ละเหตุการณ์ที่เข้ามา ซึ่งเป็นไปได้ว่า คำตอบที่เป็นตัวเลือกของแต่ละเหตุการณ์อาจไม่ตรงกับใจ
ของผู้อ่านเลย แต่ผู้อ่านจำเป็นต้องเลือกข้อใดข้อหนึ่ง เนื่องมาจากผู้อ่านจำเป็นต้องเคารพใน
กติกาที่ผู้จัดทำกำหนดไว้

ประการสุดท้าย ผู้จัดทำแสดงตนเป็นผู้ชี้แนะผู้อ่าน กล่าวคือ ผู้จัดทำจะเป็นผู้ตัดสิน
ปฏิกิริยาตอบสนองของผู้อ่านโดยอาศัยเกณฑ์คะแนนหรือกติกาที่ผู้จัดทำกำหนดขึ้น มีการให้
รางวัลโดยการชมเชยเมื่อปฏิกิริยาตอบสนองของผู้อ่านสอดคล้องกับบรรทัดฐานที่แบบทดสอบ
กำหนด มีการลงโทษโดยการวิจารณ์เมื่อปฏิกิริยาตอบสนองต่อปัญหาของผู้อ่านไม่สอดคล้องกับ
บรรทัดฐานที่แบบทดสอบกำหนด และผู้จัดทำก็จะชี้แนะทางออกของปัญหาให้

ผู้จัดทำจะประเมินพฤติกรรมหรือบุคลิกภาพของผู้อ่านว่ามีความเหมาะสมหรือไม่ ถ้า
ผู้อ่านมีบุคลิกภาพหรือพฤติกรรมที่เหมาะสมตามบรรทัดฐานที่แบบทดสอบสร้างขึ้น ผู้อ่านจะได้
รางวัลโดยจะได้รับคำชมเชย ดังตัวอย่าง

คุณเป็นคนสบายๆ มองโลกในแง่ดีไม่คิดมาก คุณถึงสติไร้รำเริงอยู่
เสมอ และนี่ละเสน่ห์อันร้ายกาจของคุณละ อยู่ใกล้ใครคนนั้นก็พลอย
แฮปปี้ไปกับคุณด้วย (เธอกับฉัน มิ.ย. ๒๕๔๕ น.๔๔๔)

แต่ถ้าผู้จัดทำตัดสินใจว่าผู้อ่านมีพฤติกรรมหรือบุคลิกภาพที่ไม่เหมาะสม ผู้อ่านจะถูกลงทะเบียนโดยจะถูกพิจารณาว่าพฤติกรรมหรือบุคลิกภาพดังกล่าวยังไม่เหมาะสม และผู้จัดทำจะกระตุ้นให้ผู้อ่านอยากปรับปรุงตนเองให้ดีขึ้นโดยการปฏิบัติตามสิ่งที่ผู้จัดทำชี้แนะ เช่น

คุณไม่ค่อยจริงจังกับอะไรทำให้อ่านหนังสือในเวลาและชีวิตก็ผ่านไปทุก
วันๆ ถ้าคุณไม่ลองเริ่มต้นเรียนรู้อะไรบ้างตั้งแต่ตอนนี้ ต่อไปคุณจะมี
ลำบากแน่ ใครที่รู้จักปรับ รู้จักปล่อยวางบ้าง มีอารมณ์ขันบ้าง จิตใจของคุณ
คงไม่หดหู่เกินไป และชีวิตจะมีสีสันขึ้นกว่าเดิม ไม่เชื่อลองดูสิคะ

(พลอยแกมเพชร ส.ค. ๒๕๔๕ น.๒๕๓)

แม้เราไม่อยากทำร้ายจิตใจคุณเลย แต่ก็ต้องบอกความจริงว่า เพื่อน
คุณคนนี้ไม่ได้แสดงถึงคุณลักษณะของเพื่อนที่ดีแม้แต่คนเดียว...คงถึง
เวลาที่คุณต้องคิดทบทวนใหม่อีกครั้งแล้วว่า ทำไมต้องให้ความสำคัญ
กับเพื่อนจอมปลอมคนนี้เป็นอันดับหนึ่งในเมื่อเธอไม่ได้เป็นเพื่อนแท้ของคุณ
เลย!...

(เรื่องผู้หญิง ต.ค. ๒๕๔๔ น.๔๑)

๓) จุดมุ่งหมาย (Ends)

ผู้จัดทำแบบทดสอบได้ระบุจุดมุ่งหมายของการทำแบบทดสอบแต่ละครั้งให้ผู้อ่านทราบ
อย่างชัดเจน
ตัวอย่าง

เกิดเป็นหญิงก็จริงนะคะ แต่เรื่องเสน่ห์อย่าคิดว่าจะมีเต็มร้อยกัน
วันนี้มาเช็คให้รู้กันไปเลยว่าเราจะมีเสน่ห์ที่เปอร์เซนต์ รู้แล้วจะได้
ปรับปรุงบริหารเสน่ห์ให้ถูกต้องไงคะ เริ่มเลยคะ

(เอกภพฉิน ม.ค. ๒๕๔๕ น.๔๓๔)

คุณเคยแน่ใจมั้ยว่า...ระดับความกังวลของตัวเองมีแค่ไหน? เข้าขั้นน้อย
นิดจนเหมือนไม่เคยคิดอะไร หรือมากที่สุดๆจนเที่ยวคิดแทนชาวบ้านทั้ง

โลก? แต่ไม่ว่าคุณจะรู้ตัวหรือเปล่า...เราก็มีแบบทดสอบมาช่วยเฉลย
แบบชั่วคราวให้คุณ**รู้จัก**ตัวเองถึงขั้นดินไม่หลุด!

(เรื่องผู้หญิง ส.ค. ๒๕๔๔ น.๓๗)

ผู้ชายก็ต้องคู่กับผู้หญิงอยู่แล้ว เพราะมันเป็นเรื่องธรรมชาติ แต่ถ้าผู้หญิง
ใส่ใจกับผู้ชายมากๆถึงขั้นหมกมุ่นละก็ อย่างนี้เขาเรียกว่าเกินธรรมชาติ
ก็ตาย..คิดแล้วปวด'หมอง มาทำแบบทดสอบให้**รู้แล้วรู้แระ**ดกันไปด้วย

(เดอะบอย ก.ย. ๒๕๔๕ น.๒๐๙)

เชือกถ้าตึงเกินไปก็ขาดได้ง่าย เช่นเดียวกับคนถ้าชีวิตไม่เคยหย่อน
หรือคลายบ้าง วันหนึ่งทุกอย่างขาดผึงลง คงเจ็บน่าดู แต่หลายคนก็ไม่
ค่อยรู้ว่าตัวเองเครียดหรือตึงไปหรือเปล่า รู้แต่ว่าอยากทำทุกอย่างให้ดี
ที่สุด ลองตอบคำถามต่อไปนี้ว่า “ใช่” “ไม่ใช่” แล้วคุณจะ**มองเห็น**
ตัวเองในอีกมุมหนึ่ง (พลอยแกมเพชร ส.ค. ๒๕๔๕ น.๒๕๓)

แนใจหรือเปล่าว่าสิ่งที่คุณกำลังคิดกำลังทำ นับเป็นสิ่งที่ดูดี เหมาะสม
ถูกอกถูกใจ บรรดาชายหนุ่มที่คิดจะเผด็จศึก พิชิตใจให้มาเป็นส่วนหนึ่ง
ของหัวใจคุณและเป็นสิ่งที่สามารถเชื่อมโยงจิตใจของเค้าได้ แนใจหรือ
เปล่า? ลองมาทำแบบพิสูจน์ใจเค้าคนนั้นดูซิ ไม่แนะ...ฝันอาจจะ
กลายเป็นจริงก็ได้. (ไอซ์ : quiz ธ.ค. ๒๕๔๔ น.๒๘)

จากข้อมูลแบบทดสอบทั้ง ๗๒ ประเด็น สรุปได้ว่า ผู้จัดทำแบบทดสอบมีจุดมุ่งหมายให้
ผู้อ่าน **รู้ รู้จัก เข้าใจ แนใจ หรือ มองเห็น** (เรื่องอะไรบางอย่าง) ซึ่งส่วนใหญ่จะ
เกี่ยวกับบุคลิกภาพและพฤติกรรมทั้งของตัวเองและคนรอบข้าง

นอกจากจุดมุ่งหมายที่ปรากฏอย่างชัดเจนดังกล่าวแล้ว ผู้วิจัยพบว่าผู้จัดทำแบบทดสอบ
ไม่ได้ต้องการเพียงให้ผู้อ่าน **รู้หรือเข้าใจ** ฯลฯ เท่านั้น แต่ผู้จัดทำยังมีจุดมุ่งหมายที่จะนำเสนอ
คำแนะนำหรือวิธีแก้ไขปรับปรุงบุคลิกภาพหรือพฤติกรรมที่เหมาะสมให้กับผู้อ่านอีกด้วย

“คุณไม่จำเป็นต้องใช้เวลาเป็นปีเป็นชาติเพื่อค้นหาข้อบกพร่องของตัวเองอีกต่อไปแล้ว เพราะ...แบบทดสอบนี้จะช่วยให้คุณหาจุดอ่อนของตัวเองเจอ แถมด้วยคำแนะนำในการแก้ไขเพื่อจะได้เป็นสาวที่เพอร์เฟคในชั่วพริบตา!” (เรื่องผู้หญิง เม.ษ. ๒๕๔๕ น.๕๓)

เพราะงั้น ไม่มีอะไรจะแนะนำนอกจากขอให้คุณเป็นอย่างนี้ให้ได้ตลอดไปก็พอ!
(เรื่องผู้หญิง ก.พ. ๒๕๔๕ น.๔๘)

สรุปได้ว่า คอลัมน์แบบทดสอบไม่ใช่เพียงให้ความบันเทิงเท่านั้น แต่มีวัตถุประสงค์ในการให้ความรู้และคำแนะนำแก่ผู้อ่าน

๔) การลำดับเหตุการณ์ (Act sequence)

การลำดับเหตุการณ์ของแบบทดสอบส่วนใหญ่มีลักษณะชัดเจนตายตัว กล่าวคือ เริ่มด้วยการเปิดประเด็น การเกริ่น-การชักชวน การถาม-การตอบ การประเมิน-การชี้แนะตามลำดับ

การเปิดประเด็น หัวข้อของแบบทดสอบถือเป็นจุดเริ่มแรกที่ผู้อ่านจะให้ความสนใจ ในส่วนของหัวข้อ ผู้เขียนมักจะตั้งคำถามซึ่งเป็นคำถามนำสำหรับข้อปัญหาทั้งหมด ตัวอย่าง

คุณเป็นคนสำคัญในกลุ่มเพื่อนจริงหรือ? (เรื่องผู้หญิง พ.ค. ๒๕๔๔ น.๓๐)

ความเชื่อมั่นของคุณ...บกพร่องตรงไหน (เรื่องผู้หญิง เม.ษ. ๒๕๔๕ น.๕๓)

คู่ใคร คู่เขา คู่เราเล่าเป็นไหน??? (เดอระบอย ก.ค. ๒๕๔๔ น.๑๙๕)

การเกริ่นและการชักชวน การเกริ่นเป็นการนำเรื่องอื่นๆมากล่าวถึงก่อนที่จะกล่าวถึงเนื้อหาสำคัญที่ต้องการสื่อสาร เป็นการโยงเรื่องที่น่ามากล่าวก่อนนี้ให้เข้าสู่เนื้อหาของแบบทดสอบ ต่อจากการเกริ่นจะเป็นการชักชวนให้ผู้อ่านทำแบบทดสอบ ตัวอย่าง

เชือกถ้าตึงเกินไปก็ขาดได้ง่าย เช่นเดียวกับคนถ้าชีวิตไม่เคยหย่อนหรือคลายบ้าง วันหนึ่งทุกอย่างขาดผึงลง คงเจ็บนำดู แต่หลายคนก็ไม่ค่อยรู้ว่าตัวเองเครียดหรือตึงไปหรือเปล่า รู้แต่ว่าอยากทำทุกอย่างให้ดีที่สุด ลองตอบคำถามต่อไปนี้ว่า “ใช่” “ไม่ใช่” แล้วคุณจะมองเห็นตัวเองในอีกมุมหนึ่ง^๑ (พลอยแกมเพชร ส.ค.๒๕๔๕ น.๒๕๓)

แบบทดสอบบางปริศนาอาจไม่ปรากฏการเกริ่นแต่จะเป็นการชักชวนให้ผู้อ่านทำแบบทดสอบเลย เช่น

มาเช็กกันหน่อยดีไหมว่าคุณ ‘ติดเพื่อน’ หรือเปล่า ติดแค่ไหน ติดอย่างไร? (แฮมเบอร์เกอร์ มิ.ย. ๒๕๔๖ น.๒๑)

ลองมาดูกันดีกว่าว่าชีวิตคุณทุกวันนี้เต็มไปด้วยความเคร่งเครียดหรือเป็นสาวใจเย็นที่สามารถรับมือกับทุกสิ่งได้ด้วยความสะดวก...

(เรื่องผู้หญิง ม.ค. ๒๕๔๔ น.๒๒)

การถามและการตอบ แบบทดสอบจะถามปัญหาจากสถานการณ์สมมติซึ่งจะให้ผู้อ่านเลือกว่าจะทำอย่างไรถ้าตนต้องเผชิญหรืออยู่ในสถานการณ์นั้นๆ ผู้อ่านจะต้องเลือกคำตอบที่เป็นไปได้จากตัวเลือกที่ให้มา

ตัวอย่าง

ถ้าคุณไปสาย คุณจะขอโทษเขายังไงให้หายโกรธ -การถาม

- a. โอบกอดเขาจากข้างหลัง แล้วพูดคำว่าขอโทษอย่างออດอ่อน -การตอบ
- b. แสดงความเสียใจอย่างสุดซึ้งด้วยการร้องไห้ -การตอบ
- c. เดินจับมือเขาและขอให้เขาอารมณ์ดีขึ้นเอง -การตอบ

(เรอกับฉัน เม.ษ. ๒๕๔๕ น.๔๔๑)

^๑ ข้อความที่ทำตัวเองคือส่วนที่เป็นการเกริ่น ส่วนข้อความที่ขีดเส้นใต้คือการชักชวนให้ทำแบบทดสอบ

แต่แบบทดสอบบางประเภทอาจไม่ได้กำหนดตัวเลือกที่เป็นคำตอบมาให้ แต่จะกำหนดกติกาให้ผู้อ่านตอบว่า ใช่-ไม่ใช่ ถูก-ผิด หรือ yes-no

การประเมินและการชี้แนะ ผู้เขียนจะประเมินปฏิกิริยาตอบสนองหรือคำตอบที่ผู้อ่านเลือก ถ้าปฏิกิริยาตอบสนองหรือคำตอบที่ผู้อ่านเลือกถูกประเมินเป็นบวก ก็จะหมายความว่าผู้อ่านมีพฤติกรรมหรือบุคลิกภาพที่เหมาะสมแล้ว ผู้เขียนจะชมเชยผู้อ่าน แต่ถ้าปฏิกิริยาตอบสนองหรือคำตอบถูกประเมินเป็นลบ ก็จะหมายความว่า พฤติกรรมหรือบุคลิกภาพของผู้อ่านยังไม่เหมาะสม ผู้เขียนจะวิจารณ์และชี้แนะพฤติกรรมหรือบุคลิกภาพที่เหมาะสมให้

ตัวอย่าง

คุณเป็นคนรอบคอบ มีเหตุมีผลแต่ละก้าวของคุณจะต้องก้าวอย่าง
มั่นคง ไม่มีคำว่าเสี่ยง ถึงจะก้าวช้า กว่าที่จะไปถึงฝันต้องใช้เวลา
นานหน่อย แต่อย่างคุณนี่ละคือคนส่วนมากที่ประสบความสำเร็จในชีวิตละ

(เอกกับฉัน ธ.ค. ๒๕๔๕ ฉ. ๔๕๖)

จากตัวอย่าง ได้รับการประเมินทางบวก ผู้เขียนชมเชยผู้อ่านว่าผู้อ่านกระทำในสิ่งที่ถูกต้องแล้ว

โธ...โธ...โธ รู้ตัวมั๊ยคะว่าคุณนะเครียดมาก ๆ และต้องการผ่อนคลาย
โดยด่วนเรื่องงานทุกอย่างทำให้คุณเครียดไปหมด แม้แต่งานที่ไม่
สลักสำคัญก็ทำให้คุณบ้าได้หาเวลานั่งลง อยู่เฉยๆ ทำใจเย็นๆ และสูด
หายใจลึกๆบ้าง (พลอยแกมเพชร ส.ค. ๒๕๔๕ ฉ. ๒๕๓)

จากตัวอย่างนี้ ได้รับการประเมินทางลบ ผู้เขียนวิจารณ์ว่าสิ่งที่ผู้อ่านทำอยู่จะทำให้เกิดความเครียดอย่างมาก ผู้เขียนจึงชี้แนะผู้อ่านให้ “หาเวลานั่งลง อยู่เฉยๆ ทำใจเย็นๆ และสูดหายใจลึกๆบ้าง”

และในนิตยสารพลอยแกมเพชรมักมีการสรุปประเด็นสำคัญของเนื้อหาเรื่องนั้นๆปิดท้าย โดยปรากฏในรูปประโยคบอกเล่า

ตัวอย่าง

ตกลงที่นี้ก็พอจะรู้แล้วนะคะว่าตัวเองมีพรสวรรค์อะไรซุกซ่อนอยู่ อย่า
ลืมดึงพลังนั้นออกมาใช้ให้ชีวิตคุณประสบความสำเร็จนะคะ

(พลอยแกมเพชร ฅ.ค. ๒๕๔๔ น.๒๒๙)

ตาราง ๔ แสดงจำนวนแบบทดสอบในนิตยสารไทยที่มีวัจนกรรมต่างๆปรากฏอยู่

จำนวนแบบทดสอบ ลำดับวัจนกรรม	พลอย แกม เพชร	เรื่อง ผู้หญิง	ไอซ์	เธอ กับ ฉัน	เดอะ บอย	แฮม เบอร์ เกอร์	รวม
๑. การเปิดประเด็น	๑๒	๑๒	๑๒	๑๒	๑๒	๑๒	๗๒
๒. การเกริ่นและการชักชวน							
- ปรากฏเฉพาะการเกริ่น	๕	๗	๓	๑	๕	๒	๒๓
- ปรากฏเฉพาะการชักชวน	๑	๑	-	๒	๒	๓	๙
- ปรากฏทั้งการเกริ่นและ การชักชวน	๖	๔	๙	๙	๕	๒	๓๕
- ไม่ปรากฏการเกริ่นหรือการ ชักชวน	-	-	-	-	-	๕	๕
๓. การถามและการตอบ							
- ปรากฏเฉพาะการถาม	๑	-	-	๓	๑	๑	๖
- ปรากฏทั้งการถามและการ ตอบ	๑๑	๑๒	๑๒	๘	๑๑	๑๑	๖๕
- ปรากฏเฉพาะการถามและ การถาม-การตอบใน ๑ ประเด็น	-	-	-	๑	-	-	๑
๔. การประเมินและการชี้แนะ							
- ปรากฏเฉพาะการประเมิน	-	-	๑	-	๒	๒	๕
- ปรากฏเฉพาะการชี้แนะ	-	-	-	-	๑	-	๑
- ปรากฏทั้งการประเมินและ การชี้แนะ	๑๒	๑๒	๑๑	๑๒	๙	๑๐	๖๖
๕. การสรุป	๑๒	-	-	-	-	-	๑๒

๕) น้ำเสียงหรือท่วงทำนองในการสื่อสาร (key)

น้ำเสียงหรือท่วงทำนองในแบบทดสอบเป็นไปแบบเป็นกันเอง ผู้เขียนจะใช้น้ำเสียงที่แสดงความคุ้นเคย สนุกสนาน แสดงความเป็นกลุ่มหรือพวกเดียวกันกับผู้อ่าน ผู้เขียนจะทำตนเป็นเสมือนเพื่อน หรือผู้ที่คอยให้คำปรึกษา ให้แนวทางในการแก้ไขปัญหาอย่างซื่อสัตย์และจริงใจ รวมทั้งแสดงความห่วงใย และให้กำลังใจในยามที่ผู้อ่านทุกข์ใจด้วย

ตัวอย่าง

หวังว่าแบบทดสอบนี้จะช่วยให้คุณมองเห็นด้านบวกของชีวิตบ้าง เพราะไม่ว่าจะเป็นอะไร ชีวิตก็มีแค่นี้เอง

(พลอยแกมเพชร พ.ย. ๒๕๔๕ น.๒๕๙)

ผู้เขียนให้ความคาดหวังกับผู้อ่านว่าแบบทดสอบนี้คงจะมีประโยชน์ต่อผู้อ่าน

ตัวอย่าง

คุณอาจจะอยากรู้ว่า...ปีนี้เป็นช่วงปีที่โดดเด่นหรือไม่? หรือมีเรื่องไหนจะสำคัญกับคุณ? และมีอะไรที่ต้องระวังป้องกันไว้บ้าง? คุณก็เปิดหน้าถูกแล้วล่ะ เพราะสามารถค้นหาคำตอบได้จากการทำนายตัวเลขต่อไปนี้

(เรื่องผู้หญิง เม.ษ. ๒๕๔๔ น.๒๙)

คุณเคยแน่ใจมั้ยว่า...ระดับความกังวลของตัวเองมีแค่ไหน? เข้าขั้นน้อยนิดจนเหมือนไม่เคยคิดอะไร หรือมากที่สุดๆจนเที่ยวคิดแทนชาวบ้านทั้งโลก? แต่ไม่ว่าคุณจะรู้ตัวหรือเปล่า...เราก็มีแบบทดสอบมาช่วยเฉลยแบบชั่วคราวให้คุณรู้จักตัวเองถึงขั้นดินไม่หลุด!

(เรื่องผู้หญิง ส.ค. ๒๕๔๔ น.๓๗)

คุณอยากรู้อีกมั้ยว่า “ตัวจริง” ของผู้ชายที่คุณกำลังเล็งไว้ หรือกำลังคบหาดูใจในตอนนี้เป็นยังไง? ถ้าคุณอยากได้คำตอบล่ะก็แบบทดสอบนี้ช่วยคุณได้!

(เรื่องผู้หญิง ธ.ค. ๒๕๔๔ น.๔๕)

ผู้เขียนแสดงความมั่นใจต่อผู้อ่านว่า แบบทดสอบจะสามารถช่วยเหลือหรือหาทางออกให้กับผู้อ่านได้

ตัวอย่าง

ทำได้ตามคำแนะนำทั้งหมดนี้ เขาขอรับรองว่าจะให้ดูดีและเปี่ยมสุขราวกับเศรษฐีเงินล้านเลยทีเดียว (เรื่องผู้หญิง เม.ษ. ๒๕๔๕ ฉ.๕๓)

นอกจากนี้ผู้เขียนยังพยายามทำให้ผู้อ่านเกิดความเชื่อมั่นในตัวผู้เขียนว่าผู้เขียนได้ให้สิ่งที่ดีกับผู้อ่าน

ตัวอย่าง

ถ้าคุณไม่ลองเริ่มต้นเรียนรู้อะไรบ้างตั้งแต่ตอนนี้ ต่อไปคุณจะทำลำบากแน่ ใครที่รู้จักปรับ รู้จักปล่อยวางบ้าง มีอารมณ์ขันบ้าง จิตใจของคุณคงไม่หดหู่เกินไป และชีวิตจะมีสีสันขึ้นกว่าเดิม ไม่เชื่อลองดูสิคะ

(พลอยแกมเพชร ส.ค. ๒๕๔๕ ฉ.๒๕๓)

หรือบางครั้ง การที่พูดอะไรตรงๆจนเกินไป เชื่อเถอะพลิกแพลงบ้างก็ได้ เพราะไม่มีใครในโลกที่ชอบความจริงหรืออะไรที่ตรงจนเกินไปนักหรอก เพราะบางทีมันก็เจ็บปวดเหมือนกันนะ

(ไอซ์ : your mind พ.ย. ๒๕๔๔ ฉ.๒๗)

การให้คำมั่นสัญญาอาจจะเป็นการสร้างจุดเริ่มต้นที่ดีสำหรับคุณ แต่ถึงยังงัยคุณและเค้าก็ยังคงต้องการเวลาที่จะเรียนรู้ซึ่งกันและกัน การพบเจอกันบ่อยๆจะเป็นสิ่งที่ช่วยให้เค้าและคุณเข้าใจกันมากขึ้น แหม! แต่ก็เชื่อเถอะ ไม่มีอะไรที่ยากเกินไปสำหรับคุณหรอก

(ไอซ์ : quiz ธ.ค. ๒๕๔๔ ฉ.๒๘)

ผู้เขียนแสดงความซื่อสัตย์และจริงใจต่อผู้อ่านด้วยการนำเสนอข้อเท็จจริงให้ผู้อ่านได้รับทราบ ตัวอย่าง

แม้เราไม่อยากทำร้ายจิตใจคุณเลย แต่ก็ต้องบอกความจริงว่า เพื่อนคุณ คนนี้ไม่ได้แสดงถึงคุณลักษณะของเพื่อนที่ดีแม่แต่ชนิดเดียว

(เรื่องผู้หญิง ต.ค. ๒๕๔๔ น.๔๑)

แต่การนำเสนอทางออกหรือวิธีแก้ปัญหา ผู้เขียนจะใช้น้ำเสียงที่ทำให้ผู้อ่านไม่รู้สึกรำคาญ กำลังถูกบังคับให้ทำตามที่คุณเขียนขึ้นมา เช่น บอกว่าสิ่งที่ขึ้นมาเป็นความปรารถนาของผู้เขียน ตัวอย่าง

เราอยากให้คุณถอยหลังลงนั่งพัก สูดลมหายใจลึกๆและมองตัวเองอย่าง ยอมรับความจริงว่า ๙๙ เปอร์เซ็นต์ของสิ่งที่ทำไม่ได้แยะไปเสียหมด ถ้า คุณเรียนรู้ที่จะยอมรับและเข้าใจว่าชีวิตไม่มีอะไรจะเพียบพร้อมสมบูรณ์ แบบ คุณก็จะรู้สึกโล่งเหมือนโยนภูเขาออกจากอกได้แน่นอน

(เรื่องผู้หญิง ม.ค. ๒๕๔๔ น.๒๒)

หรือเสนอทางเลือกที่ดีที่สุดให้กับผู้อ่าน ตัวอย่าง

การที่คุณรู้จักเป็นตัวของตัวเองก็นับเป็นข้อดีอยู่หรอก แต่ถ้าถึงกับ พยายามจะปิดกั้นตัวเองเพื่อไม่ให้ผูกพันกับใคร คุณก็จะหาความสุข ไม่ได้ ถ้าคุณเคยแต่ทำตามหลักการและเหตุผลมาตลอดล่ะก็ เอาอย่างนี้ ดีมีอยู่รู้จักฟังเสียงหัวใจของตัวเองเพื่อจะทำตามนั้นเสียบ้างจะเป็นไร?

(เรื่องผู้หญิง พ.ค. ๒๕๔๕ น.๕๔)

ถึงแม้คุณจะมาจากรอบครัวที่ทำให้บ้าได้ แต่อย่าพยายามตอกย้ำกับเรื่อง เก่าให้กลายเป็นการทำร้ายจิตใจตัวเองเลย ทางที่ดีคุณควรลืมอดีตที่ผ่านมา ไปแล้วถ้าเป็นไปได้ น่าจะหันหน้าเข้าคุยกันอย่างใจเย็นเพื่อรับความเข้าใจ ลบล้างบาดแผลในอดีตที่ผ่านมาเพราะคุณเองย่อมรู้ดีว่า ถึงยังไงลึกลงไป ในใจแล้วพวกคุณก็เป็นครอบครัวที่มีความรักต่อกัน

(เรื่องผู้หญิง ต.ค. ๒๕๔๕ น.๖๕)

ทางที่ดี คุณควรปฏิบัติต่อคนอื่นแบบที่คุณอยากให้คนอื่นปฏิบัติต่อคุณ ที่สำคัญคือจะต้องแคร์ความรู้สึกคนอื่นให้มากเท่ากับที่คุณแคร์ความรู้สึกตัวเองด้วย คุณจึงจะเป็นสาวมันยุคใหม่ ที่ใครๆอยากคบหาตัวจริง

(เรื่องผู้หญิง ก.พ. ๒๕๔๕ น.๔๘)

ถ้าผู้เขียนพบว่าผู้อ่านกำลังประสบชะตากรรมเลวร้ายหรือกำลังอยู่ในภาวะที่ไม่ปกติ ผู้เขียนจะแสดงความเห็นห่วงเป็นใย รวมทั้งจะคอยปลอบใจและให้กำลังใจผู้อ่าน ตัวอย่าง

เป็นห่วงเป็นใย

ระวังไว้ นะจ๊ะมันจะเป็นกลางบอกเหตุของคู่รักที่พร้อมจะมีวันเลิกรา ลดๆ อีโก้ของตัวเองลงหน่อยละกัน เป็นห่วง..

(เดอะบอย ก.ค. ๒๕๔๔ น.๑๙๕)

ปลอบใจ

ไม่ต้องเสียใจไป ที่เค้าไม่แสดงความห่วงใยออกมานั้นไม่ได้หมายถึง เค้าไม่ได้ให้ความสำคัญกับคุณ เพียงแต่เค้าต้องการให้คุณเป็นตัวของตัวเอง (ไอซ์ : your mind ธ.ค. ๒๕๔๕ น.๔๐)

ให้กำลังใจ

แต่ว่างานนี้ต้องปรับใจอีกหน่อย มองข้อบกพร่องให้เป็นเรื่องธรรมดา ชะ ถ้าคุณคิดได้แบบนี้ล่ะก็รักจะแฮปปี้ขึ้นอีกเยอะ เชื่อสิ...อย่างคุณทำได้ด้วยล่ะ (เธอกับฉัน เม.ษ. ๒๕๔๕ น.๔๔๑)

อวยพร

และถ้าคุณทำตามแผนที่คิดและวางไว้ ก็ไม่มีอะไรมาขัดขวางความสำเร็จของคุณได้ ...โชคดีนะคะ

(พลอยแกมเพชร ส.ค. ๒๕๔๔ น.๒๒๙)

นอกจากนี้ ผู้วิจัยยังพบอีกว่าผู้เขียนมักแทนตัวผู้เขียนและผู้อ่านว่า “เรา” เพื่อแสดงความเป็นกลุ่มหรือพวกเดียวกันกับผู้อ่าน ตัวอย่าง

ผู้หญิงอย่างเราจะเป็นแฟนแบบไหน น่ารักมาก น่ารักน้อย หรือว่าไม่
น่ารักเลย (เธอกับฉัน พ.ศ.๒๕๔๕ น.๔๔๒)

ตามรายงานของหน่วยงานที่น่าเชื่อถือ แต่ขอปกปิดนาม (เพราะ
กลัวถูกจับได้ว่า “เต้า” ล้วนๆ) เคยทำวิจัยแล้วก็สรุปยืนยันว่า
เทรนด์ กำลังคุกคามเราทุกวัน (แฮมเบอร์เกอร์ มิ.ย. ๒๕๔๖ น.๒๐)

เราลองมาทดสอบตัวเองว่าเรามีปฏิภาณไหวพริบในการแก้ปัญหา
เฉพาะหน้ามากน้อยแค่ไหน (ไอซ์ : your mind ธ.ค. ๒๕๔๔ น.๒๘)

ชีวิตนี้เวลาปั๊บบี้บั้นี้จะทำอะไรขึ้นมาก็ทำโดยไม่ได้คิดปรึกษาใคร
ก่อนเลยหรือเปล่า แล้วเคยทำอะไรผิดบ้างมั๊ย ลองถามตัวเองสิ แต่
ซ้าก่อนนี่นะไม่ใช่เราจะมาตอกย้ำถึงจุดอ่อนหรือความผิดกัน
เหมือนเกมยอดฮิตที่เราคุ้นหูกันดี (ไอซ์ : quiz มิ.ย. ๒๕๔๕ น.๓๔)

จากการวิเคราะห์ปริบทน้ำเสียงหรือท่วงทำนองดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยพบว่า ผู้เขียนใช้น้ำเสียงหรือท่วงทำนองดังกล่าวเพื่อแสดงความสุภาพ ลดการคุกคามหน้าของผู้อ่าน

หากพิจารณาวัจนกรรมที่สัมพันธ์กับการคุกคามหน้าตามทฤษฎีของบราวน์และเลอวินสัน (Brown and Levinson, 1978,1987) พบว่า การขึ้นนำเป็นวัจนกรรมที่เมื่อกระทำไปแล้วจะไปคุกคามหน้าด้านลบ (negative face) ของผู้ฟัง เพราะการขึ้นนำเป็นการกระทำที่ผู้พูดต้องการให้ผู้ฟังกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งหรือละเว้นจากการกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งตามความคิดเห็นของผู้พูด ในขณะที่ผู้ฟังยอมปรารถนาความเป็นอิสระ ไม่ต้องการให้ผู้อื่นมารบกวนหรือละเมิดความเป็นส่วนตัว

ดังนั้น เพื่อที่จะรักษาหน้าด้านลบ (negative politeness) ของผู้อ่าน ผู้เขียนจะแสดงวัจนกรรมการขึ้นนำโดยเลือกใช้น้ำเสียงที่แสดงให้ผู้อ่านเห็นว่าตนไม่ได้ต้องการละเมิดความเป็นส่วนตัวของผู้อ่านแต่ต้องการนำเสนอสิ่งที่ดีที่สุดให้กับผู้อ่าน ทำให้ผู้อ่านไม่รู้สึกรู้ว่าตนกำลังถูกบังคับให้ทำตามผู้เขียน แต่ผู้เขียนจะให้ทางเลือกที่ดีที่สุดพร้อมให้ความมั่นใจกับผู้อ่านว่าแบบทดสอบจะช่วยหาทางออกให้กับผู้อ่านได้

ในขณะที่เดียวกัน ผู้วิจัยก็พบว่า วัจนกรรมกรรขี้นำอาจเป็นการคุกคามหน้าด้านบวก (positive face) ของผู้อ่านด้วย กล่าวคือ เป็นวัจนกรรมที่เมื่อกระทำไปแล้วจะไปคุกคามความต้องการการยอมรับจากสังคมของผู้อ่าน การที่ผู้เขียนวิพากษ์วิจารณ์ผู้อ่านว่ามีพฤติกรรมหรือบุคลิกภาพที่ไม่เหมาะสมแล้วชี้้นำสิ่งที่เห็นว่าเหมาะสมให้ อาจทำให้ผู้อ่านรู้สึกว่าการยอมรับจากผู้เขียนหรือแม้กระทั่งจากสังคม ดังนั้น นอกจากผู้เขียนจะรักษาหน้าด้านลบของผู้อ่าน ผู้เขียนยังคำนึงถึงหน้าด้านบวกของผู้อ่านอีกด้วย โดยการแสดงว่าผู้เขียนและผู้อ่านเป็นสมาชิกกลุ่มเดียวกัน มีความสนใจร่วมกัน ในสิ่งเดียวกัน รวมทั้งผู้เขียนยังใช้น้ำเสียงที่แสดงความเห็นอกเห็นใจ เป็นห่วงเป็นใย คอยปลอบใจและให้กำลังใจผู้อ่านอีกด้วย

๖) เครื่องมือ (Instrumentalities)

เครื่องมือหรือลักษณะภาษาที่ใช้ในการสื่อสารในแบบทดสอบเป็นภาษาพูด มีการใช้ศัพท์สแลง คำทับศัพท์ มีการเปลี่ยนเสียงสระและวรรณยุกต์ ในคำบางคำโดยเฉพาะคำที่แสดงการถาม รวมทั้งนิยมใช้คำบอกมาลาด้วย

คำสแลง

ตัวอย่าง

อยู่กับตัวเองมาตั้งแต่เกิด รู้จักตัวเองตามความคิดของตัวเอง เราเป็นคนแบบนี้ล่ะชั่วหรือว่ามีมันไม่แน่ใจ ึ้น... (เธอกับฉัน ก.ค. ๒๕๔๕ ฉ.๔๔๖)

มาเซ็คให้รู้กันจะๆไปเลยว่าเสน่ห์ของเราดึงดูดใจชายได้แค่ไหน ...

บริหารเสน่ห์กันหน่อยปีหน้าฟ้าใหม่จะได้เป็นสาวสดใสบ๊อง

(เธอกับฉัน มี.ค. ๒๕๔๕ ฉ.๔๓๙)

คนนี้นะชายยย..เลย!! จะชายยย..เลยหรือเปล่านั้น? ทั้งคุณและเขาต้องทำแบบทดสอบนี้ทีละคน จากนั้นก็นำคะแนนมาเทียบกัน ถ้าอยู่ในช่วงคะแนนเดียวกัน ก็ไช้ะเดี๊ยะ! (เดอะบอย ก.ค. ๒๕๔๔ ฉ.๑๙๕)

คำทับศัพท์

ตัวอย่าง

ชีวิตก็ต้องมีดีบ้างไม่ดีบ้าง ไม่จำเป็นต้องเพอร์เฟคทีไปซะทุกอย่างหรอก

(เรอกับฉันทน์ มิ.ย. ๒๕๔๕ น.๔๔๑)

จากตัวอย่างนี้ คำว่า เพอร์เฟคท์ เป็นคำทับศัพท์มาจากภาษาอังกฤษว่า perfect หมายถึง สมบูรณ์แบบ

คุณเป็นคนอินเทรนด์อย่างไม่ต้องสงสัย ใครมาถามว่าคุณว่าเป็นคนเอาดีให้เอาผลแบบทดสอบนี้ฟาดหน้ากลับไปด้วยลีลาสุดอินเทรนด์ได้เลย

(แฮมเบอร์เกอร์ มิ.ย. ๒๕๔๖ น.๒๐)

จากตัวอย่างนี้ คำว่า อินเทรนด์ เป็นคำทับศัพท์มาจากภาษาอังกฤษว่า in trend หมายถึง ทันสมัย ส่วน เอาดี เป็นคำทับศัพท์มาจากภาษาอังกฤษว่า out ในบริบทนี้หมายถึง ไม่ทันสมัย

การเปลี่ยนเสียงสระและวรรณยุกต์ เป็นการเปลี่ยนเสียงโดยที่ไม่เปลี่ยนความหมายเดิม เพื่อเพิ่มความน่าสนใจและเป็นการแสดงอารมณ์ความรู้สึกของผู้เขียน
ตัวอย่าง

แทนที่ริมฝีปากของคุณจะทาลิปกลอสอย่างสวยงามน้อยวัยทีนทั่วไป แต่กับคุณนี่ต้องบอกว่า คุณกำลังทากาวตราข้างชนิดติดหินเป็นพิเศษ ประหยัดคำพูดเหลือเกิน แม่คุณ!! (เดอะบอย มี.ค.๒๕๔๔ น.๑๙๑)

คนนี้นะช่ายยย..เลย!! จะช่ายยย..เลยหรือเปล่านั้น? ทั้งคุณและเขา ต้องทำแบบทดสอบนี้ทีละคน จากนั้นก็นำคะแนนมาเทียบกัน ถ้าอยู่ในช่วงคะแนนเดียวกัน ก็โตะเด๊ะ! (เดอะบอย ก.ค. ๒๕๔๔ น.๑๙๕)

แต่คุณก็ควรที่จะทำตัวไม่เป็นภาระกับเค้า ให้เค้าต้องหนักใจด้วยแล้วกัน แบบทำตัวเป็นสาวแกร่งนะ...เข้าใจ

(ไอซ์ : your mind ธ.ค.. ๒๕๔๕ น.๔๐)

เคยลองคิดมัยคะว่าความสัมพันธ์ของสมาชิกในครอบครัวสามารถสะท้อนอะไรในตัวแต่ละคนออกมาได้บ้าง

(พลอยแกมเพชร พ.ย. ๒๕๔๕ น.๒๖๐)

คิดว่าคุณก็ชอบอย่างนั้นเหมือนกันใช่ปะ

(ไอซ์ : your mind ธ.ค. ๒๕๔๕ น.๔๐)

ู้ปาว..ห้องนอนของคุณบอกอะไรเกี่ยวกับตัวคุณได้ตั้งเยอะแยะ ว่า
แต่ห้องนอนของคุณเป็นแบบไหนล่ะ? อยากรู้แล้วใช่ไหม? งั้นก็มาทำ
แบบทดสอบกันหน่อย (เดอะบอย ธ.ค. ๒๕๔๔ น.๒๐๐)

คำบอกมาลา คำบอกมาลาใช้เพื่อให้คำพูดน่าฟัง ไม่ห้วนจนเกินไป อีกทั้งยังช่วยเน้น
เจตนาของผู้พูดให้ชัดเจนยิ่งขึ้น (นวรรรณ พันธุเมธา , ๒๕๒๗)

ตัวอย่าง

อย่าเอาแต่รับ คุณต้องเป็นฝ่ายให้เขาบ้างนะ

(เอกกับฉันทน์ พ.ค.๒๕๔๕ น. ๔๔๒)

คำบอกมาลา “นะ” เน้นเจตนาชี้แนะ

ลุกขึ้นมาทำอะไรให้เป็นจริงสักหน่อยคงไม่ทำให้ใครลำบากกระมังคะ

(พลอยแกมเพชร ส.ค. ๒๕๔๕ น.๒๕๔)

คำบอกมาลา “คง...กระมัง” แสดงความหมายคาดคะเนของผู้เขียนว่าการที่
ผู้อ่านกระทำบางสิ่งให้เป็นจริงขึ้นมาคงไม่ได้ทำให้ใครลำบากเดือดร้อน

จากการวิเคราะห์บริบทเครื่องมือหรือลักษณะภาษาที่ใช้ในการสื่อสารในแบบทดสอบ
ผู้วิจัยพบว่าเป็นภาษาพูด ซึ่งมีลักษณะคล้ายการพูดคุยหรือสนทนาทั่วไปในชีวิตประจำวัน
ต่างกันแต่เพียงว่า เป็นลักษณะการพูดด้วยการเขียนเพราะถูกกำหนดด้วยปัจจัยทางนิตยสาร
และเป็นการสื่อสารทางเดียว กล่าวคือ ผู้เขียนและผู้อ่านไม่ได้ร่วมอยู่ในเหตุการณ์สื่อสาร
เดียวกันโดยตรงในขณะที่การสนทนาเป็นการสื่อสารสองทาง การที่ผู้เขียนแบบทดสอบใช้
เครื่องมือหรือลักษณะภาษาดังกล่าว ผู้วิจัยมีสมมติฐานว่าเป็นเพราะผู้เขียนต้องการแสดงความ
สนิทสนมเป็นกันเองกับผู้อ่าน ช่วยให้อ่านการกระทำแบบทดสอบไม่เคร่งเครียดจนเกินไป
การใช้คำสแลงหรือคำทับศัพท์ภาษาอังกฤษ ก็เป็นไปเพื่อให้ผู้อ่านรู้สึกว่าคุณเขียนเป็นพวกเดียวกับ
ตนเพราะผู้ที่เข้าใจศัพท์สแลงได้จะต้องเป็นผู้ที่อยู่ในกลุ่มเดียวกัน หรืออยู่ในยุคสมัย

เดียวกัน ส่วนการเปลี่ยนเสียงสระและวรรณยุกต์ ในคำบางคำโดยเฉพาะคำที่แสดงการถามก็เช่นกันเป็นไปเพื่อให้ผู้อ่านรู้สึกว่าคุณเขียนกำลังสนทนา สอบถามเรื่องต่างๆไปในชีวิตประจำวัน

๗) บรรทัดฐานของปฏิสัมพันธ์และการตีความ (Norm of Interaction & Interpretation)

บรรทัดฐานของปฏิสัมพันธ์และการตีความการสื่อสารในปริจเฉทแบบทดสอบมี ๒ ประการ ดังนี้ ประการแรกผู้ร่วมเหตุการณ์การสื่อสารทั้งสองฝ่ายคือผู้เขียนและผู้อ่านเข้าใจหลักการของการทดสอบว่าการทดสอบถือเป็นการตัดสินที่ชี้ขาดทั้งนี้เพราะผู้เขียนและผู้อ่านคุ้นเคยกับการทดสอบ ส่วนใหญ่ผ่านการประเมินความรู้ความสามารถโดยใช้แบบทดสอบ (ข้อสอบ) จากโรงเรียนหรือการสมัครงาน ประการที่สอง ในแบบทดสอบผู้เขียนถือได้ว่ามีสถานะเหนือกว่าผู้อ่าน เพราะผู้เขียนเป็นผู้ที่กำหนดหัวข้อ กำหนดกติกาหรือแนวทางในการทำแบบทดสอบ กำหนดเกณฑ์การให้คะแนน และเป็นผู้ที่ตัดสินประเมินผลการทดสอบ โดยที่ผู้อ่านที่ประสงค์จะทำแบบทดสอบในหัวข้อนั้นๆ จำเป็นจะต้องยอมรับในกติกาหรือกฎเกณฑ์ที่ผู้เขียนกำหนดขึ้น ซึ่งรวมถึงการยอมรับผลการประเมินและการชี้แนะจากผู้เขียนอีกด้วย

การยอมรับบรรทัดฐานทั้งสองข้อข้างต้น นำไปสู่ข้อตกลงที่ว่าเมื่อผู้อ่านตัดสินใจทำแบบทดสอบแล้ว ก็จะยอมรับในการประเมินและการชี้แนะของผู้เขียน

๘) ประเภทของการสื่อสาร (Genre)

ประเภทการสื่อสารของแบบทดสอบในนิตยสารไทยนี้หากพิจารณาตามเกณฑ์ของเซฟ (Chafe, 1982) บราวน์และยูล (Brown & Yule, 1983) และ เรงคิมา (Renkema, 1993) พบว่า จัดเป็นปริจเฉทการเขียน ซึ่งมีลักษณะที่สำคัญคือ ปรากฏในมิติที่เป็นข้อความเป็นการสื่อสารโดยใช้ตัวอักษรเป็นเครื่องมือ ผู้ส่งสารและผู้รับสารไม่ได้ร่วมเป็นส่วนหนึ่งในสถานการณ์การสื่อสารเดียวกัน ไม่มีโอกาสเห็นหน้ากัน และไม่มีรูปแบบของการสื่อสารแบบที่ไม่ใช้ถ้อยคำ กล่าวคือไม่มีสีหน้า แววตา ท่าทางปรากฏร่วมอยู่ในการใช้ภาษา และถ้าหากพิจารณาตามเกณฑ์ของลองเงเคอร์ (Longacre, 1983) พบว่ามีลักษณะของปริจเฉทหลายประเภทร่วมกัน กล่าวคือ มีลักษณะของปริจเฉทโน้มน้าว (hortatory discourse) ในแง่ที่ผู้เขียนโน้มน้าวให้ผู้อ่านปฏิบัติตามในสิ่งที่ผู้เขียนชี้แนะ มีลักษณะของปฏิบัติปริจเฉท (instructional discourse) ในแง่ที่มีการบอกวิธีการหรือขั้นตอนต่างๆเพื่อให้ผู้อ่านปฏิบัติตาม

และมีลักษณะของทัศนปริจเฉท (expository discourse) ในแง่ที่ให้คำอธิบายหรือชี้แจงเหตุผล ในการชี้้นำให้ผู้อ่านทราบ

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า แบบทดสอบมีลักษณะของปริจเฉทหลายประเภทร่วมกัน ปริจเฉทประเภทนี้ผู้เขียนและผู้อ่านไม่ได้มีปฏิสัมพันธ์กันโดยตรง จึงไม่มีเรื่องของอวัจนภาษาเข้ามาเกี่ยวข้อง แต่อย่างไรก็ตาม ในการจัดทำแบบทดสอบผู้เขียนจะต้องคำนึงถึงผู้อ่านเป็นสำคัญ ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่า ผู้อ่านได้มีส่วนร่วมในเหตุการณ์การสื่อสารนั้นด้วย แม้จะเป็นในทางอ้อม และแบบทดสอบยังมีลักษณะพิเศษที่ต่างจากปริจเฉทการเขียนโดยทั่วไปอีกประการหนึ่ง กล่าวคือ ผู้อ่านจะถูกเชิญชวนให้เข้าร่วมเหตุการณ์การสื่อสารทางอ้อม นั่นคือผู้อ่านจะถูกเชิญชวนให้ลงมือทำแบบทดสอบด้วย

ปริจเฉทแบบทดสอบในนิตยสารไทยหากพิจารณาแต่เพียงชื่อ “แบบทดสอบ” อาจจะเข้าใจว่าเป็นชุดคำถาม-ตอบ ที่ทางนิตยสารนำมาให้ผู้อ่านตรวจสอบตนเองและผู้อื่นเพื่อหาความจริงหรือความถูกต้องแน่นอนในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง หรืออาจถูกมองว่าเป็นเพียงเกมการเล่นที่สนุกสนาน แต่จากการศึกษาบริบทของแบบทดสอบ ผู้วิจัยพบว่า แบบทดสอบในนิตยสารไทยมิได้เป็นเพียงชุดคำถามคำตอบทั่วไป และไม่ได้มีลักษณะของเกมการเล่นที่สนุกสนานเท่านั้น แต่แบบทดสอบมีจุดมุ่งหมายให้ผู้อ่านรู้หรือเข้าใจในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง พร้อมทั้งนำเสนอคำชี้แนะหรือวิธีแก้ไขปรับปรุงบุคลิกภาพหรือพฤติกรรมที่เหมาะสมให้กับผู้อ่านอีกด้วย ซึ่งผู้วิจัยจะได้กล่าวถึงกลวิธีทางภาษาในการชี้นำผู้อ่านต่อไปในบทที่ ๔

นอกจากนี้ จากการวิเคราะห์ภาพรวมและบริบทด้านอื่นโดยเฉพาะด้านฉากและผู้ร่วมเหตุการณ์ ผู้วิจัยยังพบอีกว่า การที่แบบทดสอบปรากฏในสื่อประเภทนิตยสารซึ่งถือเป็นสื่อที่นำเสนอสู่ประชาชนจำนวนมาก ทำให้แบบทดสอบสามารถเข้าถึงผู้อ่านได้ในวงกว้าง นอกจากนี้ยังสามารถเข้าถึงกลุ่มผู้อ่านได้หลากหลายกลุ่ม คือตั้งแต่วัยรุ่นจนถึงวัยทำงาน ซึ่งสังเกตได้จาก การที่แบบทดสอบปรากฏเป็นคอลัมน์ประจำในนิตยสารไทยหลายชื่อ หลายประเภทนิตยสาร อาทิ นิตยสารวัยรุ่น ผู้หญิง บ้านเทจ ดังนั้นแบบทดสอบนอกจากจะให้ผู้อ่านตรวจสอบตนเองแล้วยังมีส่วนร่วมในการชี้นำผู้อ่านหลากหลายกลุ่มได้อีกด้วย

อนึ่ง จากการวิเคราะห์บริบทด้านน้ำเสียงหรือท่วงทำนองในการสื่อสารและเครื่องมือพบว่า มีการใช้ภาษาแบบไม่เป็นทางการ การใช้ภาษาแบบไม่เป็นทางการดังกล่าวช่วยให้

แบบทดสอบดูเหมือนเป็นเพียงเกมการเล่นเพื่อความบันเทิงใจ แต่ลักษณะที่ดูเหมือนเป็นเกมนี้ได้แฝงอุดมการณ์บางอย่างไว้ซึ่งอุดมการณ์นั้นอาจถูกมองข้ามความสำคัญไปได้

กล่าวโดยสรุป จากการศึกษาภาพรวมและบริบทของแบบทดสอบในนิตยสารไทย ทำให้ทราบว่าแบบทดสอบชี้นำพฤติกรรมและบุคลิกภาพที่เหมาะสมให้กับผู้อ่าน และการทำจะให้บรรลุน้ำที่ดังกล่าวจำเป็นต้องอาศัยเครื่องมือที่สำคัญคือ ภาษา ซึ่งก่อนที่ผู้วิจัยจะได้นำเสนอผลการวิเคราะห์หลักวิธีทางภาษาในการชี้นำผู้อ่าน ในบทต่อไปผู้วิจัยจะขอนำเสนอโครงสร้างของแบบทดสอบเพื่อให้เข้าใจลักษณะของปริเจตนาประเภทนี้มากยิ่งขึ้น

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ ๓

โครงสร้างของปริศนาแบบทดสอบในนิตยสารไทย

จากการศึกษาปริบทของแบบทดสอบในบทที่ ๒ ทำให้ทราบว่า แบบทดสอบในนิตยสารไทยมิได้เป็นเพียงชุดคำถามคำตอบทั่วไป และไม่ได้มีลักษณะของเกมที่เล่นที่สนุกสนานเท่านั้น แต่แบบทดสอบมีจุดมุ่งหมายให้ผู้อ่านรู้หรือเข้าใจในเรื่องใดเรื่องหนึ่งและนำเสนอคำชี้แนะหรือวิธีแก้ไขปรับปรุงบุคลิกภาพหรือพฤติกรรมที่เหมาะสมให้กับผู้อ่านอีกด้วย

ในบทนี้ผู้วิจัยจะศึกษาโครงสร้างของแบบทดสอบเพื่อให้ทราบว่าแบบทดสอบมีโครงสร้างปริศนาอย่างไร และโครงสร้างนี้มีผลต่อการชี้แนะผู้อ่านอย่างไรบ้าง

ในเบื้องต้นผู้วิจัยพบว่า แบบทดสอบจะแสดงให้เห็นว่าพฤติกรรมบางอย่างของผู้อ่านเป็นปัญหาและแบบทดสอบจะนำเสนอทางแก้ไขให้กับปัญหาเหล่านั้น ดังนั้นในการวิเคราะห์โครงสร้างของแบบทดสอบผู้วิจัยจะได้อาศัยแนวคิดกระบวนปัญหา-ทางแก้ไข (The Problem-Solution pattern) ของ ฮอย (Hoey, 1979, 1983) และเพื่อให้เข้าใจแนวคิดดังกล่าวผู้วิจัยจะกล่าวถึงพอสังเขปดังนี้

๓.๑ กระบวนปัญหา-ทางแก้ไข (The Problem-Solution pattern)

ฮอย (Hoey, 1979) ได้พัฒนาแนวคิดกระบวนปัญหา-ทางแก้ไข หรือ The Problem-Solution pattern กระบวนนี้หมายถึง กระบวนที่มีการสร้างสถานการณ์ที่ต้องการปฏิบัติการตอบสนอง และปฏิบัติการตอบสนองของสถานการณ์นั้นจะถูกประเมินผลในทางใดทางหนึ่ง

กระบวนนี้มีองค์ประกอบสำคัญ ๔ ประการดังนี้

๑. สถานการณ์ (Situation) จะให้ฉากหรือเหตุการณ์สำหรับปริศนา
๒. ปัญหา (Problem) หมายถึง สถานการณ์ที่คาดหวังหรือต้องการปฏิบัติการตอบสนอง

๓. ปฏิกริยาตอบสนอง (Response) เป็นส่วนประกอบของกระบวนปัญหา-ทางแก้ไข ซึ่งบ่งชี้การตอบสนองหรือคำตอบที่ให้กับสถานการณ์ที่เป็นปัญหา ฮอย กล่าวว่า ไม่ใช่ว่าทุกปฏิกริยาตอบสนองจะหมายถึงทางแก้ไข แต่ปฏิกริยาตอบสนองที่บ่งชี้ว่าสามารถแก้ปัญหาได้ สมบูรณ์จะต้องได้รับการประเมินผลในทางบวก

๔. การประเมินผล (Evaluation) คือการให้ความเห็นว่าปฏิกริยาตอบสนองหรือคำตอบที่ให้กับสถานการณ์ที่เป็นปัญหานั้นสามารถตอบสนองหรือแก้ปัญหาได้หรือไม่ ถ้าปฏิกริยาตอบสนองได้รับการประเมินผลในทางบวกแสดงว่าปัญหาได้รับการแก้ไขสมบูรณ์แล้ว แต่ถ้าปฏิกริยาตอบสนองถูกประเมินผลในทางลบแสดงว่าไม่ใช่ปฏิกริยาตอบสนองที่สมบูรณ์ของปัญหานั้น จึงจำเป็นต้องมีการตอบสนองทางอื่นที่จะสามารถแก้ปัญหานั้นได้ ซึ่งจะเป็นผลให้วงจรระสวณปัญหา-ทางแก้ไข (The Problem-Solution pattern) เริ่มต้นใหม่อีกครั้ง

แนวคิดของฮอยได้นำมาใช้เพื่อแสดงความสัมพันธ์ทางอรรถศาสตร์ระหว่างถ้อยคำในปริจเฉท ฮอยชี้ให้เห็นว่า ปริจเฉทหลายแบบมีการเรียบเรียงความในลักษณะระสวณปัญหา-ทางแก้ไข ซึ่งหากดูเพียงผิวเผินเราอาจมองไม่เห็นเป็นส่วนใดเป็นปัญหาหรือทางแก้ไข แต่หากทดสอบด้วยกรอบคำถามแล้วจะเห็นโครงสร้างหรือการเรียบเรียงความแบบนี้ได้ชัดเจน

เพื่อที่จะอธิบายแนวคิดนี้ ฮอย (Hoey, 1994) ได้ยกตัวอย่างปริจเฉทสั้นๆ ที่สร้างขึ้นโดย Eugene Winter และได้วิเคราะห์ดังนี้

(๑) I was on sentry duty. I saw the enemy approaching. I opened fire.

I beat off the enemy attack.

ปริจเฉทนี้ประกอบด้วยประโยค ๔ ประโยค ซึ่งมีความเป็นไปได้ในการเรียงลำดับประโยคถึง ๒๔ แบบ แต่การเรียงลำดับประโยคตาม (๑) ถือเป็นารเรียงลำดับประโยคเพียงแบบเดียวที่สามารถอ่านเข้าใจได้ สามารถยอมรับได้ โดยไม่ต้องใช้เครื่องหมายพิเศษใดๆมาช่วย^๑ แต่ถ้าเป็นการเรียงลำดับประโยคแบบอื่นจะไม่สามารถยอมรับได้ เช่น

(๒) I opened fire. I was on sentry duty. I beat off the enemy attack. I saw the enemy approaching.

^๑ จากตัวอย่างของ Eugene Winter ถ้าใส่เครื่องหมายขลิขิต (-) ในประโยคที่ ๒ ก็สามารถอ่านเข้าใจได้

I saw the enemy approaching. (I was on sentry duty.) I opened fire. I beat off the enemy attack.

หากเรียงลำดับประโยคโดยไม่ใช้เครื่องหมาย ผู้อ่านจะรับรู้ว่าเป็นการเรียงประโยคตามลำดับเวลา ซึ่งก็เป็นคำอธิบายได้ว่าทำไมการเรียงลำดับประโยคแบบ (๑) ถึงยอมรับได้มากกว่าแบบอื่น แต่ไม่ใช่เพียงลำดับประโยคที่มีความสำคัญเท่านั้น ในโครงสร้างของตัวอย่างปริศนาที่ฮอยยกมาจำเป็นจะต้องมีครบทั้ง ๔ ประโยค เราไม่สามารถตัดประโยคใดประโยคหนึ่งทิ้งเพราะถ้าตัดประโยคใดประโยคหนึ่งทิ้งจะทำให้ใจความไม่สมบูรณ์ นั่นก็แสดงว่า ประโยคทั้ง ๔ ประโยคมีความจำเป็นต่อโครงสร้างปริศนา

นอกจากนี้ ฮอย สันนิษฐานอีกว่า แต่ละประโยคที่เรียงต่อกันมีตำแหน่งเฉพาะในโครงสร้างใหญ่ ซึ่งฮอยเรียกโครงสร้างดังกล่าวนี้ว่ากระบวนปัญหา-ทางแก้ไข ซึ่งมีองค์ประกอบดังนี้

สถานการณ์	I was on sentry duty.
ปัญหา	I saw the enemy approaching.
ปฏิกิริยาตอบสนอง	I opened fire.
การประเมินผล	I beat off the enemy attack.

ฮอยตั้งคำถามต่อมาว่า ผู้อ่านหรือผู้ฟังสามารถเข้าใจหรือบ่งชี้ว่าปริศนาดังกล่าวมีโครงสร้างปริศนาแบบกระบวนปัญหา-ทางแก้ไขได้อย่างไร เพื่อที่จะอธิบายความสัมพันธ์ระหว่างประโยคทั้ง ๔ ประโยคข้างต้น ฮอยได้ปรับปริศนาดังกล่าวในรูปบทสนทนา^๑ โดยแทรกคำถามที่ใช้เป็นกรอบในการทดสอบ ดังนี้

(๓) Question 1:	What was the situation?
Answer 1:	I was on sentry duty.
Q 2:	What was the problem?
A 2:	I saw the enemy approaching.
Q 3:	What was your solution?
A 3:	I opened fire.

^๑ ฮอยกล่าวว่า ในการสื่อสารทางเดียวทั้งการพูดและการเขียน อาจถูกพิจารณาว่าเป็นบทสนทนาโดยที่คำถามหรือคำวิจารณ์ของผู้อ่านหรือผู้ฟังไม่ได้ปรากฏอย่างชัดเจนในปริศนาชิ้นนั้น แต่ผู้เขียนหรือผู้พูดจะแสดงสิ่งที่สันนิษฐานว่าเป็นคำตอบของปัญหานั้นไว้อย่างชัดเจน

- Q 4: What was the result?
and
How successful was this?
A 4: I beat off the enemy attack.

จากบทสนทนา (๓) คำถาม (Q1-Q4) ถือเป็นคำถามที่ใช้เป็นกรอบในการทดสอบ
โครงสร้างกระบวนปัญหา-ทางแก้ไข กล่าวคือ

Q 1 สถานการณ์คืออะไร	A 1 ฉันปฏิบัติหน้าที่ทหารรักษาการณ์อยู่
Q 2 เกิดปัญหาอะไรขึ้น	A 2 ฉันเห็นข้าศึกประชิดเข้ามา
Q 3 ทางแก้ปัญหาคืออะไร	A 3 ฉันยิงกระสุนใส่ข้าศึก
Q 4 แล้วมีผลอะไรเกิดขึ้น หรือประสบความสำเร็จอย่างไร	A 4 ฉันขับไล่ข้าศึกจนสำเร็จ

นอกจากนี้ จะสังเกตได้ว่า คำถามที่ใช้ในการทดสอบ (Q1-Q4) จะแสดงให้เห็นอย่าง
ชัดเจนว่า ประโยคทั้ง ๔ ประโยคในปริจเฉท (๑) มีหน้าที่ในการสื่อสารต่างกัน ดังนี้
คำถาม Q 1 จะแสดงให้เห็นว่า ประโยค A 1 มีหน้าที่แสดงสถานการณ์
คำถาม Q 2 จะแสดงให้เห็นว่า ประโยค A 2 มีหน้าที่แสดงปัญหา
คำถาม Q 3 จะแสดงให้เห็นว่า ประโยค A 3 มีหน้าที่แสดงปฏิกิริยาตอบสนอง
คำถาม Q 4 จะแสดงให้เห็นว่า ประโยค A 4 มีหน้าที่แสดงผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นและการ
ประเมินผล

จากการทดสอบโครงสร้างปริจเฉทด้วยกรอบคำถามดังกล่าวจะทำให้เห็นว่าปริจเฉท (๑)
มีโครงสร้างกระบวนปัญหา-ทางแก้ไข (The Problem-Solution pattern) ซึ่งสามารถสรุป
โครงสร้างได้ดังนี้คือ

สถานการณ์...ปัญหา...คำตอบ...ผลลัพธ์/การประเมินผล

ฮอย^๑ แสดงให้เห็นความเชื่อมโยงขององค์ประกอบแต่ละส่วนในโครงสร้างกระบวน
ปัญหา-ทางแก้ไข (The Problem-Solution pattern) โดยให้นิยามองค์ประกอบแต่ละส่วนดังนี้

Situation

Aspect of Situation requiring a Response

Response to Aspect of Situation requiring a Response

Result of Response to Aspect of Situation requiring a Response

Evaluation of Result of Response to Aspect of Situation requiring a Response

ในตัวอย่าง (๔) ก็อาจใช้วิธีทดสอบอย่างเดียวกัน

(๔) (a) I was once a teacher of English language. (b) One day some
students came to me unable to write their names. (c) I taught them text
analysis. (d) Now they all write novels.

ฮอย (Hoey, 2001:123) ปรับบริจเฉท (๔) ให้อยู่ในรูปบทสนทนา (๕) โดยแทรกคำถาม
Q1-Q4 เพื่อพิสูจน์ว่าบริจเฉทนี้มีโครงสร้างกระบวนปัญหา-ทางแก้ไข

(๕) Text: (๕a) I was once a language teacher.

Questioner: What problem arose for you?

T: (๕b) My students came to me unable to write their
names.

Q: What did you do about this?

T: (๕c) I taught them text analysis.

Q: What was the result?

T: (๕d) Now they all write novels.

ในกรณีนี้คำถามที่แทรกในบทสนทนาสามารถอธิบายความสัมพันธ์ระหว่าง
ประโยคแต่ละประโยคในบริจเฉท (๔) ได้ว่ามีความสัมพันธ์แบบปัญหา-ทางแก้ไข โดยประโยค
(๕a) คือสถานการณ์ ประโยค (๕b) คือ ปัญหา ประโยค (๕c) คือคำตอบ และประโยค (๕
d) คือผลลัพธ์

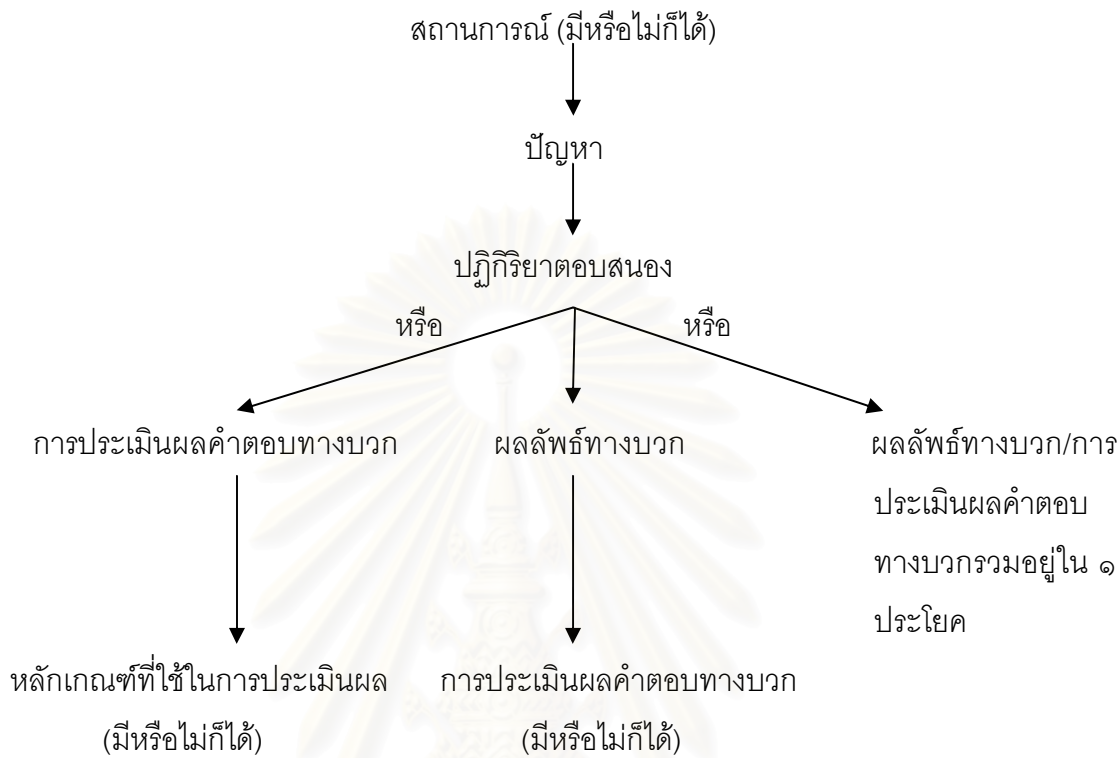
^๑ Ibid., p.๓๑

หน้าที่ของสถานการณ์ (ประโยค ๔a) จะให้ข้อมูลพื้นฐาน แต่อย่างไรก็ตาม ประโยคแรกไม่ได้ชี้ชัดหรือระบุว่าประเด็นนี้จะปรากฏในรูปแบบใดต่อไป เพื่อที่จะอธิบายความสัมพันธ์ระหว่างประโยคแรกกับประโยคต่อไป ฮอยให้สังเกตคำถามแรกที่แทรกระหว่างประโยค (๔a) กับ (๔b) “เกิดปัญหาอะไรกับคุณ” ประโยค (๔b) ตอบคำถามนี้ว่า “นักเรียนมาหาฉัน พวกเขาไม่สามารถเขียนชื่อตัวเองได้” จากประโยคนี้กระบวนปัญหา-ทางแก้ไขได้เริ่มขึ้น ประโยคนี้ถูกบ่งชี้ว่าเป็นปัญหา สังเกตจากคำ “unable” ซึ่งเป็นคำแสดงการปฏิเสธว่า “ไม่สามารถ” ถือเป็นกรณีประเมินสถานการณ์ในทางลบ ระบุว่าสถานการณ์ดังกล่าวมีปัญหาและต้องการปฏิกริยาตอบสนอง ฮอย (Hoey, 1983 อ้างถึงใน Hoey, 2001:124) ได้นิยามปัญหาไว้ว่าหมายถึง “an aspect of the Situation requiring a Response” ประโยค (๔c) ให้ปฏิกริยาตอบสนอง เราจะทราบว่าประโยค (๔c) คือปฏิกริยาตอบสนองของปัญหา (๔b) โดยดูจากคำถามที่ ๒ ที่แทรกระหว่างประโยค (๔b) และประโยค (๔c) “คุณทำอะไรกับปัญหา” ในประโยค (๔c) ตอบคำถามนี้ว่า “ฉันสอนการวิเคราะห์ตัวบทแก่พวกเขา” ถือเป็นปฏิกริยาตอบสนอง แต่ปฏิกริยาตอบสนองในประโยค (๔c) จะยังไม่ถือว่าเป็นทางแก้ไขปัญหาได้ จนกว่าจะมีอะไรมาแสดงว่าปฏิกริยาตอบสนองนั้นๆสามารถแก้ไขปัญหาได้อย่างแท้จริง ซึ่งสิ่งที่บ่งชี้คือ ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นภายหลังการตอบสนองซึ่งจะต้องเป็นผลลัพธ์ในทางบวก กล่าวอีกนัยหนึ่ง ปฏิกริยาตอบสนองจะต้องได้รับการประเมินผลในทางบวก ซึ่งจะถือว่าเป็นทางแก้ไขปัญหาดังปรากฏในประโยคที่ (๔d) “ปัจจุบันพวกเขาสามารถเขียนนวนิยายได้”

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กระบวนปัญหา-ทางแก้ไข (The Problem-Solution pattern) สามารถเขียนเป็นแผนภูมิได้ดังนี้

แผนภูมิ ๑ แสดงโครงสร้างกระบวนปัญหา-ทางแก้ไข.^๑

การปรับบริจเฉทในตัวอย่างข้างต้นให้อยู่ในรูปแบบทสนทนาโดยการแทรกคำถาม Q1-Q4 ดังกล่าวถือเป็นการทดสอบโครงสร้างของบริจเฉท เพื่อพิสูจน์ว่าบริจเฉทนั้นมีโครงสร้างกระบวนปัญหา-ทางแก้ไข (The Problem-Solution pattern) จริงหรือไม่

นอกจากบริจเฉทสั้นๆที่ฮอยยกตัวอย่างแล้วบริจเฉทที่เราพบในการสื่อสารก็มีกระบวนปัญหา-ทางแก้ไขเช่นกัน สืบได้จากโฆษณา cold wax treatments ที่ปรากฏในปี 1980 (Hoey ,1994,2001)

- (๖) The other day my teenage daughter asked me about hair removal for the first time. Apparently, her new boyfriend has passed a comment about

^๑ แผนภูมิจาก ฮอย (Hoey,2001:127)

her legs being hairy, and she wanted to do something about it before a party on Friday night.

(From 'Carol Francis Talks about Unwanted Hair Removal' , an advertisement current in 1980s)

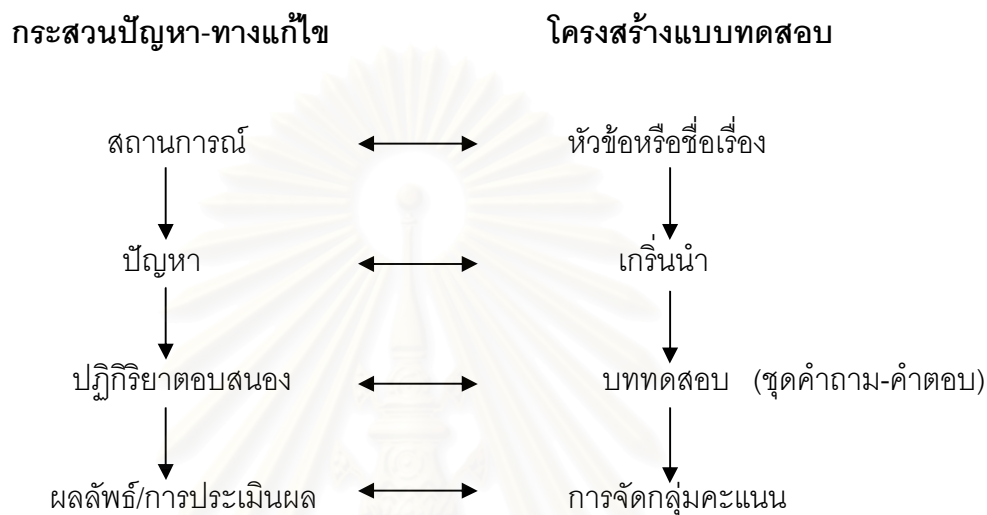
ฮอยวิเคราะห์ว่าโฆษณานี้มีโครงสร้างกระสวนปัญหา-ทางแก้ไข สังกัดจากวลี “wanted to do something about it “ ปัญหาของบริจเฉทนี้คือ ขนหน้าแข้ง (hairy legs) ฮอยกล่าวว่า เขาต้องยอมรับว่าปัญหา คือ ขนหน้าแข้ง ซึ่งเป็นสิ่งที่เธอ (my teenage daughter) ต้องการทำอะไรบางอย่าง ซึ่งผู้อ่านอาจจะแย้งว่าปัญหาที่แท้จริงคือทัศนคติของแฟนหนุ่ม ฮอยอธิบายว่า ปัญหาทางภาษา (linguistic problem) ไม่จำเป็นจะต้องถูกเห็นว่าเป็นปัญหาในโลกแห่งความเป็นจริง (real world problem) และไม่จำเป็นว่าผู้อ่านจะยอมรับทางแก้ไขทางภาษา (linguistic solution) ว่าเป็นทางแก้ไขในโลกแห่งความเป็นจริง (real world solution) อย่างไรก็ตาม ในบริจเฉทการจะระบุว่าผู้เขียนระบุว่าสิ่งใดเป็นปัญหาจะต้องพิจารณาหรือตีความจากภาษาที่ผู้เขียนเลือกแสดงไม่ใช่จากมุมมองการรับรู้โลกแห่งความจริงของผู้อ่าน

ออสเตอร์แมนและเคลเลอร์-โคเฮน (Ostermann & Keller-Cohen, 1998) ได้นำแนวคิดกระสวนปัญหา-ทางแก้ไขของฮอย มาใช้ในการวิเคราะห์โครงสร้างของบริจเฉทแบบทดสอบในนิตยสารต่างประเทศ พบว่า แบบทดสอบจะสร้างข้อสงสัยบางอย่างเกี่ยวกับพฤติกรรมของผู้อ่าน โดยมุ่งไปที่ความบกพร่องของผู้อ่านและให้ทางแก้ไขข้อบกพร่องในรูปของคำแนะนำ ออสเตอร์แมนและโคเฮนกล่าวว่าบ่อยครั้งผู้อ่านอาจไม่เห็นว่าเป็นปัญหาที่ถูกหยิบยกขึ้นมาในแบบทดสอบเป็นปัญหาของตนแต่แบบทดสอบจะนำผู้อ่านไปสู่การสงสัยในพฤติกรรมของตนและแบบทดสอบจะกระตุ้นให้ผู้อ่านอยากตรวจสอบตนเองและเกิดความปรารถนาที่จะปรับปรุงตนเองให้ดีขึ้นตามที่แบบทดสอบแนะนำ

ผู้วิจัยพบว่ากรอบแนวคิดกระสวนปัญหาและทางแก้ไข (The Problem-Solution pattern) มีความสอดคล้องกับบทบาทของแบบทดสอบในนิตยสารไทย โดยผู้วิจัยพบว่าแบบทดสอบจะกระตุ้นให้ผู้อ่านเกิดความสงสัยในพฤติกรรมบางอย่างของตนว่าอาจจะเป็นปัญหา ซึ่งผู้อ่านอาจไม่เคยคิดมาก่อนว่าจะเป็นปัญหา และแบบทดสอบจะกระตุ้นให้ผู้อ่านเกิดความต้องการที่จะตอบสนองของความสงสัยโดยการลงมือทำแบบทดสอบ ต่อไปผู้วิจัยจะวิเคราะห์โครงสร้างของบริจเฉทแบบทดสอบในนิตยสารไทยโดยอาศัยแนวคิดดังกล่าว ซึ่งได้ผลสรุปดังนี้

๓.๒ โครงสร้างของปริจเฉทแบบทดสอบในนิตยสารไทย

เมื่อพิจารณาแบบทดสอบทั้ง ๗๒ ปริจเฉท พบว่า มีองค์ประกอบ ๔ ส่วน แสดงดังแผนภูมิดังนี้

แผนภูมิ ๒ แสดงโครงสร้างของปริจเฉทแบบทดสอบในนิตยสารไทย

ต่อไปผู้วิจัยจะขออธิบายรายละเอียดขององค์ประกอบแต่ละส่วน ดังนี้

๓.๒.๑ หัวข้อหรือชื่อเรื่อง

จากข้อมูลแบบทดสอบในนิตยสารไทย ผู้วิจัยพบว่า หัวข้อหรือชื่อเรื่องของแบบทดสอบในนิตยสารไทยมีหน้าที่เช่นเดียวกับหัวข้อหรือชื่อเรื่องของแบบทดสอบในนิตยสารต่างประเทศ กล่าวคือ มีหน้าที่ประการแรกคือ กำหนดสถานการณ์ และประการที่สองคือ เป็นสัญญาณแสดงให้ผู้อ่านทราบว่าด้านหรือแง่มุมไหนของสถานการณ์ที่ต้องการปฏิกิริยาตอบสนอง นอกจากนี้ผู้วิจัยพบว่า หัวข้อหรือชื่อเรื่องของแบบทดสอบยังมีหน้าที่นอกเหนือจากที่กล่าวไว้แล้วอีกประการหนึ่ง คือ กระตุ้นความสนใจของผู้อ่านซึ่งจะนำไปสู่การลงมือทำแบบทดสอบ เพราะหัวข้อหรือชื่อเรื่องคือปรากฏการณ์แรกที่ผู้อ่านใช้ตัดสินใจว่าจะเลือกทำแบบทดสอบฉบับนี้หรือไม่ ดังตัวอย่าง

(๗) เส้นหญ้าในตู้คุณเต็มร้อยหรือเปล่า (เชอกับฉัน ม.ค. ๒๕๔๕ น.๔๓๔)

จากตัวอย่าง (๗) หัวข้อนี้กำหนดสถานการณ์เกี่ยวกับเส้นหญ้าของผู้อ่าน โดยจะให้ผู้อ่านตรวจสอบว่าตนมีเส้นหญ้าเต็มร้อยเปอร์เซ็นต์หรือเปล่า หัวข้อนี้จะกระตุ้นให้ผู้อ่านเกิดความอยากรู้อยากเห็นว่าคำตอบที่แท้จริงแล้วตนมีเส้นหญ้าเต็มร้อยเปอร์เซ็นต์หรือมีเส้นหญ้าไม่เต็มร้อยเปอร์เซ็นต์

(๘) คุณเป็นคนสำคัญในกลุ่มเพื่อนจริงหรือ? (เรื่องผู้หญิง พ.ค. ๒๕๔๔ น.๓๐)

จากตัวอย่าง (๘) หัวข้อนี้กำหนดสถานการณ์เกี่ยวกับสัมพันธภาพระหว่างผู้อ่านกับเพื่อน โดยจะให้ผู้อ่านตรวจสอบว่าผู้อ่านเป็นคนสำคัญในกลุ่มเพื่อนจริงหรือไม่ เมื่อผู้อ่านอ่านหัวข้อของแบบทดสอบฉบับนี้แล้วผู้อ่านอาจจะเกิดความอยากรู้อยากเห็นว่าแท้จริงแล้วตนเองเป็นคนสำคัญหรือไม่สำคัญในกลุ่มเพื่อน ทำให้เกิดความปรารถนาที่จะตรวจสอบตนเองโดยการลงมือทำแบบทดสอบ

จะสังเกตได้ว่า หัวข้อหรือชื่อเรื่องของแบบทดสอบมักจะปรากฏในรูปประโยคคำถาม หัวข้อคำถามนี้จะสร้างสถานการณ์ที่เป็นปัญหาซึ่งออกสเตอร์แมน และ เคลเลอร์-โคเฮน (Ostermann & Keller-Cohen, 1998) เรียกว่า Overall Problem ในงานวิจัยนี้จะเรียกว่า ปัญหาหลัก ปัญหาหลักนี้ระบุว่าต้องการปฏิกริยาตอบสนอง จากการที่กล่าวถึงข้างต้นแล้วว่า ปัญหาหลักมักจะอยู่ในรูปประโยคคำถาม ดังนั้นปฏิกริยาตอบสนองของปัญหาหลักในแบบทดสอบก็คือคำตอบซึ่งจะถูกประเมินผลในภายหลัง ปฏิกริยาตอบสนองหรือคำตอบของปัญหาหลักจะปรากฏในองค์ประกอบส่วนการจัดกลุ่มคะแนน

จากที่กล่าวในตอนต้นแล้วว่า หัวข้อแบบทดสอบมักจะอยู่ในรูปประโยคคำถาม ผู้วิจัยแบ่งรูปประโยคคำถามที่ใช้ในการสร้างปัญหาในส่วนหัวข้อของแบบทดสอบออกเป็น ๓ ประเภทตามที่นวรรณ พันธุเมธา (๒๕๒๗) ได้ศึกษารูปประโยคที่ใช้ในภาษาไทยไว้คือ ประโยคถามเนื้อความ ประโยคถามให้ตอบรับหรือปฏิเสธ ประโยคถามให้เลือกเอา

ผู้วิจัยพบว่าผู้เขียนแบบทดสอบเลือกใช้รูปประโยคคำถามแบบต่างๆดังนี้

ก) ประโยคคำถามแบบให้ตอบเนื้อความ คือ ประโยคคำถามที่มีคำไม่ชี้เฉพาะแสดงการถาม ไหน ไฉน อะไร อย่างไร เป็นคำถามที่ผู้เขียนไม่มีข้อมูลเกี่ยวกับ

คำตอบอยู่เลยใช้เพื่อถามเรื่องราวบางประการจากผู้อ่านและเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้อ่านมีอิสระในการตอบตามที่ผู้อ่านต้องการ

ตาราง ๕ แสดงการเลือกใช้คำถามแบบให้ตอบเนื้อความ

คำแสดงการถาม	จำนวนบริจเฉท
ไหน	๑๙
อย่างไร	๔
อะไร	๑
ไหน	๑
รวม	๒๕

ดังตัวอย่าง

- (๙) วัดดีกรีความซื่อสัตย์ในตัวคุณจะร้อนสักแค่ไหน (ไอซ์ : your mind ม.ค. ๒๕๔๕ น.๒๙)
- (๑๐) อะไรคือพรสวรรค์ของคุณ (พลอยแกมเพชร ส.ค. ๒๕๔๔ น.๒๒๙)
- (๑๑) อนาคตของคุณจะเป็นอย่างไร... (เรื่องผู้หญิง เม.ษ. ๒๕๔๔ น.๒๙)

ข) ประโยคคำถามแบบตอบรับหรือปฏิเสธ เป็นประโยคคำถามที่มี

คำลงท้ายแสดงการถาม **หรือ หรือเปล่า หรือยัง ไหม** ปรากฏอยู่

ดังตัวอย่าง

- (๑๒) ส้มผัสดี ๖ นะมีไหม? (เดอะบอย มี.ค. ๒๕๔๕ น.๒๐๓)
- (๑๓) คุณเป็นนักร่ำร้ายในสายตา ของใครๆหรือเปล่า... (ไอซ์ : quiz มี.ค. ๒๕๔๕ น.๓๑)
- (๑๔) รักนี้...พอใจหรือยัง (เธอกับฉัน เม.ษ. ๒๕๔๕ น.๔๔๑)
- (๑๕) คุณเป็นคนสำคัญในกลุ่มเพื่อนจริงหรือ? (เรื่องผู้หญิง พ.ค. ๒๕๔๔ น.๓๐)

แม้ว่าคำลงท้ายแสดงการถามเหล่านี้จะใช้เพื่อถามให้ตอบรับหรือตอบปฏิเสธ แต่ก็มีลักษณะทางความหมายและการใช้ที่ต่างกัน ดังที่ ปราณี กุลละวณิชย์

(๒๕๒๓) ได้ศึกษาเรื่องผู้พูดกับประโยคคำถามแบบตอบรับ-ปฏิเสธว่า นอกจากจะต้องวิเคราะห์ในแง่ของโครงสร้างของประโยคคำถามแล้วยังต้องพิจารณาลักษณะทางอรรถศาสตร์ด้วย เช่น ข้อสมมติในการรู้ข้อเท็จจริงของผู้พูด (Presupposition of asserted fact) ความต้องการของผู้พูดที่จะแสดงความมั่นใจในข้อเท็จจริงและความเชื่อดั้งเดิม (Presupposition belief) เพราะสิ่งเหล่านี้สามารถอธิบายความแตกต่างของคำถามแบบตอบรับหรือปฏิเสธได้ ปรากฏกล่าวถึงประโยคคำถามแบบตอบรับหรือปฏิเสธที่มีคำแสดงการถาม **หรือ หรือเปล่า ไหม** ไว้ดังนี้

หรือ แสดงข้อสมมติว่า ผู้พูดมีข้อเท็จจริงในเรื่องที่พูด และพูดเพื่อต้องการย้ำข้อเท็จจริงที่รู้มาขึ้นถูกต้องหรือไม่ และยังใช้แสดงความประหลาดใจ กรณีที่ผู้พูดมีความเชื่อดั้งเดิมไม่ตรงกับข้อเท็จจริงที่ได้รับมาที่หลัง

หรือเปล่า แสดงข้อสมมติว่า ผู้พูดมีข้อเท็จจริงในเรื่องที่พูดก่อนแล้ว แต่ผู้พูดพยายามแสดงตนเป็นกลางว่าตนยังไม่ได้เชื่อข้อเท็จจริงที่ได้รับมา

ไหม แสดงข้อสมมติว่า ผู้พูดไม่มีข้อเท็จจริงอยู่เลย ผู้พูดจึงแสดงความสงสัยไม่แน่ใจ นอกจากนี้ยังเป็นคำถามแสดงความถ่อมตนหรืออ่อนน้อมของผู้พูดในแง่ความรู้เกี่ยวกับข้อเท็จจริงจึงทำให้เป็นคำถามสุภาพและไม่คาดคั้น

นอกจากนี้ จิตราภรณ์ เกียรติไพบูลย์ (๒๕๒๕) ได้จัดให้คำแสดงการถาม **หรือยัง** อยู่ในกลุ่มคำถามแบบตอบรับปฏิเสธที่ใช้เมื่อผู้พูดต้องการคำตอบจากผู้ฟัง เนื่องจากผู้พูดมีข้อมูลในเรื่องที่ถามและคำตอบน้อยหรือไม่เพียงพอจึงไม่สามารถแสดงการคาดคะเนคำตอบได้

ตาราง ๖ แสดงการเลือกใช้คำถามแบบตอบรับหรือปฏิเสธ

ไม่คาดคั้นคำตอบ		คาดคั้นคำตอบ		รวม
คำแสดงการถาม	จำนวน	คำแสดงการถาม	จำนวน	
หรือเปล่า	๑๘	หรือ	๓	
ไหม	๒			
หรือยัง	๒			
รวม	๒๒	รวม	๓	
				๒๕

จะเห็นว่าผู้เขียนใช้คำลงท้ายแสดงการถามแบบไม่คาดคั้นคำตอบมากกว่าแบบคาดคั้นคำตอบแสดงว่าผู้เขียนต้องการเปิดโอกาสให้ผู้อ่านให้ข้อเท็จจริงหรือตอบปัญหาอย่างอิสระเช่นเดียวกับการใช้คำถามประเภทแรก

ค) ประโยคคำถามแบบให้เลือกตอบ คือ ประโยคคำถามที่มีคำเชื่อม **หรือ** บอกข้อความให้เลือกปรากฏอยู่ระหว่างหน่วยกริยา ๒ หน่วย หรืออยู่ระหว่างข้อความที่จะให้เลือก การที่ผู้เขียนใช้ประโยคคำถามแบบนี้แสดงว่าผู้เขียนมีข้อมูลเกี่ยวกับคำตอบอยู่บ้างจึงสามารถเสนอให้ผู้อ่านเลือกคำตอบอย่างใดอย่างหนึ่งที่ผู้เขียนเสนอให้ แต่ก็ไม่สามารถคาดคะเนได้ว่าผู้อ่านจะเลือกคำตอบใด พบทั้งสิ้น ๖ ประจักษ์

ดังตัวอย่าง

(๑๖) คุณเป็นคนคิดก่อนทำ หรือ ทำก่อนคิด หรือ คิดแล้วคิดอีกค่อยทำ

(ไอซ์ : quiz มิ.ย. ๒๕๔๕ น.๓๔)

(๑๗) ARE U IN or OUT?

(แฮมเบอร์เกอร์ มิ.ย. ๒๕๔๖ น.๒๐)

อย่างไรก็ตาม ถึงแม้ว่าผู้เขียนแบบทดสอบจะกำหนดประเด็นปัญหาให้กับผู้อ่านโดยเลือกใช้รูปประโยคคำถามที่หลากหลาย แต่ผู้วิจัยพบว่าคำแสดงการถามส่วนใหญ่ที่ผู้เขียนเลือกใช้ได้ให้เสรีภาพกับผู้อ่าน เปิดโอกาสให้ผู้อ่านให้ข้อเท็จจริงหรือตอบปัญหาอย่างอิสระโดยไม่พยายามชี้นำความคิดผู้อ่านให้ผู้อ่านต้องตอบตามที่ผู้เขียนต้องการ

หัวข้อของแบบทดสอบนอกจากจะปรากฏในรูปประโยคคำถามแล้วยังปรากฏในรูปประโยคบอกเล่าหรือวลีสั้นๆ อีกด้วย พบทั้งสิ้น ๑๖ ประจักษ์

ดังตัวอย่าง

(๑๘) วาเลนไทน์ของคุณ

(พลอยแกมเพชร ก.พ. ๒๕๔๔ น.๒๑๗)

(๑๙) ปรากฏการณ์ "งก"

(เดชะบอย ก.พ. ๒๕๔๔ น.๑๙๐)

(๒๐) FRIENDS ADDICT

(แฮมเบอร์เกอร์ มิ.ย. ๒๕๔๖ น.๒๑)

Betsy P.G Raham (1980 อ้างถึงใน กนกพร กลีบบัว, ๒๕๔๑) กล่าวถึงการตั้งชื่อเรื่องว่าชื่อเรื่องที่ดีนอกจากจะปรากฏเป็นประโยคที่ทำให้ผู้อ่านตื่นตกใจหรือปรากฏในรูปประโยค

คำถามแล้ว บางครั้งชื่อเรื่องที่ดีอาจมีแค่คำๆเดียวหรือเป็นวลีสั้นๆก็ได้ เนื่องจากเป็นชื่อเรื่องที่มีพลังและอ่านง่าย

หัวข้อที่ปรากฏในรูปประโยคบอกเล่าหรือวลีอาจไม่ได้กำหนดประเด็นปัญหาโดยตรงให้กับผู้อ่านแต่จากบริบทของการทดสอบทำให้ผู้อ่านเข้าใจได้ว่าตนกำลังเผชิญในเรื่องนั้นๆอยู่ แบบทดสอบบางหัวข้อที่ปรากฏในรูปบอกเล่าอาจทำให้ผู้อ่านเกิดความมั่นใจว่าเป็นปัญหาโดยใช้เครื่องหมาย “?” ไว้ท้ายประโยค ดังตัวอย่าง

(๒๑) สำเนียงส่อบาทา “บาทา” ส่อความเป็นคุณ? (เดชะบอย เม.ษ. ๒๕๔๕ ฉ.๒๐๔)

ตาราง ๗ สรุปจำนวนรูปประโยคที่ใช้ในองค์ประกอบส่วนหัวข้อหรือชื่อเรื่อง

รูปประโยค	ประเภท	จำนวน ปริจเฉท	รวม จำนวนปริจเฉท	ร้อยละ
คำถาม	แบบให้ตอบเนื้อความ	๒๕	๕๖	๗๗.๗๘
	แบบตอบรับหรือปฏิเสธ	๒๕		
	แบบให้เลือกตอบ	๖		
บอกเล่า		๑๖	๑๖	๒๒.๒๒
รวม		๗๒	๗๒	๑๐๐

กล่าวโดยสรุป จะเห็นได้ว่าหัวข้อหรือชื่อเรื่องของแบบทดสอบมักจะปรากฏในรูปประโยคคำถามหรือแม้จะปรากฏในรูปประโยคบอกเล่าก็พบเครื่องหมาย “?” ท้ายประโยค การตั้งหัวข้อหรือชื่อเรื่องในลักษณะคำถามนี้สามารถกระตุ้นความสงสัยของผู้อ่านและทำให้ผู้ที่ต้องการ “ตอบสนองข้อสงสัย” หรือต้องการ “คำตอบ” ลงมือทำแบบทดสอบต่อไป

๓.๒.๒ เกริ่นนำ

ในแบบทดสอบเกริ่นนำจะดำเนินต่อจากหัวข้อหรือชื่อเรื่อง และปรากฏเกือบจะทุกปริจเฉท องค์ประกอบส่วนเกริ่นนำจะให้รายละเอียดของเหตุการณ์ซึ่งจะช่วยอธิบายขยายความหัวข้อหรือชื่อเรื่องซึ่งแสดงปัญหาหลักให้ชัดเจนยิ่งขึ้น ดังตัวอย่าง

(๒๒) หัวข้อ	คุณมองโลกในแง่ร้ายหรือเปล่า
เกริ่นนำ	สิ่งไม่ดี เหตุการณ์ไม่ปรกติ มักเกิดขึ้นกับคุณหรือเปล่า บางครั้งคุณอาจจะโชคไม่ดีจริงๆ แต่บางครั้งอาจจะเกิดขึ้นเพราะคุณชอบคิดอะไรในทางร้ายไว้ก่อน เลยเข้าตำรายิ่งเกลียดยิ่งเจอ ยิ่งหนียิ่งวิ่งได้ คุณเป็นอย่างนี้หรือเปล่าคะ

(พลอยแกมเพชร พ.ย. ๒๕๔๕ น.๒๕๙)

ตัวอย่าง (๒๒) ผู้เขียนเกริ่นนำโดยการตั้งคำถามเพื่อกระตุ้นให้ผู้อ่านคิดตามว่าสิ่งไม่ดีมักเกิดกับผู้อ่านหรือเปล่า และขยายความต่อว่าอาจเป็นเพราะผู้อ่านมีความคิดในทางร้าย และผู้เขียนยังย้ำด้วยคำถามที่สอดคล้องกับคำถามในองค์ประกอบส่วนหัวข้อ “คุณเป็นอย่างนี้หรือเปล่าคะ” เพื่อเน้นปัญหาหลัก “คุณมองโลกในแง่ร้ายหรือเปล่า” ให้ชัดเจนยิ่งขึ้น

(๒๓) หัวข้อ	คุณเป็นชายจริงหญิงแท้หรือเปล่า ?
เกริ่นนำ	ชายก็อาจจะไม่ใช่ชายเต็มร้อย หญิงก็ใช้ว่าจะหญิงทั้งหมดคนเราความคิดแตกต่างกันได้ วันนี้มาทดสอบกันหน่อยเป็นไง ว่าเรานะชายจริงหญิงแท้หรือเปล่า

(เธอกับฉัน ต.ค.๒๕๔๔ น.๔๑๐)

ตัวอย่าง (๒๓) ผู้เขียนขยายความหัวข้อนี้ว่าชายก็อาจจะไม่ใช่ชายเต็มร้อย หญิงก็ใช้ว่าจะหญิงทั้งหมด เพราะคนเรามีความคิดต่างกันได้อีกทั้งยังย้ำปัญหาหลักโดยใช้คำถามที่สอดคล้องกับคำถามในส่วนหัวข้อว่า “ว่าเรานะชายจริงหญิงแท้หรือเปล่า” อีกด้วย

องค์ประกอบส่วนเกริ่นนำนอกจากจะให้รายละเอียดของเหตุการณ์ซึ่งจะช่วยอธิบายขยายความหัวข้อหรือชื่อเรื่องซึ่งแสดงปัญหาหลักให้ชัดเจนยิ่งขึ้นแล้ว ในบางแบบทดสอบยังได้มีการระบุความสำคัญของหัวข้อปัญหา บอกจุดมุ่งหมายของแบบทดสอบ และให้กติกาหรือวิธีทดสอบอีกด้วย ดังตัวอย่าง

(๒๔) หัวข้อ
เกริ่นนำ

ARE U IN or OUT?

ถ้าคุณเชื่อเรื่อง เทรนต์ คุณน่าจะสนใจแบบสอบถามนี้ แต่ถ้าไม่ใส่ใจ กระดาษ ๒ หน้านี้คงทำให้คุณเสียเวลามาก แต่อย่าชะล่าใจเพราะหลายครั้งเทรนต์เป็นสิ่งที่เอามาประเมินมนุษย์กันแล้ว...แล้วก็สรุปยืนยันว่า เทรนต์ กำลังคุกคามเราทุกวัน ไม่ทางตรงก็อ้อมๆ กันมา หรือให้หนักสุด คือกลายเป็นหัวข้อให้เพื่อนใกล้ชิดคนสนิท...ใช้เป็นหัวข้อที่มำคุณต่อหน้าสาธารณชน ด้วยความสำคัญของ เทรนต์ ขนาดนี้ Hamburger ในฐานะของผู้นำ เทรนต์...เลยขอคำแนะนำ ๑๕ ข้อ มาให้ลอง 'check' ลองตอบกันดูแล้วก็จะรู้ว่า คุณเป็นพวก 'เทรนต์ดี' สุดโต่ง 'อิน' บ้างตามสมควร หรือจะ 'เอาต์' ไปเลย

(แฮมเบอร์เกอร์ มิ.ย. ๒๕๔๖ ฉ.๒๐)

ตัวอย่าง (๒๔) ผู้เขียนกล่าวถึงเทรนต์ในปัจจุบันว่ามีความสำคัญทั้งทางตรงและทางอ้อม เทรนต์มีผลต่อผู้อ่านอย่างมากเพราะถือเป็นสิ่งที่ใช้ในการประเมินมนุษย์ ผู้เขียนหยิบยกเรื่องนี้มากกล่าวในองค์ประกอบส่วนเกริ่นนำเพื่อให้ผู้อ่านเห็นความสำคัญของหัวข้อปัญหาของแบบทดสอบฉบับนี้

(๒๕) หัวข้อ
เกริ่นนำ

ความเชื่อมั่นของคุณ...บกพร่องตรงไหน

คุณไม่จำเป็นต้องใช้เวลาเป็นปีเป็นชาติเพื่อค้นหาข้อบกพร่องของตัวเองอีกต่อไปแล้ว เพราะ...
แบบทดสอบนี้จะช่วยให้คุณจุดอ่อนของตัวเองเจอ แล้วยกคำแนะนำให้การแก้ไขเพื่อจะได้เป็นสาวที่เพอร์เฟคในชั่วพริบตา! (เรื่องผู้หญิง เม.ษ. ๒๕๔๕ ฉ.๕๓)

ตัวอย่าง (๒๕) ผู้เขียนกล่าวถึงจุดมุ่งหมายของแบบทดสอบฉบับนี้ว่า เมื่อผู้อ่านทำแบบทดสอบฉบับนี้แล้ว ผู้อ่านจะได้ทราบจุดอ่อนหรือข้อบกพร่องของตัวเองพร้อมทั้งจะได้คำแนะนำในการแก้ไขข้อบกพร่องเหล่านั้นอีกด้วย การเกริ่นนำเกี่ยวกับวัตถุประสงค์หรือจุดมุ่งหมายของแบบทดสอบจะทำให้ผู้อ่านทราบว่าผู้อ่านจะได้อะไรจากการทำแบบทดสอบในหัวข้อนี้ ซึ่งจะส่งผลให้ผู้อ่านเกิดความสนใจอยากทำแบบทดสอบในหัวข้อนี้มากยิ่งขึ้น

(๒๖) หัวข้อ   คุณเครียดหรือตึงเกินไปหรือเปล่า
 เกริ่นนำ   ...ลองตอบคำถามต่อไปนี้ว่า “ใช่” “ไม่ใช่” แล้วคุณจะ
   มองเห็นตัวเองในอีกมุมหนึ่ง
   (พลอยแกมเพชร ส.ค. ๒๕๔๕ จ.๒๕๓)

(๒๗) หัวข้อ   ใครคือ คุณ เขา คุณเราเล่าเป็นไหน???
 เกริ่นนำ   คนนี้น่ะชายยย..เลย!! จะชายยย..เลยหรือเปล่านั้น?
   ทั้งคุณและเขาต้องทำแบบทดสอบนี้ทีละคน จากนั้นก็
   นำคะแนนมาเทียบกัน ถ้าอยู่ในช่วงคะแนนเดียวกัน ก็
   ไช้แต่๊ะ!   (เดอะบอย ก.ค. ๒๕๔๔ จ.๑๙๕)

ตัวอย่าง (๒๖) และ (๒๗) ผู้เขียนเกริ่นนำเกี่ยวกับกติกาหรือวิธีการทดสอบเพื่อให้ผู้อ่านเกิดความเข้าใจก่อนลงมือทำแบบทดสอบ

นอกจากนี้ จากการวิเคราะห์ห้องคำประกอบส่วนเกริ่นนำ ผู้วิจัยพบว่าผู้เขียนจะกระตุ้นให้ผู้อ่านเกิดความสงสัยเกี่ยวกับพฤติกรรมของตน ทำให้ผู้อ่านเกิดความอยากรู้และต้องการที่จะตอบสนองของความอยากรู้นั้น ซึ่งแบบทดสอบจะกระตุ้นให้ผู้อ่านตอบสนองของความอยากรู้โดยการลงมือทำแบบทดสอบ

ดังตัวอย่าง

(๒๘) หัวข้อ   คุณเป็นมนุษย์น่ารำคาญในสายตาของเขารึเปล่า?
 เกริ่นนำ   ในบางครั้งคุณอาจจะไม่รู้ตัวว่าบางกรรกระทำนั้น ได้
   สร้างความรำคาญให้หวนใจของคุณ ลองมาเช็คระดับความน่ารำคาญในตัวคุณที่มีต่อเขาดูสิว่า คุณจัดอยู่ในประเภทไหน (แฮมเบอร์เกอร์ พ.ย. ๒๕๔๖ จ.๓๐)

(๒๙) หัวข้อ   คุณเป็นเพื่อนแบบไหน
 เกริ่นนำ   คุณอาจจะคิด(เข้าใจตัวเอง) ว่าคุณเป็นเพื่อนที่ดีใน
   ขณะที่เพื่อนของคุณไม่คิดอย่างนั้น ลองหาคำตอบและดูว่าคุณเป็นเพื่อนแบบไหน และมีมิตรภาพของคุณ ๒ คนเป็นแบบไหน (พลอยแกมเพชร มิ.ย. ๒๕๔๕ จ.๒๔๙)

ตัวอย่าง (๒๘) และ (๒๙) ผู้เขียนใช้ข้อความยั่วยุกระตุ้นให้ผู้อ่านเกิด

ความสงสัยในตัวเอง ยั่วยุให้ผู้อ่านเกิดความไม่มั่นใจในความคิดดั้งเดิมของตน และรับเอาปัญหานั้นมาเป็นปัญหาของตนทำให้เกิดความสนใจที่จะหาคำตอบให้กับปัญหานั้น

- (๓๐) หัวข้อ
เกริ่นนำ
- ดูให้ดีสิ..ว่าคุณคนนี้เป็นสาวซีเปื้อนหรือเปล่า
จากการคาดคะเนหรือเรียกว่าเดาตัวเอง เราก็ได้ข้อมูล
มาว่ามีหลายสาเหตุหลายปัจจัยที่จุกจิกจู้จี้กวนใจ
ก่อให้เกิดสภาวะความตึงเครียดกับสาว ๆ จนเค้าเกิด
อาการเซ็งๆหรือเปื้อนขึ้นมา แต่จะมากหรือน้อยก็อยู่กับ
ว่าเกิดกับใคร นั่นแน่! คุณเองก็เป็นหนึ่งในนั้นด้วย
เหมือนกันใช้มั้ยล่ะ ลองทำแบบทดสอบนี้ดูสิ แล้วจะรู้
ว่าคุณเป็นหนึ่งในสาวหงุดหงิดซีเปื้อนด้วยหรือเปล่า
(ไอซ์ : quiz พ.ย. ๒๕๔๔ น.๒๗)

- (๓๑) หัวข้อ
เกริ่นนำ
- เอ...คุณเป็นเพื่อนแบบไหนกันแน่นะ?
เพื่อน เพื่อน เพื่อน ใครๆก็มีเพื่อน มีมาก มีน้อย คุณก็
ต้องเป็นเพื่อนกับใครบ้างล่ะนะ แต่คุณจะเป็นเพื่อน
แบบไหนนี่นะที่ อยากรู้ใหม่ล่ะ?
(แฮมเบอร์เกอร์ ก.ย. ๒๕๔๖ น.๒๗)

ตัวอย่าง (๓๐) และ (๓๑) ผู้เขียนเลือกใช้ข้อความที่แสดงข้อเท็จจริงที่
ผู้อ่านอาจปฏิเสธได้ยาก จึงทำให้ผู้อ่านเกิดความสนใจที่จะทำแบบทดสอบ

- (๓๒) หัวข้อ
เกริ่นนำ
- คุณเป็นคนสำคัญในกลุ่มเพื่อนจริงหรือ?
คุณแน่ใจหรือว่า...เพื่อนที่คบอยู่ทุกวันนี้เห็น
ความสำคัญของคุณอย่างบริสุทธิ์ใจจริงๆ บางทีพวก
เขาอาจจะคบคุณไปนั้นก็ได้อ้อ! ทั้งนี้ต้องขึ้นกับการ
ปฏิบัติตัวของคุณต่อเพื่อนด้วย
(เรื่องผู้หญิง พ.ค. ๒๕๔๔ น.๓๐)

- (๓๓) หัวข้อ
เกริ่นนำ
- คุณเป็นผู้ให้หรือผู้รับ
เคยสังเกตตัวเองมั๊ยคะว่า ปรกติคุณมักช่วยเหลือคนอื่น
โดยไม่ต้องให้ใครออกปาก หรือไม่ยอมกระดิกแม้แต่นิ้ว
มือเมื่อมีคนขอให้ช่วย

(พลอยแกมเพชร ก.ย. ๒๕๔๔ น.๒๓๒)

ตัวอย่าง (๓๒) และ (๓๓) ผู้เขียนใช้คำถามที่ไม่ต้องการคำตอบเพื่อให้ผู้อ่านเกิดความรู้สึกว่าตนเป็นผู้ร่วมในเหตุการณ์ของแบบทดสอบ และเพื่อกระตุ้นให้ผู้อ่านคิดหาคำตอบก่อนที่จะลงมือทำแบบทดสอบ

กล่าวโดยสรุปองค์ประกอบส่วนเกริ่นนำมีหน้าที่ ๕ ประการ ประการแรกให้รายละเอียดของเหตุการณ์ซึ่งจะช่วยอธิบายขยายความหัวข้อหรือชื่อเรื่องซึ่งแสดงปัญหาหลักให้ชัดเจนยิ่งขึ้น ประการที่สองบ่งชี้ความสำคัญของหัวข้อปัญหาของแบบทดสอบ ประการที่สามบอกจุดมุ่งหมายของแบบทดสอบ ประการที่สี่ให้กติกาทหรือวิธีการทดสอบ และประการสุดท้ายสร้างความสงสัยให้กับผู้อ่าน ทำให้ผู้อ่านเกิดความอยากรู้ และกระตุ้นให้ผู้อ่านเกิดความต้องการที่จะตอบสนองความอยากรู้นั้นโดยการลงมือทำแบบทดสอบ

๓.๒.๓ บททดสอบ

องค์ประกอบส่วนบททดสอบมีองค์ประกอบย่อย ๒ ส่วน คือ ชุดของคำถาม และชุดของคำตอบ แบบทดสอบส่วนใหญ่จะมีบททดสอบตั้งแต่ ๔-๑๕ ข้อ ในแต่ละข้อจะมีตัวเลือกที่เป็นคำตอบ ๒-๕ ตัวเลือก ผู้อ่านจะต้องเลือกคำตอบจากจำนวนคำตอบที่เป็นไปได้ (ที่แบบทดสอบกำหนดให้) ว่าผู้อ่านจะทำอะไร ทำอย่างไร หรือมีปฏิกิริยาตอบสนองอย่างไรให้แต่ละปัญหาย่อยที่เข้ามา คำตอบที่เป็นตัวเลือกของแต่ละข้อจะมีคะแนนกำหนดไว้ คะแนนของทุกตัวเลือกของทุกข้ออาจจะปรากฏอยู่ในตารางคะแนน (scoring table) หรือมีคะแนนตามกติกาก็ได้ตกลงกันได้ กติกาดังกล่าวอาจจะปรากฏอยู่ในส่วนเกริ่นนำหรือผู้อ่านทราบดีแล้วว่าจะต้องทำการทดสอบอย่างไรจากประสบการณ์เดิม เมื่อผู้อ่านทำบททดสอบครบทุกข้อ ผู้อ่านจะต้องรวมคะแนนที่ได้ทั้งหมด เมื่อได้คะแนนรวมแล้วผู้อ่านจะทราบว่าตนได้รับการจัดให้อยู่ในกลุ่มหมวดหมู่ใด และจะได้ทราบว่าปฏิกิริยาตอบสนองของตนถูกประเมินผลอย่างไร

ตัวอย่างบททดสอบ

(๓๔) หัวข้อ   คุณนะ...บ้าผู้ชายเกินไปหรือเปล่า

บททดสอบ

ปัญหา ๑. วันหนึ่งๆ คุณจำเป็นดูรูปหนุ่มหล่อๆสักกี่รูป ไม่ว่าจะเป็นอย่าง
จากนิตยสาร, โปสเตอร์ติดตามผนังห้อง, กระเป๋าดังค์...?

คำตอบ a. ไม่มีวัน หญิงมันอย่างคุณไม่มีทางทำอะไรๆอย่าง
นั้นเด็ดขาด

คำตอบ b. ประมาณ ๗๐ รูปอะนะ ตื่นเช้ามาก็เห็นรูปผู้ชาย
หล่อๆติดเต็มตามผนังห้องแล้วยังที่อื่นอีกล่ะ...

คำตอบ c. อืมม อาจจะมีแค่ ๑ หรือ ๒ รูปเท่านั้น แต่ก็ต้องมีชื่อแม่
ว่าต้องเป็นรูป ปีเตอร์ คอร์ป ไดเรนดัล เท่านั้น!

๒.- ๘. ...

ตารางคะแนน ๑) a.๑ b.๓ c.๒ ๒) a.๓ b.๑ c.๒ ๓) a.๓ b.๒ c.๑
๔) a.๑ b.๒ c.๓ ๕) a.๒ b.๑ c.๓ ๖) a.๑ b.๒ c.๓
๗) a.๒ b.๓ c.๑ ๘) a.๒ b.๓ c.๑

กลุ่มคะแนน ๘-๑๒ คะแนน : ผู้ชายจ๋าๆ

คุณอยากจะยืนยันตรงนี้เลยว่า คุณไม่ได้สนใจเรื่องผู้ชายนัก
หรือทั้งที่จริงคุณกลัวการคบหาผู้ชายจะตาย กลัวไปต่างๆ
นานา กลัวว่าจะอกหัก กลัวเขาไม่รัก และอีกสารพัดกลัว อย่า
กลัวจนถึงกับปิดกั้นตัวเองเลยนะ ผู้ชายก็คนธรรมดาเหมือนเรา
นี่แหละ

๑๓-๑๙ : ผู้ชายกำลังดี

ฮอริโมนเพศหญิงในตัวคุณกำลังตื่นสะบัด ด้วยเหตุนี้จึงมี
ประเด็นพูดคุยถึงเรื่องผู้ชายๆเยอะเยอะไปหมด อันที่จริงคุณมี
ความคิดว่า การได้สนใจสิ่งใดสิ่งหนึ่งอย่างเรื่องผู้ชายเนี่ยจะทำ
ให้แต่ละวันมีความหมาย และดูเหมือนว่าคุณจะรับมือกับเรื่อง
ผู้ชายๆได้อย่างลงตัวด้วยนะ

๒๐-๒๔ : (บ้า) ผู้ชายสุดขีด

ถ้าพูดถึงผู้ชาย สำหรับคุณแล้วมันแทนถึงคำว่า น่าดึงดูดใจ,
ไปไหนมาไหนก็สดชื่น มีชีวิตชีวา อู่ว่หั่นล้า! โลกนี้ช่าง
สวยงามชะนีกระไร โอเคเชื่อแล้วว่าคุณสนใจเพศตรงข้ามอย่าง
จริงจัง เพียงอยากจะได้เห็นว่า ให้ลดดีกรีของความ'เวอร์'ผู้ชาย
ลงมาหน่อยก็จะได้ (ไม่น้อย) หันไปใส่ใจเรื่องอื่นๆบ้าง เดี่ยว
ใครๆจะหาว่า คุณนะ..บ้าผู้ชาย!

จากตัวอย่าง (๓๔) จะสังเกตได้ว่ามีจำนวนกลุ่มคะแนนเท่ากับจำนวนตัวเลือกในบททดสอบแต่ละข้อ กล่าวคือ ๓ ตัวเลือก ๓ กลุ่มคะแนน ลักษณะดังกล่าวปรากฏในแบบทดสอบส่วนใหญ่ แต่อย่างไรก็ตามผู้วิจัยพบว่ากลุ่มคะแนนไม่จำเป็นต้องมีจำนวนกลุ่มเท่ากับจำนวนตัวเลือก เช่น คำถามแต่ละข้อมีตัวเลือก ๓ ตัวเลือกก็ไม่จำเป็นต้องมีกลุ่มคะแนน ๓ กลุ่ม อาจจะมี ๔ กลุ่มก็ได้

องค์ประกอบส่วนบททดสอบถือเป็นองค์ประกอบส่วนสำคัญของแบบทดสอบ เพราะการที่ผู้อ่านจะขจัดความสงสัยที่เกี่ยวกับพฤติกรรมบางอย่างของตนได้ มาจากการเลือกคำตอบในบททดสอบ ดังเช่นในตัวอย่าง (๓๔) เมื่อผู้อ่านทำบททดสอบครบทุกข้อแล้ว ผู้อ่านก็จะได้ทราบว่าตนมีพฤติกรรมในเรื่องผู้ชายอย่างไร กล่าวคือ จะได้ทราบว่าตนอาจจะเป็นคนที่ไม่สนใจเรื่องผู้ชายจนถึงขั้นกลัว หรือสามารถรับมือผู้ชายได้อย่างลงตัว หรือเป็นคนที่น่าผู้ชายสุดขีด เป็นต้น

๓.๒.๔ การจัดกลุ่มคะแนน

องค์ประกอบส่วนสุดท้ายในกระบวนปัญหา-ทางแก้ไข คือ ผลลัพธ์/การประเมินผล ในแบบทดสอบ ผู้วิจัยพบองค์ประกอบส่วนผลลัพธ์/การประเมินผลในส่วนการจัดกลุ่มคะแนน

หลังจากที่ได้คำตอบของแต่ละข้อปัญหาย่อยในบททดสอบแล้ว ผู้อ่านจะถูกขอให้รวมคะแนนที่ได้ทั้งหมด ผลของคะแนนรวมจะนำผู้อ่านไปสู่ ๑ ใน ๓ หรือ ๗ ของกลุ่มที่แบบทดสอบจัดไว้ กลุ่มแต่ละกลุ่มที่แบบทดสอบจัดไว้ถือเป็นปฏิริยาตอบสนองหรือผลลัพธ์ของปัญหาหลัก ไม่ใช่ของปัญหาข้อใดข้อหนึ่งในบททดสอบ ในแต่ละกลุ่มคะแนนจะมีการประเมินผลปฏิริยาตอบสนองหรือคำตอบที่ให้กับปัญหาหลัก ถ้าปฏิริยาตอบสนองหรือคำตอบของปัญหาหลักได้รับการประเมินในทางบวก แสดงว่าปัญหาหลักได้รับการแก้ไขสมบูรณ์แล้ว การที่ผู้อ่านมีปฏิริยาตอบสนองต่อพฤติกรรมที่เป็นปัญหาในทางบวกแสดงว่าผู้อ่านมีพฤติกรรมหรือบุคลิกภาพที่เหมาะสม แต่ถ้าปฏิริยาตอบสนองต่อปัญหาหลักของผู้อ่านถูกประเมินในทางลบ แสดงว่าผู้อ่านมีพฤติกรรมหรือบุคลิกภาพที่ยังไม่เหมาะสม การประเมินผลทางลบเป็นสัญญาณแสดงว่าต้องการปฏิริยาตอบสนองทางอื่นที่สามารถแก้ปัญหาได้ เมื่อปฏิริยา

ตอบสนองของปัญหาหลักถูกประเมินผลทางลบ ปัญหาใหม่เกิดขึ้น จำเป็นต้องหาทางแก้ไขทางอื่นอีก (Hoey, 1983) ซึ่งในแบบทดสอบ ทางแก้ไขปัญหาก็จะปรากฏในรูปคำแนะนำ

จากการวิเคราะห์องค์ประกอบส่วนการจัดกลุ่มคะแนนของข้อมูลปริจเฉทแบบทดสอบที่นำมาศึกษาในงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยพบว่า มีการจัดกลุ่มคะแนนเป็น ๓ ประเภท^๑ ซึ่งผู้วิจัยกำหนดให้

การจัดกลุ่มคะแนนประเภท ก “สมบูรณ์แบบ”

การจัดกลุ่มคะแนนประเภท ข “ค่อนข้างสมบูรณ์แบบ”

การจัดกลุ่มคะแนนประเภท ค “ไม่สมบูรณ์แบบ”

ดังต่อไปนี้

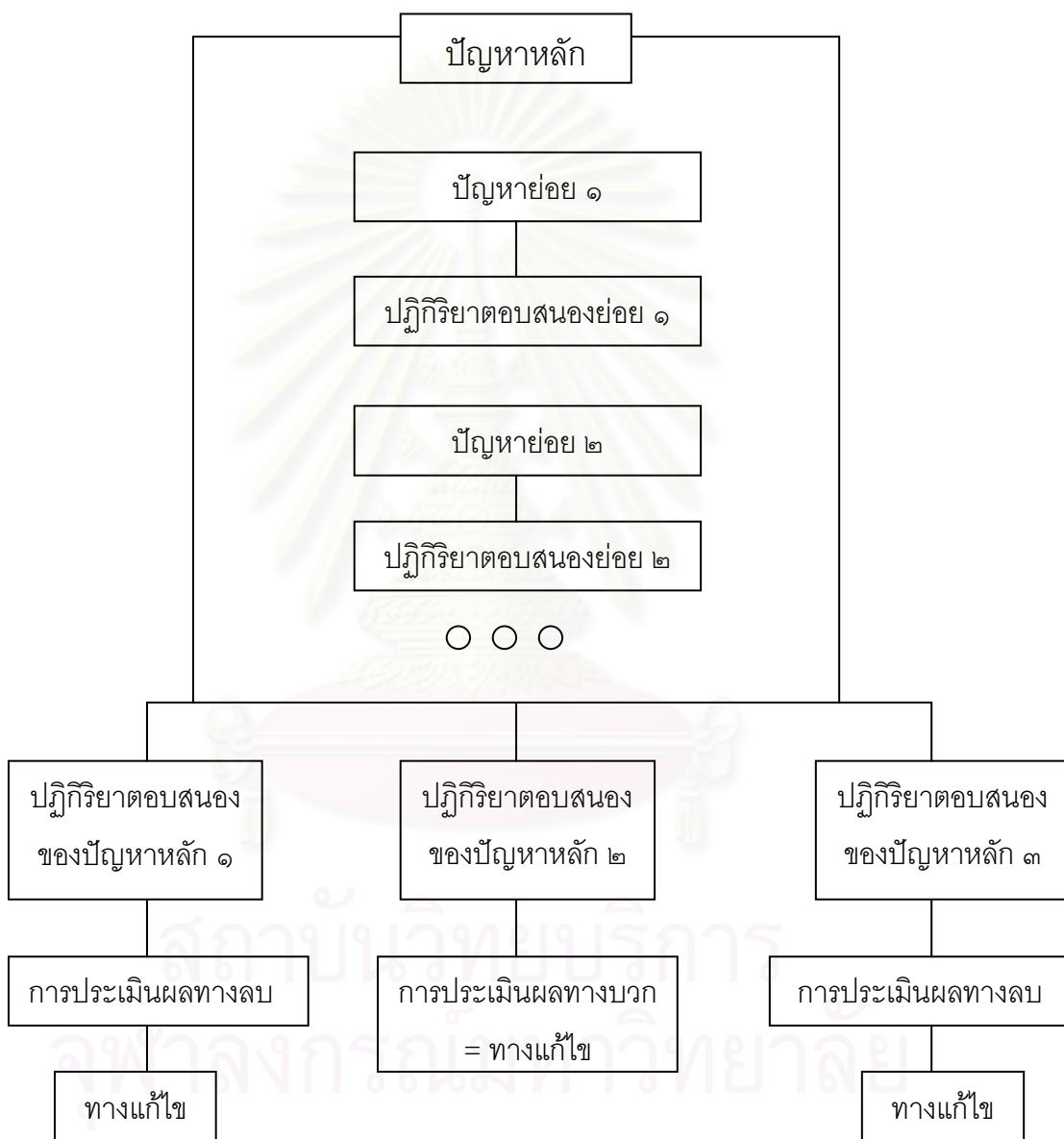
ผู้วิจัยจะขออธิบายความแตกต่างของการจัดกลุ่มคะแนนแต่ละประเภท

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

^๑ ถึงแม้ว่าแบบทดสอบจะมีรูปแบบการจัดกลุ่มคะแนนที่ต่างกัน แต่ก็ถือได้ว่ามีโครงสร้างเดียวกัน คือ เป็นโครงสร้างกระสวนปัญหา-ทางแก้ไข

๓.๒.๔.๑ การจัดกลุ่มคะแนนประเภท ก “สมบูรณ์แบบ”

หมายถึง แบบทดสอบจะจัดให้มีกลุ่มคะแนนกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งในจำนวนกลุ่มคะแนนทั้งหมดแสดงการประเมินผลปฏิบัติการตอบสนองของปัญหาหลักทางบวกโดยสิ้นเชิง ซึ่งสามารถแสดงดังแผนภูมิที่ ๓

แผนภูมิ ๓^๑ การจัดกลุ่มคะแนนประเภท ก “สมบูรณ์แบบ”

^๑ แผนภูมิจากออสเตอร์แมน และ เคลเลอร์-โคเฮน (Ostermann & Keller-Cohen ,1998:542)

ต่อไปผู้วิจัยจะขอแนะนำเสนอตัวอย่างของการจัดกลุ่มคะแนนประเภท ก
ตัวอย่าง

(๓๕) รักนี้...พอใจหรือยัง (เชอกับฉัน เม.ษ. ๒๕๔๕ น.๔๔๑)

แบบทดสอบเรื่องนี้มีเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างชายและหญิง โดยเฉพาะเรื่องความรักซึ่งเป็นเนื้อหาที่พบมากในข้อมูลแบบทดสอบที่นำมาวิจัย ผู้อ่านส่วนใหญ่ (โดยเฉพาะผู้หญิง) มักอยากจะรู้ว่าความสัมพันธ์ระหว่างตนกับชายคนรักอยู่ในระดับใด พอใจได้มากน้อยแค่ไหน หรือสามารถคบกันต่อไปได้ไหม ถ้าผู้อ่านตอบคำถามหรือทำแบบทดสอบฉบับนี้แล้ว ผู้อ่านจะได้ทราบว่าตนกับคนรักสามารถพอใจในความรักได้มากน้อยแค่ไหน หรือมีจุดที่ไม่พอใจมากน้อยเพียงไร เมื่อผู้อ่านทำแบบทดสอบตามกติกาที่ได้กำหนดไว้เรียบร้อยแล้ว ผลของคะแนนรวมจะนำผู้อ่านไปสู่ ๑ ใน ๖ ของกลุ่มคะแนนที่แบบทดสอบฉบับนี้จัดไว้ โดยกลุ่มคะแนนแต่ละกลุ่มแสดงการประเมินผลปฏิกิริยาตอบสนองหรือคำตอบของปัญหาหลัก “รักนี้...พอใจหรือยัง” ดังนี้

[ปัญหาหลัก] รักนี้...พอใจหรือยัง”

[ปฏิกิริยาตอบสนองของปัญหาหลัก]

(กลุ่ม ๑) ^๑	๖ คะแนน ๖ จุด	<u>สรุปแล้วคุณไม่พอใจกับรักครั้งนี้มาก</u> <u>เลยล่ะ</u> ^๒
(กลุ่ม ๒)	๗-๙ คะแนน ๕ จุด	<u>ความรักของคุณไม่ค่อยแฮปปี้หรือ</u>
(กลุ่ม ๓)	๑๐-๑๓ คะแนน ๔ จุด	<u>รักของคุณถ้าปรับปรุงอีกนิดก็จะใช้ได้</u> <u>เลยล่ะ</u>
(กลุ่ม ๔)	๑๔-๑๕ คะแนน ๓ จุด	<u>รักของคุณอยู่ในระดับใช้ได้แล้ว</u>
(กลุ่ม ๕)	๑๖-๑๗ คะแนน ๒ จุด	<u>โอ.เค.เลยล่ะรักของคุณ</u>
(กลุ่ม ๖)	๑๘ คะแนน ๑ จุด	<u>สมบูรณ์แบบ</u>

^๑ กลุ่ม ๑-๖ ในวงเล็บผู้วิจัยกำหนดขึ้นเพื่อให้ง่ายต่อการอ้างอิง

^๒ ถ้อยคำที่ขีดเส้นใต้คือการประเมินผลปฏิกิริยาตอบสนองของปัญหาหลัก

จากที่กล่าวในตอนต้นแล้วว่า ผลของคะแนนรวมที่ได้จากการทำบททดสอบจะนำผู้อ่าน(ผู้ทำแบบทดสอบ) ไปสู่ ๑ ใน ๖ ของกลุ่มที่แบบทดสอบฉบับนี้จัดไว้ ถ้าผู้อ่านได้คะแนนรวม ๖ คะแนน ผู้อ่านจะถูกจัดอยู่ในกลุ่ม ๑ กลุ่มแรกนี้ประเมินผลปฏิกิริยาตอบสนองแรกในทางลบ สืบเนื่องจากการใช้ปฏิเสธ “ไม่” ใน “ไม่พอใจ” ในประโยคแรก ปฏิกิริยาตอบสนองที่ถูกประเมินผลทางลบแสดงว่ายังไม่ใช้ปฏิกิริยาตอบสนองหรือคำตอบที่สมบูรณ์ที่สุด จำเป็นจะต้องหาปฏิกิริยาตอบสนองทางอื่นที่จะสามารถตอบสนองปัญหาหลักหรือแก้ไขปัญหาหลักได้อย่างสมบูรณ์ (Hoey, 1983) ซึ่งตามกรอบกระบวนปัญหา-ทางแก้ไข แทนที่จะตอบคำถาม “What has been done about the Problem?” ปฏิกิริยาตอบสนองหรือทางแก้ไขที่แบบทดสอบจัดให้จะตอบคำถาม “What can I do about it?” (Hoey, 1983 อ้างถึงใน Ostermann and Keller-Cohen, 1998:543) กล่าวอีกนัยหนึ่ง ผู้เขียนจะชี้นำทางแก้ไขปัญหาที่เหมาะสมให้กับผู้อ่าน ในกลุ่มแรกนี้ผู้เขียนชี้นำทางแก้ไขปัญหาหลักที่เหมาะสมให้กับผู้อ่านว่า

“คุณต้องปรับปรุงความคิดแล้วละ เพราะไม่มีใครหรอกที่จะสมบูรณ์แบบอย่างที่คุณต้องการ ยอมรับในตัวตนของเขาบ้างคุณจะได้พอใจเขา พอใจความรักได้มากกว่านี้ อย่าเอาแต่มองหาข้อบกพร่อง มองข้อดีของเขาบ้างนะ”

ผู้อ่านที่ถูกจัดอยู่ในกลุ่ม ๒ หรือ กลุ่ม ๓ ก็จะถูกประเมินในทางลบเช่นเดียวกับกลุ่มที่ ๑ กล่าวคือ กลุ่ม ๒ แสดงปฏิกิริยาตอบสนองหรือคำตอบที่ ๒ ของปัญหาหลักว่า

“ความรักของคุณไม่ค่อยแฮปปี้หรอกเพราะคุณเลือกมองข้อไม่ดีของเขา มากกว่าข้อดี และข้อบกพร่องของเขาคุณไม่ยอมยกยอมรับซะด้วย”

ดังนั้นผู้เขียนจึงชี้นำทางแก้ไขให้ว่า

“อย่าทำอย่างนี้...อย่าลืมนะ ข้อบกพร่องที่ว่ามันไม่ใช่เขาฝ่ายเดียวที่มี คุณก็มีเหมือนกัน ดีโน่นดีนี่หลายๆ ระวังเถอะเขาจะย้อนให้ “คุณดีนักหรือ!” แล้วจะเจ็บซ้ำ...”

ส่วนกลุ่ม ๓ แสดงปฏิกิริยาตอบสนองหรือคำตอบที่ ๓ ของปัญหาหลักว่า

“รักของคุณถ้าปรับปรุงอีกนิดก็จะใช้ได้เลยละ คุณยอมรับในข้อเสียของเขาได้พอสมควร”

ถือเป็นการประเมินทางลบเช่นกันเพราะความรักของผู้อ่านยังไม่ถือว่าน่าพอใจที่สุดจึงต้องมีการปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้น ซึ่งผู้เขียนให้คำแนะนำในการปรับปรุงแก้ไขว่า

“แต่ว่างานนี้ต้องปรับใจอีกหน่อย มองข้อบกพร่องให้เป็นเรื่องธรรมดาซะ
ถ้าคุณคิดได้อย่างนี้ล่ะก็รักจะแฮปปี้ขึ้นอีกเยอะ

อีกทั้งยังให้กำลังใจผู้อ่าน ให้ความมั่นใจว่าผู้อ่านสามารถปฏิบัติตามคำแนะนำดังกล่าว
ได้ “เชื่อสิ..อย่างคุณทำได้ด้วยล่ะ”

แต่ถ้าผู้อ่าน มีคะแนนรวม ๑๔-๑๕, ๑๖-๑๗, ๑๘ ผู้อ่านจะถูกจัดอยู่ในกลุ่ม
๔, ๕ และ ๖ ตามลำดับ ปฏิกริยาตอบสนองหรือคำตอบของผู้อ่านทั้ง ๓ กลุ่มนี้ ได้รับการ
ประเมินผลทางบวกโดยสิ้นเชิง

(กลุ่ม ๔) รักของคุณอยู่ในระดับใช้ได้แล้ว

(กลุ่ม ๕) โอ.เค.เลยล่ะรักของคุณ

(กลุ่ม ๖) สมบูรณ์แบบ

นั่นก็แสดงว่า ปฏิกริยาตอบสนองหรือคำตอบของผู้อ่านในกลุ่มนี้ถือเป็นปฏิกริยาตอบสนองหรือ
คำตอบที่เหมาะสมของปัญหาหลัก กล่าวอีกนัยหนึ่งคือ สามารถตอบปัญหาทั้งหมดได้อย่าง
สมบูรณ์ (การประเมินผลทางบวก = ทางแก้ไข^๑) ดังนั้นจึงไม่จำเป็นต้องหาทางแก้ไขทางอื่นหรือ
ชี้แนะพฤติกรรมหรือบุคลิกภาพที่เหมาะสมให้อีก ผู้อ่านในกลุ่มนี้จะได้รับคำชมเชย

“...เพราะงั้นไม่แปลกหรอกที่คุณรู้สึกชื่นชมเขาเสมอ และรักของคุณก็
แฮปปี้ดี” (กลุ่ม ๔)

“คุณพอใจเขาที่สุด สมบูรณ์ขนาดนี้รักครั้งนี้...ไม่พอใจไม่ได้แล้ว”
(กลุ่ม ๕)

“คุณเป็นผู้หญิงที่โชคดีที่สุดในโลก ใครเห็นใครก็รู้ว่าคุณมีความสุขกับรัก
ครั้งนี้แค่ไหน เพราะความสุ่มนอกรอกหน้าเลย ไม่มีผู้หญิงคนไหนนำ
อิจฉาเท่าคุณอีกแล้ว” (กลุ่ม ๖)

(๓๖) พื้นฐานครอบครัวมีผลกับนิสัยคุณยังไง? (เรื่องผู้หญิง ต.ค. ๒๕๔๕ น.๖๕)

^๑ ทางแก้ไข ในงานวิจัยนี้ตรงกับ “Solution” ฮอย (Hoey, 1994) ซึ่งหมายถึง ปฏิกริยาตอบสนองที่ได้รับการ
ประเมินผลทางบวก

หัวข้อเรื่องนี้มีเนื้อหาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในครอบครัว หัวข้อนี้จะให้ผู้อ่านตรวจสอบว่าตนมีความสัมพันธ์กับคนในครอบครัวอย่างไร และพื้นฐานครอบครัวมีผลโดยตรงกับนิสัยของตัวเองในเรื่องใดบ้าง

แบบทดสอบฉบับนี้จะจัดกลุ่มผู้อ่านตามระดับคะแนนเป็น ๓ กลุ่ม คือ

(กลุ่ม๑)	ไม่เกิน ๓๕ คะแนน	หัวข้อและก้าวร้าว ^๑
(กลุ่ม๒)	๔๐-๖๐ คะแนน	ประนีประนอม
(กลุ่ม๓)	๗๐ คะแนนขึ้นไป	หัวใจเลี่ยมทอง

ถ้าผู้อ่านมีคะแนนรวมอยู่ในกลุ่มแรก “ไม่เกิน ๓๕ คะแนน หัวข้อและก้าวร้าว” ปฏิกริยาตอบสนองในกลุ่มนี้ถูกประเมินผลทางลบ สืบเนื่องจากคำศัพท์ “หัวข้อ” “ก้าวร้าว” การเป็นคนประเภทว่ายากสอนยากและก้าวร้าวเกาะกระวานยอมไม่เป็นที่ปรารถนาสำหรับบุคคลอื่น ดังนั้นผู้เขียนจึงแนะนำผู้อ่านที่จัดอยู่ในประเภทนี้ว่า

“ถึงแม้คุณจะมาจากรอบครัวที่ทำให้บ้าได้ แต่อย่าพยายามต่อย้ำกับเรื่องเก่าให้กลายเป็นการทำร้ายจิตใจตัวเองเลย ทางที่ดีคุณควรลืมอดีตที่ผ่านไปแล้ว ถ้าเป็นไปได้น่าจะหันหน้าเข้าคุยกันอย่างใจเย็นเพื่อปรับความเข้าใจ ปล่อยให้บาดแผลในอดีตที่ผ่านมาเพราะคุณเองยอมรู้ดีว่าถึงยังไงก็ลึกลงไปในใจแล้วพวกคุณก็เป็นครอบครัวที่มีความรักต่อกัน”

^๑ ลี (Lee, 1992:16 อ้างถึงใน Ostermann & Keller-Cohen, 1998:549) กล่าวว่าในการจัดกลุ่มกระบวนการคน หรือการกระทำ ผู้เขียนอาจใช้วิธีการให้นิยามอย่างง่ายกับกลุ่มคน กระบวนการ หรือการกระทำเพื่อที่จะอ้างถึงสิ่งเหล่านั้น เช่นในตัวอย่างนี้ ผู้เขียนให้นิยามผู้อ่านที่ได้คะแนนไม่เกิน ๓๕ คะแนนว่าเป็นคนหัวข้อและก้าวร้าว

^๒ ลี (Lee, 1992:119 อ้างถึงใน Ostermann and Keller-Cohen,1998:549) ยังได้กล่าวอีกว่า ผู้ผลิตประจักษ์จะแสดงการประเมินค่าโดยผ่านคำศัพท์ที่ใช้ในการประเมินค่าและจัดกลุ่มผู้อ่านคือสิ่งที่จำเป็นที่สุดที่เป็นสัญญาณแสดงองค์ประกอบส่วนการประเมินผลในกระบวนปัญหา-ทางแก้ไข (The Problem-Solution Pattern) และจุดนี้เราจะพบความสัมพันธ์ระหว่างปัญหาทางภาษาศาสตร์กับปัญหาในโลกแห่งความเป็นจริง ซึ่ง ฮอย (Hoey,1983) ได้กล่าวไว้ว่า เป็นเพราะผู้เขียนกล่าวว่าพฤติกรรมบางอย่างของผู้อ่านเป็นปัญหาซึ่งผู้อ่านก็อาจจะเห็นว่าเป็นเช่นนั้นจริงๆ (Ostermann & Keller-Cohen,1998)

ถ้าผู้อ่านมีคะแนนรวมอยู่ในกลุ่มที่ ๒ “๕๐-๖๐ คะแนน” ผู้อ่านจะเป็นคนประเภท “ประนีประนอม” ปฏิกริยาตอบสนองหรือคำตอบในกลุ่มที่ ๒ นี้เป็นปฏิกริยาตอบสนองหรือคำตอบกลุ่มเดียวที่ได้รับการประเมินผลทางบวกโดยสิ้นเชิง ซึ่งถือได้ว่าเป็นปฏิกริยาตอบสนองหรือคำตอบที่สมบูรณ์ที่สุดของปัญหาหลัก

“คุณมีความสัมพันธ์ที่ดีกับครอบครัว เข้ากับพ่อแม่พี่น้องได้ดี คิดว่าตัวเองเติบโตมาได้ขายคาที่ยุติธรรมและไม่ขาดอะไรทำให้คุณเป็นคนประนีประนอมและคุณมีความสุขกับนิสัยของตัวเองข้อนี้เพราะมันจะช่วยให้คุณไม่ซีเรียสและมีชีวิตที่สนุกขึ้นเยอะ” (การประเมินผลทางบวก=ทางแก้ไข)

ส่วนปฏิกริยาตอบสนองกลุ่มสุดท้ายคือ “หัวใจเลี่ยมทอง” หมายถึงผู้อ่านที่ได้คะแนนรวม ๗๐ คะแนนขึ้นไป ปฏิกริยาตอบสนองหรือคำตอบในกลุ่มนี้ถูกประเมินผลทางลบ ถึงแม้ว่าประโยคแรก “คุณเป็นแก้วตาดวงใจของพ่อแม่ตั้งแต่เด็ก เพราะไม่เคยขัดใจพวกท่าน” แสดงการประเมินผลทางบวก แต่ประโยคถัดไปมีคำเชื่อมบอกความขัดแย้ง “แต่” “แต่ทุกวันนี้คุณโตแล้ว คุณควรฝึกฝนตัวเองให้มีความเป็นผู้ใหญ่มากพอ ไม่อย่างนั้นคุณจะเป็นคนตาขาวไม่กล้าตัดสินใจด้วยตัวเองอย่างนี้ไปตลอดชีวิต” แสดงความหมายที่ขัดแย้งกันว่าการเป็นคนที่มีหัวใจเลี่ยมทอง เป็นแก้วตาดวงใจของพ่อแม่ตั้งแต่เด็ก เพราะไม่เคยขัดใจพวกท่าน อาจก่อให้เกิดปัญหากลายเป็นคนตาขาวไม่กล้าตัดสินใจด้วยตัวเองเมื่อโตเป็นผู้ใหญ่ ดังนั้นผู้เขียนจึงชี้แนะผู้อ่านว่า “ควรฝึกฝนตนเองให้มีความเป็นผู้ใหญ่ให้มากพอที่จะตัดสินใจด้วยตัวเองได้”

(๓๗) เมื่อความรักถึงทางตัน คุณรับมือกับสถานการณ์ได้ดีแค่ไหน

(แอมเบอร์เกอร์ ต.ค. ๒๕๕๖ น.๒๘)

หัวข้อเรื่องนี้มีเนื้อหาเกี่ยวกับบุคลิกภาพของผู้อ่านซึ่งเป็นเนื้อหาที่พบมากที่สุดในการทดสอบที่นำมาวิจัย แบบทดสอบฉบับนี้จะให้สถานการณ์ต่างๆ ที่เกี่ยวกับความรักมา让ผู้อ่านตรวจสอบว่า เมื่อความรักถึงทางตันผู้อ่านสามารถรับมือได้ดีแค่ไหน แบบทดสอบฉบับนี้จัดกลุ่มผู้อ่านเป็น ๔ กลุ่ม

กลุ่มแรกให้ปฏิริยาตอบสนองหรือคำตอบแรกของปัญหาหลัก “เมื่อความรักถึงทางตัน คุณรับมือกับสถานการณ์ได้ดีแค่ไหน” ว่า “อย่าตื่นตระหนกขนาดนั้นสิคะ ยังไม่มีอะไรเลวร้ายซะหน่อย” การใช้ปฏิเสธ “ยังไม่มีอะไรเลวร้าย” สามารถจัดอยู่ในประเภท “ปฏิเสธข้อมูลภูมิหลัง” (denial of background information) ของผู้อ่าน

พากาโน (Pagano, 1994 อ้างถึงใน Ostermann and Keller-Cohen, 1998) กล่าวว่า ความคิดที่ถูกปฏิเสธโดยผู้เขียนถือเป็นสิ่งผู้เขียนเชื่อว่าผู้อ่านกำลังคิด และผู้เขียนก็สันนิษฐานว่าผู้อ่านได้เกิดความเข้าใจผิดในความคิดนั้นอันเนื่องมาจากประสบการณ์เดิมหรือภูมิหลังของผู้อ่าน^๑ การที่ผู้เขียนใช้การปฏิเสธในประโยค “ยังไม่มีอะไรเลวร้ายซะหน่อย” แสดงว่าผู้เขียนเชื่อว่าผู้อ่านกำลังเกิดความเข้าใจผิด คิดว่าสถานการณ์ที่ตนกำลังเผชิญอยู่นั้นกำลังอยู่ในภาวะเลวร้ายที่ไม่สามารถหาทางออกได้ ก็เลยตื่นตระหนกมากทั้งที่ความเป็นจริงอาจไม่เป็นเช่นนั้น ในตอนท้ายของกลุ่มนี้ผู้อ่านจะพบทางแก้ไขปัญหา กล่าวคือ ผู้เขียนชี้แนะให้ผู้อ่าน

“ใจเย็นๆ ค่อยๆ ตั้งสตินะคะ พุ่มพ่ายไปก็เชื่อว่าจะทำให้อะไรดีขึ้น ลองเริ่มหาทางแก้ไขดีไหมคะ ถ้าคุณยังไม่อยากให้มันถึงทางตัน ถ้าเอาแต่ร้องไห้เสียใจ จะยิ่งเร่งให้มันถึงทางตันเร็วขึ้น คุณเป็นพวกชอบตอกชกตัวซะด้วย บางครั้งปัญหาอาจจะไม่ได้มาจากคุณ แต่คุณก็พร้อมจะรับผิดชอบและแบกมันไว้คนเดียว อาการแบบนี้ไม่ดีเลยคะ จะยิ่งทำให้สถานการณ์เลวร้ายลงเรื่อยๆ นะคะ”

ปฏิริยาตอบสนองหรือคำตอบกลุ่มที่ ๒ “คุณรับมือกับมันได้ในระดับหนึ่ง” ถึงแม้ผู้อ่านจะสามารถรับมือได้ในระดับหนึ่ง แต่ไม่ถือเป็นปฏิริยาตอบสนองหรือคำตอบที่ได้รับการประเมินผลทางบวกโดยสิ้นเชิงได้ เพราะผู้เขียนกล่าวต่อว่า “ย้ำว่าแค่ระดับหนึ่งนะคะ เพราะอาการน้ำตาไหลเองโดยอัตโนมัติล่ะ ที่เป็นตัวบอกว่าคุณเองก็ยังทำใจรับไม่ค่อยได้” (ประเมินผลทางลบ) ดังนั้นเพื่อให้สถานการณ์คลี่คลายไปในทางที่ดีขึ้น ผู้เขียนจึงชี้แนะว่า

“ขอเวลาให้คุณหน่อย แล้วอะไรๆ ก็คลี่คลายไปในทางที่ดีคะ คุณเข้าใจและรับฟังเหตุผลที่เกิดขึ้นได้ แต่คนที่เคยตีๆ ต่อกัน เมื่อมาถึงทาง

^๑ พากาโน (Pagano, 1994) อธิบายการใช้ปฏิเสธประเภทนี้ว่า “Denials of background information : that is, denials used when the writer assumes that the reader entertains certain mistaken ideas from his previous background knowledge.”

ต้นก็ต้องเสียใจกันเป็นธรรมดา ยิ่งไงชะ คุณก็เลือกที่จะเก็บส่วนดีไว้ใน
ความทรงจำของคุณ”

ปฏิกิริยาตอบสนองหรือคำตอบของปัญหาหลักกลุ่มที่ ๓

“คุณเก่งมากคะ สามารถตั้งรับกับสถานการณ์ที่กำลังจะมาถึงได้ดี
คุณเข้าใจสัจธรรมของความรัก มีรักก็มีเลิกราเป็นธรรมดา แต่ไม่ใช่ว่า
คุณจะไม่เสียใจนะ เพียงแต่คุณทำใจยอมรับมันได้ต่างหาก ไม่มีอะไร
ยากสำหรับสถานการณ์นี้เพราะคุณจะพยายามเอาตัวเองออกมาจาก
ความเศร้าหมองให้ได้เร็วที่สุด แล้วก็เริ่มตั้งต้นใหม่ ยิ่งไงชะ คุณก็ไม่
เชิดกับความรักรอคอย เพราะเวลาที่คุณมีความรักอะไรก็ดูดีมีความสุข
ไปหมด”

ปฏิกิริยาตอบสนองหรือคำตอบกลุ่มนี้เป็น ๑ ใน ๒ กลุ่มของแบบทดสอบฉบับนี้ที่ได้รับการ
ประเมินผลคำตอบทางบวกโดยสิ้นเชิง สืบเนื่องจากคำศัพท์ “สามารถ” เป็นคำช่วยกริยาบอกว่า
มีคุณสมบัติที่จะทำได้ ซึ่งผู้เขียนประเมินคำว่า ผู้อ่านสามารถทำได้ “ดี” การที่ผู้อ่านตั้งรับ
สถานการณ์ได้ดีไม่ว่าสถานการณ์นั้นจะเป็นอย่างไรทำให้ผู้อ่านเป็นคนที่มีความสุข ปฏิกิริยา
ตอบสนองที่ได้รับการประเมินทางบวกถือว่าตอบสนองปัญหาหลักได้อย่างสมบูรณ์

ปฏิกิริยาตอบสนองหรือคำตอบของปัญหาหลักกลุ่มสุดท้าย

“คุณใจแข็งมาก แข็งจนดูเหมือนว่าใจร้ายไม่แสดงอารมณ์ใดๆออกมา
เมื่อถึงทางตัน คุณก็พร้อมที่จะหันหลังกลับอย่างไม่ยินดียินร้าย จนดู
เหมือนว่าเรื่องราวต่างๆที่ผ่านมาไม่เคยอยู่ในความทรงจำของคุณมา
ก่อน คุณจะไม่ยอมตกอยู่ในสถานการณ์ที่ทำให้ตัวเองอึดอัด คุณมักจะ
รู้ล่วงหน้าของสถานการณ์ที่กำลังจะเกิดขึ้น จึงเตรียมตัวรับไว้อย่างดี”

ปฏิกิริยาตอบสนองหรือคำตอบกลุ่มนี้ได้รับการประเมินผล
ทางบวกเช่นเดียวกับปฏิกิริยาตอบสนองในกลุ่มที่ ๓ ผู้เขียนวิจารณ์ว่า ผู้อ่านมีการเตรียมตัวรับ
สถานการณ์ไว้อย่างดี จึงไม่มีปัญหาอะไรเกิดขึ้น อีกทั้งยังกล่าวถึงข้อดีของผู้อ่านในกลุ่มนี้อีกว่า
“ข้อดีของคุณก็คือคุณจะไม่ฟูมฟายและแสดงความอ่อนแอออกมาให้คนรอบข้างต้องเป็นห่วง”
การใช้ปฏิเสธ “ไม่” ใน “ไม่ฟูมฟาย” สามารถจัดอยู่ในการใช้ปฏิเสธประเภท “ปฏิเสธความ

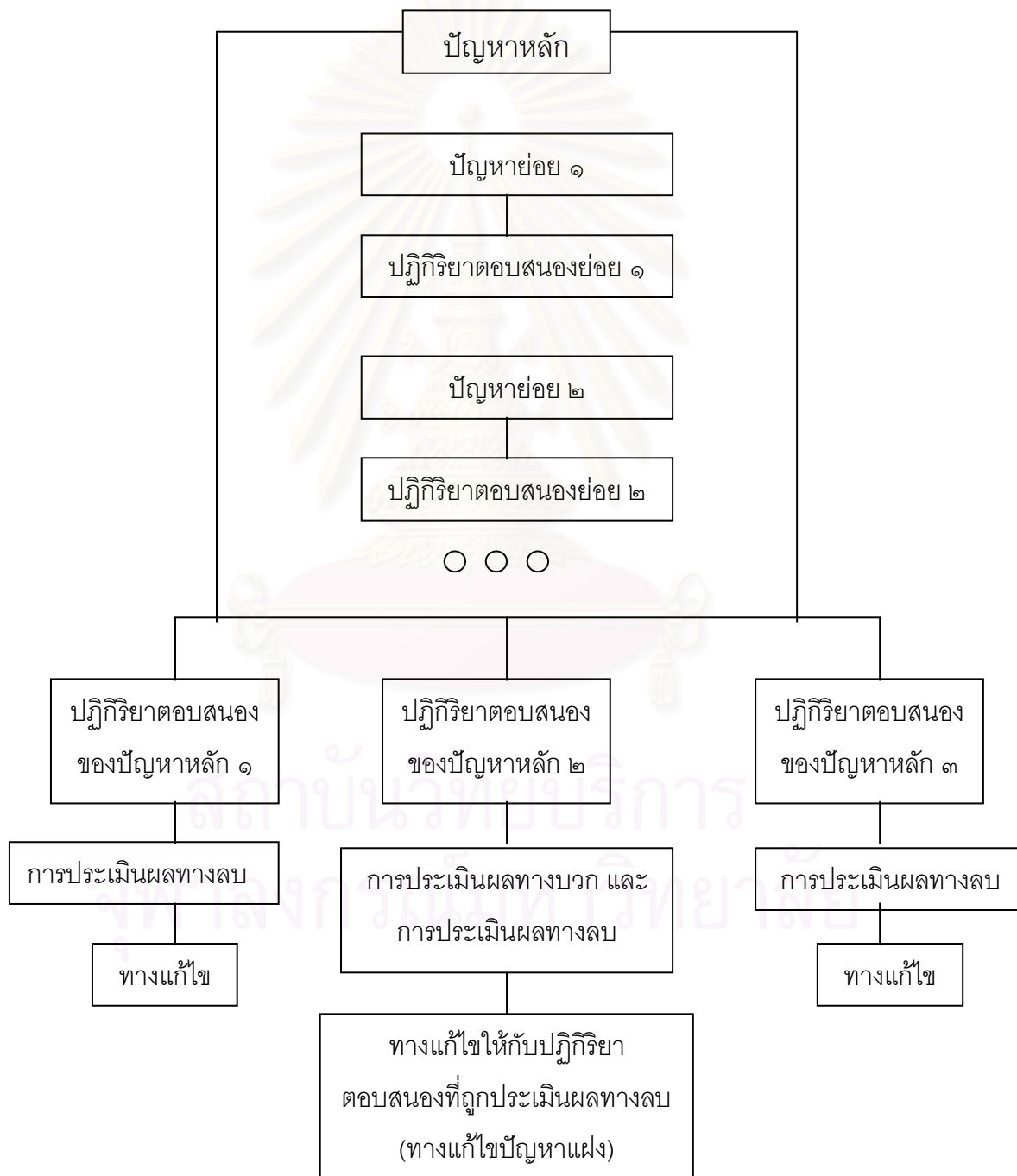
ต่าง” (denials of contrast)^๑ การที่ผู้เขียนใช้ปฏิเสธ “ไม่” ใน “ไม่พุ่มพ่าย” (การไม่พุ่มพ่ายถือเป็นข้อดี) แสดงว่า ผู้เขียนต้องการจะเปรียบเทียบให้ผู้อ่านเห็นความต่างระหว่างผู้อ่านประเภทนี้กับผู้อ่านในกลุ่มแรกที่ชอบพุ่มพ่าย พฤติกรรมพุ่มพ่ายไม่ใช่พฤติกรรมที่พึงประสงค์ เพราะ “พุ่มพ่ายไปก็ไซ้ว่าจะทำอะไรดีขึ้น” ดังนั้นผู้อ่านที่ไม่พุ่มพ่ายถือได้ว่าเป็นผู้อ่านที่มีพฤติกรรมที่พึงประสงค์

จากตัวอย่างการจัดกลุ่มคะแนนประเภท ก ทั้ง ๓ ตัวอย่างนี้จะเห็นได้ว่า มีกลุ่มคะแนนอย่างน้อย ๑ กลุ่มแสดงลักษณะของผู้อ่านที่มีพฤติกรรมหรือบุคลิกภาพที่สมบูรณ์แบบ (Ideal Type) ผู้อ่านที่ทำแบบทดสอบที่มีการจัดกลุ่มคะแนนประเภทนี้นอกจากจะได้ทราบว่า ตนมีบุคลิกภาพหรือพฤติกรรมเช่นไร เหมาะสมหรือไม่แล้ว ยังจะได้ทราบว่า พฤติกรรมหรือบุคลิกภาพในอุดมคติมีลักษณะอย่างไรด้วย

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

^๑ พากาโน (Pagano, 1994) อธิบายการใช้ปฏิเสธประเภท denials of contrast ว่า “Contrasts : that is, denials used to compare or contrast two or more items.”

๓.๒.๔.๒ การจัดกลุ่มคะแนนประเภท ข “ค่อนข้างสมบูรณ์แบบ” หมายถึง แบบทดสอบไม่ได้จัดให้มีกลุ่มคะแนนใดแสดงการประเมินผลปฏิบัติการตอบสนองของปัญหาหลักทางบวกโดยสิ้นเชิง แต่มีกลุ่มคะแนนกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งประเมินผลปฏิบัติการตอบสนองของปัญหาหลักทางบวกแต่กลุ่มดังกล่าวอาจเป็นไปได้ว่ามีปัญหาแฝงอยู่หรือปฏิบัติการตอบสนองนั้นมีแนวโน้มที่จะก่อให้เกิดปัญหาอื่นๆตามมาอีกได้ ซึ่งสามารถแสดงดังแผนภูมิที่ ๔

แผนภูมิ ๔ การจัดกลุ่มคะแนนประเภท ข “ค่อนข้างสมบูรณ์แบบ”

ต่อไปผู้วิจัยจะขอเสนอตัวอย่างการจัดกลุ่มคะแนนประเภท ข

ตัวอย่าง

(๓๘) ฉลาดมีไหวพริบนะมีแคไหนใน...ตัวคุณ (ไอซ์ : your mind พ.ย. ๒๕๔๔ ฉ.๒๗)

หัวข้อเรื่องนี้มีเนื้อหาเกี่ยวกับบุคลิกภาพของผู้่านซึ่งเป็นเนื้อหาที่พบมากที่สุดใข้อมูลแบบทดสอบที่นำมาวิจัย แบบทดสอบฉบับนี้จะให้ผู้่านตรวจสอบว่าตนเป็นคนฉลาดมีไหวพริบน้อยแคไหนหรือจะโดนหลอกได้ง่ายเพียงไร ผู้่านจะถูกประเมินโดยพิจารณาจากความฉลาด ไหวพริบที่มี และความสามารถในการแก้ปัญหา แบบทดสอบฉบับนี้จัดกลุ่มผู้่านเป็น ๓ กลุ่ม

กลุ่มแรกให้การประเมินผลปฏิบัติการตอบสนองของทางบวก กล่าวคือ ผู้เขียนให้การชื่นชมผู้่านว่า “ภูมิใจได้เลยกับการเป็นคนดีชื่อสัตย์ของคุณ” อย่างไรก็ตามการเป็นคนดีชื่อสัตย์ของผู้่านในกลุ่มนี้อาจก่อให้เกิดปัญหาอื่น ๆ ตามมาได้ สงเกตจากคำเชื่อมบอกความขัดแย้ง “แต่” และ วลี “สร้างปัญหา” ในประโยคถัดไป

“แต่ระวังบางครั้งมันก็อาจสร้างปัญหาให้คุณได้นะ เพราะการที่เชื่อคนง่ายเกินไป จนไม่แยกแยะถึงเหตุและผล อาจโดนหลอกให้เจ็บใจได้ง่ายๆ”

การเป็นคนดีชื่อสัตย์จนถึงขั้นเชื่อคนง่ายเกินไปทำให้เกิดปัญหา คืออาจโดนหลอกได้ง่าย ผู้เขียนตั้งคำถามต่อว่า “คุณคงไม่ยากเป็นตัวตลกให้เขาหลอกหรืออกไ่มั้ย” จากคำถามนี้ผู้เขียนต้องการแนะผู้่านว่าคงไม่มีใครอยากเป็นตัวตลกให้คนอื่นหลอก เพราะการเป็นตัวตลกให้คนอื่นหลอกย่อมไม่ใช่สิ่งที่น่าปรารถนา ผู้เขียนตั้งคำถามดังกล่าวเพราะผู้เขียนสันนิษฐานว่าผู้่านน่าจะมีความคิดเช่นเดียวกันตน ในส่วนของคำแนะนำในการแก้ปัญหา ผู้เขียนแนะนำว่า

“การที่พูดอะไรตรงๆจนเกินไป เชื่ออะอะไรก็แพลงบ้างก็ได้ เพราะไม่มีใครในโลกที่ชอบความจริงหรืออะไรที่ตรงจนเกินไปนักหรอก เพราะบางทีมันก็เจ็บปวดเหมือนกันนะ ลองหาวิธีอื่นที่ทำให้คนฟังรับรู้ถึงความรู้สึกดี ๆ มากกว่านี้อีกสักนิดสิ อาจจะทำให้ใครต่อใครรักคุณมากขึ้นก็ได้”

(ทางแก้ไขปัญหาแฝง)

กลุ่มที่ ๒ ให้การประเมินผลปฏิกิริยาตอบสนองของทางบวก ในประโยคแรก

“คุณเป็นคนที่มีไหวพริบพอสมควรเลยละ ถึงบางครั้งอาจดูหลอกลวง หรือพูดโกหกบ้างเป็นบางครั้ง แต่นั่นมันก็ถึงคราวจำเป็นจริงๆนั่นแหละ ถ้าเหตุการณ์มันบังคับ ซึ่งมันก็ดีกว่าการพูดความจริงออกไป การที่เป็นคนช่างสังเกต ระวังระวังตัว รู้จักพิจารณา ทำให้ยากที่ใครจะโดนใครต่อใครหลอก”

อย่างไรก็ตามอาจมีปัญหาก่เกิดขึ้นได้ถ้า ชะล่าใจ ดังนั้นผู้เขียนจึงแนะนำให้ผู้อ่าน

“...อย่าชะล่าใจเชียยว่ะ เพราะสมัยนี้คนเรารู้หน้าไม่รู้จักชื่อใจ ระวังให้ดีเถอะ ยิ่งคนที่อยู่ใกล้ตัวคุณที่สุดแหละมันใจแล้วเหอว่าคุณเชื่อใจเค้าได้แค่ไหน” (ทางแก้ไขปัญหาแฝง)

ปฏิกิริยาตอบสนองในกลุ่มสุดท้าย ถูกประเมินผลทางลบ

“อ๊ะๆ รู้สึกบ้างมัยว่าใครๆนะเค้าเริ่มไม่ค่อยไว้เนื้อเชื่อใจ (คำพูด)คุณซักเท่าไรแล้วกับความสิ้นปนกระลอนหาตัวจับยากอย่างคุณนั่นแหละ คุณเป็นคนฉลาดมีไหวพริบ รู้จักพลิกแพลงสถานการณ์ผันโอกาสเข้าข้างตัวเอง”

ถึงผู้อ่านจะเป็นคนฉลาดมีไหวพริบ รู้จักพลิกแพลงสถานการณ์ให้เข้าข้างตัวเองได้แต่เป็นความฉลาดในทางลบ ผู้อ่านฉลาดแบบสิ้นปนกระลอนทำให้เกิดปัญหาคือคนอื่นเริ่มไม่ไว้ใจไม่เชื่อในคำพูดของผู้อ่าน ดังนั้นผู้เขียนจึงชี้แนะผู้อ่านว่า

“แต่บางครั้งการพูดความจริงซะบ้างมันเป็นเรื่องดีเหมือนกันนะ ลองคิดถึงคนอื่นๆเค้าบ้างสิ คงไม่มีใครเค้าอยากเป็นคนโกงโดนคนอื่นหลอกหรือเอาเปรียบอยู่ตลอดเวลาหรอกจริงมัย ไม่อย่างนั้นถ้าสักวันนึงคุณเจอใครที่เจ๋ง กว่าหลอกเข้าอย่างจังๆ เลยก็จะมีรู้ว่าเป็นยังงัย ระวังตัวเอาไว้ให้ดีเถอะ”

(๓๙) มิตรภาพของแท้แท้หรือ? (เรื่องผู้หญิง ต.ค. 2544 ฉ.41)

แบบทดสอบเรื่องนี้มีเนื้อหาเกี่ยวกับสัมพันธภาพระหว่างผู้อ่านกับเพื่อน ซึ่งผู้อ่านจะได้ตรวจสอบว่าตนและเพื่อนมีความจริงใจต่อกัน รักใคร่กลมเกลียวกันดีหรือไม่ อีกทั้งเพื่อนที่ตนคิดว่าเป็นเพื่อนสนิทสามารถถือเป็นเพื่อนแท้ได้หรือไม่

แบบทดสอบฉบับนี้จัดกลุ่มผู้อ่านเป็น ๓ กลุ่มตามจำนวนตัวเลือกที่ผู้อ่านเลือกมากที่สุด ในบททดสอบ เช่น ถ้าผู้อ่านเลือกข้อ ก (ในบททดสอบ) มากที่สุด แบบทดสอบจะประเมินว่า

“แม้เราไม่อยากทำร้ายจิตใจคุณเลย แต่ก็ต้องบอกความจริงว่า เพื่อนคุณคนนี้ไม่ได้แสดงถึงคุณลักษณะของเพื่อนที่ดีแม้แต่คนเดียวเธอจะให้ ความสนใจตัวเองมากกว่า และสนใจเฉพาะสิ่งที่เกิดขึ้นในชีวิตตัวเองเท่านั้นยามคุณมีปัญหา แม้เธอจะแสร้งทำเป็นฟัง แต่จิตใจก็ไม่ได้” จดจ่อ” อยู่กับคุณจริงๆหรอก”

การที่ผู้เขียนแสดงความซื่อสัตย์และจริงใจต่อผู้อ่านด้วยการนำเสนอข้อเท็จจริงให้ผู้อ่านได้รับทราบจะส่งผลให้การประเมินมีความน่าเชื่อถือยิ่งขึ้น ในตอนท้ายของกลุ่มนี้ผู้อ่านจะได้รับคำแนะนำในการเปลี่ยนแปลงความคิดของตัวเองเพื่อไม่ให้คาดหวังอะไรกับเพื่อนที่ไม่ได้ให้มิตรภาพกับผู้อ่านจริงๆ

“เพราะฉะนั้นเห็นทีคงถึงเวลาที่คุณต้องคิดทบทวนใหม่อีกครั้งแล้วว่าทำไมต้องให้ความสำคัญกับเพื่อนจอมปลอมคนนี้เป็นอันดับหนึ่งในเมื่อเธอไม่ได้เป็นเพื่อนแท้ของคุณเลย! และถ้าคุณคิดว่าจะได้อะไรตอบแทนจากมิตรภาพครั้งนี้ ในระดับที่สูสีกับสิ่งที่คุณทุ่มเทให้ไปละก็ ขอบอกไว้เลยว่า อย่าหวังให้เหนื่อยเปล่า!”

ถ้าผู้อ่านเลือกข้อ ข (ในบททดสอบ) มากที่สุด ปฏิกริยาตอบสนองของปัญหาหลักในกลุ่มนี้ได้รับการประเมินทางบวกในประโยคแรกว่า “นับว่าเพื่อนคุณคนนี้เป็นเพื่อนที่ดีมากคนหนึ่งเลยทีเดียว” ประโยคถัดไปก่อให้เกิดปัญหา สืบเนื่องจากคำเชื่อมบอกความขัดแย้ง “แต่”

“แต่เธอก็ไม่ถึงกับทุ่มเทให้คุณเต็มร้อยเพราะเธอก็อยากมีชีวิตส่วนตัวด้วยเหมือนกัน ดังนั้น แม้เธอจะเห็นคุณเป็นเพื่อนสนิทที่มีความหมายเธอก็ค่อนข้างจะให้ความสำคัญกับตัวเองเป็นอันดับแรก และสนใจความต้องการของตัวเองก่อนคุณเสมอ สมมติว่าคุณมีเรื่องกุ่มใจ เธอยินดีจะมาอยู่เป็นเพื่อน ยินดีรับฟังปัญหา ปลอดภัย และอาจจะกอดคุณให้อุ่นใจ ซึ่งเธอจะให้เวลากับคุณได้เต็มที่หากไม่มีธุระอื่นรอกอยู่ แต่ถ้าเธอมีอะไรที่ตั้งใจจะทำอยู่ก่อนแล้ว เธอก็จะทำตามความตั้งใจเดิมที่กะเกณฑ์ไว้ก่อนเมื่อถึงเวลา”

และผู้เขียนยังได้ให้ข้อสรุปที่แสดงให้เห็นชัดว่าเพื่อนประเภทนี้ของผู้อ่านไม่ใช่เพื่อนที่ดีที่แท้จริง

“สรุปง่ายๆว่าเธอไม่ใช่เพื่อนที่จะอุทิศตัวเพื่อคุณสุดชีวิตหรอก เพราะเมื่อต้องทุ่มเทส่วนใหญ่ให้กับชีวิตตัวเองแล้วเธอก็คงให้กับมิตรภาพได้เพียงเท่านี้”

พฤติกรรมของเพื่อนของผู้อ่านถูกประเมินเป็นลบเช่นนี้แสดงว่าไม่ใช่พฤติกรรมที่พึงปรารถนา

ถ้าผู้อ่านเลือกข้อ ค (ในบททดสอบ) มากที่สุด ผู้เขียนแนะนำว่า “ขอแนะนำให้คุณยึดเพื่อนคนนี้ไว้ให้มั่นอย่าปล่อยให้หลุดมือเด็ดขาด” เพราะเพื่อนของผู้อ่านกลุ่มนี้มีพฤติกรรมที่ได้รับการประเมินทางบวก กล่าวคือ

“เพราะเธอเป็นเพื่อนแท้และเพื่อนตายตัวจริง! เพื่อนคนนี้นั้นดีจะทำทุกอย่างเพื่อคุณ ยินดีทำทุกอย่างเพื่อไปกับคุณทุกหนแห่ง โดยไม่คำนึงถึงความต้องการของตัวเองเลย เพื่อนคุณคนนี้นั้นไม่มีนิสัยเห็นแก่ตัว ซ้ำยังเป็นคนอ่อนหวาน และช่างคิดอยู่ตลอดเวลา แน่หนอนว่าเพื่อนประเภทนี้หายากมาก! การจะถนอมรักษาเธอไว้จึงนับเป็นเรื่องดีในชีวิต”

อย่างไรก็ตามมิตรภาพดังกล่าวอาจเกิดปัญหาแฝงได้ ผู้เขียนจึงแนะนำอีกว่า

“ดังนั้น ขอให้คุณทำดีกับเธอมากๆ ให้เหมือนที่เธอดีกับคุณ และอย่าใช้ความดี ของเธอเป็นข้ออ้างในการเหยียบย่ำเธอเด็ดขาด! เพราะนอกจากจะเป็นบาปที่รังแกคนดีแล้วสักวัน คุณจะร้องเสียดาย หากสูญเสียเพื่อนที่ดีขนาดนี้ไปจากชีวิต! (ทางแก้ไขปัญหาแฝง)

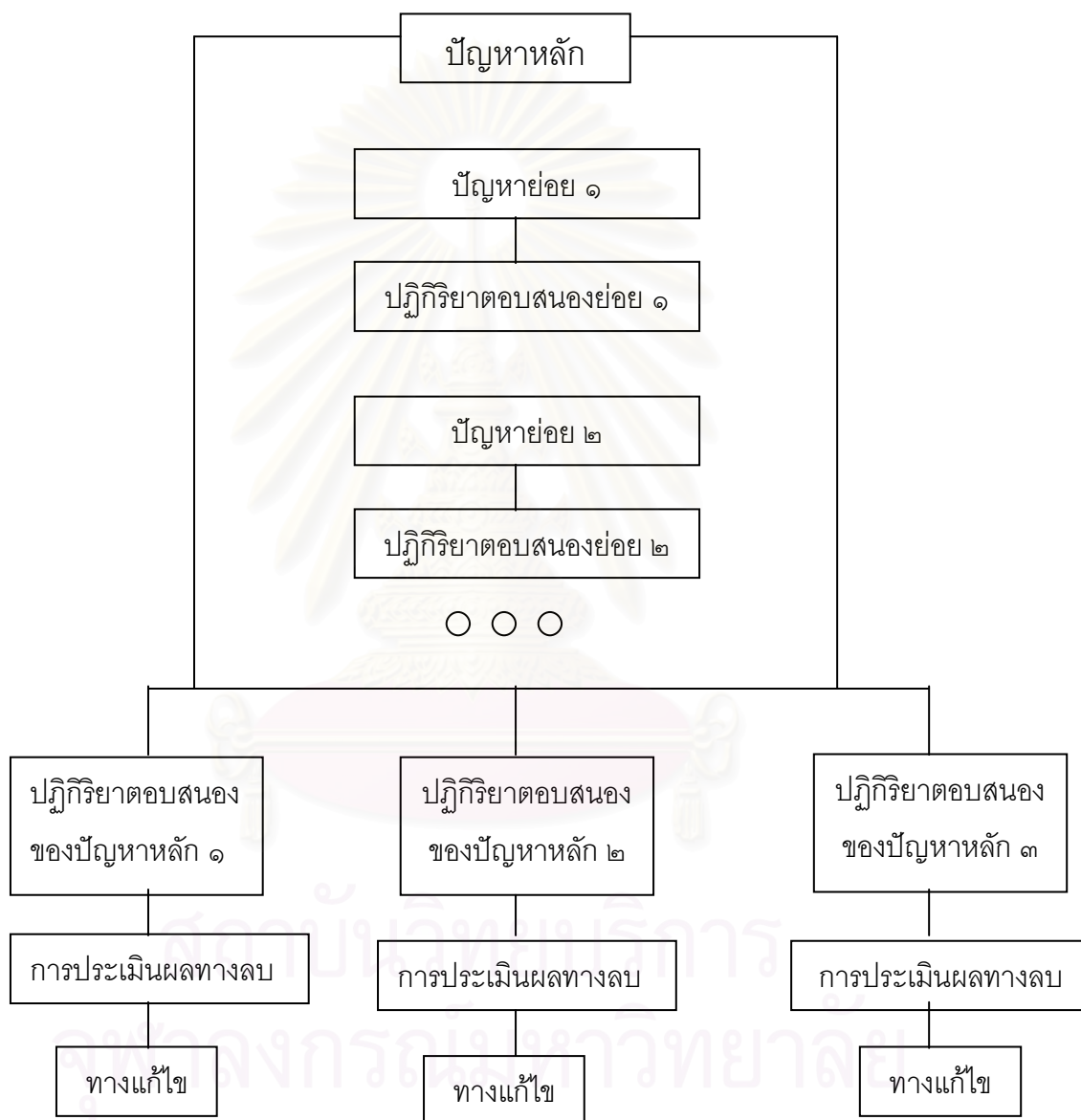
ถ้อยคำนี้ประกอบด้วย ปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้นได้คือ “ผู้อ่านอาจจะใช้ความดีของเพื่อนเป็นข้ออ้างในการทำร้ายเพื่อนได้” และทางแก้ไขปัญหานี้คือ “ขอให้คุณทำดีกับเธอมากๆ ให้เหมือนที่เธอดีกับคุณ...”

จากตัวอย่างการจัดกลุ่มคะแนนประเภท ข ทั้ง ๒ ตัวอย่างนี้จะเห็นได้ว่าไม่มีกลุ่มคะแนนใดที่แสดงลักษณะของผู้อ่านที่มีพฤติกรรมหรือบุคลิกภาพที่สมบูรณ์แบบ แต่ก็มีส่วนน้อย ๑ กลุ่มคะแนนที่แสดงลักษณะของผู้อ่านที่ค่อนข้างสมบูรณ์แบบ

๓.๒.๔.๓ การจัดกลุ่มคะแนนประเภท ค “ไม่สมบูรณ์แบบ”

หมายถึง แบบทดสอบไม่ได้จัดให้มีกลุ่มคะแนนใดประเมินผลปฏิบัติการตอบสนองของปัญหาหลักทางบวก กล่าวอีกนัยหนึ่งคือ ปฏิบัติการตอบสนองในกลุ่มคะแนนทุกกลุ่มของแบบทดสอบประเภท ค จะถูกประเมินผลทางลบโดยสิ้นเชิง ซึ่งสามารถแสดงดังแผนภูมิที่ ๕

แผนภูมิ ๕ การจัดกลุ่มคะแนนประเภท ค “ไม่สมบูรณ์แบบ”

ต่อไปผู้วิจัยจะขอเสนอตัวอย่างของการจัดกลุ่มคะแนนประเภท ค

ตัวอย่าง

(๔๐) ความเชื่อมั่นของคุณ...บกพร่องตรงไหน (เรื่องผู้หญิง เม.ษ. ๒๕๔๕ ฉ.๕๓)

แบบทดสอบฉบับนี้จะช่วยให้ผู้อ่านทราบว่าตนมีข้อบกพร่องในเรื่องใดบ้างและยัง
จะได้ทราบวิธีที่จะนำมาใช้ในการแก้ไขปรับปรุงตนเองให้ดีขึ้น

“คุณไม่จำเป็นต้องใช้เวลาเป็นปีเป็นชาติเพื่อค้นหาข้อบกพร่องของตัวเอง
อีกต่อไปแล้ว เพราะ...แบบทดสอบนี้จะช่วยให้คุณหลุดพ้นของ
ตัวเองเจอ แคมด้วยคำแนะนำให้การแก้ไขเพื่อจะได้เป็นสาวที่เพอร์เฟค
ในชั่วพริบตา!”

ปฏิริยาตอบสนองของแต่ละกลุ่มคะแนนที่แบบทดสอบกำหนดให้ถือเป็น
ปฏิริยาตอบสนองของปัญหาหลัก “ความเชื่อมั่นของคุณ...บกพร่องตรงไหน” ซึ่งปรากฏ
ปฏิริยาตอบสนองที่เป็นไปได้ ๔ กลุ่ม ปฏิริยาตอบสนองของผู้อ่านจะปรากฏ ใน ๑ ใน ๔ กลุ่ม
ดังกล่าวคือ

- กลุ่ม ๑ (๙-๑๕ คะแนน) ขาดสี่ส้นทางสังคม
- กลุ่ม ๒ (๑๖-๒๒ คะแนน) ไม่มั่นใจเรื่องความงาม
- กลุ่ม ๓ (๒๓-๒๙ คะแนน) พวกเขาไม่ไว้ใจตัวเอง
- กลุ่ม ๔ (๓๐-๓๖ คะแนน) บกพร่องเรื่องหัวใจ

จะสังเกตได้ว่าปฏิริยาตอบสนองทุกกลุ่มจะถูกประเมินผลทางลบ สังเกตจาก
คำศัพท์ “ขาด” “ไม่มั่นใจ” “ไม่ไว้ใจ” “บกพร่อง” เนื่องจากแบบทดสอบฉบับนี้ผู้เขียนต้องการให้
ผู้อ่านค้นหาข้อบกพร่องซึ่งหมายถึงความไม่ครบบริบูรณ์เท่าที่ควรมีควรเป็นของตน ดังนั้น
ปฏิริยาตอบสนองจึงเป็นความบกพร่องในเรื่องใดเรื่องหนึ่งหรือด้านใดด้านหนึ่งของผู้อ่าน

ปฏิริยาตอบสนองแรก “ขาดสี่ส้นทางสังคม” คำ ขาด” แสดงการประเมิน
ทางลบ เพราะหมายถึงว่า ผู้อ่านควรมีสิ่งใดสิ่งหนึ่งแต่ “ขาด” คือไม่มี ผู้เขียนวิจารณ์ว่าเหตุที่
ผู้อ่านขาดสี่ส้นทางสังคมเป็นเพราะว่า

“เพราะคุณขาดความมั่นใจในการคบเพื่อน ทำให้คุณรู้สึกเหมือนถูกทิ้ง ให้เป็นคนนอกในงานปาร์ตี้เป็นประจำ หรือไม่ก็คอยกังวลว่าคนอื่นจะพูดถึงคุณยังไง? ทั้งที่ปัญหาเกิดมาจาก “ตัวคุณเอง” นั่นละ ที่วิตกมากเกินไป เหตุ! ทั้งที่คุณเป็นคนน่ารักที่มีดีในตัวเองตั้งเยอะแยะ”

การเป็นคนขาดความมั่นใจ วิตกมากเกินไป ทำให้เกิดปัญหา ผู้เขียนจึงชี้แนวทางแก้ไขให้ว่า “ขอเพียงคุณกล้าเป็นตัวของตัวเองอย่างเปิดเผยและเลิกคิดมากในเรื่องไม่เข้าท่า รับรองว่าจำนวนคนที่ชอบคุณจะต้องเพิ่มมากขึ้นอีกหลายเท่า แน่ “

ปฏิกิริยาตอบสนองที่ ๒ “ไม่มันเรื่องความงาม”

“ถ้าคุณเป็นผู้หญิงที่ไม่กล้าออกไปไหนถ้ามีสิ่วผุดขึ้นหน้าสักเม็ด และทำตามแฟชั่นแบบสุดกู่ละก็ นั่นเป็นเพราะคุณกำลังขาดความเชื่อมั่นในแง่รูปลักษณ์ภายนอกของตัวเองขนาดหนัก!”

การไม่มั่นใจในรูปลักษณ์ภายนอกของตนเองขนาดหนักไม่ใช่พฤติกรรมที่พึงปรารถนา ดังนั้นปฏิกิริยาตอบสนองนี้จึงถูกประเมินทางลบ ผู้เขียนวิจารณ์ต่อว่า

“จนลืมไปว่าแม้แต่ดาราดังระดับโลกก็ไม่ได้สวยเนียนอยู่ตลอดเวลา มีเหมือนกันที่พวกเขาผิวแยะหรือสิ่วเห่อเต็มหน้า “

จากข้อความนี้ผู้เขียนสันนิษฐานว่าที่จริงผู้อ่านทราบว่ามีแต่ดาราดังระดับโลกก็ไม่ได้สวยเนียนอยู่ตลอดเวลา แต่ผู้อ่านลืมไป ผู้เขียนจึงชี้แนะผู้อ่านว่า

“ถ้าคุณเพียงแค่ทำความเข้าใจความจริงข้อนี้ได้คุณก็จะซีเรียสและคาดหวังกับความงามของตัวเองในแบบเกินจริงน้อยลง”

และ

“ถ้าคุณต้องการเสริมความเชื่อมั่นในด้านความงามให้เพิ่มขึ้นแค่พลิกดูแพชั่นใน “นิตยสารเรื่องผู้หญิง” และอ่านเคล็ดลับความงาม เกร็ดความรู้เพื่อพัฒนาตัวเอง แล้วเลือกที่เหมาะสมกับตัวคุณไปใช้ก็จะเสริมบุคลิกภาพของคุณให้โดดเด่นขึ้นได้ แล้วก็อย่าลืมปรับปรุงท่วงท่าให้ดูสง่าผ่าเผยด้วยการยืนยืดตัวตรง ออกผาย ไหล่ผึ่ง และมีรอยยิ้มเสมอ”

และผู้เขียนยังได้แสดงความมั่นใจว่าถ้าผู้อ่านทำตามคำแนะนำดังกล่าวแล้วผู้อ่านจะประสบความสำเร็จอย่างแน่นอน

“ทำได้ตามคำแนะนำทั้งหมดนี้ เขาขอรับรองว่าจะให้คุณดีและเปี่ยมสุข
ราวกับเศรษฐีเงินล้านเลยทีเดียว”

ปฏิกิริยาตอบสนองของกลุ่มที่ ๓ “พวกไม่ไว้ใจตัวเอง”

“ทั้งที่คุณก็เป็นเด็กดีที่ไม่นิยมนอกกลุ่มนอกทางแท้ๆ แต่ก็ยังเป็นกังวลเรื่อง
คะแนนสอบ (ทั้งที่ได้ A เป็นประจำ) กังวลเรื่องเวลากลับบ้าน (ทั้งที่ไม่
ค่อยยอมกลับบ้านดึก) ทั้งหมดนี้เป็นเพราะคุณขาดความไว้ใจในตัวเอง
เกินไปหน่อย”

ผู้เขียนวิจารณ์ผู้อ่านว่าคนที่ผู้อ่านกังวลในเรื่องต่างๆ ทั้งที่ไม่มีเหตุที่จะให้กังวลเป็นเพราะผู้อ่าน
ขาดความไว้ใจในตัวเองมากเกินไป ดังนั้นผู้เขียนจึงชี้แนะผู้อ่านโดยการให้เคล็ดลับว่า

“เออละ เคล็ดลับสำหรับคุณก็มีแค่ให้ระลึกไว้เสมอว่า สำหรับคนที่
พยายามทำทุกอย่างให้อยู่ในกรอบอันดีงามอย่างคุณไม่มีอะไรจะแย่ไป
กว่าความคิดที่คุณวาดขึ้นมาเองอีกแล้ว”

อีกทั้งยังแนะนำวิธีเสริมความเชื่อมั่นแบบเร่งด่วน

“วิธีเสริมความเชื่อมั่นส่วนที่บกพร่องแบบเร่งด่วนสำหรับคุณก็คือ โทร
ไปคุยกับเพื่อนสนิทเพื่อให้เกิดความรู้สึกดี อาจจะมีผลัดกันบอกข้อดีของ
แต่ละคน คราวละ ๓๐ วินาที ดูว่าพวกคุณเห็นอะไรดีในตัวกันและกัน
บ้าง”

พร้อมแสดงความมั่นใจว่าวิธีนี้จะช่วยให้ผู้อ่านรู้จักตัวเองมากขึ้นและรู้สึกดีขึ้นได้

“เชื่อว่า คุณจะได้รู้จักกับข้อดีของตัวเองอีกมากมายที่คุณอาจไม่เคยรู้ตัว
มาก่อน ทีนี้หลังจากวางหูโทรศัพท์คุณก็จะรู้สึกดีขึ้นได้อย่างฉับพลัน
ทีเดียว”

ปฏิกิริยาตอบสนองของกลุ่มสุดท้าย “บกพร่องเรื่องหัวใจ” ปฏิกิริยาตอบสนองนี้ถูก
ประเมินผลคำตอบทางลบสังเกตจากคำศัพท์ “บกพร่อง” แสดงความไม่ครบบริบูรณ์เท่าที่ควรมี
ควรเป็น ผู้เขียนกล่าวว่าผู้อ่านในกลุ่มนี้มีความบกพร่องในเรื่องหัวใจ ผู้เขียนวิจารณ์ว่า

“เรื่องผู้ชายกำลังทำให้คุณไม่เป็นตัวของตัวเองอยู่ใช่ไหม? คุณอาจกำลัง
กังวลว่าจะหาผู้ชายดีๆ ในอุดมคติไม่พบ แต่แค่เพราะเพื่อนๆ คุณคุยไม่
เรื่องผู้ชายในชีวิตพวกเขา ไม่ได้แปลว่าคุณจะต้องรีบกระโดดเข้าใส่
ผู้ชายคนแรก ที่เจอเพื่อสะละไสดหรือไม่จำเป็นต้องประທံงด้วยการ

สถาบันจะขึ้นคานทองตั้งแต่เดี๋ยวนี้เพียงเพราะคุณยังไม่เจอคู่ที่
เหมาะสม”

การที่ผู้เขียนตั้งคำถามว่า “เรื่องผู้ชายกำลังทำให้คุณไม่เป็นตัวของตัวเองอยู่ใช่ไหม? ผู้เขียน
สันนิษฐานว่า ในความเป็นจริงผู้อ่านเป็นเช่นนั้น กล่าวคือ ไม่เป็นตัวของตัวเองเพราะเรื่องผู้ชาย
ผู้อ่านกลุ่มนี้กำลังมีความกังวลในเรื่องผู้ชายอย่างมาก ดังนั้นผู้เขียนจึงได้นำเสนอวิธีแก้ไขให้ว่า

“วิธีแก้ไขด่วนคือให้คุณลองทำความเข้าใจกับกิจกรรมโปรดของผู้ชาย
ให้มากขึ้น เช่น อาจจะไปดูถ่ายทอดการแข่งขันฟุตบอล หรือถามเรื่อง
กีฬาที่ผู้ชายสนใจจากคุณพ่อ พี่ชาย”

อีกทั้งยังแสดงความมั่นใจว่าวิธีที่ผู้เขียนนำเสนอสามารถช่วยแก้ไขปัญหาให้ผู้อ่านได้เช่นเดียวกับ
ทุกกลุ่มคำตอบที่ผ่านมา

“ครั้งหน้าที่คุณมีโอกาสได้ทำความรู้จักคุ้นเคยกับหนุ่มๆ คุณจะได้อ่าน
เรื่องคุยยิ่งถ้าเป็นเรื่องคุยที่พวกเขาสนใจด้วยแล้ว รับรองว่าจะทำให้การ
สนทนาออกรสชาติแถมสร้างความประทับใจแบบสุดขีด ช่างเป็นกลวิธีที่
ฉลาดล้ำอะไรอย่างนี้”

(๔๑) อาหารและการกินบอกนิสัยได้หรือ (พลอยแกมเพชร พ.ศ. ๒๕๔๔ น.๒๒๓)

แบบทดสอบฉบับนี้มีเนื้อหาเกี่ยวกับบุคลิกภาพของผู้อ่านซึ่งจะสามารถสังเกตได้
จากความชอบในอาหารการกินประเภทต่างๆรวมทั้งวิถีกิน แบบทดสอบนี้จะให้ผู้อ่านตรวจสอบ
ว่าตนมีพฤติกรรมการกินอย่างไร และสิ่งเหล่านั้นบอกอะไรในตัวผู้อ่านได้บ้าง แบบทดสอบฉบับ
นี้จัดกลุ่มปฏิบัติการตอบสนองของผู้อ่านเป็น ๓ กลุ่ม ทุกกลุ่มจะถูกประเมินผลทางลบโดยสิ้นเชิง

กลุ่มแรก

“แต่ละวันในชีวิตของคุณผ่านไปอย่างวุ่นวายและเต็มไปด้วยเพื่อน
รสชาติอาหารของคุณแสดงให้เห็นสัญลักษณ์ของความเป็นคนสังคมจัด
เปิดเผยของคุณ...ผู้ไม่เคยกลัวอะไรมาแต่ไหนแต่ไร...คุณชอบใช้ชีวิต
แบบที่ตารางชีวิตไม่เคยว่างและชอบความเสี่ยง”

การที่ผู้อ่านมีชีวิตแบบวุ่นวายและชอบใช้ชีวิตแบบที่ตารางชีวิตไม่เคยว่างถือเป็น
พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ ผู้เขียนตั้งคำถามต่อว่า “เคยรู้สึกคล้ายเครียดมั๊ยคะ บางทีร่างกาย
ของเราก็ต้องการนะคะ” ผู้เขียนสันนิษฐานว่าพฤติกรรมเช่นนั้นทำให้เกิดความเครียด การตั้ง

คำถามเช่นนี้แสดงว่าผู้เขียนก็เชื่อว่าผู้อ่านน่าจะเกิดความเครียดและยังไม่น่าจะรู้สึกคลายเครียด และเพื่อแก้ปัญหาที่ผู้เขียนชี้หน้าว่า

“ดังนั้นเมื่อเกิดความตึงเครียด ให้ผ่อนคลายและหยุดพักจิบน้ำชาร้อนๆ (แบบไม่มีคาเฟอีน) ในอิริยาบถที่ไม่เร่งรีบสักวัน”

ปฏิกิริยาตอบสนองของกลุ่มที่ ๒ ผู้เขียนวิจารณ์ว่า

“คุณเป็นคนสมบูรณ์แบบที่สุดใช่ไหม คุณไม่เคยพอใจในผลงาน หรือในการแสดงออกของคุณ”

ถึงแม้ว่า “อาหารต่างๆที่คุณรับประทานแสดงให้เห็นความตั้งใจตั้งใจที่เด็ดเดี่ยวและซื่อสัตย์ในการทำงานหนักของคุณ คุณเป็นคนที่รู้ว่าตัวเองอยากได้อะไรและจะไม่ล้มเลิกจนกว่าจะได้สิ่งนั้น นักจิตวิทยาบอกว่ารสชาติอาหารบอกให้รู้ว่าคุณเป็นคนที่ขยันอดออมที่ไม่เคยยอมแพ้อะไรง่าย ๆ”

การที่ผู้อ่านเป็นคนตั้งใจตั้งใจทำงาน เด็ดเดี่ยวและซื่อสัตย์ เป็นคนที่ขยันอดออมและไม่เคยยอมแพ้อะไรง่าย ๆ น่าจะเป็นพฤติกรรมที่ดีเพราะสามารถนำไปสู่การประสบความสำเร็จในหน้าที่การงานได้ แต่ผู้อ่านเป็นคนที่ไม่เคยพอใจในผลงานของตัวเอง ทั้งๆที่ได้พยายามอย่างเต็มที่แล้ว การไม่พอใจทำให้เกิดปัญหาได้ ผู้เขียนจึงได้ชี้แนวทางแก้ไขให้ว่า

“แต่ถ้าเหนื่อยนักก็อย่าฝืน จงหยุดพักสักนิดเพื่อจะได้มีแรงสู้ต่อไปนะคะ”

ปฏิกิริยาตอบสนองของกลุ่มที่ ๓

“สมองของคุณสับสนวุ่นวาย เวลาส่วนใหญ่คุณยุ่งอยู่กับการคิดว่าคนอื่นคิดอย่างไรกับคุณ อาหารที่คุณรับประทานสะท้อนตัวตนของคุณว่าช่างเป็นพี่เป็นน้องที่อ่อนไหวเหลือเกิน...”

เป็นพฤติกรรมที่ถูกประเมินเป็นลบ การที่สมองสับสนวุ่นวาย คิดมากเกินไป ย่อมไม่ทำให้ผู้อ่านมีความสุข ดังนั้นผู้เขียนจึงชี้หน้าว่า

“ก่อนที่คุณจะระเบิดออกมา คราวหน้าลองหันไปพูดกับเพื่อนและคนในครอบครัวของคุณดูบ้างเมื่อคุณรู้สึกโกรธหรือไม่พอใจในคราวหน้าแล้วคุณจะรู้สึกดีขึ้นอย่างไม่เคยรู้สึกมาก่อน”

จากตัวอย่างการจัดกลุ่มคะแนนประเภท ค ทั้ง ๒ ตัวอย่างนี้จะเห็นได้ว่า กลุ่มคะแนนทุกกลุ่มจะแสดงให้เห็นว่าผู้อ่านมีพฤติกรรมหรือบุคลิกภาพไม่สมบูรณ์แบบโดยสิ้นเชิง

จากการวิเคราะห์การจัดกลุ่มคะแนนทั้ง ๓ ประเภท สามารถสรุปลักษณะที่แตกต่างกันได้ดังนี้ แบบทดสอบที่มีการจัดกลุ่มคะแนนประเภท ก “สมบูรณ์แบบ” ถือเป็นแบบทดสอบที่แสดงลักษณะของผู้อ่านที่มีพฤติกรรมหรือบุคลิกภาพที่สมบูรณ์แบบ (Ideal type) อย่างน้อย ๑ กลุ่ม ผู้อ่านในกลุ่มนี้ถือได้ว่ามีพฤติกรรมหรือบุคลิกภาพที่เหมาะสมสามารถถือเป็นแบบอย่างอันดีเลิศได้ ผู้เขียน(ผู้เขียนแบบทดสอบ)สันนิษฐานว่าผู้อ่านที่ถูกประเมินผลพฤติกรรมและบุคลิกภาพในทางลบจะไม่อ่านแต่เพียงคำวิจารณ์และคำแนะนำในการปรับปรุงแก้ไขในส่วนของกลุ่มของตนเท่านั้น แต่อาจจะอ่านคำตอบ คำวิจารณ์และคำแนะนำในกลุ่มอื่นโดยเฉพาะกลุ่มที่ได้รับการประเมินทางบวก ผู้อ่านก็จะได้ทราบว่าคุณสมบัติและบุคลิกภาพในอุดมคติ (Ideal type) มีลักษณะอย่างไร และจะทราบว่ายังมีสิ่งใดบ้างที่ควรทำและไม่ควรทำถ้าต้องการจะเปลี่ยนเป็นคนสมบูรณ์แบบ^๑

ส่วนแบบทดสอบที่มีการจัดกลุ่มคะแนนประเภท ข “ค่อนข้างสมบูรณ์แบบ” และ ประเภท ค “ไม่สมบูรณ์แบบ” ถือเป็นแบบทดสอบที่ไม่ได้แสดงลักษณะของผู้อ่านที่มีพฤติกรรมหรือบุคลิกภาพที่สมบูรณ์แบบ (Ideal type) เลย แบบทดสอบที่มีการจัดกลุ่มคะแนนประเภท ข ถือเป็นแบบทดสอบที่แสดงลักษณะของผู้อ่านที่ค่อนข้างสมบูรณ์แบบ กล่าวคือแบบทดสอบประเภทนี้ไม่มีกลุ่มคะแนนใดที่แสดงลักษณะของผู้อ่านที่สมบูรณ์แบบ แต่มีกลุ่มหนึ่งที่ผู้อ่านจะได้รับการประเมินพฤติกรรมและบุคลิกภาพทางบวกแต่พฤติกรรมและบุคลิกภาพของผู้อ่านในกลุ่มดังกล่าวนี้อาจก่อให้เกิดปัญหาบางอย่างกับตัวผู้อ่านได้ จึงจำเป็นต้องให้คำแนะนำในการปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้ผู้อ่านไปสู่ภาวะที่สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ส่วนแบบทดสอบที่มีการจัดกลุ่มคะแนนประเภท ค ถือเป็นแบบทดสอบประเภทไม่สมบูรณ์แบบ เพราะกลุ่มคะแนนทุกกลุ่มจะแสดงลักษณะของผู้อ่านที่ไม่สมบูรณ์แบบโดยสิ้นเชิงกล่าวคือ ผู้อ่านมีพฤติกรรมและบุคลิกภาพที่ยังไม่เหมาะสม หรือมีพฤติกรรมหรือ

^๑ คาร์ล กุสตาฟ จุง (Carl Gustav Jung อ้างใน กนิษฐา พังวร, ๒๕๔๓: ๒๓) นักทฤษฎีจิตวิเคราะห์ชาวยุโรป ได้ให้ความเห็นว่ามนุษย์ทุกคนกำลังเดินทางอยู่ในกระแสวิวัฒนาการเพื่อการพัฒนาบุคลิกภาพของตนให้สูงส่ง เหมาะสม และมั่นคงยิ่งขึ้น โดยลักษณะเช่นนี้ทำให้ลักษณะของบุคคลเท่านั้นไม่ แต่เป็นลักษณะร่วมของมนุษยชาติซึ่งแสดงออกในวิวัฒนาการของอารยธรรม แต่ละบุคคลย่อมมุ่งพัฒนาบุคลิกภาพของตนไปสู่ภาวะความเป็นคนโดยสมบูรณ์ (Self Actualized Person)

บุคลิกภาพที่เป็นปัญหา ดังนั้นแบบทดสอบจึงจำเป็นต้องนำเสนอคำแนะนำอันเป็นประโยชน์เพื่อนำไปสู่การแก้ไขปรับปรุงพฤติกรรมและบุคลิกภาพให้ดีขึ้น

ตาราง ๘ แสดงจำนวนแบบทดสอบตามประเภทของการจัดกลุ่มคะแนน

นิตยสาร	จำนวนแบบทดสอบ			รวม
	ประเภท ก	ประเภท ข	ประเภท ค	
พลอยแกมเพชร	๗	๓	๒	๑๒
เรื่องผู้หญิง	๗	๔	๑	๑๒
ไอซ์	๑๑	๑	-	๑๒
เธอกับฉัน	๑๒	-	-	๑๒
เดอะบอย	๑๒	-	-	๑๒
แฮมเบอร์เกอร์	๑๒	-	-	๑๒
รวม	๖๑	๘	๓	๗๒

จากการจำแนกจำนวนแบบทดสอบตามประเภทของการจัดกลุ่มคะแนนในตาราง ๘ พบว่า แบบทดสอบที่มีการจัดกลุ่มคะแนนประเภท ก “สมบุรณ์แบบ” ปรากฏเป็นจำนวนมากที่สุดในจำนวนปริจเฉทแบบทดสอบที่นำมาศึกษาในงานวิจัยนี้ แบบทดสอบที่มีการจัดกลุ่มคะแนนประเภท ก พบมากที่สุดถึง ๖๑ ปริจเฉท แบบทดสอบที่มีการจัดกลุ่มคะแนนประเภทที่พบรองลงมากคือ แบบทดสอบที่มีการจัดกลุ่มคะแนนประเภท ข “ค่อนข้างสมบุรณ์แบบ” พบทั้งสิ้น ๘ ปริจเฉท และแบบทดสอบที่มีการจัดกลุ่มคะแนนประเภท ค “ไม่สมบุรณ์แบบ” พบเพียง ๓ ปริจเฉท

ผู้วิจัยเห็นว่าการที่แบบทดสอบมีการจัดกลุ่มคะแนนประเภท ก มากที่สุด แสดงว่าผู้เขียนต้องการแสดงแบบอย่างในการดำเนินชีวิตที่ดีให้กับผู้อ่าน การประเมินพฤติกรรมบางอย่างทางบวกอาจจะส่งผลให้ผู้อ่านอยากเลียนแบบพฤติกรรมต่างๆเหล่านั้น ซึ่งสอดคล้องกับประเด็นที่ อูปรมัย (๒๕๒๘ อ้างถึงใน พจนีย์ พจนะลาวัฒน์, ๒๕๔๔) กล่าวว่า ถ้าผลของพฤติกรรมที่ตัวแบบได้รับทำให้ผู้เลียนแบบเกิดความพอใจ ผู้เลียนแบบก็จะเลียนแบบพฤติกรรมของตัวแบบนั้น ซึ่งในที่นี้ถ้าผู้อ่านได้ทราบว่าพฤติกรรมแบบใดได้รับการประเมินทางบวก ผู้อ่านก็อาจจะอยากเลียนแบบพฤติกรรมนั้น

นอกจากนี้ก็จะสังเกตได้ว่า นิตยสารเธอกับฉัน เดอะบอย และแฮมเบอร์เกอร์ พบว่ามีแบบทดสอบที่มีการจัดกลุ่มคะแนนประเภท ก เท่านั้น ไม่พบประเภทอื่นเลย รวมทั้งนิตยสารไอซ์ พบแบบทดสอบที่มีการจัดกลุ่มคะแนนประเภทอื่น (ประเภท ข) เพียง ๑ ปริจเฉทเท่านั้น นอกนั้นเป็นแบบทดสอบที่มีการจัดกลุ่มคะแนนประเภท ก เช่นกัน ผู้วิจัยสันนิษฐานว่าเป็นเพราะนิตยสารดังกล่าวถือเป็นนิตยสารของวัยรุ่น^๑ ดังนั้นแบบทดสอบที่ปรากฏในนิตยสารเหล่านี้ต้องการตอบสนองของความต้องการพื้นฐานของวัยรุ่น^๒ โดยการนำเสนอภาพของบุคคลที่มีพฤติกรรมและบุคลิกภาพที่เหมาะสม (Ideal type) เพื่อให้เป็นแบบอย่างที่ดีแก่วัยรุ่น^๓

จากข้อสันนิษฐานนี้ไม่ได้หมายความว่า เราจะพบแบบทดสอบที่มีการจัดกลุ่มคะแนนประเภท ก ในนิตยสารสำหรับวัยรุ่นเท่านั้น จากข้อมูลแบบทดสอบในนิตยสารไทยที่นำมาวิจัย ยังพบว่าแบบทดสอบที่มีการจัดกลุ่มคะแนนประเภท ก ปรากฏเป็นจำนวนมากที่สุดในนิตยสารประเภทอื่น กล่าวคือ ปรากฏเป็นจำนวนมากที่สุดในนิตยสารผู้หญิง แต่อย่างไรก็ตามก็ยังพบแบบทดสอบที่มีการจัดกลุ่มคะแนนประเภทอื่นด้วยถึงแม้ว่าจะปรากฏเป็นจำนวนน้อยกว่าก็ตาม ผู้วิจัยสันนิษฐานว่าเป็นเพราะกลุ่มผู้อ่านของนิตยสารผู้หญิงมีวุฒิภาวะในการรับรู้และเข้าใจเรื่องราวต่างๆ ได้มากกว่ากลุ่มผู้อ่านของนิตยสารวัยรุ่น ดังนั้นจึงสามารถที่จะนำเสนอแบบทดสอบที่มีการจัดกลุ่มคะแนนหลากหลายประเภทได้

โครงสร้างและหน้าที่ของปริจเฉทแบบทดสอบสามารถสรุปได้ดังตาราง ๙

สถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

^๑ นิตยสารเหล่านี้จัดอยู่ในประเภทนิตยสารบันเทิงและแฟชั่นซึ่งเป็นนิตยสารที่ได้รับความนิยมในหมู่วัยรุ่น

^๒ Garcia (1988:150 อ้างถึงใน Ostermann & Keller-Cohen, 1998:532) กล่าวว่านิตยสารวัยรุ่นจะให้กระบวนการขัดเกลาทางสังคม (a socialization of social values) ความคาดหวัง (expectation) รูปแบบ (patterns) และเป้าหมายในอนาคต (future goals)

^๓ ผู้อ่านที่เป็นวัยรุ่นมักจะเปลี่ยนความคิดหรือจิตใจเร็วเกินไป ดังนั้นจึงจำเป็นต้องได้รับคำแนะนำ (Ostermann & Keller-Cohen, 1998)

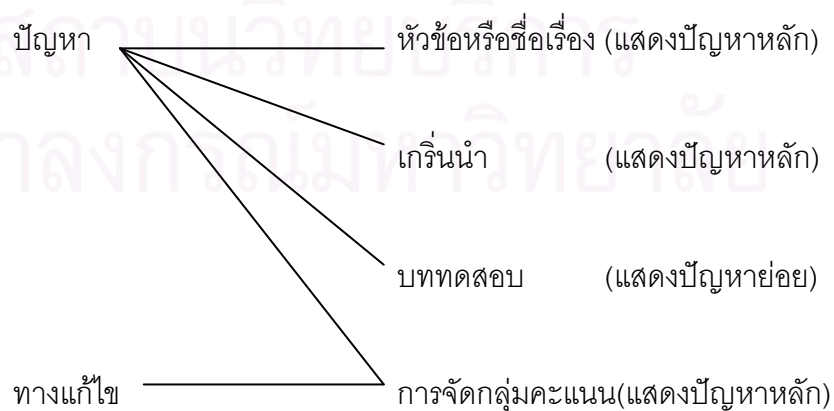
ตาราง ๙ โครงสร้างและหน้าที่ของปริศนารูปแบบทดสอบ

องค์ประกอบ	หน้าที่
หัวข้อหรือชื่อเรื่อง	<ol style="list-style-type: none"> ๑. กำหนดสถานการณ์ที่เป็นปัญหา (ปัญหาหลัก) ให้กับผู้อ่าน ๒. เป็นสัญญาณแสดงให้ผู้อ่านทราบว่าด้านหรือแง่มุมไหนของสถานการณ์ที่ต้องการปฏิกิริยาตอบสนอง ๓. กระตุ้นความสนใจของผู้อ่านซึ่งจะนำไปสู่การลงมือทำแบบทดสอบ
เกริ่นนำ	<ol style="list-style-type: none"> ๑. ให้รายละเอียดของเหตุการณ์ซึ่งจะช่วยอธิบายขยายความหัวข้อหรือชื่อเรื่องซึ่งแสดงปัญหาหลักให้ชัดเจนยิ่งขึ้น ๒. บ่งชี้ความสำคัญของหัวข้อปัญหาของแบบทดสอบ ๓. บอกจุดมุ่งหมายของแบบทดสอบ ๔. ให้กติกากำหนดหรือวิธีการทดสอบ ๕. กระตุ้นให้ผู้อ่านเกิดความสงสัยในปัญหาหลัก ทำให้ผู้อ่านเกิดความอยากรู้และต้องการที่จะตอบสนองความอยากรู้นั้น
บททดสอบ	<ol style="list-style-type: none"> ๑. กำหนดปัญหา (ปัญหาย่อย) และให้ตัวเลือกที่เป็นปฏิกิริยาตอบสนองหรือคำตอบของปัญหาย่อย
การจัดกลุ่มคะแนน	<ol style="list-style-type: none"> ๑. นำผู้อ่านไปสู่ปฏิกิริยาตอบสนองของปัญหาหลักตามระดับคะแนนที่ได้หรือตามกติกากำหนดไว้ ๒. ประเมินผลปฏิกิริยาตอบสนองของปัญหาหลัก ๓. นำเสนอทางแก้ไขปัญหาให้กับผู้อ่านในกรณีที่ปฏิกิริยาตอบสนองของผู้อ่านไม่สามารถตอบสนองหรือแก้ปัญหาหลักได้

นอกจากนี้ จากการศึกษาโครงสร้างของปริศนารูปแบบทดสอบในนิตยสารไทย ยังแสดงให้เห็นอย่างชัดเจนว่า แบบทดสอบในนิตยสารไทยไม่ได้เป็นเพียงชุดคำถาม-ตอบ หรือเป็นเกมการเล่นที่สนุกสนานเท่านั้น แต่มีลักษณะของการกำหนดประเด็นปัญหาและให้ทางแก้ไขปัญหา โดยแบบทดสอบในงานวิจัยนี้มีหน้าที่หลักในการกำหนดประเด็นปัญหาที่เกี่ยวกับพฤติกรรมและบุคลิกภาพของผู้อ่าน ซึ่งกระบวนการกำหนดประเด็นปัญหาของแบบทดสอบไม่ได้เจาะจงเพียงองค์ประกอบใดองค์ประกอบหนึ่งของแบบทดสอบเท่านั้นแต่ครอบคลุมทั้งปริศนารูปแบบ โดยเริ่มตั้งแต่องค์ประกอบส่วนหัวข้อ กำหนดสถานการณ์ซึ่งเป็นสถานการณ์ที่เป็นปัญหา (ปัญหาหลัก) ในองค์ประกอบส่วนเกริ่นนำ จะกระตุ้นให้ผู้อ่านเกิดความสงสัยในปัญหาหลัก ซึ่งในความจริงผู้อ่านอาจไม่เคยสงสัยหรือตระหนักถึงปัญหาดังกล่าวมาก่อนเลย แต่องค์ประกอบส่วนนี้จะกำหนดสถานการณ์ที่เป็นปัญหาอย่างไม่สิ้นสุดเพื่อให้ผู้อ่านเกิดความสงสัยในพฤติกรรมของตน ในองค์ประกอบส่วนบททดสอบ จะกำหนดปัญหาย่อยให้กับผู้อ่าน ผู้อ่านจะถูกกระตุ้นให้คิดว่าผู้อ่านจะทำอะไร ทำอย่างไร หรือมีปฏิกิริยาตอบสนองอย่างไรในแต่ละปัญหาย่อยที่ให้มา องค์ประกอบส่วนสุดท้ายคือส่วนการจัดกลุ่ม ผู้อ่านจะได้ทราบว่าปฏิกิริยาตอบสนองของตนเองสามารถตอบสนองหรือแก้ไขปัญหาลึกที่แบบทดสอบกำหนดให้ได้หรือไม่ ในองค์ประกอบส่วนนี้จะมีการประเมินผลปฏิกิริยาตอบสนองของผู้อ่านเพื่อให้ทราบว่าผู้อ่านมีบุคลิกภาพหรือพฤติกรรมเช่นไร เหมาะสมหรือไม่ ถ้ายังไม่เหมาะสมแสดงว่ายังมีปัญหาอยู่ ผู้เขียนก็จะนำเสนอทางแก้ไขปัญหาซึ่งก็คือวิธีแก้ไขปรับปรุงพฤติกรรมหรือบุคลิกภาพให้เหมาะสมยิ่งขึ้น ซึ่งสามารถสรุปได้ดังแผนภูมิ ๖

กระบวนการปัญหา-ทางแก้ไข

โครงสร้างของแบบทดสอบ

แผนภูมิ ๖ แสดงกระบวนการกำหนดประเด็นปัญหาของแบบทดสอบ

เมื่อพิจารณาโครงสร้างของปริเฉทแบบทดสอบ พบว่าสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของแบบทดสอบ กล่าวคือ แบบทดสอบได้นำเสนอโครงสร้างที่มีลักษณะของการกำหนดประเด็นปัญหา และเมื่อผู้อ่านตอบคำถามหรือแก้ปัญหานั้นได้ ผู้อ่านก็จะได้ *รู้ รู้จัก เข้าใจ แน่ใจ* หรือ *มองเห็น* ในปัญหานั้น ซึ่งผู้อ่านจะไม่เพียงรู้หรือเข้าใจในปัญหาเท่านั้นแต่ยังจะได้ทราบคำแนะนำหรือวิธีการแก้ไขปัญหาเหล่านั้นด้วย (ในที่นี่คือวิธีแก้ไขปรับปรุงบุคลิกภาพหรือพฤติกรรมให้เหมาะสมยิ่งขึ้น)

จากที่กล่าวในตอนท้ายของบทที่ ๒ แล้วว่า แบบทดสอบมีอิทธิพลต่อผู้อ่านบางกลุ่ม กล่าวคือ แบบทดสอบจะชี้นำพฤติกรรมหรือบุคลิกภาพที่เหมาะสมให้กับผู้อ่าน และการจะทำให้บรรลุหน้าที่ดังกล่าวจำเป็นต้องอาศัยเครื่องมือที่สำคัญคือภาษา ดังนั้นในบทต่อไป ผู้วิจัยจะขอแนะนำเสนอผลการวิเคราะห์กลวิธีทางภาษาในการชี้นำผู้อ่าน

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ ๔

กลวิธีทางภาษาในการชี้้นำผู้อ่านในปริเฉทแบบทดสอบในนิตยสารไทย

จากการพิจารณาโครงสร้างของปริเฉทแบบทดสอบในนิตยสารไทยนั้นพบว่าแบบทดสอบมีลักษณะของการกำหนดประเด็นปัญหาและให้ทางแก้ไขปัญหา โดยแบบทดสอบจะสร้างสถานการณ์ที่แสดงปัญหาที่เกี่ยวกับพฤติกรรมบางอย่างของผู้อ่าน นำผู้อ่านไปสู่ความสงสัยในพฤติกรรมของตน และกระตุ้นให้ผู้อ่านเกิดความปรารถนาที่จะปรับปรุงหรือเปลี่ยนแปลงตนเองเพื่อให้มีพฤติกรรมหรือนุคลิกภาพที่เหมาะสมยิ่งขึ้น ในบทนี้ผู้วิจัยจะได้ศึกษากลวิธีทางภาษาที่ผู้เขียนใช้ในการชี้นำพฤติกรรมหรือนุคลิกภาพที่เหมาะสมให้กับผู้อ่าน โดยจะศึกษาว่าผู้เขียนใช้กลวิธีทางภาษาใดบ้างและแต่ละกลวิธีมีลักษณะอย่างไร และก่อนที่ผู้วิจัยจะพิจารณากลวิธีทางภาษาในการชี้นำผู้อ่านที่ปรากฏในปริเฉทแบบทดสอบในนิตยสารไทย ผู้วิจัยจะกล่าวถึงขั้นตอนการวิเคราะห์กลวิธีทางภาษาในการชี้นำผู้อ่านเป็นอันดับแรก

๔.๑ ขั้นตอนการวิเคราะห์

ในการวิเคราะห์กลวิธีทางภาษาในการชี้นำผู้อ่าน ผู้วิจัยจะเริ่มจากนำข้อมูลแบบทดสอบในองค์ประกอบการจัดกลุ่มคะแนน มาจำแนกเป็นถ้อยคำต่างๆโดยอาศัยการเว้นวรรคของผู้เขียน และเนื้อความเป็นเกณฑ์ในการจำแนก

เมื่อผู้วิจัยแบ่งข้อมูลในองค์ประกอบส่วนการจัดกลุ่มคะแนนทั้งหมดเป็นถ้อยคำต่างๆแล้ว ผู้วิจัยจะพิจารณาว่าถ้อยคำใดบ้างที่ถือเป็นการชี้นำหรือแนะนำ (The act of advice) โดยใช้เงื่อนไขวัจนกรรมที่ เซอร์ล (Searle, 1969) เสนอไว้ และพิจารณาบริบทเป็นสำคัญ

ถ้อยคำในแบบทดสอบที่มีเจตนาชี้นำหรือแนะนำผู้อ่านจะต้องเป็นไปตามเงื่อนไขวัจนกรรมการชี้นำ ดังนี้

๑. เงื่อนไขเนื้อความ : เป็นการกระทำในอนาคตของผู้ฟัง
๒. เงื่อนไขเบื้องต้น : ๑. ผู้ฟังมีเหตุผลที่จะเชื่อได้ว่าการกระทำนั้นจะเป็นประโยชน์ต่อผู้ฟัง

๒. ไม่มีอะไรแสดงอย่างชัดเจนต่อทั้งผู้พูดและผู้ฟังว่าผู้ฟัง
กระทำสิ่งนั้นเองอยู่เป็นปกติ
๓. เงื่อนไขความจริงใจ : ผู้พูดเชื่อว่าการกระทำนั้นจะเป็นประโยชน์ต่อผู้ฟัง
๔. เงื่อนไขจำเป็น : เป็นความพยายามที่จะเสนอการกระทำนั้นให้ผู้ฟังสนใจ

เมื่อผู้วิจัยได้ถ้อยคำที่แสดงวัจนกรรมขึ้นนำทั้งหมดแล้ว ผู้วิจัยจะนำถ้อยคำเหล่านั้นมา
วิเคราะห์ว่าถ้อยคำนั้นๆแสดงกลวิธีใดในการขึ้นนำผู้อ่านโดยจะพิจารณาจากรูปภาษาและเนื้อความ
ของถ้อยคำนั้นๆพร้อมทั้งอาศัยแนวคิดด้านวัจนปฏิบัติศาสตร์เป็นเกณฑ์ อีกทั้งผู้วิจัยจะนับ
ความถี่ในการปรากฏของแต่ละกลวิธีและนำเสนอแสดงผลเป็นร้อยละเพื่อให้เห็นแนวโน้มในการใช้
กลวิธีต่างๆได้ชัดเจนยิ่งขึ้น

๔.๒ กลวิธีทางภาษาในการขึ้นนำผู้อ่านในปริจเฉทแบบทดสอบในนิตยสารไทย

กลวิธีทางภาษาในการขึ้นนำผู้อ่านในงานวิจัยนี้ หมายถึง วิธีการที่ผู้เขียนเลือกกรุปภาษา
แบบต่างๆมาใช้เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ในการขึ้นนำ

จากการวิเคราะห์ถ้อยคำที่แสดงวัจนกรรมขึ้นนำทั้งหมด ผู้วิจัยพบว่ากลวิธีทางภาษาใน
การขึ้นนำผู้อ่านในปริจเฉทแบบทดสอบในนิตยสารไทย สามารถแบ่งได้เป็น ๒ ประเภทคือ กลวิธี
การขึ้นนำ และ กลวิธีเสริมการขึ้นนำ โดยผู้วิจัยได้พิจารณารูปภาษาและความหมายพร้อมทั้ง
อาศัยแนวคิดด้านวัจนปฏิบัติศาสตร์ในการจำแนกกลวิธีทั้ง ๒ ประเภท กล่าวคือ กลวิธีการขึ้นนำ
หมายถึง วิธีการเลือกกรุปภาษาแบบต่างๆมาใช้เพื่อบอกให้ผู้อ่านกระทำบางสิ่งบางอย่างอย่าง
ตรงไปตรงมา ส่วนกลวิธีเสริมการขึ้นนำ หมายถึง วิธีการเลือกใช้รูปภาษาในลักษณะต่างๆเพื่อ
เสริมหรือช่วยให้บรรลุวัตถุประสงค์ในการขึ้นนำ ได้แก่ การโน้มน้ำหนัก เป็นต้น

ในงานวิจัยนี้ผู้วิจัยพบกลวิธีการขึ้นนำ ๓ กลวิธี และกลวิธีเสริมการขึ้นนำ ๒ กลวิธี
ดังต่อไปนี้

กลวิธีการขึ้นนำ ๓ กลวิธี ได้แก่

๑. การใช้รูปประโยคคำสั่ง

๒. การใช้คำแสดงเจตนาในการชี้้นำ
๓. การใช้คำกริยา "เตือน"

กลวิธีเสริมการชี้้นำ ๒ กลวิธี ได้แก่

๑. กลวิธีโน้มน้าวใจ มีกลวิธีย่อย ๖ กลวิธี ได้แก่

- ๑.๑ การให้เหตุผล
- ๑.๒ การนำเสนอผลทางบวกหรือทางลบ
- ๑.๓ การใช้คำถามเพื่อวาทศิลป์
- ๑.๔ การยกตัวอย่าง
- ๑.๕ การใช้ถ้อยคำนัยแฝง
- ๑.๖ การใช้อุปลักษณ์

๒. กลวิธีความสุภาพ มีกลวิธีย่อย ๔ กลวิธี ได้แก่

- ๒.๑ การใช้ถ้อยคำที่มีความหมายด้านบวก
- ๒.๒ การทำให้มั่นใจ
- ๒.๓ การทำให้ผู้ฟังรู้สึกดี
- ๒.๔ การให้ทางเลือก

กลวิธีทางภาษาในการชี้นำทั้งสองประเภทมีรายละเอียดดังนี้

๔.๒.๑ กลวิธีการชี้นำ

กลวิธีการชี้นำ หมายถึง วิธีการเลือกรูปภาษาแบบต่างๆมาใช้เพื่อบอกให้ผู้อ่านกระทำบางสิ่งบางอย่างตรงไปตรงมา กลวิธีการชี้นำประกอบด้วยกลวิธี ๓ กลวิธีดังต่อไปนี้

๔.๒.๑.๑ การใช้รูปประโยคคำสั่ง

กลวิธีการใช้รูปประโยคคำสั่งเป็นกลวิธีทางภาษาในการชี้นำผู้อ่านที่พบมากที่สุดในงานวิจัยนี้ กลวิธีนี้จะใช้รูปประโยคคำสั่งซึ่งสื่อเจตนาตรงให้ปฏิบัติตาม ประโยคคำสั่งที่

ใช้มักจะขึ้นต้นด้วยคำกริยาที่ต้องการให้ปฏิบัติตามโดยอาจจะละประธานไว้ในฐานที่เข้าใจว่า หมายถึงผู้อ่าน ดังตัวอย่าง

- (๑) ห้องนอนก็มีเอาไว้นอน เวล่ำเวลาก่อนเข้านอนก็มีตั้งมากมาย ออกไปเที่ยวกับเพื่อนๆสนุกกว่า แต่ช่วงนี้ต้องเกาะติดเพื่อนไว้เพราะใกล้สอบแล้ว (อีกแล้ว) เพราะงั้นห้องนอนของคุณเลยเลอะเทอะ! สมกับเอาไว้ซุกหัวนอนจริงๆ จัดระเบียบให้กับตัวคุณเองซะตั้งแต่วันนี้ ก่อนที่จะขาดระเบียบลามไปถึง อย่างอื่น (เดอะบอย ธ.ค. ๒๕๔๔ น.๒๐๐)

ตัวอย่าง (๑) ผู้เขียนวิจารณ์ผู้อ่านว่าเป็น “สาวไร้ระเบียบ” เพราะผู้อ่านปล่อยให้ห้องนอนของตัวเองเลอะเทอะ ซึ่งพฤติกรรมเช่นนี้ไม่ใช่พฤติกรรมที่พึงปรารถนาในความคิดของผู้เขียน ดังนั้นผู้เขียนจึงชี้แนะให้ผู้อ่าน “จัดระเบียบให้กับตัวเอง” ซึ่งในที่นี้คือ จัดห้องนอนให้เป็นระเบียบเรียบร้อยและยังหมายรวมถึงการทำตนให้เป็นคนมีระเบียบ เพราะเพียงแค່ห้องนอนซึ่งถือเป็นสถานที่ส่วนตัวถ้ายังไม่สามารถจัดการดูแลให้เรียบร้อยได้ก็อาจจะส่งผลให้เรื่องอื่นๆพลอยขาดระเบียบตามไปด้วย

- (๒) คุณเป็นคนใจแคบไปนิด เปิดใจให้กว้างขึ้นอีกหน่อยนะคะ แล้วคนรอบข้างจะชื่นชมคุณขึ้นอีกเยอะ (เธอกับฉัน มี.ค. ๒๕๔๕ น.๔๓๘)

ตัวอย่าง (๒) ผู้เขียนวิจารณ์ว่าผู้อ่านเป็นคนใจแคบ การเป็นคนใจแคบอาจก่อให้เกิดปัญหากับผู้อ่านได้เช่นอาจจะไม่มีใครชอบ ผู้เขียนจึงชี้แนะให้ผู้อ่าน “เปิดใจให้กว้างขึ้น” ซึ่งถ้าผู้อ่านทำตามคำแนะนำนี้ได้ ผู้อ่านจะได้รับผลตอบแทนที่ดีคือ คนรอบข้างจะชื่นชมผู้อ่านมากขึ้น

- (๓) คุณเป็นเจ้าของเลอโฉม เยื้องย่างไปทางไหนต้องเร็ดไว้ก่อน 'เด็จแม่ทรงสอนไว้ เดินสูงแบบนี้ระวังไถ้นิด สักวันอาจต้องเปลี่ยเท้าเปล่าเดิน แค่เต็อนนิด สะกิดหน่อยก็เท่านั้นเอง ประเด็ยวคนอื่นเขาจะหมั่นใส่เอา (เดอะบอย เม.ษ. ๒๕๔๕ น.๒๐๔)

- (๔) ขยับเนื้อขยับตัวบ้างก็ดีนะ นั่งอยู่กับที่นานๆ ระวังนะคะเพื่อนฝูงจะหายหมด ถึงคุณจะคิดว่าคุณอยู่คนเดียวได้อย่างสบายๆก็เถอะ แต่การออกสังคัมบ้างก็ช่วยให้คุณไม่ต้องจมอยู่กับตัวเองนานๆ เปลี่ยนหน้าตาเพื่อนของคุณจากตัวหนังสือ

หรือเสียงเพลง เป็นหน้าต่างของเพื่อนคุณบ้าง ช่วยให้คุณมีชีวิตชีวาขึ้นค่ะ

(แอมเบอร์เกอร์ ก.ย. ๒๕๔๖ น.๒๖)

ตัวอย่าง (๓) และ (๔) ผู้เขียนชี้ให้ผู้อ่านระมัดระวังและเอาใจใส่โดยไม่ประมาทกับการกระทำนั้น

- (๕) เป็นเรื่องธรรมดาที่ต้องซังน้ำหนักข้อดีกับข้อด้อยเพื่อระวังไม่ให้ตาซังเฉียงไปข้างใดข้างหนึ่ง จำไว้ว่าคุณสามารถควบคุมสถานการณ์ได้ดีกว่าที่ตัวเองคิด คุณจะมองเห็นด้านที่สว่างกว่า เพียงแต่ต้องสนใจตรงจุดนั้นมากกว่าเงา “ความสุขขึ้นอยู่กับมุมมองเรื่องต่างๆของคุณเอง” (พลอยแกมเพชร พ.ย. ๒๕๔๕ น.๒๕๙)

ตัวอย่าง (๕) ผู้เขียนชี้ให้ผู้อ่านจดจำหรือระลึกไว้เสมอว่าผู้อ่านมีความสามารถที่จะควบคุมสถานการณ์ได้ แต่ผู้อ่านจะต้องมุ่งให้ความสนใจไปที่ตัวปัญหาจริงๆ

- (๖) คุณเป็นคนที่มีความคิดเจ๋งๆเกิดขึ้นเสมอจนอดเข้าข้างตัวเองไม่ได้ว่า “ฉันอาจจะเป็นครีเอทีฟตัวจริงนะนี่” แต่ก็มีบางครั้งที่คุณเกิดสมองตื้อตันคิดอะไรไม่ออก ทำให้ความมั่นใจตรงนั้นลดน้อยลงไป จงเอาชนะความกดดันนั้นก่อน แล้วคุณจะก้าวไปในทิศทางที่ถูกต้อง... (พลอยแกมเพชร พ.ค. ๒๕๔๔ น.๒๒๔)

ตัวอย่าง (๖) ผู้เขียนใช้คำช่วยกริยาบอกความบังคับ “จง” เพื่อชี้แนวทางแก้ปัญหา “แต่ก็มีบางครั้งที่คุณเกิดสมองตื้อตันคิดอะไรไม่ออก ทำให้ความมั่นใจตรงนั้นลดน้อยลงไป” ว่าผู้อ่านจะต้องเอาชนะความกดดันให้ได้ แล้วผู้อ่านก็จะประสบความสำเร็จ

- (๗) คุณจะต้องหาใครสักคนที่มาคอยรับฟังปัญหาของคุณ เพื่อช่วยผ่อนคลายความรู้สึกให้เย็นลง (แอมเบอร์เกอร์ พ.ย. ๒๕๔๖ น.๓๑)

ตัวอย่าง (๗) การที่ผู้เขียนใช้คำช่วยหน้ากริยา “ต้อง”^๑ ในการชี้แนะจะช่วยให้ผู้อ่านเห็นว่าสิ่งที่ผู้เขียนชี้แนะเป็นสิ่งที่ผู้อ่านจำเป็นต้องกระทำ ซึ่งจะช่วยให้ผู้อ่านเกิดความมั่นใจที่จะทำตามคำแนะนำนั้นๆ

^๑ การใช้คำช่วยหน้ากริยา “ต้อง” ในแบบทดสอบจะแสดงอรรถาณูเคราะห์ประเภทบอกการชี้แนะ แสดงความหมาย “จำเป็นต้องกระทำ” (ไพทยา มีสัตย์, ๒๕๔๐)

นอกจากนี้ ยังปรากฏการใช้คำแสดงการปฏิเสธ “อย่า” และคำกริยา “ห้าม” เพื่อแสดงการชี้แนะไม่ให้เกิดบางสิ่งบางอย่าง หรือให้เว้นการกระทำบางอย่าง เพราะผู้เขียนเชื่อว่าถ้าผู้อ่านยังคงกระทำการดังกล่าวต่อไป อาจก่อให้เกิดผลร้ายแก่ตัวผู้อ่าน ดังนั้นผู้เขียนจึงชี้แนะผู้อ่านไม่ให้เกิดการดังกล่าวเพื่อประโยชน์ต่อตัวผู้อ่านเอง ดังตัวอย่าง

- (๘) เขาเป็นคนอ่อนโยนใจดีพูดน้อยไปนิด แต่มีข้อดีเยอะ ใจกว้าง ให้อภัย คุณเขา แต่ใจตัวขนาดไหนเขาก็จะขี้มและไม่นึกโกรธคุณหรอก ใจดีขนาดนี้ อย่าปล่อย ให้หลุดมือไปนะ พ่อพระดีๆนี่เอง (เอกภพฉิน ต.ค.๒๕๔๕ ฉ.๔๕๒)

ตัวอย่าง (๘) ผู้เขียนวิจารณ์ผู้ชายประเภทนี้ว่าเป็นคนอ่อนโยน ใจดี ใจกว้าง และให้อภัย ซึ่งในความคิดของผู้เขียนคุณสมบัติของผู้ชายเหล่านี้ถือเป็นคุณสมบัติที่ผู้หญิงปรารถนา ดังนั้นผู้เขียนจึงชี้แนะผู้อ่านซึ่งเป็นผู้หญิงว่าถ้ามีคนรักเป็นผู้ชายประเภทนี้ก็ “อย่าปล่อยให้หลุดมือไป” เพราะผู้ชายประเภทนี้ดีจนเปรียบเป็นพ่อพระของผู้อ่านได้

- (๙) ถึงแม้คุณจะมาจากรอบครัวที่ทำให้บ้าได้ แต่อย่าพยายามตอกย้ำกับเรื่องเก่า ให้กลายเป็นการทำร้ายจิตใจตัวเองเลย ทางที่ดีคุณควรลืมอดีตที่ผ่านมาไปแล้วถ้าเป็นไปได้น่าจะหันหน้าเข้าคุยกันอย่างใจเย็นเพื่อปรับความเข้าใจ ลบล้างบาดแผลในอดีตที่ผ่านมาเพราะคุณเองย่อมรู้ว่า ถึงยังไงก็ลึกลงไปในใจแล้วพวกคุณก็เป็นครอบครัวที่มีความรักต่อกัน (เรื่องผู้หญิง ต.ค. ๒๕๔๕ ฉ.๖๕)

ตัวอย่าง (๙) ผู้เขียนชี้แนะผู้อ่านไม่ให้ตอกย้ำกับเรื่องเก่าๆ เพราะการกระทำเช่นนั้นเป็นการทำร้ายจิตใจของผู้อ่านเองซึ่งไม่เป็นผลดี และผู้เขียนยังชี้แนะอีกว่าทางที่ดีผู้อ่านควรลืมอดีตและปรับความเข้าใจกับคนในครอบครัวใหม่ เพื่อขจัดความขัดแย้งในอดีตที่ผ่านมา

- (๑๐) การเป็นคนช่างสังเกต ระมัดระวังตัว รู้จักพิจารณาทำให้ยากที่คุณจะโดนใครต่อใครหลอก แต่อย่าชะล่าใจเชียวละ เพราะสมัยนี้คนเรารู้หน้าใช้ว่าจะรู้ใจ ระวังให้ดีเถอะ ยิ่งคนที่อยู่ใกล้ตัวคุณที่สุดแหละมันใจแล้วเหอว่าคุณเชื่อใจเค้าได้แค่ไหน (ไอซ์ : your mind พ.ย. ๒๕๔๔ ฉ.๒๗)

ตัวอย่าง (๑๐) ผู้เขียนชี้แนะผู้อ่านไม่ให้ชะล่าใจว่าตัวเองเป็นคนรอบคอบ ระมัดระวัง โดยให้เหตุผลว่า “เพราะสมัยนี้คนเรารู้หน้าใช้ว่าจะรู้ใจ “ อีกทั้งผู้เขียนยังชี้แนะเน้นย้ำให้ผู้อ่านระวังและใส่ใจกับสิ่งที่ผู้เขียนชี้แนะให้มากๆด้วย

- (๑๑) ตกลงมีนี้ก็พอจะรู้แล้วนะคะว่าตัวเองมีพรสวรรค์อะไรซุกซ่อนอยู่ อย่าลืมดึงพลังนั้นออกมาใช้ให้ชีวิตคุณประสบความสำเร็จนะคะ

(พลอยแกมเพชร ส.ค. ๒๕๔๔ ฉ.๒๒๙)

ตัวอย่าง (๑๑) ผู้เขียนชี้นำผู้อ่านไม่ให้ลืมที่จะดึงพลังที่มีอยู่มาใช้เพื่อให้ประสบความสำเร็จในชีวิต

- (๑๒) เขาเป็นหนุ่มสำอางสนใจแฟชั่น ชอบแต่งตัว ชอบเครื่องประดับ ชอบดูหนังฟังเพลง เป็นหนุ่มที่มีรสนิยมสูง ชอบกินบรรยากาศคลาสสิกใช้ได้ เรื่องโรแมนติกก็นิสัยประจำตัวเขาเลยละ คบกับหนุ่มอย่างนี้คุณต้องแต่ตัวดี ๆ หน่อยนะ ห้ามเซย!

(เธอกับฉัน ต.ค.๒๕๔๕ ฉ.๔๕๒)

ตัวอย่าง (๑๒) ผู้เขียนใช้คำกริยา “ห้าม” เพื่อชี้นำผู้อ่านไม่ให้ทำตัวเซยไม่ทันสมัยเพราะแฟนของผู้อ่านเป็นคนทันสมัย ถ้าผู้อ่านทำตัวเซยๆอาจจะเข้ากับแฟนไม่ได้และอาจส่งผลให้ต้องเลิกกันไปได้

- (๑๓) เริ่มต้นจดบันทึกทุกเช้าเมื่อตื่นนอน เขียนบันทึกให้ได้ ๒ หน้า เรื่องอะไรก็ได้ก่อนออกจากบ้าน ห้ามขาด

(พลอยแกมเพชร พ.ค. ๒๕๔๔ ฉ.๒๒๔)

ตัวอย่าง (๑๓) ผู้เขียนชี้นำวิธีการทำให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ว่าให้ “เริ่มต้นจดบันทึกทุกเช้าเมื่อตื่นนอน เขียนบันทึกให้ได้ ๒ หน้า เรื่องอะไรก็ได้ก่อนออกจากบ้าน” และย้ำว่าให้ทำโดยไม่ให้ขาดทุกเช้า

นอกจากการชี้นำโดยการใส่รูปประโยคคำสั่งโดยตรงแล้ว ผู้วิจัยพบว่าผู้เขียนอาจชี้นำโดยการชี้แจงให้ผู้อ่านทราบก่อนว่าสิ่งที่ผู้เขียนจะชี้นำต่อไปถือเป็นทางออกหรือวิธีการแก้ไขปัญหา โดยจะปรากฏกลุ่มคำ เช่น “ประเด็นสำคัญในการแก้ไข” “วิธีเดียวที่จะแก้ไข” “เคล็ดลับ” ร่วมกับการใส่รูปประโยคคำสั่ง ดังตัวอย่าง

- (๑๔) สำหรับคุณแล้ว...ต้องเริ่มด้วยการสูดลมหายใจ และนับเลขเพื่อดึงความสนใจตัวเองจากเรื่องกลุ่มให้ได้ก่อน ฉะนั้น ..ขอแนะนำให้คุณหันกลับเริ่มต้นคิดคลายชีวิตที่แสนซีเรียสของตัวเองเสียใหม่ โดยเริ่มจากการมองข้ามสิ่งเล็กๆน้อยๆ และเมื่อรู้ตัวว่าเริ่มกังวลกับเรื่องไม่เข้าท่า ก็ควรรีบเบี่ยงเบนความสนใจตัวเองไปทำสิ่งอื่นที่คุณจะมีความสุขได้แทน ประเด็นสำคัญในการแก้ไขคือ ต้องพยายามเลิก

คิดมาก เลิกเครียดเสียงคนรอบข้าง และไม่ต้องไปสนว่าคนอื่นจะคิดยังไงกับคุณ
พยายามปล่อยตัวให้เป็นธรรมชาติ และหาความสุขใส่ตัวบ้าง

(เรื่องผู้หญิง ส.ค. ๒๕๔๔ น.๓๗)

- (๑๕) เอาละ เคล็ดลับสำหรับคุณก็มีแค่ให้ระลึกไว้เสมอว่า สำหรับคนที่พยายามทำ
ทุกอย่างให้อยู่ในกรอบอันดีงามอย่างคุณไม่มีอะไรจะแย่ไปกว่าความคิดที่คุณ
วาดขึ้นมาเองอีกแล้ว วิธีเสริมความเชื่อมั่นส่วนที่บกพร่องแบบเร่งด่วน
สำหรับคุณก็คือ โทรไปคุยกับเพื่อนสนิทเพื่อให้เกิดความรู้สึกดี อาจจะมีผลัดกัน
บอกข้อดีของแต่ละคนคราวละ ๓๐ วินาที ดูว่าพวกคุณเห็นอะไรดีในตัวกันและ
กันบ้าง เชื่อว่า คุณจะรู้จักกับข้อดีของตัวเองอีกมากมายที่คุณอาจไม่เคยรู้ตัว
มาก่อน ทีนี้หลังจากวางหูโทรศัพท์คุณก็จะรู้สึกดีขึ้นได้อย่างฉับพลันทีเดียว

(เรื่องผู้หญิง เม.ษ. ๒๕๔๕ น.๕๓)

- (๑๖) ซึ่งปัญหาก็คือ คุณพูดมากเกินไป จนผู้คนเริ่มเบื่อหน่ายแถมคุณยังเสี่ยงกับการ
เป็นคนช่างนินทา วิธีเดียวที่จะแก้ไขได้ก็คือ หยุดพูดซะบ้างบางที่เป็นไปได้
ว่าคุณกำลังมีเรื่องกังวลใจบางอย่างและเครื่องยนต์ของคุณมีกำลังแรงสูง
แต่การสร้างสัมพันธ์ภาพที่จริงจังนั้น การเป็นผู้ฟังที่ดีเป็นสิ่งจำเป็น ควบคุม
ตนเองให้ได้และไม่พูดแต่เพียงฝ่ายเดียว เพียงเท่านี้คุณก็จะสมาคมกับใครก็ได้

(ไอซ์ : quiz ม.ค. ๒๕๔๕ น.๒๙)

จากตัวอย่าง (๑๕) - (๑๖) กลุ่มคำที่ทำตัวดำคือกลุ่มคำที่ผู้เขียนใช้เพื่อ
ชี้แจงให้ผู้อ่านทราบก่อนว่าถ้อยคำที่ตามมาคือสิ่งที่ผู้เขียนชี้แนะผู้อ่านให้ปฏิบัติตาม

๔.๒.๑.๒ การใช้คำแสดงเจตนาในการชี้แนะ

๔.๒.๑.๒.๑ การใช้คำกริยา “แนะนำ”

ผู้เขียนชี้แนะผู้อ่านอย่างตรงไปตรงมาโดยใช้รูปภาพที่แสดง
เจตนาในการชี้แนะโดยตรงได้แก่คำว่า “แนะนำ” ดังตัวอย่าง

- (๑๗) แหมคุณคะ อะไรจะใจแข็งปากแข็งขนาดนี้ เคยเมยกกับแฟนมากๆ ระวังเขาจะ
เบื่อ นะคะ คุณไม่ติดแฟนเอาซะเลย...ถ้าแฟนคุณเป็นคนแบบเดียวกันก็ดีไป แต่
ถ้าไม่ใช่ แนะนำให้ทำความเข้าใจกันตั้งแต่แรก นะคะ จะได้ไม่มีปัญหา

(แฮมเบอร์เกอร์ ส.ค. ๒๕๔๖ น.๒๕)

ตัวอย่าง (๑๗) ผู้เขียนวิจารณ์ผู้อ่านว่าเป็นคนใจแข็งปากแข็งและเฉยเมยกับแฟนมาก พฤติกรรมเช่นนี้อาจไม่เป็นผลดีต่อตัวผู้อ่านเองเพราะจะทำให้แฟนเบื่อได้ ผู้เขียนจึงพยายามเสนอการกระทำที่ผู้เขียนเชื่อว่ามีประโยชน์ต่อผู้อ่านให้ผู้อ่านสนใจทำตาม โดย “แนะนำ” ให้ผู้อ่านทำความเข้าใจกับแฟนตั้งแต่แรกจะได้ไม่มีปัญหาในอนาคต

จากตัวอย่างนี้จะเห็นได้ว่า ผู้เขียนใช้คำกริยา “แนะนำ” เพื่อแสดงเจตนาให้คำแนะนำทางแก้ปัญหาโดยตรงกับผู้อ่าน

(๑๘) ขอแนะนำให้คุณยึดเพื่อนคนนี้ไว้ให้มันอย่าปล่อยหลุดมือเด็ดขาด เพราะ

เธอเป็นเพื่อนแท้และเพื่อนตายตัวจริง! (เรื่องผู้หญิง ต.ค. ๒๕๔๔ น.๔๑)

ตัวอย่าง (๑๘) ผู้เขียน “แนะนำ” ให้ผู้อ่านรักษามิตรภาพระหว่างเพื่อนให้มั่นคง และผู้เขียนยังให้เหตุผลประกอบคำแนะนำอีกว่า “เพราะเธอเป็นเพื่อนแท้และเพื่อนตายตัวจริง!” เพื่อให้คำแนะนำนั้นมีความน่าเชื่อถือมากยิ่งขึ้น

๔.๒.๑.๒.๒ การใช้คำว่า “ควร”

นวรรณ พันธุเมธา (๒๕๒๗) กล่าวถึงคำว่า “ควร” ว่าเป็นคำบอกความเห็น แสดงความเหมาะสม ควร นอกจากนี้ ไพทยา มีสัตย์ (๒๕๔๐) กล่าวถึงความหมายของคำว่า “ควร” เมื่อเป็นคำช่วยหน้ากริยาว่าแสดงอรรถาณูเคราะห์ประเภทบอกการชี้แนะ แสดงความหมายว่า “เป็นการดีที่กระทำ” การใช้คำว่า “ควร” สื่อเจตนาชี้แนะเช่นเดียวกับคำกริยา “แนะนำ” ดังตัวอย่าง

(๑๙) คุณควรปฏิบัติต่อเพื่อน คนในครอบครัว และเพื่อนบ้านด้วยความอ่อนโยน
จริงใจ ไม่ว่าวันไหนๆ (พลอยแกมเพชร ก.พ. ๒๕๔๔ น.๒๑๗)

(๒๐) คุณที่จัดอยู่ในประเภทนี้ ลองถามตัวเองว่าคุณจริงจังกับชีวิตมากไปรีเปล่า คุณ
ตรงเป็นไม้บรรทัดเลยทีเดียวนะ ความคิดมากและจริงจังของคุณทำให้คุณดูไม่มี
ความสุขเต็มที่กับทุกเรื่อง คุณสามารถเก็บทุกเรื่องรอบตัวมาคิดได้โดยไม่รู้ตัว
คุณควรรู้จักปล่อยวางและเต็มที่กับชีวิตแบบไม่ยึดติดกับอะไรบ้าง

(แฮมเบอร์เกอร์ ก.ค. ๒๕๒๖ น.๒๓)

ตัวอย่าง (๑๙) และ (๒๐) ผู้เขียนใช้คำ “ควร” เพื่อชี้แนะให้ผู้อ่าน “ปฏิบัติต่อทุกคนด้วยความอ่อนโยนจริงใจในทุกๆวันไม่ใช่เฉพาะวันวาเลนไทน์เท่านั้น” จากตัวอย่าง (๑๙) และ “รู้จักปล่อยวางและใช้ชีวิตอย่างเต็มที่” จากตัวอย่าง (๒๐) คำว่า “ควร” แสดงว่าผู้เขียนเชื่อว่าถ้าผู้อ่านปฏิบัติตามคำแนะนำดังกล่าวแล้วจะส่งผลดีต่อผู้อ่านเอง

- (๒๑) คุณแบ่งปันความรักแก่ทุกคนที่คุณรู้จักในวันนี้ แล้วคุณก็ทำอะไรผิดแปลกแตกต่างจากที่เคย เพื่อให้แน่ใจว่าคนที่คุณห่วงใยรู้ว่าคุณรู้สึกอย่างไรซึ่งไม่ใช่เรื่องใหญ่เลยถ้าคุณไม่มีเขาหรือเธอ เป็นคนพิเศษในชีวิต เพราะเพื่อนๆและครอบครัวคอยเป็นกองหนุนให้คุณอยู่แล้ว หรือแม้ว่าคุณจะมีแฟน คุณก็ไม่ควร หลงลืมคนที่อยู่ในชีวิตคุณไป และขอให้ใช้วันแห่งความรักนี้ทำตามใจตัวเองบ้าง คุณอาจจะไปทำเล็บ เขียนกลอน จดบันทึกส่วนตัว หรือใช้เงินเก็บซื้อของขวัญให้ตัวเองสักชิ้น (พลอยแกมเพชร ก.พ. ๒๕๔๔ ฉ.๒๑๗)

ตัวอย่าง (๒๑) ผู้เขียนใช้คำบอกปฏิเสธ “ไม่” ร่วมกับคำว่า “ควร” เพื่อแสดงการชี้แนะผู้อ่านว่าสิ่งที่ผู้อ่านกระทำอยู่นั้นไม่ควรกระทำอีกต่อไป ซึ่งในตัวอย่างนี้ ผู้เขียนให้คำแนะนำกับผู้อ่านว่าถึงแม้ผู้อ่านจะมีแฟน ก็ไม่ควรลืมเพื่อนหรือคนในครอบครัว

๔.๒.๑.๒.๓ การใช้ “ขอให้ + กริยา”

ผู้วิจัยพบว่า การที่ผู้เขียนใช้ “ขอให้ + กริยา” ผู้เขียนไม่ได้มีเจตนาขอร้องผู้อ่าน แต่ผู้เขียนมีเจตนาแนะนำผู้อ่าน ดังตัวอย่าง

- (๒๒) ขอให้แน่ใจว่าคุณไม่พลาดกำหนดส่งงาน เพราะแม้แต่ใช้เวลาดังคืนเขียน
โคลงกลอนจนไม่ยอมหลับยอมนอน ขอให้จำไว้ว่า ศิลปินใหญ่ๆก็ต้องมี
ความรับผิดชอบในเรื่องต่างๆเหมือนกับที่เขาทำงานศิลปะ
(พลอยแกมเพชร พ.ค. ๒๕๔๔ ฉ.๒๒๔)
- (๒๓) ... และขอให้ใช้วันแห่งความรักนี้ทำตามใจตัวเองบ้าง คุณอาจจะไปทำเล็บ
เขียนกลอน จดบันทึกส่วนตัว หรือใช้เงินเก็บซื้อของขวัญให้ตัวเองสักชิ้น
(พลอยแกมเพชร ก.พ. ๒๕๔๔ ฉ.๒๑๗)

สิริลักษณ์ หุ่นศรีงาม (๒๕๔๔) กล่าวถึงข้อแตกต่างระหว่างการแนะนำกับการขอร้องไว้ว่า ทั้งการแนะนำและการขอร้องผู้พูดล้วนต้องการให้ผู้ฟังทำตามและผู้

พูดต้องการทั้งสิ้น แต่มีข้อแตกต่างตรงที่สิ่งที่ผู้แนะนำต้องการให้ผู้ฟังกระทำจะเป็นประโยชน์สำหรับผู้ฟัง ในขณะที่สิ่งที่ผู้ขอร้องต้องการให้ผู้ฟังกระทำอาจเป็นไปเพื่อตนเองหรือใครก็ได้ที่ตนต้องการ

จากตัวอย่าง (๒๒) และ (๒๓) จะเห็นได้ว่า ผู้เขียนไม่ได้ขอร้องให้ผู้อ่าน “แนใจตัวเอง” “ให้จดจำเรื่องบางอย่าง” หรือ “ขอร้องให้ทำอะไรวางอย่าง” แต่ผู้เขียนพยายามเสนอการกระทำที่ผู้เขียนเชื่อว่าจะมีประโยชน์ต่อผู้อ่านให้ผู้อ่านสนใจจะทำตาม ดังเช่นที่ปรากฏชัดเจนในตัวอย่าง (๒๓) “ขอให้ใช้วันแห่งความรักนี้ทำตามใจตัวเองบ้าง” ดังนั้นจึงถือได้ว่าการใช้ “ขอให้ + กริยา” ในข้อมูลแบบทดสอบนี้ ผู้เขียนมีเจตนาชี้แนะผู้อ่าน

กล่าวโดยสรุป ผู้เขียนใช้คำแสดงเจตนาในการชี้แนะอย่างตรงไปตรงมา ได้แก่คำว่า แนะนำ ควร และขอให้+กริยา เพื่อบอกให้ผู้อ่านทำสิ่งต่างๆที่ผู้เขียนเห็นว่าจะเป็นประโยชน์ต่อผู้อ่าน

๔.๒.๑.๓ การใช้คำกริยา “เตือน”

ผู้วิจัยได้จัดโครงสร้าง “ระวัง...” ไว้ในกลวิธีการใช้รูปประโยคคำสั่ง (๔.๒.๑.๑) แต่ผู้วิจัยจะจัดถ้อยคำที่มีการใช้คำกริยา “เตือน” ไว้เป็นอีกกลวิธีหนึ่ง เนื่องจากผู้วิจัยเห็นว่า การที่ผู้เขียนใช้คำกริยา “เตือน” เป็นการบอกให้ผู้อ่านรู้ล่วงหน้าเกี่ยวกับบางสิ่งบางอย่างหรือทำให้ผู้อ่านรู้ตัว ซึ่งต่างจาก “ระวัง” ตรงที่ “ระวัง” เป็นการชี้แนะให้ผู้อ่านเอาใจใส่กับการกระทำด้วยความไม่ประมาท

ดังตัวอย่าง

- (๒๔) ผู้ชายคนนี้ชอบคุณและอยากให้คุณชอบเขาด้วย แต่ต้องขอเตือนล่วงหน้าไว้หน่อยว่า...คุณอาจกำลังมองเฉพาะด้านดีของเขาอย่างเดียว เพราะฉะนั้น อย่าลืมพยายามค้นหาอีกด้านที่เขาเก็บซ่อนเอาไว้ หรืออีกด้านที่คุณยังไม่เปิดตามองไม่เห็น (เรื่องผู้หญิง ธ.ค. ๒๕๔๔ น.๔๕)

ตัวอย่าง (๒๔) ผู้เขียนวิจารณ์ว่าผู้ชายประเภทนี้ต้องการให้ผู้อ่านชอบ ดังนั้นจึงอาจพยายามนำเสนอแต่เพียงด้านดีให้ผู้อ่านเห็นทั้งหมดที่จริงๆแล้วเขาอาจจะมีข้อเสียอีกมากมาย ผู้เขียนจึงใช้คำกริยา “เตือน” เพื่อชี้แนะให้ผู้อ่านรู้ตัวว่าผู้อ่าน “อาจกำลังมองเฉพาะด้าน

ดีของเขาอย่างเดียว” และผู้เขียนยังย้ำว่าให้ผู้อ่านไม่ลืมที่จะค้นหาอีกด้านของผู้ชายประเภทนี้ที่ผู้อ่านยังไม่เห็น

(๒๕) แต่อยากเตือนว่า คุณควรยอมหลบยืนอยู่ข้างๆและให้คนอื่นได้มีโอกาสบ้าง

(พลอยแกมเพชร ส.ค. 2545 ฉ.254)

ตัวอย่าง (๒๕) ผู้เขียนชี้แนะผู้อ่านโดยการเตือนให้ผู้อ่านรู้ว่าผู้อ่านควรที่จะเปิดโอกาสให้กับคนอื่นบ้าง

แม้ว่าผู้เขียนจะใช้กลวิธีการชี้แนะอย่างตรงไปตรงมาทั้ง ๔ กลวิธี แต่ผู้วิจัยก็พบว่าผู้เขียนพยายามทำให้ถ้อยคำนั้นเบาลง กล่าวอีกนัยหนึ่ง ผู้เขียนแสดงให้ผู้อ่านเห็นว่าผู้เขียนไม่ได้บังคับให้ผู้อ่านทำตามคำแนะนำ^๑ แต่ผู้เขียนกำลังพยายามนำเสนอการกระทำที่ผู้เขียนเชื่อว่าจะเป็นประโยชน์สูงสุดต่อผู้อ่านให้ผู้อ่านสนใจทำตาม โดยผู้เขียนได้เลือกใช้รูปภาษาที่แสดงการกลบเกลื่อนเพื่อลดน้ำหนักถ้อยคำหรือลดการบังคับผู้อ่าน^๒ ดังนี้

๑) การใช้คำลดน้ำหนักความหมาย

ผู้เขียนจะใช้คำหรือกลุ่มคำ เช่น “นิดๆ” “สักนิด” “หน่อย” “สักหน่อย” “บ้าง” “แค่” เพื่อแสดงให้ผู้อ่านทราบว่าผู้เขียนไม่ได้บังคับให้ผู้อ่านทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งมากเกินไป แต่ชี้แนะให้ทำเพียง “นิดๆหน่อยๆ” การใช้กลุ่มคำดังกล่าวจะช่วยลดน้ำหนักความรุนแรงของสิ่งที่ชี้แนะและเป็นการแสดงให้ผู้อ่านเห็นว่าผู้เขียนไม่ได้รบกวนให้ผู้อ่านทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งมากเกินไป ดังตัวอย่าง

^๑ จากการแบ่งกลุ่มของวัจนกรรมที่สัมพันธ์กับการคุกคามหน้าตามทฤษฎีของ บราวน์และเลวีนสัน (Brown and Levinson, 1987) จะเห็นได้ว่า การแนะนำเป็นวัจนกรรมที่เมื่อกระทำแล้วจะไปคุกคามหน้าด้านลบของผู้ฟัง เพราะการให้คำแนะนำเป็นการกระทำที่ผู้พูดต้องการให้ผู้ฟังกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งหรือละเว้นจากการกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งตามความคิดเห็นของผู้พูด ในขณะที่ผู้ฟังยอมปรารถนาความเป็นอิสระ ไม่ต้องการให้ผู้อื่นมารบกวนหรือละเมิดความเป็นส่วนตัว ดังนั้นการพูดแนะนำคู่สนทนาให้ทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งจึงเป็นวัจนกรรมที่เมื่อผู้พูดกระทำไปแล้วอาจทำให้ผู้ฟังเสียหน้าได้

^๒ Lakoff (1972 อ้างถึงใน Brown and Levinson, 1987) กล่าวว่า การใช้รูปภาษาแสดงการกลบเกลื่อนจะช่วยลดความรุนแรงของถ้อยคำลงได้

- (๒๖) ทิ้งระยะห่างกันไว้นิดๆ แบบว่าเอาไว้ให้มีเวลาคิดถึงกันไงคะ
(แฮมเบอร์เกอร์ ส.ค. ๒๕๔๖ น.๒๕)
- (๒๗) แต่ขอแนะนำให้หัดเปิดโลกทัศน์ เช็กดูข่าวสารความเป็นไปของโลกมากขึ้นอีก สักนิด คุณก็จะกลายเป็นคนอินเทรนด์ ฟันการถูกทิ่มตำจากผู้คนปากเหม็นได้ในที่สุด
(แฮมเบอร์เกอร์ มิ.ย. ๒๕๔๖ น.๒๐)
- (๒๘) ลดๆอีกโขของตัวเองลงหน่อยละกัน เป็นห่วง (เดอะบอย ก.ค. ๒๕๔๔ น.๑๙๕)
- (๒๙) ลูกขึ้นมาทำอะไรให้เป็นจริงสักหน่อยคงไม่ทำให้ใครลำบากกระมังคะ
(พลอยแกมเพชร ส.ค. ๒๕๔๕ น.๒๕๔)
- (๓๐) เพราะฉะนั้นคุณก็ต้องคอยดูแลเอาใจใส่เค้าบ้าง เพื่อให้เค้ารู้สึกว่าคุณเองก็อ่อนโยนและเป็นห่วงเค้าเหมือนกัน (ไอซ์ : your mind ธ.ค. ๒๕๔๕ น.๔๐)
- (๓๑) คุณเป็นเจ้าของเลอโฉม เยื้องย่างไปทางไหนต้องเร็ดไว้ก่อน 'เด็จแม่ทรงสอนไว้เดินสูงแบบนี้ระวังไว้นิด สักวันอาจต้องเปลือยเท้าเปล่าเดิน แค่เดือนนิด สะกิดหน่อยก็เท่านั้นเอง ประเดี๋ยวคนอื่นเขาจะหมั่นไล่เอา
(เดอะบอย เม.ษ. ๒๕๔๕ น.๒๐๔)

ในบางครั้งผู้เขียนใช้คำลดน้ำหนักความหมายร่วมกับกลุ่มคำ “ก็ดี” “ก็ได้” เพื่อให้ผู้อ่านเห็นว่าสิ่งที่ผู้เขียนชี้นำน่าจะดีกับผู้อ่าน ดังตัวอย่าง

- (๓๒) เผลาบ้างก็ดีนะคะ เพราะตัวคุณเองนั่นแหละที่จะเหนื่อยที่ต้องคอยตามระวาง จะหาความสุขแต่ละทีก็ไม่เต็มที่ เพราะไอ้อาการหวาดระแวงของคุณนั่นแหละ
(แฮมเบอร์เกอร์ พ.ย. ๒๕๔๖ น.๓๐)
- (๓๓) เผลาหน่อยก็ดีนะ อย่าทำตัวสวนกระแสให้มากนัก เด็ยวคนอื่นจะหมั่นไล่!
(เดอะบอย ก.พ. ๒๕๔๔ น.๑๙๐))
- (๓๔) พักบ้างก็ได้นะคะอย่าหักโหมมากนักสิ หายใจเข้าออกเป็นงานปาร์ตี้แทบทุกคืน ก็ไม่ไหวนะ
(แฮมเบอร์เกอร์ ก.ย. ๒๕๔๖ น.๒๖)

นอกจากการใช้คำช่วยลดน้ำหนักของถ้อยคำที่ชี้นำแล้ว ผู้วิจัยยังพบอีกว่าผู้เขียนจะใช้คำช่วยเพิ่มน้ำหนักให้กับผลดีที่จะเกิดขึ้นแก่ผู้อ่าน เช่น “ขึ้น” “อีกเยอะ” “มากเชียวละ” ดังตัวอย่าง

- (๓๕) เปิดใจให้กว้างขึ้นอีกหน่อยนะคะ แล้วคนรอบข้างจะชื่นชมคุณขึ้นอีกเยอะ
(เธอกับฉัน มี.ค. ๒๕๔๕ น.๔๓๘)
- (๓๖) หัดใส่ใจกับรายละเอียดเล็กๆน้อยๆ และเปิดใจให้กว้างกว่านี้ชีวิตของคุณจะมีความสุขขึ้นมากทีเดียว (ไอซ์ : your mind มี.ค. ๒๕๔๕ น.๒๙)
- (๓๗) ขยับเนื้อขยับตัวบ้างก็ดีนะ นั่งอยู่กับที่นานๆ ระวังนะคะเพื่อนฝูงจะหายหมด ถึงคุณจะคิดว่าคุณอยู่คนเดียวได้อย่างสบายๆก็เถอะ แต่การออกสังคัมบ้างก็ช่วยให้คุณไม่ต้องจมอยู่กับตัวเองนานๆ เปลี่ยนหน้าตาเพื่อนของคุณจากตัวหนังสือหรือเสียงเพลง เป็นหน้าตาของเพื่อนคุณบ้าง ช่วยให้คุณมีชีวิตที่สว่างขึ้นค่ะ
(แอสเมเจอร์เกอร์ ก.ย. ๒๕๔๖ น.๒๖)

๒) การใช้สรรพนามบุรุษที่ ๑ “เรา”

ดังตัวอย่าง

- (๓๘) ...เพราะงั้น เราขอแนะนำให้คุณลุกขึ้นมามีส่วนร่วมเกี่ยวข้องกับสถานการณ์ต่างๆใกล้ตัวที่สำคัญๆเพิ่มขึ้นอีกนิดเพราะยิ่งคุณทำตามอดน้อยลงเท่าไรก็จะได้สัมผัสรสชาติชีวิตมากขึ้นเท่านั้น (เรื่องผู้หญิง มี.ค. ๒๕๔๔ น.๒๒)

ตัวอย่าง (๓๘) ผู้วิจัยเห็นว่า ผู้เขียนใช้สรรพนามบุรุษที่ ๑ “เรา” แบบไม่รวมผู้ฟัง กล่าวคือเป็นการแทนตัวผู้เขียนว่า “เรา” ในลักษณะที่กำหนดให้ตัวเองเป็นเสมือนตัวแทนของกลุ่มผู้ทำนิตยสาร (กองบรรณาธิการ) โดยแยกผู้อ่านออกไปจากกลุ่ม ซึ่งตามแนวคิดเรื่องการกลบเกลื่อน กลวิธีนี้เป็นการแบ่งภาระรับผิดชอบในถ้อยคำให้กับผู้ที่อยู่ในกลุ่มเดียวกัน

๓) การใช้คำกริยา “อยากให้”

ผู้เขียนใช้กลุ่มคำกริยา “อยากให้” เพื่อแสดงความปรารถนาที่จะชี้แนะให้อ่านทำบางสิ่งบางอย่าง การใช้คำ “อยาก” จะช่วยให้การชี้แนะนั้นดูไม่เป็นการจ้องใจบังคับผู้อ่านจนเกินไป แต่มีลักษณะเป็นเพียงการแสดงความรู้สึกของตนเท่านั้น ดังตัวอย่าง

- (๓๙) ...เราอยากให้คุณถอยหลังลงนั่งพัก สูดลมหายใจลึกๆและมองตัวเองอย่างยอมรับความจริงว่า ๙๙ เปอร์เซ็นต์ของสิ่งที่ทำไม่ได้แะไปเสียหมด ถ้าคุณเรียนรู้ที่จะยอมรับและเข้าใจว่าชีวิตไม่มีอะไรจะเพียบพร้อมสมบูรณ์แบบ คุณก็

จะรู้สึกโล่งเหมือนโยนภูเขาออกจากอกได้แน่นอน

(เรื่องผู้หญิง ม.ค. ๒๕๔๔ น.๒๒)

ตัวอย่าง (๓๙) ผู้เขียนใช้กลุ่มคำกริยา “อยากให้” เพื่อแสดงอารมณ์ปรารถนาที่จะชี้แนะให้ผู้อ่านผ่อนคลายความเครียด ทำจิตใจให้สบาย และไม่มองตัวเองในด้านลบจนเกินไป เพราะการคาดหวังในตัวเองมากเกินไปจะทำให้เกิดความเครียดและจะส่งผลกระทบต่อร่างกายของผู้อ่านได้ และถ้าผู้อ่านปฏิบัติตามคำแนะนำของผู้เขียนได้ ผู้อ่านก็จะรู้สึกดีขึ้น

๔) การใช้คำ “ลอง”

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๔๒ กล่าวถึง คำ “ลอง” ว่าเป็นคำกริยา หมายถึง กระทำอย่างใดอย่างหนึ่งเพื่อให้รู้ว่าเป็นอย่างไร ส่วนพรทิพย์ ภัทรนาวิก (๒๕๑๕) จัดให้คำ “ลอง” เป็นคำหน้ากริยาที่อาจจะปรากฏร่วมกับคำกริยาเพื่อแสดงลักษณะมาลาเสนอแนะได้ ผู้วิจัยพบว่า ผู้เขียนใช้คำ “ลอง” ในประโยคคำสั่ง ดังตัวอย่าง

(๔๐) ว้าวใจเย็นๆ...ลองนึกถึงเพื่อนๆ คนในครอบครัวดูสิ คุณนัดเกี่ยวกับใครก็ได้นี้นึกถึงคนที่อยากให้คุณสนใจ และลองคิดทบทวนว่าคุณโชคดีแค่ไหนแล้วที่มีเพื่อนๆ และสมาชิกในครอบครัวอยู่ใกล้ๆ คอยให้ความรักแก่คุณจำไว้ว่าไม่ใช่ทุกคนที่โชคดีอย่างนี้ แล้วลองแสดงให้เขาเหล่านั้นรู้สึกว่าคุณดีใจที่มีพวกเขาอยู่ด้วยเสมอ (พลอยแกมเพชร ก.พ. ๒๕๔๔ น.๒๑๗)

(๔๑) ลองหาวิธีอื่นที่ทำให้คนฟังรับรู้ถึงความรู้สึกดีๆ มากกว่านี้อีกสักนิดสิ อาจจะทำให้ใครต่อใครรักคุณมากขึ้นก็ได้ (ไอซ์ : your mind พ.ย. ๒๕๔๔ น.๒๗)

(๔๒) ลองคิดว่าตัวคุณเป็นคนที่มีความคิดสร้างสรรค์บ้างสิ สิ่งเหล่านี้มีอยู่ในตัวเราทุกคนไม่ใช่เฉพาะไอน์สไตน์หรือเช็กสเปียร์เท่านั้น

(พลอยแกมเพชร พ.ค. ๒๕๔๔ น.๒๒๔)

จะสังเกตได้ว่า คำ “ลอง” ปรากฏร่วมกับคำบอกมาลา “สิ” “ซี” จะช่วยลดน้ำหนักของประโยคคำสั่งให้อ่อนลง ฟังดูเป็นเพียงการแนะนำให้ผู้อ่านปฏิบัติ ไม่ได้เป็นบังคับผู้อ่าน

๕) การใช้คำช่วยหน้ากริยา “น่า”

นววรรณ พันธุเมธา (๒๕๒๗) กล่าวถึงคำ “นำ” ว่าเป็นคำบอกความเห็นแสดงความเป็นไปได้ ส่วน ไพทยา มีลัตย์ (๒๕๔๐) กล่าวถึงคำ “นำ” เมื่อเป็นคำช่วยกริยาว่ามี ๒ ความหมาย คือ ความหมายแสดงอรรถาณูเคราะห์ประเภทบอกการชี้แนะ และประเภทบอกการคาดคะเน ความหมายประเภทบอกการชี้แนะมีความหมายว่า “เป็นการดีหรือพิเศษตรงที่” ส่วนความหมายบอกการคาดคะเน มีความหมายว่า “เป็นไปได้ที่” ดังตัวอย่าง

- (๔๓) เขาเป็นคนเจียมๆ ไม่ค่อยพูดจา มีโลกส่วนตัวสูง อยู่กับเขาคุณอาจจะเซ็ง เพราะชีวิตข้างرابเรียบไม่มีสีสันเอาซะเลย แต่คนอย่างนี้ ลองถ้ารักใคร่ก็รักจริง นำคนนะจะบอกให้! (เธอกับฉัน ต.ค.๒๕๔๕ น.๔๕๒)

ตัวอย่าง (๔๓) ผู้เขียนใช้คำช่วยกริยา “นำ” เพื่อแสดงให้ผู้อ่านเห็นว่าเป็นการดีและเป็นไปได้ที่ผู้อ่านจะคบหรือเข้าเป็นพวกเดียวกันกับผู้ชายประเภทนี้

๖) การใช้คำบอกมาลา “นะ”

นววรรณ พันธุเมธา (๒๕๒๗) กล่าวถึงคำบอกมาลาว่า ไม่ค่อยใช้เมื่อสื่อสารด้วยการเขียนแต่มักใช้เสมอเมื่อสื่อสารด้วยการพูด เพื่อช่วยให้คำพูดน่าฟังไม่ห้วนจนเกินไป ในข้อมูลผู้วิจัยพบการใช้คำบอกมาลา “นะ” ดังตัวอย่าง

- (๔๔) อย่าดี๊อนะ เพราะเขาไม่ชอบเด็กดี๊อ ว่านอนสอนง่ายแล้วเขาจะเอ็นดูคุณขนาดใจเลย (เธอกับฉัน ต.ค.๒๕๔๕ น.๔๕๒)
- (๔๕) อย่ากลัวจนถึงกับปิดกั้นตัวเองเลยนะ ผู้ชายก็คนธรรมดาเหมือนเรานี่แหละ (เดอะบอย ก.ย. ๒๕๔๕ น.๒๐๗)

ตัวอย่าง (๔๔) และ (๔๕) ผู้วิจัยเห็นว่า ผู้เขียนใช้คำบอกมาลา “นะ” เพื่อแสดงการเชิญชวนให้ผู้อ่านเชื่อและทำในสิ่งที่ผู้เขียนชี้แนะ

นอกจากนี้คำบอกมาลา “นะ” อาจปรากฏร่วมกับคำเสริมบอกสถานภาพ “คะ” ซึ่งแสดงการยกย่องให้เกียรติผู้อ่าน หรือ คำเสริมบอกสถานภาพ “จ๊ะ” ซึ่งจะช่วยลดระยะห่างระหว่างผู้เขียนและผู้อ่านและยังแสดงมิตรภาพและความไพเราะอ่อนหวานได้ การที่ผู้เขียนแสดงความสุภาพโดยการใช้นำคำบอกมาลาร่วมกับคำเสริมบอกสถานภาพก็จะยิ่งช่วยให้ถ้อยคำของผู้เขียนฟังว่าไม่ได้บังคับผู้อ่านแต่เป็นการแนะนำหรือเชิญชวนให้ผู้อ่านทำตามที่ผู้เขียนชี้แนะ ดังตัวอย่าง

(๔๖) เปิดใจให้กว้างขึ้นอีกหน่อยนะคะ แล้วคนรอบข้างจะชื่นชมคุณขึ้นอีกเยอะ

(เธอกับฉัน มี.ค. ๒๕๔๕ ฉ.๔๓๙)

(๔๗) เพราะฉะนั้น เก็บส่วนดีที่ไม่ปฏิเสธกระแสความเปลี่ยนแปลงเอาไว้ แต่ปรับปรุงตัวเองให้รู้จักทำตัวเป็นผู้มองกระแสโดยไม่ต้องวิ่งตามเสียบ้าง ถ้าเรื่องนั้นไม่ได้ทำให้คุณตื่นเต้นและสนใจถึงขั้นอยากจะลงไปสัมผัสกับตัวเอง เพราะนิสัยชอบเปลี่ยนนู่นนี่ไปเรื่อยๆแบบไม่มีจุดหมายนะสะท้อนให้เห็นถึงจิตใจที่ไม่มั่นคงชัดๆ เลยนะจ๊ะ

(เรื่องผู้หญิง ส.ค. ๒๕๔๕ ฉ.๖๐)

๗) การใช้ “คง...กระมัง”

ตัวอย่าง

(๔๘) ลูกขึ้นมาทำอะไรให้เป็นจริงสักหน่อยคงไม่ทำให้ใครลำบากกระมังคะ

(พลอยแกมเพชร ส.ค. ๒๕๔๕ ฉ.๒๕๔)

ตัวอย่าง (๔๘) ผู้เขียนแสดงการกลบเกลื่อนโดยใช้คำบอกความเห็น “คง” ร่วมกับคำบอกมาลา “กระมัง”^๑ เป็นการแสดงว่าผู้เขียนไม่แน่ใจว่าสิ่งที่กล่าวจะเป็นไปตามนั้นแน่นอน ถ้อยคำที่กล่าวจึงเป็นเพียงการคาดคะเน หรือเป็นการประเมินความน่าจะเป็น^๒ ทำให้น้ำหนักของความเป็นข้อเท็จจริงน้อยลง เพราะถ้าผู้เขียนใช้ประโยคแบบตรงไปตรงมาซึ่งเป็นการปฏิเสธโดยสิ้นเชิงว่า “ไม่ทำให้ใครลำบาก” จะแสดงถึงการยอมรับว่าสิ่งที่กล่าวนั้นไม่เป็นอย่างแน่นอน

๔.๒.๒ กลวิธีเสริมการชี้แนะ

กลวิธีเสริมการชี้แนะ หมายถึง วิธีการเลือกใช้รูปภาพในลักษณะต่างๆเพื่อเสริมหรือช่วยให้บรรลุวัตถุประสงค์ในการชี้แนะผู้อ่าน ซึ่งประกอบไปด้วยกลวิธี ๒ กลุ่ม ดังต่อไปนี้

^๑ นววรรณ พันธุเมธา (๒๕๒๗:๘๐) กล่าวถึง คำบอกมาลา “กระมัง” ว่าแสดงความหมายคาดคะเน บางทีก็มีคำว่า “คง” ซึ่งมีความหมายแสดงการคาดคะเนของผู้พูดปรากฏในประโยคด้วย

^๒ ผู้วิจัยเห็นว่า “คง...กระมัง” อาจจัดเป็นคำแสดงทัศนภาวะสัญชาตญาณประเภท คาดคะเนความน่าจะเป็น (deductive) (สุดา รังกูพันธ์, ๒๕๔๘)

๔.๒.๒.๑ กลวิธีโน้มน้าวใจ

อริสโตเติล (Aristotle อ้างถึงใน Charles U. Larson, 1986:28) กล่าวว่า การโน้มน้าวใจเป็นสิ่งที่ต้องใช้ทั้งศาสตร์และศิลป์โดยอาศัยความน่าเชื่อถือของแหล่งสาร (Ethos) การจูงใจทางอารมณ์ (Pathos) และการจูงใจด้วยเหตุผล (Logos)

ในงานวิจัยนี้ กลวิธีโน้มน้าวใจ หมายถึง วิธีการที่ผู้เขียนเลือกใช้รูปแบบภาษาแบบต่างๆ เพื่อโน้มน้าวใจผู้อ่านให้ทำตามคำชี้แนะของผู้เขียน

ผู้วิจัยพบว่ากลวิธีโน้มน้าวใจมีกลวิธีย่อย ๒ กลวิธี ดังนี้

๔.๒.๒.๑.๑ การให้เหตุผล

ตามแนวคิดของอริสโตเติล กลวิธีการให้เหตุผลจัดเป็นกลวิธีโน้มน้าวใจกลวิธีหนึ่ง ผู้เขียนใช้กลวิธีดังกล่าวเพื่อให้มีเหตุผลประกอบการชี้แนะซึ่งจะช่วยสนับสนุนให้คำชี้แนะนั้นมีความน่าเชื่อถือ มีน้ำหนักมากยิ่งขึ้น และเป็นที่น่าสนใจอย่างมีเหตุมีผล กลวิธีนี้มักจะปรากฏคำว่า “เพราะ” หรือ “เพื่อ” เพื่อแสดงความเป็นเหตุเป็นผล กลวิธีการให้เหตุผลนี้จะมีเนื้อหาของเหตุผลต่างกันออกไป ดังต่อไปนี้

๔.๒.๒.๑.๑.๑ การให้เหตุผลที่อ้างถึงสัจธรรมหรือความจริงในโลก ดังตัวอย่าง

- (๔๙) การเป็นคนช่างสังเกต ระวังระวังตัว รู้จักพิจารณาทำให้ยากที่ใครจะโดนใครต่อใครหลอก แต่อย่าชะล่าใจเชียวละ เพราะสมัยนี้คนเรารู้หน้าไม่ว่าจะรู้ใจ ระวังให้ดีเถอะ ยิ่งคนที่อยู่ใกล้ตัวคุณที่สุดแหละมันใจแล้วเหอว่าคุณเชื่อใจเค้าได้แค่ไหน (ไอซ์ : your mind พ.ย. ๒๕๔๔ น.๒๗)
- (๕๐) คุณจู้จี้ขี้บ่นเหมือนแม่ ชอบดูแลปรนนิบัติ อย่างนี้ก็น่ารักไปอีกแบบ ถ้าจะน่ารักมากขึ้นละก็...บ่นให้น้อยหน่อย และอย่าควบคุมเขามากนัก เพราะทุกคนต้องการอิสระ อย่าลืมห้อนั่นนะ (เธอกับฉัน พ.ค.๒๕๔๕ น.๔๔๒)
- (๕๑) บางที...คุณคงต้องรู้จักจุดกึ่งกลางที่เหมาะสมสำหรับการให้เวลากับคนรอบข้าง และแฟนเพราะถึงแม้ความสัมพันธ์ของคุณกับแฟนจะมั่นคงแข็งแรงในตอนี้ ก็

ไม่มีอะไรที่ร้ายแรงหรือกลัวว่าจะคงอยู่ตลอดไปชั่วฟ้าดินสลาย ในขณะที่ “มิตรภาพ” ต่างหากที่จริงแท้และยั่งยืนไปจนชั่วชีวิตของคุณได้

(เรื่องผู้หญิง พ.ศ. ๒๕๔๕ น.๕๔)

(๕๒) ...และอย่าใช้ความดีของเธอเป็นข้ออ้างในการเหยียบย่ำเธอเด็ดขาด! เพราะนอกจากจะเป็นบาปที่รังแกคนดีแล้วสักวัน คุณจะร้องเสียดาย หากสูญเสียเพื่อนที่ดีขนาดนี้ไปจากชีวิต!

(เรื่องผู้หญิง ต.ค. ๒๕๔๔ น.๔๑)

ตัวอย่าง (๔๙) - (๕๒) ผู้เขียนให้เหตุผลที่อ้างถึงสังคมหรือความจริงในโลก โดยตัวอย่าง (๔๙) ผู้เขียนให้เหตุผลที่อ้างถึงลักษณะของคนในสังคมสมัยเดียวกับผู้อ่าน เพื่อเน้นให้ผู้อ่านเห็นความสำคัญของสิ่งที่ผู้เขียนชี้หน้าที่ว่าเป็นคนระมัดระวัง เพราะผู้อ่านย่อมรู้ว่าคนในสังคมเดียวกับตนมีลักษณะอย่างไร ส่วนตัวอย่าง (๕๐) ผู้เขียนอ้างถึงความจริงในโลกว่า ทุกคนต้องการอิสระ คงไม่มีใครอยากจะถูกควบคุมหรือถูกจองจำ เพื่อย้ำให้ผู้อ่านตระหนักว่าไม่ควรควบคุมใครมากเกินไป ในตัวอย่าง (๕๑) ผู้เขียนอ้างถึงสังคมความจริงที่ว่าทุกอย่างเป็นอนิจจังไม่เที่ยงโดยเฉพาะความสัมพันธ์ของผู้อ่านกับแฟนไม่อาจจะคงอยู่ชั่วฟ้าดินสลายได้ ซึ่งผู้เขียนเชื่อว่ามิตรภาพความเป็นเพื่อนต่างหากที่จะคงอยู่ตลอดไป และตัวอย่าง (๕๒) ผู้เขียนอ้างถึงหลักคำสอนทางพุทธศาสนาที่ว่าการทำร้ายคนอื่นถือเป็นบาปอย่างยิ่งเพื่อโน้มน้าวใจผู้อ่านไม่ให้ทำร้ายเพื่อนที่ดีของตัวเอง

๔.๒.๒.๑.๑.๒ การให้เหตุผลที่อ้างถึงความรู้สึกหรือตัวตนของบุคคลที่สาม

เพื่อให้ผู้อ่านเห็นว่าการที่ผู้เขียนชี้ว่าผู้อ่านนั้นไม่ได้มาจากความต้องการของผู้เขียนเองแต่ผู้เขียนแสดงหลักฐานโดยการให้เหตุผลที่เกี่ยวกับความรู้สึกความเป็นตัวตนของบุคคลที่สามซึ่งในที่นี้คือ เพื่อน หรือคนรักของผู้อ่าน ซึ่งถือได้ว่าเป็นบุคคลที่มีความสำคัญต่อผู้อ่านซึ่งผู้อ่านควรให้ความสนใจ ดังตัวอย่าง

(๕๓) อย่าดีอนะ เพราะเขาไม่ชอบเด็กดี ว่านอนสอนง่ายแล้วเขาจะเอ็นดูคุณขาดใจเลย

(เธอกับฉัน ต.ค.๒๕๔๕ น.๒๕๒)

(๕๔) รู้อย่างนี้แล้วอย่าพยายามไปลองภูมิหรือทดสอบอะไรเขาเลย เพราะเขาอ่านคุณได้ทะลุปรุโปร่งหมดเกลี้ยงแน่

(เรื่องผู้หญิง ธ.ค. ๒๕๔๔ น.๔๕)

(๕๕) เพราะฉะนั้นคุณก็ต้องคอยดูแลเอาใจใส่เค้าบ้าง เพื่อให้เค้ารู้สึกว่าคุณเองก็อ่อนโยนและเป็นห่วงเค้าเหมือนกัน

(ไอซ์ : your mind ธ.ค. ๒๕๔๕ น.๔๐)

(๕๖) ขอแนะนำให้คุณยึดเพื่อนคนนี้ไว้ให้มันอย่าปล่อยหลุดมือเด็ดขาด เพราะเธอเป็น เพื่อนแท้และเพื่อนตายตัวจริง! (เรื่องผู้หญิง ต.ค. ๒๕๔๔ ฉ.๔๑)

ตัวอย่าง (๕๓) - (๕๕) ผู้เขียนแสดงเหตุผลที่เกี่ยวข้องกับความรู้สึก และความเป็นตัวตนของชายคนรักของผู้่าน ส่วนตัวอย่าง (๕๖) ผู้เขียนแสดงเหตุผลที่เกี่ยวข้องกับความรู้สึกและความเป็นตัวตนของเพื่อนของผู้่าน

กล่าวโดยสรุป การให้เหตุผลที่อ้างถึงความรู้สึกหรือความเป็นตัวตนของเพื่อนหรือคนรักของผู้่านจะช่วยให้ผู้อ่านตระหนักถึงความสำคัญของการขึ้นและยอมรับคำขึ้นได้ง่ายขึ้น

๔.๒.๒.๑.๑.๓ การให้เหตุผลที่อ้างถึงตัวผู้อ่านเอง

ผู้เขียนโน้มน้าวใจผู้อ่านโดยการให้เหตุผลที่อ้างถึงความจำเป็นที่ผู้อ่านจะต้องปฏิบัติตามคำแนะนำของผู้เขียน หรืออ้างว่าผู้อ่านมีคุณสมบัติที่จะทำตามที่คุณเขียนขึ้นได้ ดังตัวอย่าง

(๕๗) ถ้าคุณหมั่นเปิดตาให้กว้างไว้เสมอล่ะก็ คุณจะเห็นโอกาสที่เยี่ยมยอดการงาน รวมถึงความเป็นไปได้เรื่องความรัก สิ่งที่ต้องการ ระวังคือ... ละเลยคำแนะนำของคนอื่น เพราะคิดว่าตัวเองรู้ดีกว่า เพราะคุณไม่ได้รู้ทุกอย่างเสมอไป ควรหลีกเลี่ยงการโต้เถียงขัดแย้งด้วยการไม่เลือกที่รักชังในหมู่เพื่อน

(เรื่องผู้หญิง เม.ษ. ๒๕๔๔ ฉ.๒๙)

(๕๘) เห็นที คุณต้องหัดปล่อยวางให้มากขึ้นตั้งแต่เดี๋ยวนี้แล้ว เพราะคุณใกล้ชิด ความเครียดจนน่าห่วง (เรื่องผู้หญิง ม.ค. ๒๕๔๔ ฉ.๒๒)

ตัวอย่าง (๕๗) และ (๕๘) ผู้เขียนอ้างว่าผู้อ่านจำเป็นต้องปฏิบัติตามคำแนะนำของผู้เขียนเพราะ “เพราะคุณไม่ได้รู้หมดทุกอย่างเสมอไป” และ “เพราะคุณใกล้ชิดความเครียดจนน่าห่วง” ตามลำดับ

(๕๙) ถึงแม้คุณจะมาจากรอบครัวที่ทำให้บ้าได้ แต่อย่าพยายามตอกย้ำกับเรื่องเก่า ให้กลายเป็นการทำร้ายจิตใจตัวเองเลย ทางที่ดีคุณควรลืมอดีตที่ผ่านมาไปแล้วถ้าเป็นไปได้น่าจะหันหน้าเข้า คุณกันอย่างใจเย็นเพื่อปรับความเข้าใจ ลบล้าง

บาดแผลในอดีตที่ผ่านมาเพราะคุณเองย่อมรู้ว่า ถึงยังไงลึกลงไปไหนแล้วพวก
คุณก็เป็นครอบครัวที่มีความรักต่อกัน (เรื่องผู้หญิง ต.ค. ๒๕๔๕ น.๖๕)

(๖๐) แต่ก็ยังไม่น่าห่วง หากคุณพยายามรักษาสมดุลให้ดี ดั่งนั้น..จะเป็นผลดีกับตัว
คุณเองมาก ๆ หากคุณจัดวันว่างสำหรับหยุดพัก และเลิกคิดถึงภาระต่างๆเป็น
ระยะเพื่อจะได้สนุกกับชีวิตอย่างเต็มที่ดูบ้าง เพราะความจริง..คุณก็รู้ว่าอะไร
สำคัญและอะไรไม่สำคัญ ดั่งนั้น..ทุกสิ่งทุกอย่างก็มักลงเอยด้วยดีในตอนท้ายได้
อยู่แล้ว (เรื่องผู้หญิง ส.ค. ๒๕๔๔ น.๓๗)

(๖๑) ที่สำคัญคือ ต้องกล้าเป็นตัวของตัวเองด้วย คิดเสียว่า ถ้าใครจะไม่ชอบที่คุณ
เป็นตัวของตัวเองแบบนี้ ก็ถือเป็นปัญหาของพวกเขา! ไม่ใช่ปัญหาของคุณ!
ฉะนั้นอย่ากลัวที่จะออกมายืนเด่นท่ามกลางกลุ่มเพื่อน หรือแยกวงออกมาบ้าง
เพราะคุณเองก็มีค่าเกินพอที่จะทำแบบนี้เหมือนกัน

(เรื่องผู้หญิง ก.พ. ๒๕๔๕ น.๔๘)

ตัวอย่าง (๕๙) - (๖๑) ผู้เขียนให้เหตุผลอ้างถึงคุณสมบัติบางอย่างของ
ผู้อ่านซึ่งเป็นคุณสมบัติที่ผู้เขียนเชื่อว่าสามารถทำให้ผู้อ่านปฏิบัติตามที่ผู้เขียนชี้มาได้ ผู้วิจัย
เห็นว่าการใช้เหตุผลแบบนี้จะช่วยให้ผู้อ่านได้ใจเพราะทำให้ผู้อ่านตระหนักได้ว่าตนมีคุณค่า
หรือมีคุณสมบัติเพียงพอที่จะทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง

กล่าวโดยสรุป การเลือกใช้เหตุผลแบบต่างๆจะทำให้
ผู้อ่านเกิดความเข้าใจที่ชัดเจนและเห็นจริงตามเหตุผลที่นำมาใช้สนับสนุน ซึ่งจะส่งผลให้คำชี้แนะ
ของผู้เขียนเป็นที่เข้าใจและสามารถโน้มน้าวผู้อ่านให้เชื่อและปฏิบัติตามได้อย่างถูกต้อง

๔.๒.๒.๑.๒ การนำเสนอผลทางบวกหรือทางลบ

กลวิธีนี้เป็นลักษณะของการโน้มน้าวใจโดยใช้แรงจูงใจ
กล่าวคือ เป็นการนำเสนอผลทางบวกเพื่อจูงใจให้ผู้อ่านกระทำการสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรือเป็นการ
นำเสนอผลทางลบให้กับประเด็นหรือเนื้อหาที่ต้องการจูงใจให้ผู้อ่านละเว้นหรือหลีกเลี่ยงการ
กระทำนั้น ดังตัวอย่าง

(๖๒) ขอเวลาให้คุณหน่อย แล้วอะไรๆก็จะคลี่คลายไปในทางที่ดีจะ

(แฮมเบอร์เกอร์ ต.ค. ๒๕๔๖ น.๒๘)

- (๖๓) ก่อนที่คุณจะระเบิดออกมา คราวหน้าลองหันไปพูดคุยกับเพื่อนและคนในครอบครัวของคุณดูบ้างเมื่อคุณรู้สึกโกรธหรือไม่พอใจในคราวหน้า แล้วคุณจะรู้สึกดีขึ้นอย่างไม่เคยรู้สึกมาก่อน

(พลอยแกมเพชร พ.ค. ๒๕๔๔ น.๒๒๓)

- (๖๔) เปิดใจให้กว้างขึ้นอีกหน่อยนะคะ แล้วคนรอบข้างจะชื่นชมคุณขึ้นอีกเยอะ

(เธอกับฉัน มี.ค. ๒๕๔๕ น.๔๓๘)

ตัวอย่าง (๖๒) - (๖๔) ผู้เขียนนำเสนอผลดีหรือผลทางบวกที่จะเกิดขึ้นภายหลังจากที่ผู้อ่านปฏิบัติตามคำชี้แนะของผู้เขียนแล้ว เพื่อให้ผู้อ่านเกิดแรงจูงใจที่จะกระทำตามที่ผู้เขียนชี้แนะ

- (๖๕) ถ้าคุณรักเขาก็ต้องรักเพื่อนของเขาด้วย ต้องทำตัวให้เข้ากับเพื่อนๆ เขาให้ได้ ไม่อย่างนั้นคุณหลุดออกจากวงจรชีวิตเขาแน่ (เธอกับฉัน พ.ย. ๒๕๔๕ น.๔๕๔)

- (๖๖) คุณเป็นแก้วตาดวงใจของพ่อแม่ตั้งแต่เด็ก เพราะไม่เคยขัดใจพวกท่านแต่ทุกวันนี้คุณโตแล้ว คุณควรฝึกฝนตัวเองให้มีความเป็นผู้ใหญ่มากพอ ไม่อย่างนั้นคุณจะกลายเป็นคนตาขาวไม่กล้าตัดสินใจด้วยตัวเองอย่างนี้ไปตลอดชีวิต

(เรื่องผู้หญิง ต.ค. ๒๕๔๕ น.๖๕)

ตัวอย่าง (๖๕) - (๖๖) ผู้เขียนบอกโทษหรือผลทางลบที่จะเกิดขึ้นตามมาเมื่อผู้อ่านไม่ปฏิบัติตามที่ผู้เขียนชี้แนะ

นอกจากนี้ผู้วิจัยพบว่า การนำเสนอผลทางบวกหรือทางลบยังปรากฏในรูปแบบประโยคเงื่อนไข ดังตัวอย่าง

- (๖๗) ลองหัดปฏิเสธเรื่องที่ไม่สำคัญดูบ้าง โดยเฉพาะเมื่อสิ่งนั้นดึงคุณออกจากเรื่องที่สำคัญและจำเป็น ถ้าคุณทำได้ คนอื่นจะเคารพคุณมากขึ้น และไม่เหยียบย่ำคุณเกินไป

(พลอยแกมเพชร ก.ย. ๒๕๔๔ น.๒๓๒)

- (๖๘) ถ้าคุณยังปล่อยให้ตัวเองติดนิสัยนอนรั้งนิยมนต่อไปจนกลายเป็น "หัวแข็ง" จะยิ่งพอกพูนความกลัวในจิตใจคุณให้มากขึ้นจนแก้ยาก

(เรื่องผู้หญิง ส.ค. ๒๕๔๕ น.๖๐)

ตัวอย่าง (๖๗) และ (๖๘) จะเห็นได้ว่า การนำเสนอผลทางบวกหรือทางลบภายใต้โครงสร้างของประโยคที่มีความเป็นเหตุเป็นผล^๑ (ประโยคเงื่อนไข) จะมีน้ำหนักโน้มน้าวให้ผู้อ่านตรงตามและเห็นจริงได้ กล่าวอีกนัยหนึ่ง ผู้อ่านจะสามารถตระหนักถึงสิ่งที่เป็นคนหรือโทษ ผลด้านบวกหรือด้านลบและรู้วิธีปฏิบัติเพื่อให้เกิดผลทางบวกรวมทั้งรู้วิธีหลีกเลี่ยงผลทางลบโดยละเว้นไม่กระทำในสิ่งที่เป็นสาเหตุอีกด้วย

๔.๒.๒.๑.๓ การใช้คำถามเพื่อวาทศิลป์ (rhetorical question)

วัจนกรรมตรงของรูปประโยคคำถามคือวัจนกรรมกรถาม แต่ผู้วิจัยพบว่าในข้อมูลแบบทดสอบ ผู้เขียนไม่ได้ใช้รูปประโยคคำถามเพื่อสื่อเจตนาถาม^๒ แต่เป็นการใช้คำถามเพื่อวาทศิลป์ ซึ่งกลวิธีการใช้คำถามเพื่อวาทศิลป์นี้จัดเป็นกลวิธีโน้มน้าวใจกลวิธีหนึ่ง (Aristotle อ้างถึงใน Jordan, 1971) กล่าวคือ ใช้เพื่อให้ผู้อ่านหยุดคิดพิจารณาหาคำตอบด้วยตัวเอง เพื่อให้เกิดความเข้าใจ ซึ่งอาจจะเป็นผลนำไปสู่การทำตามคำแนะนำของผู้เขียน ดังตัวอย่าง

(๖๙) แน่ใจหรือว่าคุณรู้จักเขาดีอย่างที่คุณคิด? เพราะสีฟ้าแสดงว่ามีความลับปกปิด
ดังนั้น...ต้องฟังสิ่งที่เขาพูดอย่างระมัดระวังให้มากเชียว!

(เรื่องผู้หญิง ธ.ค. ๒๕๔๔ น.๔๕)

ตัวอย่าง (๖๙) จะเห็นได้ว่า ผู้เขียนไม่ได้ใช้ประโยคคำถาม “แน่ใจหรือว่าคุณรู้จักเขาดีอย่างที่คุณคิด” เพื่อถามความแน่ใจของผู้อ่านแต่ที่จริงแล้วผู้เขียนต้องการโน้มน้าวให้ผู้อ่านถูกคิดว่าผู้อ่านยังไม่รู้จักผู้ชายคนนี้ดีพอ “เพราะสีฟ้าแสดงว่ามีความลับปกปิด” ผู้อ่านจำเป็นต้อง “ฟังสิ่งที่เขาพูดอย่างระมัดระวังให้มาก”

(๗๐) เผลาๆบ้างก็ดีนะคะ เพราะตัวคุณเองนั่นแหละที่จะเหนื่อยที่ต้องคอยตามระแวง
จะหาความสุขแต่ละทีก็ไม่เต็มที่ เพราะใ้อាកการหวาดระแวงของคุณนั่นแหละ

^๑ ในกระบวนการจูงใจให้ผู้ขึ้นเชื่อหรือคล้อยตามด้วยวิธีเสนอข้อเท็จจริงและเชื่อมโยงความเป็นเหตุเป็นผลของข้อเท็จจริงเหล่านั้น เพื่อให้ผู้ขึ้นได้ใคร่ครวญถึงผลดีผลเสียโดยตัวมันเอง แล้วใช้พุทธบัญญัติตัดสินว่า ควรคล้อยตามคำแนะนำนั้นหรือไม่ เป็นวิธีจูงใจในอุดมคติ ซึ่งนักปรัชญาเมธีทางตรรกศาสตร์และสมเด็จพระชินเจ้าผู้บรมศาสดาทรงแนะนำให้ปฏิบัติ (อนันต์ เหล่าเลิศวรกุล, ๒๕๔๗)

^๒ นววรรณ พันธุ์เมธา (๒๕๒๗ : ๒๐๓) กล่าวว่า เราพอจะทราบเจตนาของผู้ใช้ประโยคจากรูปประโยคอย่างไรก็ตามการสังเกตรูปประโยคอาจไม่ช่วยให้ทราบเจตนาของผู้ใช้ประโยคเสมอไป

และรู้อะไรไหมคะ เขาเองน่าจะยึดจัดจนทำตัวแทบไม่ถูก เอาใจมากไปคุณก็ระแวงว่าวันนี้เขามาแปลก ทำตัวเฉยๆใส่ คุณก็เป็นต้องน้ำตาไหลว่าเขาไม่รักคุณมีความจำที่ดีเป็นเลิศโดยเฉพาะเรื่องเก่าๆที่ผ่านมาแล้วของเขา และพร้อมเสมอที่จะหยิบยกขึ้นมาเป็นประเด็นในการหาเรื่องทะเลาะ

(แฮมเบอร์เกอร์ พ.ย. ๒๕๔๖ น.๓๐)

ตัวอย่าง (๗๐) จะเห็นได้ว่าผู้เขียนไม่ได้ใช้ประโยคคำถาม “รู้อะไรไหมคะ” เพื่อขอคำตอบจากผู้อ่านว่ารู้เรื่องบางอย่างหรือไม่ แต่ผู้เขียนต้องการโน้มน้าวให้ผู้อ่านตระหนักว่า คนรักของผู้อ่านยึดจัดกับพฤติกรรมของผู้อ่าน เพื่อให้ผู้อ่านเกิดความเข้าใจว่าทำไมผู้เขียนจึงชี้ให้ผู้อ่าน “เพลาๆบ้างก็ดีนะคะ...”

(๗๑) ถึงจะตื้อน้อย ตื้อบ้างเป็นครั้งคราว ขึ้นลงตามเวลาลมแต่คุณก็สามารถถ่วงดุลความดันทุรังพอๆกับการประณีประนอมบ้างบางโอกาส คุณก็เข้าใจว่าทุกอย่างไม่ได้เป็นไปอย่างที่ใจเราคิดต้องการเสมอไปนอกจากนี้การที่เราจะวางหรือยอมๆกันไปบ้างเป็นบางโอกาสอาจทำให้สัมพันธ์ภาพหรือสิ่งต่างๆดีขึ้นเพื่อทางที่ง่ายกว่า ก็ไม่ได้หมายความว่า คุณจะลดละความตั้งใจหรือลดความพยายามลงไป
จริงมั๊ย (ไอซ์ : your mind มิ.ย. ๒๕๔๕ น.๓๔)

ตัวอย่าง (๗๑) ผู้เขียนไม่ได้ต้องการคำตอบว่าจริงหรือไม่จริง แต่ผู้เขียนต้องการโน้มน้าวให้ผู้อ่านเห็นด้วยกับคำแนะนำของผู้เขียน

นอกจากนี้ผู้วิจัยพบว่าผู้เขียนใช้ประโยคคำถามเพื่อย่อยให้ผู้อ่านคิดพิจารณาด้วยตนเอง ดังตัวอย่าง

(๗๒) เขาเป็นคนร่าเริงไม่ค่อยคิดมาก เวลาคุยกับเขารับรองว่าสนุก แต่คุณก็ต้องยอมรับข้อเสียของเขาด้วยนะ เพราะคนที่รักสนุกอย่างนี้ ไม่ค่อยจะจริงจังกับชีวิตเท่าไร ได้อย่างเสียอย่าง คุณ o.k. หรือเปล่า

(เธอกับฉัน ต.ค.๒๕๔๕ น.๔๕๒)

(๗๓) ถ้าจะรอให้เขาเอาใจคุณล่ะก็รอไปเถอะ แต่ถ้าเปลี่ยนแปลงเป็นว่าคุณเอาอกเอาใจเขาล่ะก็ เขาจะปลื้มคุณนะดู ว่าแต่ว่าคุณจะยอมเป็นฝ่ายเอาใจเขาหรือเปล่า
ล่ะ (เธอกับฉัน ต.ค.๒๕๔๕ น.๔๕๒)

ตัวอย่าง (๗๒) และ (๗๓) ผู้เขียนใช้ประโยคคำถามเพื่อยั่วผู้อ่านให้
 คิดพิจารณาสิ่งที่ผู้เขียนชี้แนะและตัดสินใจด้วยตนเองว่าจะยอมรับคำชี้แนะของผู้เขียนหรือไม่

กล่าวโดยสรุป ผู้เขียนใช้คำถามเพื่อวาทศิลป์
 (rhetorical question) เพื่อให้ผู้อ่านคิดพิจารณาเอง หากคำตอบด้วยตนเองจนเกิดความเข้าใจและ
 คล้อยตามสิ่งที่ผู้เขียนชี้แนะ

๔.๒.๒.๑.๔ การยกตัวอย่าง

การยกตัวอย่างถือเป็นการโน้มน้าวใจโดยการใช้หลักฐานมา
 อ้างอิง (Aristotle อ้างถึงใน Larson, 1986) ทำให้ผู้อ่านเกิดความเข้าใจที่ชัดเจนและเห็นจริงตาม
 ตัวอย่างที่นำมาใช้ ดังตัวอย่าง

(๗๔) ความภูมิใจคือสิ่งที่สำคัญที่สุดสำหรับเขา เขาประเภทชอบตามความฝันสร้าง
 ความภูมิใจ อย่าทำให้เขารู้สึกหมดความภูมิใจเด็ดขาด เพราะเขาจะเสีย
 ความรู้สึกสุดๆ ยกตัวอย่างให้เห็นง่ายๆ ก็พวกนักกีฬาที่นั่นแหละ ฝันถึงชัยชนะ!
ซ้อมหนัก! ลืมเลยเรื่องความรัก! (เธอกับฉัน พ.ย. ๒๕๔๕ ฉ.๔๕๔)

ตัวอย่าง (๗๔) ผู้เขียนชี้แนะผู้อ่านไม่ให้ทำให้คนรักหมดความภาคภูมิใจ
 โดยแสดงตัวอย่างที่เห็นเป็นรูปธรรมเปรียบเทียบกับนักกีฬาที่มุ่งมั่นในการฝึกซ้อมจนลืมเรื่องอื่นๆ
 การแสดงตัวอย่างจะช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจสิ่งที่ผู้เขียนชี้แนะได้ชัดเจนยิ่งขึ้น และอาจคล้อยตาม
 ผู้เขียนได้มากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับที่ไพรัช สู่แสนสุข (๒๕๓๙ อ้างถึงใน อัญชลี ภิรเนตร, ๒๕๔๓)
 กล่าวไว้ว่า การยกตัวอย่างจะช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาที่ยากๆหรือเนื้อหาที่เป็นนามธรรมได้
 มากขึ้น

นอกจากการยกตัวอย่างให้เห็นเป็นรูปธรรมเพื่อให้เกิดความ
 คล้อยตามแล้วผู้เขียนได้ยกตัวอย่างโดยการแจกแจงให้ผู้อ่านเกิดความคิดว่ามีอะไรควรทำบ้าง
 หรือควรจะทำอย่างไรอีกด้วย ดังตัวอย่าง

(๗๕) แต่ถ้าคุณลองเปลี่ยนตัวคุณเอง ห่าอะไรให้กับชีวิต คุณก็จะสนุกสนานมากขึ้น
 อย่างแน่นอน เช่น ลองเปลี่ยนตัวเองสักนิด ทำอะไรใหม่ๆ ในสิ่งที่คุณยังไม่เคย

ได้ทำ มองโลกในอีกมุมหนึ่ง แล้วอะไรใหม่ๆที่ว่ามันก็จะเข้ามาให้หัวคุณเองนั่นแหละ
(ไอซี : quiz พ.ย. ๒๕๔๔ น.๒๗)

- (๗๖) วิธีแก้ไขด่วนคือให้คุณลองทำความเข้าใจกับกิจกรรมโปรดของผู้ชายให้มากขึ้น
เช่น อาจจะได้ดูถ่ายทอดการแข่งขันฟุตบอล หรือถามเรื่องกีฬาที่ผู้ชายสนใจจาก
คุณพ่อ พี่ชาย ครั้งหน้าที่คุณมีโอกาสได้ทำความเข้าใจกับหนุ่มๆ คุณจะได้
มีเรื่องคุยยิ่งถ้าเป็นเรื่องคุยที่พวกเขาสนใจด้วยแล้ว รับรองว่าจะทำให้การ
สนทนาออกรสชาติแถมสร้างความประทับใจแบบสุดขีด ช่างเป็นกลวิธีที่ฉลาดล้ำ
อะไรอย่างนี้ (เรื่องผู้หญิง เม.ษ. ๒๕๔๕ น.๕๓)

๔.๒.๒.๑.๕ การใช้ถ้อยคำนัยผกผัน

Natthaporn Panpothong (1995:19) ให้ความหมายของการใช้ถ้อยคำนัยผกผัน (Verbal Irony) ไว้ว่า หมายถึง การพูดอย่างหนึ่งแต่หมายความตรงกันข้าม การพูดสิ่งที่ตนเชื่อว่าจะไม่จริง หรือวัจนกรรมที่มีการละเมิดกฎความจริงใจ

จากข้อมูลแบบทดสอบ ผู้เขียนใช้ถ้อยคำนัยผกผันเพื่อสร้างความขบขันและเพื่อให้ผู้อ่านจดจำสิ่งที่ผู้เขียนชี้มาได้มากยิ่งขึ้นซึ่งอาจจะส่งผลไปสู่การเปลี่ยนแปลงความเชื่อทัศนคติของผู้อ่าน ดังตัวอย่าง

- (๗๗) ใครมาถากถางคุณว่าเป็นคนเอาดีให้เอาผลแบบทดสอบนี้ฟาดหน้ากลับไปด้วย
ลีลาสุดอินเทรนด์ได้เลย (แฮมเบอร์เกอร์ มิ.ย. ๒๕๔๖ น.๒๐)

ตัวอย่าง (๗๗) ผู้เขียนไม่ได้ต้องการให้ผู้อ่านเอาผลแบบทดสอบฟาดหน้าคนที่กล่าวร้ายต่อผู้อ่านจริงๆ เพียงแต่ต้องการย้ำเพื่อให้ผู้อ่านเปลี่ยนแปลงความเชื่อหรือทัศนคติว่าตนเป็นคนทันสมัย (อินเทรนด์) จริงๆ

จากตัวอย่างนี้ผู้เขียนใช้ถ้อยคำที่ละเมิดกฎความจริงใจของวัจนกรรม การชี้หน้าที่ว่า "ผู้พูดต้องการให้ผู้ฟังกระทำสิ่งนั้นเพราะผู้พูดเชื่อว่าการกระทำนั้นๆจะก่อประโยชน์แก่ผู้ฟัง" เพราะแท้จริงแล้วผู้เขียนไม่ได้เชื่อในสิ่งที่ชี้มาจริงๆ และผู้อ่านก็ทราบดีว่าผู้เขียนไม่ได้หมายความตามที่พูด เพราะการเอาแบบทดสอบไปฟาดหน้าใคร ไม่ถือเป็นการกระทำที่มีประโยชน์ต่อตัวเอง กลับจะส่งผลร้ายมากกว่า เพราะฉะนั้นผู้เขียนเพียงต้องการสร้างความขบขันและเพื่อย้ำให้ผู้อ่านเกิดความมั่นใจว่าผู้อ่านเป็นคนทันสมัยจริงๆเท่านั้น

(๗๘) คอวหาที่อยู่ใหม่เป็นดาวพลูโตหรือสูดขอบกาแล็กซีคงเหมาะกว่า แต่ถ้าไม่มี
ปัญญาย้ายถิ่นไปได้ไกลขนาดนั้น ก็ขอแนะนำให้ไปหาที่ทางกว้างๆ แถบเทือก
เขาอัลไต หรือแหล่งไกลความเจริญใดๆ แล้วไปปลูกกระท่อมทำปศุสัตว์ไป
ตามเรื่อง ด้วยคะแนนระดับนี้ ขึ้นไม่รีบย้ายให้เร็วมีหวังโดนขบกัดเหวอะหวะ
ไปทั้งตัวนะ ! (แฮมเบอร์เกอร์ มี.ย. ๒๕๔๖ น.๒๐)

ตัวอย่าง (๗๘) ผู้เขียนใช้ถ้อยคำนัยผกผันแบบเกินจริง ไม่
สมเหตุสมผล กล่าวคือ ผู้เขียนใช้ถ้อยคำนัยผกผันชี้แนะผู้อ่านให้ไปหาที่อยู่ใหม่ที่ดาวดวงอื่นหรือ
สถานที่ห่างไกลความเจริญ ถึงแม้จะปรากฏคำแสดงเจตนาชี้แนะให้กระทำ “คอว” ผู้เขียนก็ไม่ได้
ต้องการให้ผู้อ่านทำเช่นนั้นจริงๆ ผู้เขียนต้องการเพียงประชดประชันผู้อ่านที่เป็นคนไม่ทันสมัย
เพราะเป็นไปไม่ได้ที่จะหาที่อยู่ใหม่เป็นดาวดวงอื่นหรือที่ห่างไกลความเจริญขนาดนั้น

นอกจากนี้ผู้วิจัยยังพบว่า ผู้เขียนได้ใช้ถ้อยคำนัยผกผันเพื่อ
แสดงความสุภาพต่อผู้อ่านอีกด้วย ดังตัวอย่าง

(๗๙) คุณจู้จู้ขี้บ่นเหมือนแม่ ชอบดูแลปรนนิบัติ อย่างนี้ก็น่ารักไปอีกแบบ ถ้าจะน่ารัก
มากขึ้นล่ะก็...บ่นให้น้อยหน่อย และอย่าควบคุมเขามากนัก เพราะทุกคน
ต้องการอิสระ อย่าลืมห่อหุ้มนะ (เธอกับฉัน พ.ค.๒๕๔๕ น.๔๔๒)

ตัวอย่าง (๗๙) ถ้าตีความถ้อยคำนี้ตามรูปที่ปรากฏจะพบว่าผู้เขียน
ประเมินคนที่จู้จู้ขี้บ่นว่า “น่ารักไปอีกแบบ” แต่ในความเป็นจริงแล้วผู้เขียนไม่ได้หมายความว่า
ตามที่พูด เพราะคนที่จู้จู้ขี้บ่นคงไม่มีใครชอบ ไม่ใช่พฤติกรรมที่น่าชื่นชมนัก ผู้เขียนใช้ถ้อยคำ
นัยผกผันที่จะเมิดกฏคุณภาพ^๑นี้เพื่อประชดประชันผู้หญิงที่ชอบจู้จู้ขี้บ่น ซึ่งไม่เป็นที่ปรารถนา
สำหรับผู้ชาย และชี้แนะให้ผู้อ่านเห็นว่าที่จริงแล้ว “จู้จู้ขี้บ่น” ไม่ใช่พฤติกรรมที่จะทำให้ “น่ารัก” ได้
แต่ถ้าจะให้น่ารักต้องกระทำพฤติกรรมตรงข้ามกันคือ “บ่นให้น้อยหน่อย” แล้ว “จะน่ารักมาก
ขึ้น”

^๑ ไกรซ์ (Grice, 1975 , อ้างถึงใน พรรณธร ครุฑเนตร, ๒๕๔๗ : ๕๗) อธิบายว่า ถ้อยคำนัยผกผัน คือ
ถ้อยคำที่ความหมายตามรูปละเมิดกฏความร่วมมือในการสนทนาข้อที่เรียกว่า กฎคุณภาพ (The Maxim of
Quality) แต่ที่จริงแล้วในบริบทนั้นผู้พูดใช้การละเมิดกฏ (exploiting the Quality) ดังกล่าวเพื่อแนะ
ความหมายตรงข้าม ซึ่งในที่นี้ผู้อ่านเข้าใจความหมายที่ผู้เขียนสื่อเพราะผู้อ่านมีความเชื่อพื้นฐานว่าผู้เขียน
เคารพกฎความร่วมมือในการสนทนา และจากข้อมูลภูมิหลังของผู้อ่านเอง (ผู้อ่านทราบว่าการจู้จู้ขี้บ่น
ไม่ใช่พฤติกรรมที่พึงปรารถนา) สิ่งเหล่านี้ทำให้ผู้อ่านเข้าใจได้ว่าผู้เขียนไม่ได้หมายความว่าเขียน

จากตัวอย่างนี้ นอกจากผู้เขียนจะใช้ถ้อยคำนัยแฝงเพื่อประชดประชันแล้วยังถือเป็นการแสดงความสุภาพต่อผู้อ่านด้วย กล่าวคือ การที่ผู้เขียนวิจารณ์ผู้อ่านว่าเป็นคนจู้จี้ขี้นอกจุกคามผู้อ่านโดยตรง เพื่อเลี่ยงการวิจารณ์โดยตรงไปตรงมา ผู้เขียนจึงกล่าวประชดประชันว่า จู้จี้ขี้นั้นเป็นพฤติกรรมที่น่ารักไปอีกแบบ

อย่างไรก็ตามผู้วิจัยพบว่า ในแบบทดสอบพบการใช้ถ้อยคำนัยแฝงเพียง ๓ ตัวอย่างเท่านั้น ซึ่งจากตัวอย่าง ๒ ใน ๓ เป็นการใช้ถ้อยคำนัยแฝงเพื่อประชดประชันผู้อ่าน การที่ผู้เขียนใช้ถ้อยคำนัยแฝงประชดประชันผู้อ่านอาจเป็นการไปทำร้ายความรู้สึกของผู้อ่านได้ ซึ่งอาจจะส่งผลให้การชี้แนะไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร จึงพบการใช้กลวิธีนี้น้อยมาก

๔.๒.๒.๑.๖ การใช้อุปลักษณ์

อุปลักษณ์ (Metaphor) หมายถึง ถ้อยคำแสดงการเปรียบเทียบของสองสิ่ง สิ่งหนึ่งเป็นสิ่งที่ถูกเปรียบอีกสิ่งหนึ่งเป็นแบบเปรียบเทียบ (ณัฐพร พานโพธิ์ทอง, ๒๕๔๒) นอกจากนี้ ชาร์เตอร์ส-แบล็ก (Charteris-Black, 2005) จัดให้อุปลักษณ์เป็นกลวิธีทางภาษาในการโน้มน้าวใจผู้อ่าน ในแบบทดสอบผู้วิจัยพบการใช้อุปลักษณ์เพียง ๒ ตัวอย่างเท่านั้นคือ

(๘๐) เพราะงั้น...อย่าแขวนชีวิตไว้ที่เขาทั้งหมด คุณต้องยืนและหายใจด้วยตัวคุณเองบ้าง (เรอกับฉัน พ.ศ.๒๕๔๕ น.๔๔๒)

ตัวอย่าง (๘๐) ผู้เขียนใช้คำกริยา “แขวน” ซึ่งตามปกติใช้กับสิ่งที่เป็นรูปธรรมมาใช้กับสิ่งที่เป็นนามธรรมคือ “ชีวิต” เพื่อให้เห็นภาพการเอาชีวิตของเราไปเกี่ยวห้อยติดอยู่กับคนอื่นซึ่งเป็นการถ่วงหรือไปเพิ่มน้ำหนักให้กับคนอื่นมากจนเกินไป และอาการแขวนยังให้ความรู้สึกไม่มั่นคง การกระทำเช่นนี้ไม่เป็นที่พึงปรารถนา ดังนั้นผู้เขียนจึงชี้แนะผู้อ่านให้ “ยืน” และ “หายใจ” ด้วยตัวของผู้อ่านเอง คำกริยา “ยืน” ให้ภาพตรงข้ามกับ “แขวน” ยืนหมายถึงการเอาเท้าเหยียบพื้นแล้วตั้งตัวตรง ให้ความรู้สึกที่มั่นคงมากกว่าแขวน และไม่ใช้การไปเพิ่มน้ำหนักให้กับคนอื่น ส่วน “หายใจ” ไม่ใช่แค่การทำให้อากาศเข้าสู่และออกจากปอดเท่านั้นแต่หมายรวมถึงการมีชีวิตอยู่รอด คนที่ยังหายใจคือคนที่มีชีวิต ผู้เขียนใช้อุปลักษณ์ดังกล่าวเพื่อชี้แนะให้ผู้อ่านทำชีวิตให้อยู่รอดและมั่นคงด้วยตัวของผู้อ่านเอง

(๘๑) หวังอะไรก็อย่าให้เกินเอื้อม เพราะตกจากที่สูงมันเจ็บนะจะบอกให้

(เรอกับฉัน ธิ.ค. ๒๕๔๕ น.๔๕๖)

ตัวอย่าง (๘๑) “เกินเอื้อม” ผู้เขียนต้องการให้เห็นภาพของการกระทำที่เกินความสามารถหรือไฝ่สูงจนเกินไป การกระทำเช่นนี้จะทำให้ “ตกจากที่สูง” หมายถึงเกิดความผิดพลาด ล้มเหลว ซึ่งมีผลทำให้ “เจ็บ” คือทำให้ผิดหวัง เจ็บปวด ผู้เขียนเปรียบเทียบความผิดพลาด ล้มเหลว ที่เกิดจากการกระทำที่เกินความสามารถว่าเหมือนกับการตกจากที่สูงซึ่งจะต้องเจ็บเป็นธรรมดา ดังนั้นเพื่อไม่ให้เกิดความผิดพลาดจนบาดเจ็บ ผู้เขียนจึงชี้แนะผู้อ่านว่าการกระทำใดๆไม่ควรให้เกินความสามารถของตน

จะเห็นว่าการใช้อุปลักษณณ์ในทั้งสองตัวอย่างนี้ ทำหน้าที่ด้านการถ่ายทอดความคิดและด้านอารมณ์ ซึ่งสอดคล้องกับที่ อริสโตเติล (Aristotle, อ้างถึงใน Charteris-Black, 2005:13) ได้กล่าวไว้คือ การตอบสนองทางอารมณ์สามารถถูกโน้มน้าวได้ด้วยการจูงใจที่มีเหตุผล ดังนั้นการจูงใจที่มีเหตุผลก็สามารถถูกโน้มน้าวได้ด้วยการโน้มน้าวเช่นกัน กล่าวอีกนัยหนึ่ง การใช้อุปลักษณณ์จะสามารถกระตุ้นการใช้เหตุผลและอารมณ์ความรู้สึกของผู้อ่านได้ดี

นอกจากนี้จะสังเกตได้ว่าอุปลักษณณ์ในตัวอย่างข้างต้นเป็นอุปลักษณณ์ที่ใช้กันมากจนเกือบจะกลายเป็นสำนวน ซึ่งณัฐพร พานโพธิ์ทอง (๒๕๔๒) เรียกอุปลักษณณ์ชนิดนี้ว่าอุปลักษณณ์สำเร็จรูป เพราะผู้ใช้ภาษาเข้าใจความหมายได้ดี ซึ่งสอดคล้องกับที่ Steen (1994 อ้างถึงใน ณัฐพร พานโพธิ์ทอง, ๒๕๔๒) ได้กล่าวไว้ว่า เมื่อเลือกใช้อุปลักษณณ์ได้เหมาะสมกับบริบทก็จะมีผลในการจูงใจผู้ฟัง

๔.๒.๒.๒ กลวิธีความสุภาพ

แบบทดสอบถือเป็นปริเฉทการเขียนที่ผู้เขียนและผู้อ่านไม่ได้มีปฏิสัมพันธ์กันโดยตรง ผู้เขียนและผู้อ่านไม่ได้มีความใกล้ชิดสนิทสนม อีกทั้งผู้เขียนไม่ได้มีอำนาจหรืออิทธิพลเหนือผู้อ่าน ดังนั้น การที่ผู้เขียนชี้แนะให้ผู้อ่านทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง อาจเป็นการคุกคามความเป็นส่วนตัวของผู้อ่านได้ (Brown and Levinson, 1978,1987) ด้วยเหตุนี้ผู้เขียนจึงเสริมการชี้แนะโดยใช้กลวิธีความสุภาพเพื่อสร้างทัศนคติที่ดีและลดการคุกคามความเป็นส่วนตัวของผู้อ่าน

กลวิธีความสุภาพ ในงานวิจัยนี้จะนิยามตามบราวน์และเลอวินสัน (Brown and Levinson, 1978,1987) ซึ่งหมายถึง วิธีการที่ผู้เขียนเลือกภาษาแบบต่างๆมาใช้ เพื่อรักษาหน้าด่านบวกและด้านลบของผู้อ่าน ผู้วิจัยพบกลวิธีย่อย ๔ กลวิธี ดังนี้

๔.๒.๒.๒.๑ การใช้ถ้อยคำที่มีความหมายด้านบวก

ผู้เขียนจะเริ่มจากการชมเชยพฤติกรรมหรือบุคลิกภาพของผู้อ่าน ว่าเป็นพฤติกรรมหรือบุคลิกภาพที่ดี ที่เหมาะสมของผู้อ่าน แล้วตามด้วยคำเชื่อมแสดงความขัดแย้ง “แต่” เป็นการชี้แนะว่า พฤติกรรมหรือบุคลิกภาพดังกล่าวของผู้อ่านยังไม่อาจถือได้ว่า สมบูรณ์ที่สุด หรือเป็นที่น่าพึงปรารถนาที่สุด เพราะยังมีบางสิ่งบางอย่าง บางเรื่อง บางมุม ที่ยังเป็นปัญหาซึ่งจำเป็นต้องได้รับการแก้ไข ดังตัวอย่าง

- (๘๒) คุณมักจะเป็นที่รักของเพื่อนๆ เพราะความมีน้ำใจเสียสละ คิดถึงคนอื่นก่อนเสมอ การทำแบบนี้เป็นสิ่งที่ดี แต่ก็ควรอยู่ในขอบเขตที่จำกัด เพราะการมีแต่เป็นผู้เสียสละเกินขอบเขตเพื่อใครหลายๆ อาจทำให้คุณต้องสูญเสียสิ่งที่ดีๆ ในชีวิตไปได้เหมือนกันนะ โดยเฉพาะอย่างยิ่งบางครั้งก็ควรเปิดโอกาสให้ตัวเองบ้างเหมือนกัน (ไอซ์ : quiz มี.ค. ๒๕๔๕ ฉ.๓๑)

ตัวอย่าง (๘๒) ผู้เขียนวิจารณ์ว่าผู้อ่านเป็นคนมีน้ำใจเสียสละ คิดถึงคนอื่นก่อนเสมอจึงเป็นที่รักของเพื่อนฝูง ซึ่งผู้เขียนเชื่อว่าเป็นพฤติกรรมที่ดี “การทำแบบนี้เป็นสิ่งที่ดี” แต่ถ้อยคำหลังคำเชื่อมแสดงความขัดแย้ง “แต่” แสดงให้เห็นว่าพฤติกรรมดังกล่าวยังไม่ถือเป็นพฤติกรรมที่สมบูรณ์ที่สุด เพราะถ้าผู้อ่านเสียสละเกินขอบเขตอาจทำให้ผู้อ่านสูญเสียสิ่งที่ดีๆ ในชีวิตได้ ดังนั้น ผู้เขียนจึงชี้แนะให้ผู้อ่านเสียสละให้อยู่ในขอบเขตที่เหมาะสมและควรเปิดโอกาสให้กับตัวเองด้วย

- (๘๓) รักของคุณถ้าปรับปรุงอีกนิดก็จะใช้ได้เลยละ คุณยอมรับข้อเสียของเขาได้พอสมควร แต่ช่วงานนี้ต้องปรับใจอีกหน่อย มองข้อบกพร่องให้เป็นเรื่องธรรมดาๆ ถ้าคุณคิดได้อย่างนี้ละก็รักจะสแปงขึ้นอีกเยอะ เชื้อสิ..อย่างคุณทำได้ด้วยละ (เธอกับฉัน เม.ษ. ๒๕๔๕ ฉ.๔๔๑)

ตัวอย่าง (๘๓) ผู้เขียนวิจารณ์ว่าผู้อ่านยอมรับข้อเสียของคนรักได้พอสมควรแต่ก็ยังมีบางสิ่งบางอย่างที่จำเป็นต้องแก้ไขปรับปรุง คือ “ต้องปรับใจอีกหน่อย

มองข้อบกพร่องให้เป็นเรื่องธรรมดา” ถ้าผู้อ่านทำตามคำแนะนำนี้ได้ผู้อ่านก็มีความสุข “ถ้าคุณคิดได้อย่างนี้ล่ะก็รักจะแฮปปี้ขึ้นอีกเยอะ “

(๘๔) การเป็นคนเปิดเผยนะดี แต่บางเรื่องก็ไม่ควรนะจ๊ะ น้ำท่วมทุ่งปลาชุม

(เดอะบอย มี.ค. ๒๕๔๔ ฉ.๑๙๑)

ตัวอย่าง (๘๔) ผู้เขียนวิจารณ์ผู้อ่านว่าการเป็นคนเปิดเผยเป็นสิ่งที่ดีแต่ในบางเรื่องผู้อ่านก็ไม่ควรเปิดเผยในคนอื่นรู้มากเกินไปเพราะจะไม่ได้ประโยชน์อะไรขึ้นมา

(๘๕) คุณเป็นคนฉลาดมีไหวพริบ รู้จักสถานการณ์ผันโอกาสเข้าข้างตัวเอง แต่บางครั้งการพูดความจริงซะบ้างมันเป็นเรื่องดีเหมือนกันนะ ลองคิดถึงคนอื่นเค้าบ้างสิ คงไม่มีใครเค้าอยากเป็นคนโง่โง่คนอื่นหลอกหรือเอาเปรียบอยู่ตลอดเวลาหรอก จริงมัย ไม่อย่างนั้นถ้าสักวันนึงคุณเจอใครที่เจ๋งกว่าหลอกเข้าอย่างจังๆ เลยก็จะรู้ว่า เป็นยังงัย ระวังตัวเอาไว้ให้ดีเถอะ (ไอซ์ : your mind พ.ย. ๒๕๔๔ ฉ.๒๗)

ตัวอย่าง (๘๕) ผู้เขียนวิจารณ์ผู้อ่านว่าเป็นคนฉลาดมีไหวพริบ รู้จักพลิกแพลงสถานการณ์ให้เป็นประโยชน์กับตัวเอง ซึ่งผู้เขียนเห็นว่าเป็นสิ่งที่ดีสำหรับตัวผู้อ่านแต่ไม่เป็นผลดีกับบุคคลอื่นโดยเฉพาะคนที่ถูกผู้อ่านหลอกหรือเอาเปรียบ ดังนั้นผู้เขียนจึงชี้แนะให้ผู้อ่านพูดความจริงบ้าง

(๘๖) แต่คุณก็สามารถใช้เหตุผลวินิจฉัยจนไม่ตกเป็นรองใคร เพราะการคิดก่อนทำมันช่วยให้คุณมีเวลาไตร่ตรองถึงผลดีและผลเสีย แต่บางอย่างก็อย่าลืมไป เหมือนกันนะว่า การวางแผนมากๆ หรือมันั่งคิดเตรียมการนานๆ กลั่วนั่นกลัวนี่ไปหมดกว่าจะตัดสินใจอะไรได้สักอย่างอาจไม่ทันการ ทำให้พลาดสิ่งดีๆ ไปได้เหมือนกัน ลองแหกกฎสักนิดอาจช่วยสร้างสีสันให้ชีวิตได้เหมือนกัน

(ไอซ์ : quiz มี.ย. ๒๕๔๕ ฉ.๓๔)

ตัวอย่าง (๘๖) ผู้เขียนวิจารณ์ว่าผู้อ่านสามารถใช้เหตุผลวินิจฉัยปัญหาได้ดีแต่ในบางเรื่องผู้อ่านก็ไม่จำเป็นต้องคิดมากเกินไปเพราะอาจจะทำให้แก้ปัญหาได้ไม่ทันการ

ปวีณา วัชรสุวรรณ (๒๕๔๗:๑๐๑) กล่าวถึงกลวิธีการใช้

ถ้อยคำที่มีความหมายด้านบวกไว้ว่าเป็นกลวิธีการกล่าวแย้งแบบหนึ่ง โดยผู้พูดจะกล่าวถ้อยคำที่

แสดงว่าความคิดเห็นของผู้ฟังนั้นดีก่อนแล้วจึงจะแย้งในถ้อยคำถัดไป โดยจะมีคำเชื่อม “แต่” เพื่อแสดงความขัดแย้งระหว่างถ้อยคำที่มาข้างหน้ากับถ้อยคำที่ตามหลังเสมอ ปวีณายังกล่าวอีกว่ากลวิธีการใช้ถ้อยคำที่มีความหมายด้านบวกถือเป็นกลวิธีความสุภาพหรือ positive politeness กลวิธีหนึ่ง เนื่องจากแสดงถึงการรักษาหน้าด้านบวกของผู้ฟัง ทำให้ผู้ฟังรู้สึกว่าคุณผู้อ่านรับในข้อเสนอของตนว่าเป็นข้อเสนอที่ดีเช่นกัน สำหรับในงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยพบว่า กลวิธีการใช้ถ้อยคำที่มีความหมายด้านบวกในการเสริมการชี้้นำผู้อ่านจะช่วยรักษาหน้าด้านบวกของผู้อ่านได้เช่นเดียวกัน กล่าวคือ จะทำให้ผู้อ่านรู้สึกว่าคุณเขียนยอมรับว่าผู้อ่านมีบุคลิกภาพหรือพฤติกรรมที่ดีอยู่แล้วเพียงแต่อาจจะมีบางสิ่งบางอย่าง บางแง่มุมที่ทำให้พฤติกรรมดังกล่าวยังไม่สมบูรณ์ที่สุด ซึ่งถ้าผู้อ่านปรับปรุงแก้ไขในส่วนที่ยังไม่สมบูรณ์นี้ได้ ผู้อ่านก็จะถือว่าเป็นคนที่สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

๔.๒.๒.๒.๒ การทำให้มั่นใจ

การทำให้มั่นใจเป็นกลวิธีที่ผู้เขียนแสดงให้เห็นว่าผู้อ่านมีความสามารถที่จะทำในสิ่งที่ผู้เขียนชี้้นำได้ อีกทั้งยังเป็นการยืนยันว่าสิ่งที่ผู้เขียนชี้้นำจะเป็นประโยชน์ต่อตัวผู้อ่านอย่างแท้จริง ดังตัวอย่าง

(๘๗) การให้คำมั่นสัญญาอาจจะเป็นการสร้างจุดเริ่มต้นที่ดีสำหรับคุณ แต่ถึงยังงัยคุณและเค้าก็ยังคงต้องการเวลาที่จะเรียนรู้ซึ่งกันและกัน การพบเจอกันบ่อยๆจะเป็นสิ่งที่ช่วยให้เค้าและคุณเข้าใจกันมากขึ้น แหม! แต่ก็เชื่อเถอะ ไม่มีอะไรที่ยากเกินไปสำหรับคุณหรอก ก็คุณนี่เป็นคนกล้าที่จะเผชิญอะไรต่อมิอะไรที่จะต้องเกิดขึ้นกับตัวของคุณอยู่แล้วนี่ (ไอซ์ : quiz ๖.ค. ๒๕๔๔ ๖.๒๘)

(๘๘) รักของคุณถ้าปรับปรุงอีกนิดก็จะใช้ได้เลยละ คุณยอมรับข้อเสียของเขาได้พอสมควร แต่ว่างานนี้ต้องปรับใจอีกหน่อย มองข้อบกพร่องให้เป็นเรื่องธรรมดาซะ ถ้าคุณคิดได้แบบนี้ล่ะก็รักจะแฮปปี้ขึ้นอีกเยอะ เชื่อสิ...อย่างคุณทำได้ด้วยละ (เธอกับฉัน เม.๒. ๒๕๔๕ ๖.๔๔๑)

ตัวอย่าง (๘๗) และ (๘๘) ผู้เขียนแสดงให้เห็นว่าผู้อ่านมีความสามารถที่จะทำตามที่คุณเขียนชี้้นำได้

(๘๙) ขอเพียงคุณกล้าเป็นตัวเองอย่างเปิดเผยเหมือนกันและเลิกคิดมากในเรื่องไม่เข้าท่า รับรองว่าจำนวนคนที่ชอบคุณจะต้องเพิ่มมากขึ้นอีกหลายเท่าแน่...

(เรื่องผู้หญิง เม.ษ. ๒๕๔๕ น.๕๓)

- (๙๐) ...ทำได้ตามคำแนะนำทั้งหมดนี้ เขาขอรับรองว่าจะให้ดูดีและเปี่ยมสุขราวกับ
เศรษฐีเงินล้านเลยทีเดียว (เรื่องผู้หญิง เม.ษ. ๒๕๔๕ น.๕๓)

ตัวอย่าง (๘๙) และ (๙๐) ผู้เขียนยืนยันโดยการแสดงความมั่นใจด้วยการ “รับรอง” ให้ผู้อ่านเห็นว่าถ้าผู้อ่านทำตามคำแนะนำของผู้เขียน ผู้อ่านจะได้รับผลตอบแทนที่ดี โดยในตัวอย่าง (๘๙) ผู้เขียนใช้คำ “รับรอง...แน่” เพื่อให้ผู้อ่านเกิดความมั่นใจยิ่งขึ้น

กล่าวโดยสรุป การทำให้ผู้อ่านเกิดความมั่นใจในความสามารถของตนว่าสามารถทำตามที่คุณเขียนขึ้นมาได้ อีกทั้งเกิดความมั่นใจในสิ่งที่คุณเขียนขึ้นน่าว่าจะเป็นประโยชน์ต่อตนเอง ก็อาจจะส่งผลให้ผู้อ่านยอมรับคำแนะนำมากขึ้น และยังถือเป็นการแสดงความสุภาพด้านบวก (Brown and Levinson, 1978,1987) วิธีหนึ่งเนื่องจากเป็นการแสดงให้ผู้อ่านเห็นว่าผู้เขียนยอมรับความสามารถของผู้อ่าน

๔.๒.๒.๒.๓ การทำให้ผู้ฟังรู้สึกดี

เลคอฟ (Lakoff, 1973) กล่าวว่า การทำให้ผู้ฟังรู้สึกดีเป็นข้อหนึ่งของกลวิธีความสุภาพ การแสดงวัจนกรรมเสริมการขึ้นากวิธีนี้ ผู้เขียนจะมุ่งให้ความสำคัญกับผู้อ่าน โดยพยายามแสดงให้ผู้อ่านเห็นว่าผู้อ่านไม่จำเป็นต้องวิตกกังวลกับการกระทำในอดีตที่ผ่านมา ผู้เขียนจะให้กำลังใจผู้อ่านทำให้ผู้อ่านรู้สึกว่าคุณเขียนมีความจริงใจที่จะให้ผู้อ่านกระทำการอย่างใดอย่างหนึ่งเพื่อประโยชน์ต่อตัวผู้อ่าน ดังตัวอย่าง

- (๙๑) ไม่ต้องตกใจนะคะ ไม่ใช่ว่าคุณจะไม่มีเสน่ห์เอาซะเลย เพียงแต่คุณมักจะไม่นำมันออกมาใช้เท่านั้นเอง (แฮมเบอร์เกอร์ ส.ค. ๒๕๔๖ น.๒๔)

- (๙๒) ไม่ต้องเสียใจไป ที่เค้าไม่แสดงความหวังโยออกมา นั้นไม่ได้หมายถึงเค้าไม่ได้ให้ความสำคัญกับคุณ เพียงแต่เค้าต้องการให้คุณเป็นตัวของตัวเอง ทำอะไรต่อมิอะไรด้วยตัวเอง คุณอาจจะไม่รู้ว่าคุณข้างในลึกๆเค้าเป็นห่วงคุณมาก เพียงแต่ไม่แสดงออกมาให้คุณเห็นเท่านั้นเอง แต่คุณก็ควรที่จะทำตัวไม่เป็นภาระกับเค้า ให้เค้าต้องหนักใจด้วยแล้วกัน แบบทำตัวเป็นสาวแกร่งนะ...เข้าใจ

(ไอซ์ : your mind ธ.ค. ๒๕๔๕ น.๔๐)

- (๙๓) ไม่ต้องกลัว เขาไม่หลอกหลวงคุณอย่างแน่นอน คุณถามเขาสิ เขาพร้อมที่จะอธิบายอะไรต่อมิอะไรกับคุณ หรือไม่ก็เขาอาจจะบอกรักคุณเลยก็ได้

(ไอซ์ : quiz ธ.ค. ๒๕๔๔ น.๒๘)

(๙๔) อย่าตื่นตระหนกขนาดนั้นซิคะยังไม่มียอะไรเลวร้ายซะหน่อย ใจเย็นๆค่อยๆตั้งสติ นะคะ พุ่มพ่ายไปก็เชื่อว่าจะทำให้อะไรดีขึ้น ลองเริ่มหาทางแก้ไข...

(แอมเบอร์เกอร์ ต.ค. ๒๕๔๖ น.๒๘)

(๙๕) คุณเป็นคนมีจินตนาการที่สดใส และออกจะติดกับอารมณ์ฟุ้งฝันแต่ถึงแม้ว่า ความฝันเป็นสิ่งที่สวยงาม ก็ขอให้ลองหยุดแล้ว เหลียวมองไปรอบๆบ้างว่า ความจริงเป็นอย่างไรและถ้าคุณทำตามแผนที่คิดและวางไว้ ก็ไม่มีอะไรมา ขัดขวางความสำเร็จของคุณได้ ... โชคดีนะคะ

(พลอยแกมเพชร ส.ค. ๒๕๔๔ น.๒๒๙)

ตัวอย่าง (๙๑) - (๙๕) ผู้เขียนทำให้ผู้อ่านรู้สึกดีโดยการปลอบผู้อ่าน ไม่ให้กังวลกับพฤติกรรมหรือบุคลิกภาพที่ไม่พึงปรารถนาในอดีตที่ผ่านมาเพราะยังมีหนทางในการ แก้ไขให้ดีขึ้นได้ โดยการทำตามคำแนะนำของผู้เขียน จากตัวอย่าง (๙๑) ผู้เขียนใช้ถ้อยคำ ปลอบผู้อ่านไม่ให้กังวลกับข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้นเพราะข้อผิดพลาดดังกล่าวไม่ได้มาจากความเป็น ตัวตนของผู้อ่าน ผู้อ่านไม่จำเป็นต้องวิตกกังวลว่าตัวเองไม่มีเสน่ห์ดึงดูดใจชายเพราะแท้จริงแล้ว ผู้อ่านมีเสน่ห์แต่มักจะไม่นำออกมาใช้ กลวิธีการทำให้ผู้อ่านรู้สึกดีโดยการปลอบไม่ให้กังวลใน ตัวอย่างนี้จะทำให้ผู้อ่านสามารถตีความได้ว่าผู้เขียนกำลังชี้แนะให้ผู้อ่านใช้เสน่ห์ที่ตนมีอยู่ให้เป็น ประโยชน์กับตัวเอง ในตัวอย่าง (๙๒) ผู้เขียนปลอบผู้อ่านไม่ให้เสียใจที่ชายคนรักไม่ได้แสดง ความห่วงใยให้เห็น นั่นเป็นเพราะเขาต้องการให้ผู้อ่านเป็นตัวของตัวเอง จากตัวอย่างนี้ผู้อ่านก็ สามารถตีความถ้อยคำได้ว่า ผู้เขียนกำลังชี้แนะให้ผู้อ่านเป็นตัวของตัวเอง อีกทั้งผู้เขียนยังใช้การ ชี้แนะอย่างตรงไปตรงมาย้ำอีกด้วยว่า “แต่คุณก็ควรที่จะทำตัวไม่เป็นภาระกับเค้า ให้เค้าต้อง หนักใจด้วยแล้วกัน แบบทำตัว เป็นสาวแกร่งนะ...เข้าใจ” ในตัวอย่าง (๙๓) ผู้เขียนปลอบให้ ผู้อ่านคลายกังวล ไม่ต้องกลัวว่าชายคนรักจะหลอกหลวงตน อีกทั้งผู้เขียนยังชี้แนะให้ผู้อ่านถามใน สิ่งที่สงสัยกับชายคนรัก เพื่อจะได้ไม่ต้องกังวลจนเกินไป ส่วนตัวอย่าง (๙๔) ผู้เขียนปลอบ ผู้อ่านให้ใจเย็นๆเพราะเหตุการณ์ยังไม่มียอะไรเลวร้าย พร้อมทั้งยังเสนอหนทางในการแก้ไขให้อีก ด้วย และตัวอย่าง (๙๕) ผู้เขียนทำให้ผู้อ่านรู้สึกดีโดยการอวยพรผู้อ่านให้ประสบความสำเร็จ ในการทำตามคำแนะนำของผู้เขียน

การใช้ถ้อยคำดังกล่าวข้างต้นล้วนแต่เป็นกลวิธีที่ช่วยให้ผู้อ่าน รู้สึกดีหรือดีขึ้น โดยเป็นการทำให้ผู้อ่านไม่รู้สึกกังวลกับการกระทำในอดีตที่ผ่านมา กลวิธีการทำ ให้อ่านรู้สึกดีนี้สามารถช่วยเพิ่มหน้าด้านบวกให้กับผู้อ่านได้ เนื่องจากเป็นการทำให้ผู้อ่านรู้สึก

ว่าผู้เขียนเข้าใจตน เห็นใจตน และยังช่วยให้เกิดความสนิทสนม สามารถลดระยะห่างระหว่างผู้เขียนและผู้อ่านได้อีกด้วย

๔.๒.๒.๒.๔ การให้ทางเลือก

กลวิธีนี้เป็นกลวิธีความสุภาพกลวิธีหนึ่ง que แสดงว่า ผู้เขียนไม่มีเจตนาบังคับผู้อ่าน กล่าวคือ เป็นการให้ทางเลือกแก่ผู้อ่านที่จะปฏิบัติตามหรือไม่ปฏิบัติตามคำแนะนำได้ ทำให้ผู้อ่านมีอิสระในการตัดสินใจ

นอกจากนี้ ผู้วิจัยพบว่า การให้ทางเลือกนั้นยังแสดงได้โดยนัยว่าผู้เขียนไม่ได้ทักท้วงหรือดวนสรุปว่าผู้อ่านเต็มใจหรือสามารถทำสิ่งที่ผู้เขียนแนะนำได้ ผู้เขียนเพียงแต่พยายามที่จะนำเสนอทางเลือกให้ผู้อ่านตัดสินใจเอง กลวิธีนี้จะปรากฏในลักษณะการใช้ประโยคเงื่อนไข ดังตัวอย่าง

- (๙๖) ถ้าความสัมพันธ์ของคุณไม่มีท่าทีอะไรที่จะแสดงให้เห็นว่าก้าวหน้าไปอย่างมั่นคงล่ะก็ คุณควรที่จะลองหยุดพักจิตใจของคุณเอาไว้บ้างดีกว่ามั๊ย ...

(ไอซ์ : quiz ธิ.ค. ๒๕๔๔ ฅ.๒๘)

- (๙๗) ถึงแม้คุณจะมาจกครอบครัวที่ทำให้บ้าได้ แต่อย่าพยายามตอกย้ำกับเรื่องเก่าให้กลายเป็นการทำร้ายจิตใจตัวเองเลย ทางที่ดีคุณควรลืมอดีตที่ผ่านมาไปแล้วถ้าเป็นไปได้ น่าจะหันหน้าเข้าด้วยกันอย่างใจเย็นเพื่อปรับความเข้าใจ ลบล้างบาดแผลในอดีตที่ผ่านมาเพราะคุณเองย่อมรู้ดีว่า ถึงยังไงก็ลึกลงไปในใจแล้วพวกคุณก็เป็นครอบครัวที่มีความรักต่อกัน (เรื่องผู้หญิง ติ.ค. ๒๕๔๕ ฅ.๖๕)

ตัวอย่าง (๙๖) - (๙๗) ผู้วิจัยพบว่า การที่ผู้เขียนเลือกใช้ประโยคเงื่อนไขเพื่อแสดงทางเลือกแก่ผู้อ่าน แสดงว่า ผู้เขียนคำนึงถึงความรู้สึกเพราะจริงๆ แล้วผู้เขียนสามารถชี้แนะด้วยคำพูดอื่นได้เช่น “ควรหยุดพักจิตใจ” (๙๖) หรือ “หันหน้าเข้าด้วยกัน” (๙๗) ได้ แต่การพูดเช่นนี้แม้จะเป็นคำพูดที่ใช้ชี้แนะได้ แต่ก็ เป็นคำพูดที่ไม่เปิดทางเลือกให้ผู้อ่านแสดงความคิดเห็น เท่ากับ ผู้เขียนได้ตัดสินใจแทนผู้อ่านไปแล้วว่า ผู้อ่านควรจะทำอย่างนั้นอย่างนี้ แต่การใช้ประโยคที่มีลักษณะของเงื่อนไขจะช่วยเปิดทางให้ผู้อ่านตอบรับหรือปฏิเสธที่จะทำตามได้มากขึ้น

กล่าวโดยสรุป การให้ทางเลือกแก่ผู้อ่านถือเป็นกลวิธี
อย่างหนึ่งของความสุภาพ (Lakoff, 1973) เพราะสามารถทำให้ผู้อ่านรู้สึกว่าคุณเขียนไม่ได้บังคับ
ผู้อ่าน แต่ผู้เขียนได้กล่าวเปิดช่องทางเลือกให้กับผู้อ่าน ซึ่งผู้อ่านสามารถเลือกได้ว่าจะทำตาม
หรือไม่ทำตามก็ได้

กลวิธีทางภาษาในการชี้แนะผู้อ่านในปริศนาแบบทดสอบในนิยายสารไทย สามารถสรุปได้
ดังตาราง ๑๐

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตาราง ๑๐ สรุปกลวิธีทางภาษาในการชี้้นำผู้อ่านในปริศนาคำแบบทดสอบในนิตยสารไทย

กลวิธีทางภาษา		
ประเภท	กลวิธี	กลวิธีย่อย
กลวิธีชี้นำ	๑. การใช้รูปประโยคคำสั่ง ๒. การใช้คำแสดงเจตนา ในการชี้นำ ๓. การใช้คำกริยา “เตือน”	
กลวิธีเสริมการชี้นำ	๑. กลวิธีโน้มน้าวใจ	๑. การให้เหตุผล ๒. การนำเสนอผลทางบวก หรือทางลบ ๓. การใช้คำถามเพื่อวาทศิลป์ ๔. การยกตัวอย่าง ๕. การใช้ถ้อยคำนัยแฝง ๖. การใช้อุปสรรคณ์
	๒. กลวิธีความสุภาพ	๑. การใช้ถ้อยคำที่มีความ ความหมายด้านบวก ๒. การทำให้มั่นใจ ๓. การทำให้ผู้ฟังรู้สึกดี ๔. การให้ทางเลือก

ต่อไปผู้วิจัยจะแสดงให้เห็นการปรากฏใช้ของกลวิธีดังกล่าว

ตาราง ๑๑ ความถี่ในการปรากฏของกลวิธีทางภาษาในการชี้้นำผู้อ่านในปริเฉทแบบทดสอบใน
นิตยสารไทย (เรียงตามลำดับการปรากฏจากมากไปน้อย)

กลวิธีทางภาษา		จำนวน ครั้ง	ร้อยละ	รวม
กลวิธีชี้้นำ	๑. การใช้รูปประโยคคำสั่ง	๑๗๒	๓๙.๗๒	๔๘.๙๖
	๒. การใช้คำแสดงเจตนาในการชี้้นำ	๓๐	๖.๙๓	
	๓. การใช้คำกริยา “เตือน”	๑๐	๒.๓๑	
กลวิธีเสริมการชี้้นำ	๑. กลวิธีโน้มน้าวใจ	๑๔๘	๓๔.๑๘	๕๑.๐๔
	๑.๑ การให้เหตุผล	๖๓	๑๔.๕๕	
	๑.๒ การนำเสนอผลทางบวก หรือทางลบ	๖๐	๑๓.๘๖	
	๑.๓ การใช้คำถามเพื่อวาทศิลป์	๑๖	๓.๗๐	
	๑.๔ การยกตัวอย่าง	๔	๐.๙๒	
	๑.๕ การใช้ถ้อยคำนัยแฝง	๓	๐.๖๙	
	๑.๖ การใช้อุปสรรคณ์	๒	๐.๔๖	
	๒. กลวิธีความสุภาพ	๗๓	๑๖.๘๖	
	๒.๑ การให้ทางเลือก	๓๒	๗.๓๙	
	๒.๒ การใช้ถ้อยคำที่มี ความหมายด้านบวก	๒๐	๔.๖๒	
	๒.๓ การทำให้มั่นใจ	๑๒	๒.๗๗	
	๒.๔ การทำให้ผู้ฟังรู้สึกดี	๙	๒.๐๘	
	รวม		๔๓๓	

จากตาราง ๑๑ แสดงการปรากฏของกลวิธีทางภาษาที่ผู้เขียนใช้ในการชี้้นำผู้อ่านใน
ปริเฉทแบบทดสอบในนิตยสารไทย พบว่า กลวิธีชี้นำที่ผู้เขียนใช้มากที่สุดคือ การใช้รูป
ประโยคคำสั่ง ๓๙.๗๒% รองลงมาคือ การใช้คำแสดงเจตนาในการชี้นำ ๖.๙๓% ส่วน
กลวิธีชี้นำที่ใช้น้อยที่สุดคือ การใช้คำกริยา “เตือน” ๒.๓๑%

นอกจากกลวิธีการชี้แนะ ผู้วิจัยพบว่าผู้เขียนได้ใช้กลวิธีเสริมการชี้แนะ ซึ่งกลวิธีเสริมการชี้แนะที่ผู้เขียนใช้มากที่สุดคือ กลวิธีโน้มน้าวใจ ซึ่งพบกลวิธีย่อยที่ใช้มากที่สุดคือ การให้เหตุผล ๑๔.๕๕% รองลงมาคือ การนำเสนอผลทางบวกหรือทางลบ ๑๓.๘๖% การใช้คำถามเพื่อวางทศศิลป์ ๓.๗๐% การยกตัวอย่าง ๐.๙๒% การใช้ถ้อยคำนัยผกผัน ๐.๖๙% และการใช้อุปลักษณณ์ ๐.๔๖% ส่วนกลวิธีเสริมการชี้แนะที่พบรองลงมาคือกลวิธีความสุภาพ ซึ่งพบกลวิธีย่อยตามลำดับคือ การให้ทางเลือก ๗.๓๙% การใช้ถ้อยคำที่มีความหมายด้านบวก ๔.๖๒% การทำให้มั่นใจ ๒.๗๗% การทำให้ผู้ฟังรู้สึกดี ๒.๐๘%

จากที่กล่าวไว้แล้วว่า แบบทดสอบมีจุดมุ่งหมายให้ผู้อ่าน **รู้ รู้จัก เข้าใจ แน่ใจ หรือ มองเห็น** (ประเด็นที่ผู้เขียนเสนอ) และยังมีจุดมุ่งหมายที่จะนำเสนอคำแนะนำหรือวิธีแก้ไขปรับปรุงบุคลิกภาพหรือพฤติกรรมที่เหมาะสมให้กับผู้อ่านด้วย ดังนั้นกลวิธีทางภาษาที่พบใช้มากที่สุดจึงเป็น กลวิธีการใช้รูปประโยคคำสั่ง^๑ เนื่องจากเป็นกลวิธีที่สื่อเจตนาตรงให้ปฏิบัติตาม นอกจากนี้ผู้วิจัยยังพบว่าผู้เขียนได้เลือกใช้กลวิธีเสริมการชี้แนะเพื่อช่วยให้การชี้แนะผู้อ่านบรรลุผลมากขึ้น โดยมีกลวิธีเสริมการชี้แนะคือกลวิธีโน้มน้าวใจและกลวิธีความสุภาพ ผู้เขียนเลือกใช้กลวิธีการโน้มน้าวใจเนื่องจากผู้เขียนมีเจตนาชัดเจนที่จะชักจูงให้ผู้อ่านเปลี่ยนแปลงความเชื่อ ทศนคติ รวมทั้งพฤติกรรม จึงอาศัยกลวิธีนี้เพื่อทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ในการชี้แนะ กลวิธีการโน้มน้าวใจกลวิธีย่อยที่พบมากที่สุดในงานวิจัยนี้คือการให้เหตุผล และการนำเสนอผลทางบวกและผลทางลบ เนื่องจากเป็นกลวิธีที่ใช้เพื่อให้มีหลักฐานประกอบการชี้แนะซึ่งจะช่วยสนับสนุนให้คำแนะนำนั้นมีความน่าเชื่อถือ มีน้ำหนักมากยิ่งขึ้น และเป็นที่เข้าใจอย่างมีเหตุมีผล การเสริมการชี้แนะโดยการให้เหตุผลและผล จะมีน้ำหนักโน้มน้าวให้ผู้่านตรงตามและเห็นจริงได้ด้วยตนเอง ซึ่งอาจจะส่งผลต่อการยอมรับคำแนะนำจากผู้เขียนได้มากขึ้น

นอกจากนี้ผู้เขียนยังเลือกใช้กลวิธีความสุภาพเป็นกลวิธีเสริมการชี้แนะด้วยเนื่องจาก การที่ผู้เขียนชี้แนะให้ผู้อ่านทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง อาจเป็นการคุกคามความเป็นส่วนตัวผู้อ่าน (Brown and

^๑ ในงานวิจัยนี้ผู้วิจัยจัดให้กลวิธีการใช้รูปประโยคคำสั่งเป็นหนึ่งในกลวิธีทางภาษาในการชี้แนะผู้อ่าน เนื่องจากผู้เขียนระบุจุดมุ่งหมายไว้อย่างชัดเจนว่าต้องการชี้แนะผู้อ่าน อีกทั้งเมื่อพิจารณาเงื่อนไขวัจนกรรมการสั่งพบว่าวัจนกรรมการสั่งเป็นความพยายามที่จะให้ผู้ฟังกระทำตามที่ผู้พูดต้องการ (Searle, 1969) แต่จากข้อมูลแบบทดสอบ ผู้เขียนก็ไม่ได้มีเจตนาสั่งให้ผู้อ่านทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งเพื่อตัวผู้เขียนเอง แต่เป็นเพียงความพยายามของผู้เขียนที่จะเสนอการกระทำที่ผู้เขียนเห็นว่าเป็นประโยชน์ต่อผู้อ่านให้ผู้อ่านสนใจจะทำตามเท่านั้น ดังนั้นจึงไม่ถือเป็นวัจนกรรมการสั่ง

Levinson, 1978,1987) ด้วยเหตุนี้ผู้เขียนจึงเสริมการชี้แนะโดยใช้กลวิธีความสุภาพเพื่อรักษาหน้า ทั้งด้านบวกและด้านลบของผู้อ่าน กลวิธีความสุภาพที่พบมากที่สุดคือ การให้ทางเลือก เนื่องจากเป็นกลวิธีที่แสดงว่า ผู้เขียนไม่มีเจตนาบังคับผู้อ่าน กล่าวคือ เป็นการให้ทางเลือกแก่ ผู้อ่านที่จะปฏิบัติตามหรือไม่ปฏิบัติตามคำแนะนำได้ ทำให้ผู้อ่านมีอิสระในการตัดสินใจ นอกจากนี้ ผู้เขียนยังใช้กลวิธีความสุภาพที่เพิ่มหน้าด้านบวกของผู้อ่านอีกด้วย กล่าวคือ กลวิธีการใช้ถ้อยคำที่มีความหมายด้านบวก การทำให้มั่นใจและการทำให้รู้สึกดี ซึ่งจะช่วยเสริมให้ การชี้แนะบรรลุวัตถุประสงค์มากยิ่งขึ้น

กล่าวโดยสรุป ผู้เขียนใช้กลวิธีทางภาษาในการชี้แนะที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของ แบบทดสอบ การใช้กลวิธีทางภาษาในการชี้แนะดังกล่าวจะทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้ได้ อย่างดี วัตถุประสงค์ของแบบทดสอบคือ ต้องการให้ผู้อ่านรู้หรือเข้าใจเรื่องอะไรบางอย่าง รวมทั้งต้องการนำเสนอคำแนะนำหรือวิธีแก้ไขปรับปรุงบุคลิกภาพหรือพฤติกรรมที่เหมาะสมให้กับ ผู้อ่านอีกด้วย กลวิธีการชี้แนะที่ใช้จึงมีลักษณะเชื่อมต่อกับวัตถุประสงค์ดังกล่าว ไม่ว่าจะเป็นการใช้รูป ประโยคคำสั่งหรือการใช้คำแสดงเจตนาในการชี้แนะซึ่งสื่อเจตนาตรงให้ปฏิบัติตามหรือการใช้ คำกริยา “เตือน” เพื่อบอกให้รู้ล่วงหน้าเกี่ยวกับบางสิ่งบางอย่าง ส่วนกลวิธีเสริมการชี้แนะ ก็ เช่นเดียวกัน ดังจะเห็นได้ว่าผู้เขียนนำกลวิธีอื่น ๆ มาใช้เพื่อช่วยให้บรรลุวัตถุประสงค์ได้ง่ายขึ้นไม่ ว่าจะเป็นกลวิธีการโน้มน้าวใจ ซึ่งจะช่วยโน้มน้าวหรือจูงใจให้ผู้อ่านเปลี่ยนแปลงความเชื่อ ทัศนคติ หรือพฤติกรรมไปในทางที่แบบทดสอบต้องการ หรือกลวิธีความสุภาพ ซึ่งจะช่วย รักษาหน้าผู้อ่านไม่ให้ผู้อ่านรู้สึกว่าตนกำลังถูกบังคับ หรือก้าวร้าวความเป็นอิสระ หรือรู้สึกว่า ไม่เป็นที่ยอมรับของกลุ่ม เมื่อผู้อ่านรู้สึกว่าได้รับการยอมรับหรือรู้สึกดีก็จะส่งผลให้ผู้อ่านปฏิบัติ ตามที่ผู้เขียนชี้แนะมากยิ่งขึ้น

ในตอนต่อไปผู้วิจัยจะนำเสนอผลการวิเคราะห์อุดมการณ์/อุดมการณ์ที่แบบทดสอบ กำหนดหรือสร้างและส่งผ่านมาสู่ผู้อ่าน

๔.๓ อุดมการณ์/อุดมทรรศน์ในแบบทดสอบ

จากที่ได้กล่าวไว้แล้วว่าแบบทดสอบในนิตยสารไทยมิได้เป็นเกมการเล่นที่สนุกสนานเท่านั้น แต่แบบทดสอบยังเป็นการนำเสนอความคิดบางอย่างแก่ผู้อ่าน กล่าวคือ นอกจากแบบทดสอบจะมีจุดมุ่งหมายให้ผู้อ่านรู้หรือเข้าใจในเรื่องใดเรื่องหนึ่งแล้ว แบบทดสอบยังได้นำเสนอคำชี้แนะหรือวิธีแก้ไขปรับปรุงบุคลิกภาพหรือพฤติกรรมที่เหมาะสมให้กับผู้อ่านอีกด้วย ซึ่งการที่ผู้เขียนแบบทดสอบจะบอกหรือตัดสินได้ว่าพฤติกรรมหรือบุคลิกภาพใดเหมาะสมหรือไม่เหมาะสม ผู้เขียนจะต้องมีมาตรฐานหรือเกณฑ์ หรือความคิดความเชื่อที่ใช้ในการตัดสินอยู่ ซึ่งความคิดความเชื่อหรืออุดมการณ์เหล่านี้จะถูกถ่ายทอดให้กับผู้อ่านไม่ว่าจะโดยตั้งใจหรือไม่ตั้งใจก็ตาม ซึ่งผู้อ่านก็อาจจะรับสิ่งเหล่านี้ทั้งโดยตั้งใจและไม่ตั้งใจ นั่นก็แสดงว่าในชั้นประเมินผลของแบบทดสอบอุดมการณ์เป็นสิ่งที่ถูกถ่ายทอด ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาว่าอุดมการณ์/อุดมทรรศน์อะไรอยู่เบื้องหลังแบบทดสอบบ้าง โดยอุดมการณ์ในงานวิจัยนี้ หมายถึง ความคิดความเชื่ออย่างเป็นระบบที่อยู่เบื้องหลังการใช้ภาษาเป็นสิ่งที่กำหนดพฤติกรรมและการกระทำของมนุษย์รวมทั้งพฤติกรรมในการใช้ภาษา (กฤษฎาวรรณ หงส์ลดารมภ์, ๒๕๔๓)

ในงานวิจัยนี้ผู้วิจัยจะวิเคราะห์อุดมการณ์/อุดมทรรศน์ในแบบทดสอบโดยจะพิจารณาจากคำศัพท์ที่ผู้เขียนเลือกใช้ โดยคำศัพท์ดังกล่าวจะต้องปรากฏร่วมกับกลวิธีทางภาษาในการชี้แนะผู้อ่าน และจะต้องปรากฏซ้ำเป็นจำนวนอย่างน้อย ๕ ครั้งขึ้นไป

ผู้วิจัยจะนำเสนอผลการวิเคราะห์อุดมการณ์/อุดมทรรศน์โดยจำแนกตามเนื้อหาของแบบทดสอบ ซึ่งผู้วิจัยพบอุดมการณ์/อุดมทรรศน์ดังต่อไปนี้

๔.๓.๑ อุดมการณ์/อุดมทรรศน์ว่าด้วยคุณสมบัติของผู้หญิงที่ผู้ชายปรารถนา

ผู้วิจัยพบว่าแบบทดสอบนำเสนอคุณสมบัติของผู้หญิงที่ผู้ชายปรารถนาดังนี้

๔.๓.๑.๑ มีเสน่ห์แบบมั่นใจในตัวเองและกล้าแสดงออก

แบบทดสอบได้นำเสนอคุณสมบัติของผู้หญิงที่ผู้ชายปรารถนาว่าจะต้องเป็นคนที่มีเสน่ห์โดยเน้นว่าจะต้องมีเสน่ห์แบบมั่นใจในตัวเองและกล้าแสดงออก ดังตัวอย่าง

เสน่ห์ของคุณมีน้อยไปนิดเพราะไม่มีความมั่นใจในตัวเองนะสิ เวลาคบใครคุณก็คอยแต่จะคิดว่าคุณไม่ดีพอสำหรับเขาหรือเปล่า? ทำทางที่ไม่มีความมั่นใจในตัวเองอย่างนี้ ทำให้เสน่ห์ของคุณลดฮวบลงไปเลย ถ้าอยากจะบริหารเสน่ห์ล่ะก็ คุณต้องลุกขึ้นมาสร้างความมั่นใจ มีความมั่นใจเมื่อไหร่ เสน่ห์ของคุณจะตามต้องการ หนุมๆแน่ (เธอกับฉัน มี.ค. ๒๕๔๕ น.๔๓๙)

คุณเป็นสาวน้อยน่ารัก แต่เรื่องของการปรุงเสน่ห์ที่มีอยู่แล้วให้ดูดียิ่งขึ้นไปอีกเนี่ย ต้องปรับปรุงอีกนิดนึง ขอให้กล้าตั้งสิ่งดีๆที่คุณมีออกมาโชว์ให้คนอื่นเห็น ใช่ว่าจะให้โชว์แต่สรีระชะเมื่อไหร่ในที่นี้หมายถึงการกล้าแสดงออกต่างหาก รวมถึงการปรุงแต่งกิริยาให้งามทั้งกายและใจ แค่นี้ก็ดีถมแล้ว

(เดอะบอย เม.ษ.๒๕๔๔ น.๑๙๒)

นอกจากนี้ ผู้วิจัยยังพบว่า ผู้หญิงที่มีเสน่ห์ที่จะสามารถทำให้ผู้ชายสนใจได้ต้องไม่ใช่ผู้หญิงเก่งหรือผู้หญิงห้าว ดังตัวอย่าง

เสน่ห์หญิงของคุณมี ๔๕%คุณชอบที่จะเป็นสาวเก่งมากกว่าสาวรวยเสน่ห์ คุณตรงไปตรงมา เปิดเผย คุยง่ายคุยง่าย หนุมๆเขาก็เลยคบคุณเป็นเพื่อน เรื่องจีบคุณเป็นแฟนนะเธอ ไม่ค่อยกล้าห rokok ก็คุณเก่งฉกาจออกขนาดนี้ ถ้าอยากให้หนุมๆเหล่คุณบ้างล่ะก็ ความเก่งความห้าวของคุณนะ ลดลงอีกนิดนะ

(เธอกับฉัน มี.ค. ๒๕๔๕ น.๔๓๔)

นอกจากความมีเสน่ห์ในลักษณะดังกล่าวข้างต้นแล้ว แบบทดสอบยังได้นำเสนออีกว่า ผู้หญิงที่มีเสน่ห์จะต้องสวยตั้งแต่หัวจรดเท้า สวยไม่มีที่ติ ต้องเซ็กซี่ น่ารัก จริงใจ เปิดเผยว่าเริงสดีใส เอาอกเอาใจ ออดอ้อน ยิ้มแย้ม ช่างพูดช่างคุย ดังตัวอย่าง

เสน่ห์หญิงของคุณมีมากเกือบเต็มร้อย ๙๖ %นับว่าเยี่ยมที่สุดแล้วล่ะคุณจะเตะตาต้องใจหนุมๆมาแต่ไกล ความสวยของคุณนะเธอ...หัวจรดเท้า! ไม่ว่าจะผิวพรรณ ทรงผม เสื้อผ้า คุดีไปหมดทุกมุมมอง พุดง่ายๆก็คือสวยไม่มีที่ติ แถมความเซ็กซี่มีเต็มพิกัดอีกด้วย เสน่ห์ของคุณล้นเหลือขนาดนี้ ไม่แปลกที่หนุมๆมารุมล้อมคุณ หนุมหนับ หลงใหลคุณกันจนตาปริบ ขอเพียงได้ใกล้ชิดคุณเป็นนอมทุกอย่าง

(เธอกับฉัน ม.ค. ๒๕๔๕ น.๔๓๔)

เสน่ห์หญิงของคุณ ๗๘% นับว่าอยู่ในขั้นดี ถึงจะไม่เซ็กซี่แต่ความน่ารักก็มีไม่น้อยหน้าใคร จริงใจเปิดเผยว่าเริงสดี ดีใจที่กระโดดโลดเต้น เสียใจที่ร้องไห้ฟูมฟาย ใส่เสื้อแบบเด็ก ๆ นี้ละความน่าเอ็นดูของคุณ และที่น่ารักสุดๆก็ตรงความซำฮะ เอาใจของคุณนี่แหละ ออดอ้อนเอาใจซะ! หนุ่มคนไหนไม่ปลื้มคุณก็แปลกแล้ว

(เธอกับฉัน ม.ค. ๒๕๔๕ น.๔๓๔)

เสน่ห์ของคุณมีเยอะไม่หยอกไปหน้าที่ยิ้มแย้มและนิสัยซำฮะแสนซนของคุณ ทำให้หนุ่มๆที่พบเห็นเป็นต้องหลงคุณทุกรายไป คุณชอบคบกับหนุ่มๆเพราะถ้าไม่มีแฟนเหมือนชีวิตไม่มีรสชาติ คุณคิดอย่างนั้น แถมซี้เปื้อนซะด้วย เขาเรียกอาการอย่างนี้ว่าเจ้าชู้คะ แต่ถึงคุณจะไม่เจ้าชู้แค่นั้น หนุ่มๆเขาก็ยินยอมพร้อมใจจะอกหักเพราะถอนตัวยากจากเสน่ห์ของคุณ (เธอกับฉัน มี.ค. ๒๕๔๕ น.๔๓๙)

ผู้หญิงที่มีเสน่ห์ตามที่แบบทดสอบนำเสนอจะสามารถจะทำให้ผู้ชายสนใจ หลงใหล แม้กระทั่งยอมทำทุกอย่างเพื่อผู้หญิงคนนั้น ดังตัวอย่าง

คุณเป็นคนที่มีความมั่นใจในตัวเองมาก เสน่ห์ของคุณมีเต็มร้อยชนิดที่ว่าสั้นหัวใจ หนุ่มๆให้ละเมอไปได้เลยละ แต่ว่า...นิสัยที่มุ่งมั่นกับฝันของตัวเองทำให้คุณไม่ค่อยสนใจหนุ่มๆเอาซะเลย หักอกหนุ่มๆเข้าให้โดยไม่รู้ตัวเยอะเลยละ คุณนะผู้หญิงที่มีความมุ่งมั่นในฝันอย่างคุณ รู้หรือเปล่าวาหนุ่มๆเขาใฝ่ฝันถึง ทั้งสวยทั้งเก่งเต็มไปด้วยเสน่ห์ ไม่มีสาวใดดึงดูดีใจชายได้เท่าคุณอีกแล้ว

(เธอกับฉัน มี.ค. ๒๕๔๕ น.๔๓๙)

เสน่ห์หญิงของคุณมีมากเกือบเต็มร้อย ๙๖ % นับว่าเยี่ยมที่สุดแล้วละคุณจะเตะตา ต้องใจหนุ่มๆมาแต่ไกล ความสวยของคุณนะเธอ...หัวจรดเท้า! ไม่ว่าจะผิวพรรณ ทรงผม เสื้อผ้า ดูดีไปหมดทุกมุมมอง พุดง่าย ๆ ก็คือสวยไม่มีที่ติ แถมความเซ็กซี่มีเต็มพิกัดอีกด้วย เสน่ห์ของคุณล้นเหลือขนาดนี้ ไม่แปลกที่หนุ่มๆมารุมล้อมคุณ หนุบหนับ หลงใหลคุณกันจนตาปริบ ขอเพียงได้ใกล้ชิดคุณเป็นยอมทุกอย่าง

(เธอกับฉัน ม.ค. ๒๕๔๕ น.๔๓๔)

ถ้าอยากให้นุ่มนวลให้คุณบ้างล่ะก็ ความเก่งความห้าวของคุณนะ ลดลงอีกนิดนะ
(เธอกับฉัน ม.ค. ๒๕๔๕ น.๔๓๔)

จากข้อมูลทั้งหมดสรุปได้ว่า คำว่ามีเสน่ห์สำหรับแบบทดสอบคือจะต้องมีความ
มั่นใจในตัวเองและกล้าแสดงออก นอกจากนี้ยังต้องมีคุณสมบัติอื่นๆอีก ได้แก่ มีรูปร่างหน้าตาดี
เป็นต้น

๔.๓.๑.๒ ยอมและยอมรับข้อบกพร่องของผู้ชาย

ผู้เขียนมักจะชี้ให้ผู้อ่านยอมรับหรือยอมรับในตัวตนหรือข้อบกพร่องของ
ผู้ชาย ดังตัวอย่าง

เขาชอบที่จะเป็นฝ่ายถูกเอาใจมากกว่าฝ่ายเอาใจถ้าจะรอให้เขาเอาใจคุณล่ะก็รอไป
เถอะ แต่ถ้าเปลี่ยนเป็นว่าคุณเอาใจเขาล่ะก็ เขาจะปลื้มคุณน่ะดู ว่าแต่ว่า
คุณจะยอมเป็นฝ่ายเอาใจเขาหรือเปล่านั้น (เธอกับฉัน ต.ค.๒๕๔๕ น.๔๕๒)

เขาเป็นคนรำเริง ไม่ค่อยคิดมากเวลาคุยกับเขารับรองว่าสนุกแต่คุณก็ต้องยอมรับ
ข้อเสียของเขาด้วยนะ เพราะคนที่รักสนุกอย่างนี้ ไม่ค่อยจะจริงจังกับชีวิตเท่าไร
ได้อย่างเสียอย่าง คุณ o.k. หรือเปล่า (เธอกับฉัน ต.ค.๒๕๔๕ น.๔๕๒)

คุณต้องปรับปรุงความคิดแล้วล่ะ เพราะไม่มีใครหรอกที่จะสมบูรณ์แบบอย่างที่คุณ
ต้องการ ยอมรับในตัวตนของเขาบ้างคุณจะได้พอใจเขา พอใจความรักได้มากกว่านี้
อย่าเอาแต่มองหาข้อบกพร่อง มองข้อดีของเขาบ้างนะ

(เธอกับฉัน เม.ษ. ๒๕๔๕ น.๔๔๑)

เขาเป็นหนุ่มซื่อๆรักสันโดษ ชีวิตของเขาจะเรียบง่าย ไม่มีอะไรหวือหวาน่าตื่นเต้น
เขาคุยกับคนอื่นไม่ค่อยเก่งอย่าเพิ่งเวลาที่อยู่กับเขา ชวนเขาคุยหน่อย ถ้าคุณ
ปรับตัวยอมรับเขาได้ล่ะก็ เขาไม่มีวันหักอกคุณหรอกเพราะเขาเป็นประเภทรักเดียว
ใจเดียว (เธอกับฉัน ต.ค.๒๕๔๕ น.๔๕๒)

จะเห็นได้ว่าอุดมการณ์/อุดมทรรศน์ว่าด้วยคุณสมบัติของผู้หญิงที่ผู้ชายปรารถนา เป็นอุดมการณ์/อุดมทรรศน์ที่แสดงให้เห็นถึงการตอกย้ำความไม่เท่าเทียมกันในเรื่องเพศ กล่าวคือ ผู้หญิงถูกบอกให้ปรับแก้สิ่งที่ผู้ชายเห็นว่าเป็นข้อบกพร่อง แต่กลับถูกบอกให้ยอมรับสิ่งที่ เป็นข้อบกพร่องของผู้ชาย น่าสังเกตว่าไม่มีแบบทดสอบใดที่บอกให้ผู้ชายยอมรับข้อบกพร่อง บางอย่างของผู้หญิง ทั้งนี้เป็นเพราะเป้าหมายของแบบทดสอบในนิตยสารไทยคือผู้หญิง ซึ่ง ผู้วิจัยจะได้กล่าวถึงในอภิปรายผลต่อไป

๔.๓.๒ อุดมการณ์/อุดมทรรศน์ว่าด้วยความสมดุลระหว่างการเป็นผู้ให้และผู้รับ

จากคำกล่าวของ แฮรี สแตค ซัลลิแวน (Harry Stack Sullivan อ้างถึงใน กนิษฐา พิงวร, ๒๕๔๓:๒๔) ที่ว่ามนุษย์อยู่ใต้อิทธิพลของความสัมพันธ์กับผู้อื่นตั้งแต่แรกเกิด จนวาระสุดท้ายของชีวิต ปรากฏให้เห็นอย่างชัดเจนในแบบทดสอบกล่าวคือแบบทดสอบจะ นำเสนอวิธีการรักษาความสัมพันธ์ของตนกับผู้อื่นให้มั่นคง ราบรื่น ซึ่งอุดมการณ์/อุดมทรรศน์ ในเรื่องนี้ที่ปรากฏอย่างชัดเจนคืออุดมการณ์/อุดมทรรศน์ว่าด้วยความสมดุลระหว่างการเป็นผู้ให้ และผู้รับ แบบทดสอบได้นำเสนอว่าการที่ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลจะสามารถดำเนินไปอย่าง ราบรื่นได้เพียงไรนั้นต้องอาศัยความสมดุลซึ่งในที่นี้หมายถึงความไม่มากไปหรือน้อยเกินไป ซึ่งใน ที่นี้คือ ต้องไม่เป็นผู้ให้มากเกินไป หรือเป็นฝ่ายรับอย่างเดียว ดังตัวอย่าง

ถึงเวลายอมรับเสียว่าคุณไม่อาจจะเป็นจุดสนใจของใครต่อใครได้ตลอดเวลา ดังนั้น พยายามทำให้ความสัมพันธ์กับคนอื่น ๆ สมดุลได้แล้ว ลองเปลี่ยนบทบาทจากผู้รับมา เล่นบทผู้ให้บ้าง (พลอยแกมเพชร ก.ย. ๒๕๔๕ น.๒๕๕)

สำหรับคุณ ความสมดุล นั้นสำคัญที่สุด โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อเป็นเรื่องของมิตรภาพ เพราะเป็นเรื่องของการให้และการรับ หากมีใครสักคนทุ่มเททุกอย่างเพื่อให้ มิตรภาพงดงาม ในขณะที่อีกคนเอาแต่นั่งเฉย ไม่ทำอะไรเลย ถ้าเป็นอย่างนั้น ความสัมพันธ์ก็ไม่อาจจะยืนยาวได้แต่ไม่ได้หมายความว่าต้องเป็นการแลกเปลี่ยนตาม ต่อตาแต่คุณควรรู้จักทำอะไรดี ๆ ให้กับคนอื่นบ้าง ถ้าคุณอยากให้เขาทำอย่างนั้นกับ คุณ (พลอยแกมเพชร มิ.ย. ๒๕๔๕ น.๒๔๙)

แต่ระวังจะถูกคนอื่นเหยียบย่ำ เอาเปรียบ เพราะบางคนทีเห็นคุณเป็นคนดี เขาก็ถือโอกาสฉกฉวยผลประโยชน์จากคุณ ความสัมพันธ์เป็นเรื่องของคน ๒ คน เพราะฉะนั้นคุณ ๒ คนต้องรู้จักให้ การให้การสนับสนุนเพื่อนเป็นสิ่งที่ดี แต่ขอให้แน่ใจว่าเพื่อนเองก็ให้สิ่งที่คุณควรได้เช่นกัน

(พลอยแกมเพชร มิ.ย. ๒๕๔๕ น.๒๔๙)

ถ้าคุณเคยคิดว่าเพื่อนเห็นความสำคัญของคุณมากละก็...คุณคงเข้าใจผิดไปแล้ว ในเมื่อคุณมักจะให้ความสำคัญกับตัวเองเป็นที่หนึ่ง ถึงแม้คุณจะเป็นคนที่น่ารักและแสนดีขนาดไหน เพื่อนๆก็จะนึกถึงคุณเป็นคนสุดท้าย ยามต้องการความช่วยเหลือและที่พึ่งพิงอยู่ดี นั่นเป็นเพราะคุณไม่ค่อยเสียสละเวลาส่วนตัวให้เพื่อนและไม่เห็นความสำคัญของเพื่อน ดังนั้นหากคุณต้องการได้รับความรู้สึกที่ดีต่อบอกกลับมาอันดับแรก ขอแนะนำให้คุณรู้จัก “ให้” และใช้เวลาไปกับพวกเขามากขึ้นเสียก่อน

(เรื่องผู้หญิง พ.ค. ๒๕๔๔ น.๓๐)

คุณจะนั่งเอนหลังอย่างมีความสุขกับการเป็นผู้รับและพอใจให้คนรอบข้างเอาใจใส่ห่วงใยคุณ แต่จะรำคาญใจถ้าต้องให้กลับไปเมื่อต้องพยายามสร้างมิตรภาพ คุณจะเป็นคนที่ไม่กระตือรือร้น มีแต่รับ-รับ-รับ จริงๆแล้วไม่ใช่ว่าคุณขี้เกียจทำ แต่ปัญหาคือคุณไม่เคยคิดเรื่องนี้เลย มิตรภาพไม่อาจออกเงยและพัฒนาหากปราศจากความพยายามและการเป็นทั้งผู้ให้และผู้รับ..ขอให้ลุกขึ้นและเริ่มต้นทำสิ่งดีๆเพื่อคนอื่นบ้าง

(พลอยแกมเพชร มิ.ย. ๒๕๔๕ น.๒๔๙)

จากตัวอย่างข้างต้น จะเห็นได้ว่า ถ้าผู้อ่านสามารถรักษาความสมดุลระหว่างการเป็นผู้ให้และผู้รับได้ มิตรภาพระหว่างผู้อ่านกับเพื่อนก็จะมั่นคงและยั่งยืนต่อไป

๔.๓.๓ อุดมการณ์/อุดมทรรศน์ว่าด้วยความเป็นคนโดยสมบูรณ์

คาร์ล กุสตาฟ จุง (Carl Gustav Jung อ้างถึงใน กนิษฐา พึ่งวร, ๒๕๔๓:๒๓)
นักทฤษฎีจิตวิเคราะห์ชาวยุโรป ได้ให้ความเห็นว่ามนุษย์ทุกคนกำลังเดินทางอยู่ในกระแสวิวัฒนาการเพื่อการพัฒนาบุคลิกภาพของตนให้สูงส่ง เหมาะสม และมั่นคงยิ่งขึ้น โดยลักษณะเช่นนี้หาใช่ลักษณะของบุคคลเท่านั้นไม่ แต่เป็นลักษณะร่วมของมนุษยชาติซึ่งแสดงออกในวิวัฒนาการของอารยธรรม แต่ละบุคคลมุ่งพัฒนาบุคลิกภาพของตนไปสู่ภาวะความเป็นคนโดย

สมบุรณ์ (Self Actualized Person) คำกล่าวนี้มีความสอดคล้องกับสมมติฐานของงานวิจัยนี้ กล่าวคือ แบบทดสอบในนิตยสารไทยไม่ได้เป็นเพียงการนำเสนอให้ผู้อ่านตรวจสอบบุคลิกภาพ หรือพฤติกรรมของตนเท่านั้นแต่แบบทดสอบยังชี้แนะบุคลิกภาพที่เหมาะสมให้กับผู้อ่านอีกด้วย เพื่อให้ผู้อ่านไปสู่ภาวะความเป็นคนโดยสมบุรณ์

“คุณไม่จำเป็นต้องใช้เวลาเป็นปีเป็นชาติเพื่อค้นหาข้อบกพร่องของตัวเองอีกต่อไป แล้ว เพราะ...แบบทดสอบนี้จะช่วยให้คุณจุดอ่อนของตัวเองเจอ แถมด้วย คำแนะนำให้การแก้ไขเพื่อจะได้เป็นสาวที่เพอร์เฟคในชั่วพริบตา!”

(เรื่องผู้หญิง เม.ษ. ๒๕๔๕ น.๕๓)

ผู้วิจัยพบว่า ในแบบทดสอบ ผู้ที่เป็นต้องการไปสู่ภาวะความเป็นคนโดยสมบุรณ์จะต้อง

๔.๓.๓.๑ มีสติ

ใจเย็นๆคะ ลองนับ1-10 ซ้ำๆในใจนะคะ อย่าใจร้อน คุณเองแทบจะคุมสติไม่อยู่ เมื่อต้องตกอยู่ในสถานการณ์คับขัน คุณจะเดินหน้าชนกับทุกอย่างทั้งๆที่มีไม่ใช่วิธีที่ดีที่สุด ถ้าคุณตั้งสติให้ดีกว่านี้ คุณจะแก้สถานการณ์ต่างๆได้อย่างดี และผลลัพธ์ที่ออกมาจะไม่ทำให้ใครต้องมานั่งเสียใจในภายหลัง ความบ้าบิ่นของคุณบวกกับอาการเลือดขึ้นหน้า บางครั้งก็ทำให้ใครๆเอือมระอาได้เหมือนกัน

(แอมเบอร์เกอร์ ต.ค. ๒๕๔๖ น.๒๙)

ขอให้คุณขบคิดปัญหา ไม่ใช่วิ่งหนีปัญหา ให้จัดการกับปัญหาด้วยสติ

(พลอยแกมเพชร ส.ค. ๒๕๔๔ น.๒๒๙)

แต่ขอเตือนว่าถ้าคุณขาดสติกับทุกเรื่องๆและโวยวายไว้ก่อน ต่อไปอาจจะไม่มีใครสนใจฟังคุณเมื่อคุณเกิดปัญหาจริงๆ (พลอยแกมเพชร ก.ค. ๒๕๔๔ น.๒๒๘)

ใจเย็นๆค่อยๆตั้งสตินะคะ พุ่มพ่ายไปก็เชื่อว่าจะทำให้อะไรๆดีขึ้น ลองเริ่มหาทางแก้ไขทีใหม่คะ ถ้าคุณยังไม่อยากให้มันถึงทางตัน ถ้าเอาแต่ร้องไห้เสียใจ จะยิ่งเร่งให้มันถึงทางตันเร็วขึ้น คุณเป็นพวกชอบตีอกชกตัวซะด้วย บางครั้งปัญหาอาจจะไม่

ได้มาจากคุณ แต่คุณก็พร้อมจะรับผิดชอบและแบกมันไว้คนเดียว อากาแบบนี้ไม่ดีเลย
ค่ะ จะยิ่งทำให้สถานการณ์เลวร้ายลงเรื่อยๆ นะคะ

(แอมเบอร์เกอร์ ต.ค. ๒๕๔๖ ฉ.๒๘)

จากตัวอย่างข้างต้นจะเห็นได้ว่า ผู้อ่านจะต้องใช้สติในการแก้ปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้น
เพราะเมื่อผู้อ่านมีสติ ผู้อ่านก็สามารถที่จะจัดการกับปัญหาต่างๆ ได้เป็นอย่างดี

๔.๓.๓.๒ เปิดใจและเปิดตาให้กว้าง

คุณเป็นคนที่มีใจกว้างเข้าขั้นเซียวล่ะคุณ อัจฉากระทั่งเพื่อนฝูงหรือแม้แต่คนสนิท
ซิดไกล์ในครอบครัวของคุณเอง คุณมักจะแสดงความเป็นเจ้าเข้าเจ้าของกับสมบัติ
ทุกชิ้นของคุณจนเกินไป และคอยแต่หงุดหงิดอารมณ์เสียบ่อยๆ กับเรื่องเล็กๆ น้อยๆ
ไม่เป็นเรื่องที่ทำให้คุณเสียหน้าหัดใส่ใจกับรายละเอียดเล็กๆ น้อยๆ และเปิดใจให้
กว้างกว่านี้ชีวิตของคุณจะมีความสุขขึ้นมากเซียวล่ะ

(ไอซ์ : your mind ม.ค. ๒๕๔๕ ฉ.๒๙)

คุณเป็นคนใจแคบไปนิดเปิดใจให้กว้างขึ้นอีกหน่อยนะคะ แล้วคนรอบข้างจะชื่นชม
คุณขึ้นอีกเยอะ (เธอกับฉัน มี.ค. ๒๕๔๕ ฉ.๔๓๘)

อย่าหลับหูหลับตาและจงเปิดใจให้กว้าง เพื่อว่าคุณจะได้มองทุกอย่างได้ถูกต้องและ
เที่ยงตรงด้วยตัวและด้วยใจ... คุณเองจะได้ไม่เจ็บซ้ำเกินไปกับการเปิดประตูรับแต่
ความรู้สึกที่ไม่ดี (พลอยแกมเพชร พ.ย. ๒๕๔๕ ฉ.๒๕๙)

ถ้าคุณหมั่นเปิดตาให้กว้างไว้เสมอล่ะก็ คุณจะเห็นโอกาสที่เยี่ยมยอดทางการงาน
รวมถึงความเป็นไปได้เรื่องความรัก สิ่งที่ต้องการ ระวังคือ...อย่าละเลยคำแนะนำ
ของคนอื่นเพราะคิดว่าตัวเองรู้ดีกว่า เพราะคุณไม่ได้รู้หมดทุกอย่างเสมอไป ควร
หลีกเลี่ยงการโต้เถียงขัดแย้งด้วยการไม่เลือกที่รักมักที่ชังในหมู่เพื่อน

(เรื่องผู้หญิง เม.ษ. ๒๕๔๔ ฉ.๒๙)

การเปิดตาและเปิดใจให้กว้างถือเป็นการเปิดโอกาสให้กับตัวเอง ซึ่งจะทำให้
ตัวเองมีความสุขมากยิ่งขึ้นได้

๔.๓.๓.๓ รู้จักปล่อยวาง

คุณควรรู้จักปล่อยวางและเต็มทีกับชีวิตแบบไม่ยึดติดกับอะไรบ้าง

(แสมเบอร์เกอร์ ก.ค. ๒๕๔๖ น.๒๓)

ถ้าเห็นปล่อยวางชะบ้าง ทำทุกอย่างให้ง่ายเข้า แล้วความสุขจะมาตกทาย

(เธอกับฉัน มิ.ย. ๒๕๔๕ น.๔๔๔)

เห็นที คุณต้องหัดปล่อยวางให้มากขึ้นตั้งแต่เดี๋ยวนี้แล้ว เพราะคุณใกล้ชีวิต

ความเครียดจนน่าห่วง ...

(เรื่องผู้หญิง ม.ค. ๒๕๔๔ น.๒๒)

ผู้อ่านจะต้องรู้จักปล่อยวาง แต่ก็ไม่ได้หมายความว่าให้ปล่อยวางจนเลิกทำทุกอย่าง เพราะถ้าเป็นแบบนี้โอกาสเกิดปัญหาตามมาได้ ดังตัวอย่าง

การวางเฉย หนึ่งสงบไปกับทุกอย่างอาจจะดีในบางแง่มุม แต่ก็อาจทำให้คนรอบข้าง คุณเริ่มรู้สึกเหมือนกับคุณไม่แคร์พวกเขา เพราะงั้น เราขอแนะนำให้คุณลุกขึ้นมา มีส่วนเกี่ยวข้องกับสถานการณ์ต่างๆ ใกล้ตัวที่สำคัญๆ เพิ่มขึ้นอีกนิดเพราะยิ่งคุณทำตามยอดน้อยลงเท่าไรก็จะได้สัมผัสรสชาติชีวิตมากขึ้นเท่านั้น

(เรื่องผู้หญิง ม.ค. ๒๕๔๔ น.๒๒)

ถึงยังไงก็อย่าใจเย็นเกินไปนักเพราะถ้าคุณไม่จริงจังและปล่อยปละกับเรื่องสำคัญ เช่น การงาน และการเรียนเกินไป ก็เกิดปัญหาตามมาได้

(เรื่องผู้หญิง เม.ษ. ๒๕๔๔ น.๒๙)

เพราะหากรู้จักที่เรียบง่ายๆ หน่อยๆ ก็จะช่วยให้คุณรู้จักกับทริคชีวิต และฝึกฝนทักษะ การแก้ปัญหาของตัวเองได้มากกว่าสูญเสียเวลาเปล่าอยู่หน้าทีวี และถ้าคุณปล่อยตัวเองไปเรื่อยๆ อย่างนี้โดยไม่สนกับทุกเรื่องที่ผ่านมา เมื่อถึงเวลาคับขันซึ่ง จำเป็นต้องแก้ปัญหาเดี๋ยวนั้น คุณจะอันตราย!

(เรื่องผู้หญิง ส.ค. ๒๕๔๔ น.๓๗)

ดังนั้นผู้อ่านจึงควรจะรู้จักปรับ รู้จักปล่อยวาง แล้วชีวิตก็จะมีสุขมากขึ้น

ใครที่รู้จักปรับ รู้จักปล่อยวางบ้าง มีอารมณ์ขันบ้าง จิตใจของคุณคงไม่หดหู่เกินไป และชีวิตจะมีสีสันขึ้นกว่าเดิม ไม่เชื่อลองดูสิคะ

(พลอยแกมเพชร ส.ค. ๒๕๔๕ น.๒๕๓)

๔.๓.๓.๔ มีความเป็นตัวของตัวเอง

เพราะฉะนั้นคุณจะเป็นตัวของตัวเองอย่างแท้จริง ถ้ากล้าทำตามหัวใจเรียกร้อง! เพราะแค่คุณกล้าลุกขึ้นมาเป็นผู้นำในการจัดปาร์ตี้, กล้าแต่งตัวแบบที่พอใจหรือ แม้แต่จัดตารางเวลาในชีวิตแบบที่ต้องการ..รับรองว่าจะเป็จุดเริ่มต้นการเปลี่ยนแปลงที่ไม่มีวันทำให้คุณนี้เสียใจภายหลังแน่!

(เรื่องผู้หญิง ม.ค. ๒๕๔๕ น.๔๗)

ขอเพียงคุณกล้าเป็นตัวของตัวเองอย่างเปิดเผยและเลิกคิดมากในเรื่องไม่เข้าท่า รับรองว่าจำนวนคนที่ชอบคุณจะต้องเพิ่มมากขึ้นอีกหลายเท่าแน่

(เรื่องผู้หญิง เม.ษ. ๒๕๔๕ น.๕๓)

คุณใส่ใจสายตาของคนรอบข้างจนขาดความมั่นใจไม่กล้าทำอะไรเลย กลัวความผิดพลาด เรื่องแพนก็เหมือนกัน ถ้าไม่ใช่ออย่างที่หวังไว้ คุณก็ไม่คิดจะมีให้เหนื่อยใจ แต่คนในอุดมคตินะ ในความเป็นจริงหายาก!อย่าลืมหั่นนี้ชะละ แคร้คนอื่นแต่พอดีจะดีกว่า จะได้กล้าทำอะไรดีๆให้กับตัวเองบ้าง (เธอกับฉัน ก.ค. ๒๕๔๕ น.๔๖๖)

ผู้อ่านจะมีความเป็นตัวของตัวเองได้จะต้องมีความมั่นใจในตัวเองและกล้าแสดงออกในทางที่ถูกต้อง

สรุปได้ว่าแบบทดสอบนำเสนออุดมการณ์/อุดมทรรศน์ ๓ เรื่อง คือ อุดมการณ์/อุดมทรรศน์ว่าด้วยคุณสมบัติของผู้หญิงที่ผู้ชายปรารถนา อุดมการณ์/อุดมทรรศน์ว่าด้วยความสมดุลระหว่างการเป็นผู้ให้และผู้รับ และอุดมการณ์/อุดมทรรศน์ว่าด้วยความเป็นคนโดยสมบูรณ์

บทที่ ๕

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

๕.๑ สรุปผลการวิจัย

งานวิจัยนี้มุ่งศึกษาประจักษ์แบบทดสอบในนิตยสารไทย ผู้วิจัยได้ตั้งวัตถุประสงค์ในการศึกษาไว้ ๒ ประเด็นหลัก คือ ๑. วิเคราะห์โครงสร้างของประจักษ์แบบทดสอบในนิตยสารไทย และ ๒. ศึกษาพฤติกรรมการอ่านในการชี้แนะผู้อ่านในประจักษ์แบบทดสอบในนิตยสารไทย โดยมีสมมติฐานในการวิจัยคือ ๑. แบบทดสอบในนิตยสารไทยมีโครงสร้างประจักษ์เฉพาะ และ ๒. แบบทดสอบในนิตยสารไทยมิได้ให้ความบันเทิงเท่าที่ควรแต่ชี้แนะคุณธรรมบางอย่างแก่ผู้อ่านด้วย

ในงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยใช้ข้อมูลแบบทดสอบในนิตยสารไทย ๖ ชื่อ ได้แก่ นิตยสารพลอยแกมเพชร เรื่องผู้หญิง ไอซ์ เธอกับฉัน เดอะบอย ตั้งแต่ปี ๒๕๔๔-๒๕๔๕ และแฮมเบอร์เกอร์ ตั้งแต่ปี ๒๕๔๕-๒๕๔๖ โดยใช้วิธีสุ่มตัวอย่าง ได้แบบทดสอบในนิตยสารไทยชื่อละ ๑๒ ฉบับ รวมข้อมูลแบบทดสอบทั้งสิ้น ๗๒ ประจักษ์

ผลการวิจัยสามารถสรุปได้ดังนี้

๕.๑.๑ ภาพรวมและบริบทของแบบทดสอบในนิตยสารไทย

จากผลการศึกษารูปภาพรวมและบริบทของแบบทดสอบในนิตยสารไทยตามทฤษฎีชาติพันธุ์วรรณนาแห่งการสื่อสาร ได้ข้อสรุปว่าแบบทดสอบในนิตยสารไทยมิได้เป็นเพียงชุดคำถามคำตอบทั่วไป และไม่ได้มีลักษณะของเกมที่สนุกสนานเท่าที่ควร แต่แบบทดสอบมีจุดมุ่งหมายให้ผู้อ่านรู้หรือเข้าใจในเรื่องใดเรื่องหนึ่งพร้อมทั้งนำเสนอคำชี้แนะหรือวิธีแก้ไขปรับปรุงบุคลิกภาพหรือพฤติกรรมที่เหมาะสมให้กับผู้อ่านอีกด้วย

นอกจากนี้ จากการวิเคราะห์ภาพรวมและบริบทด้านอื่นโดยเฉพาะด้านฉากและผู้ร่วมเหตุการณ์ ผู้วิจัยยังพบอีกว่า การที่แบบทดสอบปรากฏในสื่อประเภทนิตยสารซึ่งถือเป็นสื่อที่นำเสนอสู่ประชาชนจำนวนมาก ทำให้แบบทดสอบสามารถเข้าถึงผู้อ่านได้ในวงกว้าง

นอกจากนี้ยังสามารถเข้าถึงกลุ่มผู้อ่านได้หลากหลายกลุ่ม คือตั้งแต่วัยรุ่นจนถึงวัยทำงาน ซึ่งสังเกตได้จาก การที่แบบทดสอบปรากฏเป็นคอลัมน์ประจำในนิตยสารไทยหลายชื่อ หลายหลายประเภทนิตยสาร อาทิ นิตยสารวัยรุ่น ผู้หญิง บ้านเทิง ดังนั้นแบบทดสอบนอกจากจะให้อ่านตรวจสอบตนเองแล้วยังมีส่วนในการชี้แนะผู้อ่านหลากหลายกลุ่มได้อีกด้วย

อนึ่ง จากการวิเคราะห์บริบทด้านน้ำเสียงหรือท่วงทำนองในการสื่อสารและเครื่องมือ พบว่า มีการใช้ภาษาแบบไม่เป็นทางการ การใช้ภาษาแบบไม่เป็นทางการดังกล่าวช่วยให้แบบทดสอบดูเหมือนเป็นเพียงเกมการเล่นเพื่อความบันเทิงใจ แต่ลักษณะที่ดูเหมือนเป็นเกมนี้ได้แฝงอุดมการณ์บางอย่างไว้ซึ่งอุดมการณ์นั้นอาจถูกมองข้ามความสำคัญไปได้

๕.๑.๒ โครงสร้างของปริศนาแบบทดสอบ

ในประเด็นเรื่องโครงสร้างของปริศนาแบบทดสอบนั้นพบว่า เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ คือ แบบทดสอบในนิตยสารไทยมีโครงสร้างปริศนาเฉพาะ กล่าวคือแบบทดสอบมีโครงสร้างกระสวนปัญหา-ทางแก้ไข โครงสร้างนี้จะนำเสนอสถานการณ์ที่แสดงปัญหาเกี่ยวกับพฤติกรรมบางอย่างของผู้อ่าน กระตุ้นให้ผู้อ่านเกิดความสงสัยว่าตนเองมีข้อบกพร่องหรือปัญหาดังกล่าวหรือไม่ ซึ่งในความจริงผู้อ่านอาจไม่เคยคิดว่าพฤติกรรมของตนเป็นปัญหามาก่อนเลย และแบบทดสอบจะกระตุ้นให้ผู้อ่านเกิดความต้องการที่จะทราบว่าตนมีปัญหานั้นหรือไม่ จึงลงมือทำแบบทดสอบต่อไป และเมื่อผู้อ่านมีปฏิริยาตอบสนองหรือตอบคำถามที่แบบทดสอบจัดให้แล้วในตอนท้ายของแบบทดสอบ ผู้อ่านก็จะได้ทราบว่าปฏิริยาตอบสนองหรือคำตอบของตนสามารถตอบสนองประเด็นปัญหาที่แบบทดสอบกำหนดได้หรือไม่ ถ้าผู้อ่านสามารถตอบสนองประเด็นปัญหาที่แบบทดสอบกำหนดได้อย่างสมบูรณ์ ผู้อ่านก็จะได้รับคำชมเชยจากผู้เขียน แต่ถ้าปฏิริยาตอบสนองของผู้อ่านไม่สามารถตอบสนองประเด็นปัญหาที่แบบทดสอบกำหนดให้ได้ ผู้เขียนจะให้คำวิจารณ์และนำเสนอปฏิริยาตอบสนองทางอื่นที่จะสามารถตอบสนองประเด็นปัญหาได้อย่างสมบูรณ์

ผู้วิจัยพบว่าแบบทดสอบในนิตยสารไทยมีองค์ประกอบ ๔ ส่วน ซึ่งสามารถสรุปองค์ประกอบและหน้าที่ขององค์ประกอบได้ดังนี้

๑) หัวข้อหรือชื่อเรื่อง มีหน้าที่ ๓ ประการ ประการแรก กำหนดสถานการณ์ที่เป็นปัญหา (ปัญหาหลัก) ให้กับผู้อ่าน ประการที่สอง เป็นสัญญาณแสดงให้ผู้อ่าน

ทราบว่าด้านหรือแง่มุมไหนของสถานการณ์ที่ต้องการปฏิริยาตอบสนอง และประการสุดท้าย กระตุ้นความสนใจของผู้อ่านซึ่งจะนำไปสู่การลงมือทำแบบทดสอบ

๒) เกริ่นนำ มีหน้าที่ ๕ ประการ ประการแรกให้รายละเอียดของ เหตุการณ์ซึ่งจะช่วยอธิบายขยายความหัวข้อหรือชื่อเรื่องซึ่งแสดงปัญหาหลักให้ชัดเจนยิ่งขึ้น ประการที่สอง บ่งชี้ความสำคัญของหัวข้อปัญหาของแบบทดสอบ ประการที่สาม บอก จุดมุ่งหมายของแบบทดสอบ ประการที่สี่ ให้กติกาทหรือวิธีการทดสอบ และประการสุดท้าย กระตุ้นให้ผู้อ่านเกิดความสงสัยในปัญหาหลัก ทำให้ผู้อ่านเกิดความอยากรู้และเกิดความต้องการ ที่จะตอบสนองความอยากรู้นั้น

๓) บททดสอบ มีหน้าที่ กำหนดปัญหา (ปัญหาย่อย) และให้ ตัวเลือกที่เป็นปฏิริยาตอบสนองหรือคำตอบของปัญหาย่อย

๔) การจัดกลุ่มคะแนน มีหน้าที่ ๓ ประการ ประการแรกนำผู้อ่านไปสู่ ปฏิริยาตอบสนองของปัญหาหลักตามระดับคะแนนที่ได้หรือตามกติกาที่กำหนดไว้ ประการที่ สอง ประเมินผลปฏิริยาตอบสนองของปัญหาหลัก และประการสุดท้าย นำเสนอทางแก้ไข ปัญหาให้กับผู้อ่านในกรณีที่ปฏิริยาตอบสนองของผู้อ่านไม่สามารถตอบสนองหรือแก้ปัญหาลหลัก ได้

นอกจากนี้ เมื่อพิจารณาโครงสร้างของปริจเฉทแบบทดสอบ พบว่าสอดคล้อง กับวัตถุประสงค์ของแบบทดสอบ กล่าวคือ แบบทดสอบได้นำเสนอโครงสร้างที่มีลักษณะของ การกำหนดประเด็นปัญหา และเมื่อผู้อ่านตอบคำถามหรือแก้ปัญหานั้นได้ ผู้อ่านก็จะได้ รู้ รู้จัก เข้าใจ แน่ใจ หรือ มองเห็น ในปัญหานั้น ซึ่งผู้อ่านจะไม่เพียงรู้หรือเข้าใจในปัญหา เท่านั้นแต่ยังจะได้ทราบคำแนะนำหรือวิธีการแก้ไขปัญหานั้นด้วย (ในที่นี้คือวิธีแก้ไข ปรับปรุงบุคลิกภาพหรือพฤติกรรมให้เหมาะสมยิ่งขึ้น)

๕.๑.๓ กลวิธีทางภาษาในการชี้้นำผู้อ่านในปริจเฉทแบบทดสอบในนิตยสารไทย

ผู้วิจัยพบว่าผู้เขียนใช้กลวิธีทางภาษาในการชี้้นำผู้อ่าน ดังนี้

กลวิธีการชี้ นำ ๓ กลวิธี ได้แก่

๑. การใช้รูปประโยคคำสั่ง

๒. การใช้คำแสดงเจตนาในการชี้แนะ
๓. การใช้คำกริยา “เตือน”

กลวิธีเสริมการชี้แนะ ๒ กลวิธี ได้แก่

๑. กลวิธีโน้มน้าวใจ มีกลวิธีย่อย ๖ กลวิธี ได้แก่

- ๑.๑ การให้เหตุผล
- ๑.๒ การนำเสนอผลทางบวกหรือทางลบ
- ๑.๓ การใช้คำถามเพื่อวาทศิลป์
- ๑.๔ การยกตัวอย่าง
- ๑.๕ การใช้ถ้อยคำนัยแฝง
- ๑.๖ การใช้อุปลักษณะ

๒. กลวิธีความสุภาพ มีกลวิธีย่อย ๔ กลวิธี ได้แก่

- ๒.๑ การใช้ถ้อยคำที่มีความหมายด้านบวก
- ๒.๒ การทำให้มั่นใจ
- ๒.๓ การทำให้ผู้ฟังรู้สึกดี
- ๒.๔ การให้ทางเลือก

กลวิธีการชี้แนะที่ผู้เขียนใช้มากที่สุดคือ การใช้รูปประโยคคำสั่ง ๓๙.๗๒% รองลงมาคือ การใช้คำแสดงเจตนาในการชี้แนะ ๖.๙๓% ส่วนกลวิธีการชี้แนะที่ใช้น้อยที่สุดคือ การใช้คำกริยา “เตือน” ๒.๓๑%

นอกจากกลวิธีการชี้แนะ ผู้วิจัยพบว่าผู้เขียนได้ใช้กลวิธีเสริมการชี้แนะ ซึ่งกลวิธีเสริมการชี้แนะที่ผู้เขียนใช้มากที่สุดคือ กลวิธีโน้มน้าวใจ ซึ่งพบกลวิธีย่อยที่ใช้มากที่สุดคือ การให้เหตุผล ๑๔.๕๕% รองลงมาคือ การนำเสนอผลทางบวกหรือทางลบ ๑๓.๘๖% การใช้คำถามเพื่อวาทศิลป์ ๓.๗๐% การยกตัวอย่าง ๐.๙๒% การใช้ถ้อยคำนัยแฝง ๐.๖๙% และการใช้อุปลักษณะ ๐.๔๖% ส่วนกลวิธีเสริมการชี้แนะที่พบรองลงมาคือกลวิธีความสุภาพ ซึ่งพบกลวิธีย่อยตามลำดับคือ การให้ทางเลือก ๗.๓๙% การใช้ถ้อยคำที่มีความหมายด้านบวก ๔.๖๒% การทำให้มั่นใจ ๒.๗๗% การทำให้ผู้ฟังรู้สึกดี ๒.๐๘%

สรุปได้ว่า ผู้เขียนใช้กลวิธีทางภาษาในการชี้หน้าที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของแบบทดสอบ การใช้กลวิธีทางภาษาในการชี้หน้าดังกล่าวจะทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้ได้อย่างดี วัตถุประสงค์ของแบบทดสอบคือ ต้องการให้ผู้อ่านรู้หรือเข้าใจประเด็นที่ผู้เขียนนำเสนอ รวมทั้งต้องการนำเสนอคำแนะนำหรือวิธีแก้ไขปรับปรุงบุคลิกภาพหรือพฤติกรรมที่เหมาะสมให้กับผู้อ่านอีกด้วย กลวิธีการชี้หน้าที่ใช้จึงมีลักษณะเชื่อมต่อกับวัตถุประสงค์ดังกล่าว ไม่ว่าจะเป็นการใช้รูปประโยคคำสั่งหรือการใช้คำแสดงเจตนาในการชี้หน้าที่สื่อเจตนาตรงให้ปฏิบัติตามหรือการใช้คำกริยา "เตือน" เพื่อบอกให้ผู้อ่านรู้ล่วงหน้าเกี่ยวกับบางสิ่งบางอย่าง ส่วนกลวิธีเสริมการชี้หน้า ก็เช่นเดียวกัน ดังจะเห็นได้ว่าผู้เขียนนำกลวิธีอื่นๆ มาใช้เพื่อช่วยให้บรรลุวัตถุประสงค์ได้ง่ายขึ้นไม่ว่าจะเป็นกลวิธีการโน้มน้าวใจ ซึ่งจะช่วยโน้มน้าวหรือจูงใจให้ผู้อ่านเปลี่ยนแปลงความเชื่อ ทศนคติ หรือพฤติกรรมไปในทางที่แบบทดสอบต้องการ หรือกลวิธีความสุภาพ ซึ่งจะช่วยรักษาหน้าผู้อ่านไม่ให้ผู้อ่านรู้สึกว่ตนกำลังถูกบังคับ หรือก้าวท้าวความเป็นอิสระ หรือรู้สึกว่ไม่เป็นที่ยอมรับของกลุ่ม เมื่อผู้อ่านรู้สึกว่ไม่ได้ถูกบังคับ อีกทั้งรู้สึกได้รับการยอมรับหรือรู้สึกดีก็ส่งผลให้ผู้อ่านปฏิบัติตามที่ผู้เขียนชี้หน้ามากยิ่งขึ้น

อนึ่งจากการวิเคราะห์ อุดมการณ์/อุดมการณ์ ในแบบทดสอบพบว่าแบบทดสอบนำเสนออุดมการณ์/อุดมการณ์ ๓ เรื่อง คือ อุดมการณ์/อุดมการณ์ว่าด้วยคุณสมบัติของผู้หญิงที่ผู้ชายปรารถนา อุดมการณ์/อุดมการณ์ว่าด้วยความสมดุลระหว่างการเป็นผู้ให้และผู้รับ และอุดมการณ์/อุดมการณ์ว่าด้วยความเป็นคนโดยสมบูรณ์

กล่าวโดยสรุป จากการศึกษาภาพรวมและบริบทของแบบทดสอบในนิตยสารไทยและกลวิธีทางภาษาในการชี้หน้าผู้อ่านในบริจเขตแบบทดสอบในนิตยสารไทยสนับสนุนสมมติฐานของงานวิจัยที่ว่า แบบทดสอบในนิตยสารไทยมิได้ให้ความบันเทิงเท่านั้นแต่ชี้หน้าอุดมการณ์บางอย่างแก่ผู้อ่านด้วย กล่าวคือ แบบทดสอบไม่ได้เป็นเกมการเล่นเพื่อความบันเทิงเท่านั้น แต่แบบทดสอบยังเป็นการนำเสนอความคิดบางอย่างแก่ผู้อ่าน ซึ่งความคิดความเชื่อหรืออุดมการณ์เหล่านี้จะถูกถ่ายทอดให้กับผู้อ่านไม่ว่าจะโดยตั้งใจหรือไม่ตั้งใจก็ตาม ซึ่งผู้อ่านก็อาจจะรับสิ่งเหล่านี้ทั้งโดยตั้งใจและไม่ตั้งใจ แต่ในขั้นประเมินผลของแบบทดสอบอุดมการณ์เป็นสิ่งที่ถูกถ่ายทอด และภาษามีบทบาทสูงในการสื่ออุดมการณ์เหล่านี้ บริจเขตแบบทดสอบจึงไม่ได้เป็นเพียงเกมการเล่นเพื่อความบันเทิงเท่านั้น แต่ยังเป็นเครื่องมือของนิตยสารในการสื่อความคิดความเชื่อบางอย่างไม่ว่าจะตั้งใจหรือไม่ตั้งใจก็ตาม

๕.๒ อภิปรายผลการวิจัย

๕.๒.๑ เปรียบเทียบผลการวิจัยของแบบทดสอบในนิตยสารไทยกับแบบทดสอบในนิตยสารต่างประเทศ

๑) ออสเตอร์แมนและเคลเลอร์-โคเฮน (Ostermann and Keller-Cohen, 1998) ได้ศึกษาปริจเฉทแบบทดสอบในนิตยสารสำหรับวัยรุ่นของต่างประเทศ พบว่า ปริจเฉทแบบทดสอบที่ดูผิวเผินเป็นเกมสนุกสนานได้แฝงการสอนวินัยให้กับผู้อ่าน กล่าวอีกนัยหนึ่งแบบทดสอบจะถูกใช้เป็นเครื่องมือในการสอนวินัยให้กับผู้อ่าน (disciplinary instruments) ซึ่งวินัยในที่นี้คือ เทคนิคที่ใช้ในการจัดระเบียบมนุษย์ เพื่อให้ประชากรหรือสมาชิกในกลุ่มอยู่ในบรรทัดฐานเดียวกัน ซึ่งการสอบสวนทางวินัยจะประกอบไปด้วย การมองโดยใช้มุมมองแบบมาตรฐาน การควบคุมดูแล การสอบสวนเพื่อจัดกลุ่ม และการลงโทษในกรณีที่มีการทำผิด (Foucault, 1977 อ้างถึงใน Ostermann and Keller-Cohen, 1998) สำหรับปริจเฉทแบบทดสอบในนิตยสารไทย ผู้วิจัยพบว่า มีลักษณะคล้ายคลึงกับปริจเฉทแบบทดสอบในนิตยสารต่างประเทศ กล่าวคือ แบบทดสอบจะประกอบไปด้วยรูปแบบการสอบสวนหลายรูปแบบ แต่ละรูปแบบประกอบด้วย การสังเกต (คำถาม-คำตอบ) ซึ่งจัดกลุ่ม (กลุ่มคะแนน) และพิพากษาตัดสิน (ประเมินผลคำตอบ) ผู้อ่าน เพื่อให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน คือ ทำให้มีพฤติกรรมหรือบุคลิกภาพที่เหมาะสมตามที่แบบทดสอบต้องการ

นอกจากนี้ แบบทดสอบทั้งของไทยและต่างประเทศมีการลงโทษ (ซึ่งการลงโทษนี้เราพบได้ทั่วไปในโรงเรียนหรือในศาล) ผู้อ่านจะถูกลงโทษถ้ามีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม ในแบบทดสอบการลงโทษ คือการลงโทษทางภาษา (linguistic) เป็นการประนามพฤติกรรมที่ผิดปกติจากระบบสังคม เช่น การถูกเพื่อนปฏิเสธที่จะคบด้วย ผู้อ่านที่ถูกจัดว่าเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมผิดปกติจากระบบสังคมจะถูกลงโทษ ผู้ที่ถูกลงโทษคือผู้ที่ไม่ทำตามบรรทัดฐาน ซึ่งบรรทัดฐานนี้คือสิ่งที่แบบทดสอบสร้างขึ้น (เป็นเครื่องมือที่สะท้อนและสร้างสังคม) ผู้อ่านที่ถูกจัดว่ามีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมคือผู้อ่านที่มีปัญหา แบบทดสอบจะให้คำแนะนำว่าจะเปลี่ยนหรือแก้ไขพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมอย่างไร การตัดสิน จัดกลุ่ม และการชี้แนะ ในแบบทดสอบทำงานมุ่งไปที่การทำให้ผู้อ่านมีมาตรฐานเดียวกัน (มุ่งไปที่ผลสำเร็จของการชี้แนะ)

นอกจากกระบวนการลงโทษ (punishment) ยังมีกระบวนการให้รางวัล (gratification) ผู้อ่านที่มีพฤติกรรมหรือบุคลิกภาพที่เหมาะสมจะได้รับรางวัลโดยการชมเชย ในขณะที่ผู้อ่านที่มีพฤติกรรมหรือบุคลิกภาพที่ไม่เหมาะสม จะถูกลงโทษโดยจะถูกวิจารณ์ว่าไม่มีวินัยหรือมีพฤติกรรมไม่เหมาะสม กระบวนการนี้จะทำให้ผู้ที่ถูกลงโทษต้องการการชื่นชม ซึ่งมี

ทางเลือก ๒ ทาง คือปรับเปลี่ยนพฤติกรรมตามที่แบบทดสอบชี้แนะหรือยังคงมีพฤติกรรมแบบเดิม ซึ่งในความเป็นจริงผู้อ่านอาจไม่ได้มองว่าสิ่งที่ผู้เขียนบอกว่าเป็นปัญหาจะเป็นปัญหาสำหรับผู้อ่านจริงๆ แต่แบบทดสอบจะสร้างสถานการณ์ที่เป็นปัญหาอย่างไม่สิ้นสุด เพื่อให้ผู้อ่านเกิดความสงสัยในพฤติกรรมของตน ทำให้ผู้อ่านรู้สึกสูญเสียคุณค่าในตัวเอง และแบบทดสอบจะกระตุ้นให้ผู้อ่านเกิดความปรารถนาอยากตรวจสอบและอยากปรับปรุงตัวเองให้ดีขึ้นตามที่ผู้เขียนชี้แนะ ดังนั้นในกระบวนการนี้ ผู้อ่านจะถูกทำให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน กล่าวอีกนัยหนึ่งคือเพื่อให้มีบุคลิกภาพหรือพฤติกรรมตามที่แบบทดสอบต้องการ

๒) ผู้วิจัยพบว่าแบบทดสอบในนิตยสารไทยและต่างประเทศมีข้อแตกต่างที่เด่นชัดประการหนึ่ง คือ แบบทดสอบในนิตยสารต่างประเทศมักมีการอ้างถึงผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งมักจะเป็นนักจิตวิทยาหรือนักจิตบำบัด โดยมีการระบุชื่อ ตำแหน่งหน้าที่การงาน และสาขาที่เชี่ยวชาญ โดยผู้เชี่ยวชาญที่ถูกอ้างถึงจะถือเป็นผู้ที่ให้คำแนะนำในเรื่องต่างๆแก่ผู้อ่าน แต่จากข้อมูลแบบทดสอบในนิตยสารไทย พบการอ้างถึงผู้เชี่ยวชาญเพียง ๓ ตัวอย่างเท่านั้น ซึ่งทั้ง ๓ ตัวอย่างก็ไม่ได้ระบุอย่างชัดเจนว่าผู้เชี่ยวชาญผู้นั้นคือใคร มีคุณวุฒิหรือความเชี่ยวชาญในสาขาใด จึงอาจกล่าวได้ว่าแบบทดสอบในนิตยสารไทยไม่นิยมการอ้างถึงผู้เชี่ยวชาญ

๓) ผู้วิจัยสังเกตว่าเนื้อหาบางส่วนของแบบทดสอบในนิตยสารไทยมีความคล้ายคลึงหรือเป็นประเด็นเดียวกับเนื้อหาของแบบทดสอบในนิตยสารต่างประเทศ ซึ่งเนื้อหาที่มีความคล้ายคลึงกัน ได้แก่ เรื่องการเดท และการไปงานปาร์ตี้ ในเรื่องการเดท จะมีเนื้อหาเกี่ยวกับการเลือกเสื้อผ้าที่จะใส่ไปเดท การเลือกของขวัญให้กับคู่เดท เดทครั้งแรกในอุดมคติ และวิธีการเดท ส่วนเรื่องการไปงานปาร์ตี้ก็จะกล่าวถึงการเลือกเสื้อผ้าที่จะใส่ไปงานปาร์ตี้ การปฏิบัติตัวในงานปาร์ตี้ การปฏิบัติตัวต่อชายหนุ่มที่ตนสนใจในงานปาร์ตี้ การที่เนื้อหาของแบบทดสอบในนิตยสารไทยมีลักษณะคล้ายคลึงกับเนื้อหาของแบบทดสอบในนิตยสารต่างประเทศ สันนิษฐานได้ว่า แบบทดสอบในนิตยสารไทยอาจได้รับอิทธิพลจากแบบทดสอบในนิตยสารต่างประเทศ

๕.๒.๒ การถ่ายทอดและการยอมรับอุดมการณ์

กาญจนา แก้วเทพ (๒๕๓๙ : ๒๑๐) กล่าวถึงทฤษฎีการยอมรับอุดมการณ์ไว้ว่า ถ้าทำให้รู้ตัวว่าเนื้อหาสาระนั้นกำลังถ่ายทอดอุดมการณ์และมีลักษณะบังคับผู้รับ คนเรามักจะต่อต้าน แต่ถ้าถูกดึงดูดเข้ามาอย่างสมัครใจด้วยความบันเทิง การถ่ายทอดอุดมการณ์จะมีผลดี

มากที่สุด ผู้วิจัยพบว่าประเด็นนี้มีความสอดคล้องกับแบบทดสอบในนิตยสารไทย กล่าวคือ แบบทดสอบในนิตยสารไทยได้นำเสนออุดมการณ์หรือชุดความคิดบางอย่าง ซึ่งในการทำแบบทดสอบ ผู้อ่านอาจไม่ได้ตั้งใจทำเพื่อค้นหาอุดมการณ์หรือชุดความคิดเหล่านั้น แต่ภายใต้รูปแบบความบันเทิงของแบบทดสอบ ผู้อ่านก็อาจจะรับเอาอุดมการณ์เหล่านั้นทั้งโดยตั้งใจและไม่ตั้งใจ

๕.๒.๓ อุดมการณ์ในแบบทดสอบ

๑) เมื่อพิจารณาชุดความคิดหรืออุดมการณ์ที่แบบทดสอบนำเสนอ สามารถสรุปได้ว่า แบบทดสอบนำเสนออุดมการณ์หลัก ๒ เรื่อง กล่าวคือ การเป็นผู้หญิงที่สมบูรณ์แบบคือมีคุณสมบัติตามที่ผู้ชายปรารถนา และการไปสู่ภาวะความเป็นคนโดยสมบูรณ์ ซึ่งเป็นที่น่าสังเกตว่าจากข้อมูลแบบทดสอบที่นำมาวิจัยไม่พบอุดมการณ์เกี่ยวกับผู้ชายเลย กล่าวคือ ไม่มีแบบทดสอบใดนำเสนอว่า ผู้ชายที่สมบูรณ์แบบจะต้องมีลักษณะอย่างไร ผู้วิจัยสันนิษฐานว่าเป็นเพราะกลุ่มเป้าหมายของแบบทดสอบในนิตยสารไทยคือผู้หญิง ดังนั้นแบบทดสอบจึงนำเสนอแต่อุดมการณ์เกี่ยวกับผู้หญิง นอกจากนี้ เมื่อได้ลองสำรวจข้อมูลเบื้องต้นโดยดูนิตยสารผู้ชายตามแผงหนังสือ พบว่า นิตยสารผู้ชายไม่มีแบบทดสอบปรากฏเป็นคอลัมน์ประจำ

๒) จะสังเกตได้ว่า ชุดความคิดหรืออุดมการณ์ความเป็นผู้หญิงหรือความเป็นมนุษย์โดยสมบูรณ์มีอยู่เพียงแบบเดียว คือแบบที่แบบทดสอบนำเสนอ ซึ่งหากมองในทางกลับกัน แบบทดสอบเป็นการจำกัดความคิดของผู้อ่าน กล่าวคือ ในความเป็นจริงความเป็นผู้หญิงหรือเป็นมนุษย์โดยสมบูรณ์แบบไม่ได้มีเพียงแบบเดียว แต่ยังมีลักษณะอื่นๆนอกเหนือจากที่แบบทดสอบนำเสนออีกด้วย

๓) ผู้วิจัยพบว่าอุดมการณ์/อุดมการณ์ที่เกี่ยวกับผู้หญิงที่พบจากข้อมูล มีทั้งที่สอดคล้องและแตกต่างจากค่านิยมของสังคมไทย อุดมการณ์/อุดมการณ์ที่สอดคล้องกับค่านิยมของสังคมไทยคือ อุดมการณ์ที่ให้ผู้หญิงยอมหรือยอมรับในตัวผู้ชาย กล่าวคือสังคมไทยเป็นสังคมที่กำหนดให้ผู้หญิงมีบทบาทน้อยกว่าผู้ชาย เป็นสังคมที่ยกให้ผู้ชายเป็นใหญ่ ผู้หญิงจึงต้องอยู่ภายใต้การปกครองของผู้ชาย และมีสถานภาพเป็นผู้ถูกเลือกโดยไม่มีสิทธิแสดงความคิดเห็น (กาญจนา แก้วเทพ, ๒๕๓๙ ; เริงฤดี ปราการะนันท์, ๒๕๔๔ ; บุษบรรณ จินเจริญ, ๒๕๔๔) ในแบบทดสอบ ผู้หญิงถูกกำหนดให้มีสถานะเพียงอย่างเดียวคือการเป็นผู้รับ

สาร กล่าวคือ ผู้หญิงจะต้องยอมและยอมรับในข้อบกพร่องของผู้ชาย ไม่มีสิทธิโต้แย้งหรือขัดขืน มีหน้าที่เพียงยอมหรือยอมรับเท่านั้น ซึ่งสอดคล้องกับที่เจ เอ ดอยล์ (J. A. Doyle อ้างถึงใน มีโชค ราชอาณาจักร, ๒๕๔๔:๙) ที่ได้ระบุแนวความคิดความเป็นผู้หญิงไว้ว่าผู้หญิงจะได้รับการปลูกฝังว่าผู้ชายจะต้องได้รับการนับถือและมีโอกาสที่มากกว่า สังคมจะให้คุณค่าผู้ชายมากกว่าผู้หญิง ซึ่งแบบทดสอบถือได้ว่ามีบทบาทเป็นผู้ผลิตซ้ำเพื่อสืบทอดอุดมการณ์ความไม่เท่าเทียมกันในเรื่องเพศดังกล่าวนี้

นอกจากนี้แบบทดสอบยังนำเสนอภาพลักษณ์ของผู้หญิงไปในทางเดียวคือผู้หญิงต้องมีเสน่ห์ ผู้หญิงมักจะถูกตัดสินจากรูปลักษณ์ว่าต้องสวย รูปร่างดี เช็กซี จึงจะเป็นที่ต้องการของผู้อื่นโดยเฉพาะผู้ชาย (J. A. Doyle อ้างถึงใน มีโชค ราชอาณาจักร, ๒๕๔๔:๙) ดังนั้นแบบทดสอบจึงชี้นำผู้หญิงให้พยายามทำตัวให้ดูดี มีเสน่ห์ เพื่อให้เป็นที่ต้องการของผู้ชาย ผู้วิจัยเห็นว่าอุดมการณ์ความมีเสน่ห์ในแบบทดสอบแตกต่างจากค่านิยมของสังคมไทย กล่าวคือสังคมไทยไม่ได้มองว่า ความเป็นผู้หญิงที่สมบูรณ์จะต้องมีเสน่ห์เพื่อให้ผู้ชายสนใจแต่จะต้องเป็นคนที่มีกิริยามารยาทเรียบร้อยสมเป็นกุลสตรีไทย ดังนั้นผู้วิจัยจึงสันนิษฐานว่า อุดมการณ์ดังกล่าวอาจได้รับอิทธิพลจากต่างประเทศ

อย่างไรก็ตาม การให้นิยามผู้หญิงที่เป็นต้องการสำหรับผู้ชายว่า เป็นผู้หญิงมีเสน่ห์ถือเป็นการครอบงำทางอุดมการณ์ ซึ่งสอดคล้องกับที่ Gramsci ได้กล่าวไว้ว่า การให้นิยามสังคม ให้นิยามชีวิต ให้นิยามกลุ่มคน และให้นิยามเหตุการณ์ ถือเป็นการครอบงำทางอุดมการณ์ซึ่งมีพลังมากเพราะมีลักษณะการโน้มน้าวให้ผู้อ่านยอมรับได้อย่างยินยอมพร้อมใจ

๕.๓ ข้อเสนอแนะ

ศึกษากลวิธีทางภาษาในการชี้นำหรือแนะนำในบริบทประเภทอื่น เช่น บริบทประเภทตอบปัญหา (Q&A) ในสื่อต่างๆ อาทิ นิตยสาร วิทยุ โทรทัศน์ หรือบริบทประเภทการให้คำปรึกษาแนะแนว เป็นต้น อาจจะทำให้เห็นภาพการให้คำแนะนำในภาษาไทยที่ชัดเจนยิ่งขึ้น

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

- กนิษฐา พึ่งวร. ๒๕๔๓. การศึกษานิตยสารสตรีต่างประเทศฉบับภาษาไทยในการพัฒนาบุคลิกภาพ. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาการประชาสัมพันธ์ คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- กนกพร กลีบบัว. ๒๕๔๑. ทัศนคติของผู้หญิงต่อบทความแฝงโฆษณาในนิตยสารสตรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาการโฆษณา คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- กนกวรรณ ไม้สนธิ. ๒๕๔๔. การต่อรองอำนาจของผู้หญิงจากการนำเสนอเรื่องราวผ่านนิตยสารไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาวารสารสนเทศ คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- กฤษดาวรรณ หงส์ลดารมภ์. ๒๕๔๓. ปริเฉทเกี่ยวกับชนกลุ่มน้อยในประเทศไทย : การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับอุดมการณ์ : รายงานผลการวิจัย. ทุนวิจัยกองทุนรัชดาภิเษกสมโภช.
- กาญจนา แก้วเทพ. ๒๕๓๙. สื่อสองวัฒนธรรม. กรุงเทพฯ ฯ : อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง.
- จิตราภรณ์ เกียรติไพบูลย์. ๒๕๒๕. คำถามแบบตอบรับ-ปฏิเสธในภาษาไทย : การวิเคราะห์เชิงอรรถศาสตร์. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาภาษาศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ณัฐพร พานโพธิ์ทอง. ๒๕๔๒. หน้าที่ของอุปนิสัยจากมุมมองของผู้พูดภาษาไทย. วารสารภาษาและวรรณคดีไทย ๑๖ (ธันวาคม ๒๕๔๒), ๒๔๙-๒๖๘.
- นงวรรณ พันธุ์เมธา. ๒๕๒๗. ไวยากรณ์ไทย. กรุงเทพฯ ฯ : สำนักพิมพ์อักษรเจริญทัศน์.
- บุษบรณ จินเจริญ. ๒๕๔๔. การต่อสู้ทางวาทกรรมของโสภณีนุหิงไทยจากสื่อกระแสหลักสู่เว็ลด์ไวด์ เว็บ. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาวารสารสนเทศ คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ปวีณา วัชรสุวรรณ. ๒๕๔๗. กลวิธีการกล่าวแย้งในภาษาไทยของผู้ที่มีสถานภาพต่างกัน : กรณีศึกษาของครูและนักเรียน. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาภาษาไทย คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พจนีย์ พจนะลาวัฒน์. ๒๕๔๔. เนื้อหา และการสะท้อนค่านิยมในนิตยสารวัยรุ่น เธอกับฉัน เดอะบอย ฮาร์ท. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาวารสารสนเทศ คณะนิเทศศาสตร์

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

พรทิพย์ ภัทรนาวิก. ๒๕๑๕. ลักษณะมาลาในภาษาไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต ภาควิชาภาษาไทย คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

พรรณธร ครุฑเนตร. ๒๕๔๗. กลวิธีทางภาษาที่ใส่ใจตีรัฐบาลทางอ้อมในปัจเจกการอภิปรายทั่วไปเพื่อลงมติไม่ไว้วางใจ. วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต ภาควิชาภาษาไทย คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

พัชรินทร์ แก้วเกียรติยศ. ๒๕๓๒. วรรณคดีของนักเรียนโรงเรียนมัธยมสังกัดกรมสามัญศึกษาต่อนิตยสารวัยรุ่น. วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

เพียรศิริ วงศ์วิมานนท์. ๒๕๓๐. ปริเฉท: แนวใหม่ในการศึกษาวากยสัมพันธ์ไทย. วารสารภาษา ๔/๒ (สิงหาคม ๒๕๓๐):๒๙-๔๓.

ไพทยา มีสัตย์. ๒๕๔๐. การศึกษาคำช่วยหน้ากริยาที่กลายมาจากคำกริยาในภาษาไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต ภาควิชาภาษาไทย คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

มีโชค ราชภูรานุกิต. ๒๕๔๔. การต่อรองทางเพศสภาพในนิตยสารผู้หญิงและผู้ชาย. วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต ภาควิชาวารสารสนเทศ คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

มุกพิมพ์ จุลพงศธร. ๒๕๔๔. กลยุทธ์การสร้างสรรคและเนื้อหาสารในโฆษณานิตยสารไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต ภาควิชาการประชาสัมพันธ์ คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ราชบัณฑิตยสถาน. ๒๕๒๔. พจนานุกรมศัพท์สังคมวิทยาอังกฤษ-ไทยฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๒๔. กรุงเทพมหานคร : ราชบัณฑิตยสถาน.

ราชบัณฑิตยสถาน. ๒๕๔๖. พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๔๖. กรุงเทพมหานคร : นานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่นส์.

โลกาภิวัตน์ (Globalization). ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๘. ไทยรัฐ : ๗.

สิริลักษณ์ หุ่นศรีงาม. ๒๕๔๔. การศึกษาประโยคภาษาไทยที่มีคำว่า "ทำไม" ทางด้านอรรถศาสตร์และวัจนปฏิบัติศาสตร์. วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต ภาควิชาภาษาไทย คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุดา รั้งกุพันธ์. ๒๕๔๘. ระบบทัศนภาวะสัญญาณในภาษาไทย. เอกสารประกอบการบรรยายประกอบการสัมมนาวิทยานิพนธ์ปริญญาเอก ภาควิชาภาษาไทย ภาคปลาย ปีการศึกษา ๒๕๔๘.

อนันต์ เหล่าเลิศวรกุล. ๒๕๔๗. คำย่ออมสี่ : ลูกกวาดสี่หวานผสานยาพิษ. ในเจมส์คดี ปิ่นทอง และ
อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ (บรรณาธิการ), รู้ทันภาษา รู้ทันการเมือง : ทักษิณสมัย. กรุงเทพฯ :
ขอคิดด้วยคน.

อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์. ๒๕๔๑. ภาษาศาสตร์สังคม. พิมพ์ครั้งที่ ๒. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,

อุบลวรรณ ปิติพัฒนะโฆษิต. ๒๕๒๙. บทบาทของนิตยสารผู้หญิงในการให้ความรู้เพื่อพัฒนาสตรี.
วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาการประชาสัมพันธ์ คณะนิเทศศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ภาษาอังกฤษ

Austin, John L. 1962. How to do Things With Word. Cambridge, Mass : Harvard
University Press.

Brown, G and Yule, G. 1983. Discourse Analysis. Cambridge : Cambridge University
Press.

Brown, P and Levinson, S. 1978. Universals in Language Usage : Politeness
phenomena. In E.N. Goody (eds), Questions and Politeness : Strategies in social
interaction, pp.55-289. Cambridge : Cambridge University Press.

Brown, P and Levinson S. 1987. Politeness : Some universals in language uses.
Cambridge : Cambridge University Press.

Charteris-Black, Jonathan. 2005. Politicians Rhetoric : the Persuasive Power of
Metaphor. New York : Palgrave Macmillan.

Foucault, M. (1977)1979. Discipline and Punish, trans. A. Sheridan. New York : Vintage
Books.

Halliday, M.A.K.and Ruquiya, Hasan. 1976. Cohesion in English. London : Longman.

Hoey, Michael. 1979. Signalling in Discourse : Discourse analysis monographs 6.
Birmingham : English Language Research, Birmingham University.

Hoey, Michael. 1983. On The Surface of Discourse. London : Allen and Unwin.

Hoey, Michael. 1994. Signalling in Discourse : A functional analysis of a common
discourse pattern in written and spoken english. In M. Coulthard (ed.), Advances
in Written Text Analysis, pp. 26-45. London ; New York : Routledge.

- Hoey, Michael. 2001. Textual Interaction : an introduction to written discourse analysis. London : Routledge.
- Hymes, Dell. 1974. Foundations in Sociolinguistics : An ethnographic approach. Pennsylvania : The University Press.
- Jordan, John E. 1971. Questions of Rhetoric. United states of America : Holt, Rinehart and Winston, Tnc.
- Larson, Charles U. 1986. Persuasion Reception and Responsibility. California : Wadsworth Publishing.
- Longacre, Robert E. 1983. The Grammar of Discourse. New York : Plenum Press.
- McLoughlin, Linda. 2000. The Language of Magazines. London : Routledge.
- Ostermann, A.C. and Keller-Cohen,P. 1998. 'Good girl go to heaven ; bad girls...' learn to be good : quizzes in American and Brazilian teenage girls'magazines. Discourse & society Vol.9 n.4, pp.531-557. Sage Publications.
- Pagano, A. 1994. Negatives in Written Text. In M. Coulthard (ed.), Advances in Written Text Analysis, pp. 250-265. London ; New York : Routledge.
- Panpothong, Natthaporn. 1995. A Pragmatic Study of Verbal Irony in Thai. Doctoral dissertation. University of Hawaii.
- Renkema, J. 1993. Discourse Studies : An introductory textbook. Amsterdam : John Benjamins publishing.
- Searle, John R. 1969. Speech acts : An essay in the philosophy of language. New York : Cambridge University Press.
- Schiffrin, Deborah. 1987. Conversational Analysis. In F.J.Newmeyer (ed.), Language : The Socio-Cultural Content. Cambridge University Press.
- Women 's mag. 2003. Media Index.

ภาคผนวก

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

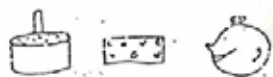

คุณเป็นเพื่อนแบบไหน

คุณอาจจะคิด(เข้าใจตัวเอง)ว่า คุณเป็นเพื่อนที่ดี ในขณะที่เพื่อนของคุณไม่คิดอย่างนั้น

ลองหาคำตอบและดูว่าคุณเป็นเพื่อนแบบไหน และมีมิตรภาพของคุณ ๒ คนเป็นแบบไหน

๑. วันนี้เป็นวันเกิดของเพื่อน คุณทำอะไรให้เธอ

ก. ทำขนมเค้กพิเศษให้ แล้วหาคำอวยพรให้เธอสักข้อ ก่อนจะนั่งลงเขียนการ์ดบอกรายถึงความรู้สึกดีๆที่คุณมีให้กับเธอ และบอกให้เธอรู้ว่าคุณพร้อมจะช่วยเหลือเธอเพียงใด

ข. อวย-สิม จนกระทั่งเธอโทร. มาฉันแหละถึงนึกได้ เลยแวะซื้อการ์ดวันเกิดให้เธอระหว่างทางไปทำงาน

ค. ชวนเธอจัดปาร์ตี้แสนสนุกให้ทุกคนไปร่วมงาน

ง. ซื้อเข็มขัดที่เธอมองไว้ให้เธอเส้นหนึ่ง แล้วให้ตัวเองเส้นหนึ่ง

๒. เพื่อนคุณกระซิบบอกความลับเรื่องความสัมพันธ์ที่ลึกซึ้งระหว่างเธอกับคนรักให้คุณรู้ แล้วมีเพื่อนอีกคนมาชวนคุณเล่าเรื่องนี้คุณจะทำอย่างไร

ก. ปิดปากสนิท และ

ทำให้เขาว่าคุณไม่พูดเรื่องนี้

ข. เล่าให้เพื่อนแค่ ๒ คนฟัง แต่มั่นใจว่าไม่มีใครกระจายข่าวต่อแน่

ค. คุณชอบความรู้สึกที่ว่าคุณรู้อะไรที่คนอื่นไม่รู้ และอย่ามาหลอกล้อคุณซะให้ยากเลย

ง. จำได้ว่าเธอก็เคยเผยความลับในอดีตของคุณให้คนอื่นฟังเหมือนกัน คราวนี้รู้แค่ ๒-๓ คนจะเป็นไรไป

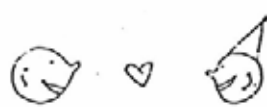
๓. เพื่อนที่ดีที่สุดของคุณอยากยืมชุดโปรดของคุณใส่ออกเดทกับหนุ่มที่เธอแอบปลื้ม คุณจะว่าไป

ก. หยิบให้เลยโดยไม่ลังเลใจ

ข. จำได้ว่าคุณยังไม่ใส่ชุดเลย เลยบอกว่าคุณไม่พร้อม

ค. บอกว่าคุณเองก็ตั้งใจจะใส่ออกเดทเหมือนกัน

ง. ให้เธอยืม แต่บอกเธอว่าเธอต้องรีบคืน

๔. คุณจะจัดงานปาร์ตี้ฉลองวันหยุด ใครคือแขกคนแรกที่คุณเชิญ

ก. เพื่อนรักของคุณ
ข. ใครก็ได้ที่นึกได้ใน

ตอนนี้
ค. คนที่เด่นที่สุดในบริษัทหรือโรงเรียน
ง. คนที่คุณสนใจ

๕. เพื่อนรักของคุณสองกางเกงสีค่าที่คุณเห็นว่าฟิดมาก พอเธอดามคุณว่าเป็นยังไง คุณจะบอกกับเธอว่า...

ก. สวยมาก แต่น่าจะลองเบอร์ใหญ่กว่านี้สักนิดนะจะดูดีกว่า

ข. ไม่ทันได้มองเลย เพราะคุณก็มัวแต่เลือกกางเกงของตัวเองอยู่

ค. สวยแล้ว ไร้ได้เลย เพราะคุณจะรีบกลับบ้านมืดมม

ง. อธิบายว่ากางเกงตัดไม่ดีเลย แล้วช่วยเลือกแบบใหม่ให้

๖. ปรกติเวลาคุยโทรศัพท์กันคุณ...

ก. มักจะจับฟังปัญหาของเธอมานิส่วนใหญ่

ข. จะเล่าเรื่องหนุ่มที่คุณสนใจแล้วก็ปัญหาที่เธอทะเลาะกับน้องสาวให้เธอฟัง

ค. หูฟัง แต่ใจคิดไปว่าจะเลือกชุดไหนใส่ไปงานปาร์ตี้คืนวันเสาร์นี้ดี

ง. ฟังเธอเล่าเรื่องแฟนหนุ่มก่อน แล้วค่อยเล่าเรื่อง

หนุ่มของคุณบ้าง

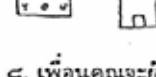
๗. คุณกินข้าวกลางวันเพื่อนๆ แล้วอยู่ๆก็เริ่มค้นหาเพื่อนอีกคนในเว็บนั่น คุณจะทำอย่างไร

ก. แสดงให้เพื่อนโทร. คุณไปพอใจแทนเพื่อนคนนั้น

ข. รู้สึกไม่ดีแต่ก็ไม่ขัดคอพวกเธอ

ค. ร่วมวงกับเขาเลย

ง. นิยหาด้วยตัวเองแล้วเตือนเพื่อนๆว่าไปถึงคนที่ไม่ได้ผู้ตรงนั้น

๘. เพื่อนคุณจะย้ายไปอยู่และคุณสัญญาว่าจะคอยติดต่อกับเธอโดย

ก. จะโทร. หาหนึ่งหรืออย่างน้อยก็ส่งอีเมลกันทุกอาทิตย์

ข. ลืมเขียนและลืมติดทุกครั้งที่ได้รับจดหมายจากเธอ

ค. ส่งข้อความหาโทรศัพท์ถึงเธอจากงานปาร์ตี้ว่า 'อยากให้อายุที่นั่นจัง'

ง. โทรศัพท์ทักกลับไปแล้วตอบจดหมายเธอทุกครั้ง

๙. คุณบึ้งเฉียวรู้ว่ามีแฟน

๑ นारा ๑ ม.ล.จิราธร จิรประวัติ

คุณไม่จริงใจกับเธอ คุณ

ก. บอกเธอทันที แล้ว

ข. ไม่อยากหาเรื่องกวน

ค. บอกเธอว่าเกิดอะไร

ง. บอกเธอว่าเธอจะรับมื่อ

๑๒. คุณกำลังจะออกเดท แต่

ก. เลื่อนนัดไปก่อน

ข. รู้สึกเสียใจกับเธอ

ค. ทำเป็นเธอ แล้วบอก

ถ้าตอบส่วนใหญ่เป็นข้อ ก.

เพราะคุณมักจะอยู่เคียงข้าง ในยามที่เพื่อนต้องการ และเป็นผู้ให้ไหล่เธอซบ เปิดหูรับฟัง หรือพร้อมสละซอกโกแลตชิ้นสุดท้ายของคุณให้กับเธอได้

ความเป็นคนโอบอ้อมอารีของคุณสมบัติเด่นที่ทำให้แน่ใจได้ว่าคุณมีเพื่อนมาก

แต่ระวังจะถูกคนอื่นเหยียบย่ำ เอาเปรียบ เพราะบางคนเห็นคุณเป็นคนดี เขาก็จะถือโอกาสฉกฉวยผลประโยชน์จากคุณ

ความสัมพันธ์เป็นเรื่องของคน ๒ คน เพราะฉะนั้น คุณ ๒ คนต้องรู้จักให้

การให้การสนับสนุนเพื่อนเป็นสิ่งที่ดี แต่ขอให้แน่ใจว่าเพื่อนเองก็ให้สิ่งที่คุณควรได้เช่นกัน

ถ้าคำตอบส่วนใหญ่เป็นข้อ ข. คุณจะไม่เอาแต่สิ่งอย่างมีความสุขกับการเป็นผู้รับ และพอใจให้คนรอบข้างเอาใจใส่ห่วงใยคุณ แต่จะรำคาญใจถ้าต้องให้กลับไป

เมื่อต้องพยายามสร้างมิตรภาพ คุณจะเป็นคนที่ไม่กระตือรือร้น มีแต่รับ-รับ-รับ จริงๆแล้วไม่ใช่ว่าคุณเซ่เกียจท่า แต่ปัญหาคือคุณไม่คิดเรื่องนี้เลย

มิตรภาพไม่อาจจากเงยและพัฒนาหากปราศจากความพยายามและการเป็นทั้งผู้ให้และผู้รับ

และแม้ว่าตอนนี้คุณไม่เห็นต้องทำอะไรก็มีเพื่อน แต่อยากบอกว่ามิตรภาพนั้นจะไม่จริงยั่งยืน

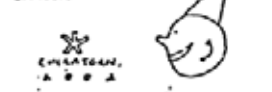
ขอให้ลุกขึ้นและเริ่มต้นทำสิ่งดีๆเพื่อคนอื่นบ้าง

ถ้าคำตอบส่วนใหญ่เป็นข้อ ค. ความน่ารักของคุณคือ ไม่ว่าเมื่อไหร่ที่มีงานเลี้ยง คุณเป็นคนแรกที่เข้าแถวลงชื่ออาสาช่วย

แต่ถ้าเมื่อใดที่ใครสักคนพูดอะไรที่ไม่น่าฟังหรือเห็นคุณอยู่ตรงนั้นเลย

คุณเป็นคนที่ไม่ค่อยรู้จักเพราะคุณเป็นเพื่อนที่ดี แต่...เพราะมีคุณอยู่ข้างนั้น

คุณชอบเรื่องสนุกสนาน แต่อย่าลืมว่าการเป็นเพื่อนนั้นหมายรวมถึงการอยู่เคียงข้างกันในยามที่เพื่อนทุกข์ด้วย แม้ว่า คุณจะไม่ใช่ชอบบรรยากาศแบบนั้นก็ตาม

มิตรภาพมีขึ้นมีลง มีรักมีโกรธกันเป็นธรรมดา แต่ที่สำคัญคือคุณจะให้เพื่อนปฏิบัติต่อคุณอย่างไร ถ้าคุณเองก็ไม่รู้ว่าตัวเองจะทำอะไร

ถ้าคำตอบส่วนใหญ่เป็นข้อ ง. สำหรับคุณความสมมูลนั้นสำคัญที่สุด โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อเป็นเรื่องของมิตรภาพ เพราะเป็นเรื่องของการให้และการรับ

หากใครสักคนทุ่มเททุกอย่างเพื่อให้มิตรภาพดีงาม ในขณะที่ยังคนอื่นเอาแต่รับอย่างเดียว ไม่ทำอะไรเลย

ง. มิใช่ได้หมายความว่า... แต่คุณควรรู้ถึงค่าอะไรสักอย่างกับคนอื่น มิใช่ถ้าคุณอยากให้เขาทำอย่างนั้นกับคุณ

ขอให้แน่ใจว่าทุกอย่างที่คุณทำนั้นมีเหตุผล แล้วคุณก็จะเข้าสู่เกมแห่งมิตรภาพด้วยความสบายใจ

10 เกมใจที่หนีแล้วทักตอบ

ทดสอบตัวเอง

// คุณไม่จำเป็นต้องใช้เวลาเป็นปีเป็น
 ชาติเพื่อค้นหาข้อบกพร่อง
 ของตัวเองอีกต่อไปแล้ว เพราะ...
 แบบทดสอบนี้จะช่วยให้คุณ
 หากจุดอ่อนของตัวเองเจอ แทนด้วย
 คำแนะนำในการแก้ไขเพื่อจะได้
 เป็นสาวที่เพอร์เฟกในชั่วพริบตา! //

ความเชื่อมั่น ของคุณ... บกพร่องตรงไหน?

1. ถ้าคุณจะต้องรู้จักย่าแน่
 เพราะที่ทำงานน่าจะเป็น
 เพราะอะไร?

- ก) คุณกลายเป็นหัวข้อขบขันอีกแล้ว
- ข) คนที่คุณสนใจยังไม่หันมาสนใจคุณเหมือนเคย
- ค) ผลกระทบยังไม่เป็นทรงอีกแล้ว
- ง) ผลงานคุณไม่เข้าตากรรมการ

2. เวลาอยู่ในงานเลี้ยง สิ่งสำ-
 คัญที่สุดสำหรับคุณคืออะไร?

- ก) ได้รู้ประวัติเกี่ยวกับหนุ่ม ๆ ใหม่ ๆ
- ข) ได้คุยเล่นกับหนุ่มหล่ออย่างเงิ
- ค) ได้มีรางวัลอย่างสนุกสนานใน
- ง) ได้มีเพื่อน
- จ) มีของมีค่าจะได้กลับบ้านทันเวลา

3. ข้อไหนตรงกับของขวัญวัน
 เกิดของคุณมากที่สุด?

- ก) ชุดอุปกรณ์เสริมสวย
- ข) ตัวไปดูลคอนเสิร์ตกับร้องวงดังกับเพื่อน
- ค) ได้เดินทางไปเที่ยวปารีสกับแม่
- ง) ตัวไปดูแข่งฟุตบอลกับหวานใจ

4. ส่วนใหญ่คุณจะถูกผู้บัก-
 ครอบคูด้วยเรื่องอะไร?

- ก) คะแนนสอบตก
- ข) แต่งตัวไม่เหมาะสม
- ค) แทนใหม่
- ง) ลบเพื่อน

5. หนุ่มที่คุณจะคง น่าจะกั-
 ขายข้อไหนที่สุด?

- ก) เป็นผู้ชายที่เพื่อนคุณพูด
- ข) คนที่พ่อแม่พอใจ
- ค) จะเป็นใครก็ได้ คุณไม่แคร์หรอก
- ง) ผู้ชายที่ดังที่สุดในสังคม

6. ชุดที่คุณยังใ-
 ก?

- ก) "สวยจัง"
- ข) "มันคนดังน่าดู"
- ค) "เธอฉลาดจัง ฉันอยากมีก็
- ง) "อย่างเธอมี"

7. ข้อไหนทำให้คุณรู้สึกมี
 ความสุขได้มากที่สุด?

- ก) ได้ตำแหน่งชนะเลิศจากเวที
- ข) ได้รับรางวัลจากการประกวด
- ค) ได้รางวัลจากคุณ
- ง) ได้รางวัลจากคุณ

8. เรื่องไหนทำให้คุณเสียใจได้
 มากที่สุด?

- ก) เพื่อนสนิทที่สุดของคุณเริ่มไป
- ข) ซักเพื่อนใหม่เสียแล้ว
- ค) คุณต้องอยู่ดึกเพื่อทำงานที่
- ง) ทำกระเป๋าเครื่องสำอางหาย

9. คืนวันศุกร์ไว้ที่ที่คุณอยาก
 ให้เกิดขึ้นความเป็นแบบไหน?

- ก) ได้เสริมสวยตัวเองแบบสุด ๆ
- ข) มีนัดเดทสุดคูลกับหนุ่มที่กั-
- ง) ไปรับประทานอาหารใหม่ที่กลุ่ม
- จ) ซุกกับพี่น้องอย่างอบอุ่นที่บ้าน

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

นางสาวยามภา ลีวเจริญชัย สำเร็จปริญญาครุศาสตรบัณฑิต (เกียรตินิยมอันดับหนึ่ง) สาขามัธยมศึกษา (ไทย-ฝรั่งเศส) คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปีการศึกษา ๒๕๔๔ และได้เข้าศึกษาต่อในหลักสูตรอักษรศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย ที่คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปีการศึกษา ๒๕๔๕ โดยได้รับทุนอุดหนุนการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เพื่อเฉลิมฉลองในวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงเจริญพระชนมายุครบ ๗๒ พรรษา ประจำปีการศึกษา ๒๕๔๕

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย